Утвърждавам:

Александър Цветков
Министър на транспорта,
информационните технологии и съобщенията

Министерство на транспорта,
информационните технологии и съобщенията
София 1000, ул. "Дякон Игнатий" № 9 тел 9409/603, 568, 662, 6
Изх. № 14-00-755 / 02.09.10 г.

Процедурен наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт" 2007-2013 г.

Одобрил:

Ръководител на УО на ОП „Транспорт" 2007 -2013 г.

юни 2010 г.

Дирекция „Координация на програми и проекти" – Управляващ орган на Оперативна програма „Транспорт" 2007-2013 г.

Версия 6

Съдържание

1. **Дефиниции**……3

2. **Въведение**……..……..10

3. **Правила за промяна на програмата**……..…….11

4. **Допустимост**……12
   4.1. Допустимост на операциите……12
   4.2. Допустимост на разходите……12

5. **Хоризонтални въпроси**……14

6. **Институционална рамка**……..16
   6.1. Управляващ орган……..16
      6.1.1. Основни процеси……18
      6.1.2. Организационна структура на Управляващия орган……..…...18
   6.2. Бенефициенти……..28
   6.3. Комитет за наблюдение……..…28
   6.4. Функции на Сертифициращия орган……32
   6.5. Функции на Бенефициента……...32
   6.6. Функции на Одитния орган……..…33
   6.7. Функции на Централното координационно звено……..…36
   6.8. Орган за оценка на съответствието……40
   6.9. Централен информационен офис……40

7. **Системи за финансов контрол**……44
   7.1. Вътрешен контрол……..44
   7.2. Предварителен контрол……..…46
   7.3. Външен контрол……..…50
   7.4. Функции на отдел „Мониторинг, информация и комуникация" по отношение на извършванията одити по ОПТ……-……...……...52
   7.5. Осигуряване на наличност на документи……..…53

8. **Цикъл на проекта**……..54
   8.1. Критични точки на проектния цикъл……....54
   8.2. Основни фази/ процедури за управление на проекти, финансирани от Кохезионния фонд и Структурните фондове……...55

9. **Подготовка на проекти**……56
   9.1. Формуляри за кандидатстване……57
   9.2. Процедура за изготвяне на Индикативна годишна работна програма……59
   9.3. Процедура за изготвяне на Насоки за кандидатстване по ОПТ……61

10. **Избор и одобрение на проекти**……63
   10.1. Процедури за оценка и избор на проекти под 50 млн. евро……..74
   10.2. Процедури за оценка и избор на големи проекти……...83
   10.3. Процедури за оценка и избор на проекти за техническа помощ……92

10.3.1.Процедури за оценка и избор на проекти за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти……*93*
10.3.2.Процедури за оценка и избор на проекти по Приоритетна ос „Техническа помощ”……...……...…*101*

11. Публично-частно партньорство……..…..*110*

12. Обществени поръчки ..……...…*111*
12.1. Нормативна уредба в областта на възлагането на обществените поръчки…*111*
12.2.Основни контролни дейности при възлагане на обществени поръчки за проекти от ОП “Транспорт”, при които бенефициентите по проектите са извън Управляващия орган……..…*116*
12.2.1. Етап 1: Подготовка и откриване на процедура за обществена поръчка….....*116*
12.2.2. Етап 2: Провеждане и приключване на процедурата за възлагане на обществена поръчка ……...…….*117*
12.2.3. Етап 3: Изпълнение на договора……...…….*121*
12.3. Основни контролни дейности при възлагане на обществени поръчки за проекти от ОП “Транспорт”, при които бенефициент по проектите е Управляващият орган……...……*122*
12.3.1. Етап 1: Подготовка и откриване на процедура за обществена поръчка….....*123*
12.3.2. Етап 2: Провеждане и приключване на процедурата за възлагане на обществена поръчка……...…….*124*
12.3.3. Етап 3: Изпълнение на договора……..……..*127*

13. Финансово управление ……...……..*129*
13.1. Нива на отговорности в УО по отношение на верифициране на разходите по ОПТ…….....……..*129*
13.2. Разделение на отговорностите в УО по отношение на верифицирането на разходи по ОПТ……..……...*131*
13.3. Процес на верифициране/сертифициране на разходи по ОПТ……..*133*
13.3.1 Общо описание на процеса на верифициране/сертифициране на разходите по ОПТ……...…..*133*
13.3.2. Участници в процеса на верификация/ сертификация……....*133*
13.3.3. Вертикални нива……..*135*
13.3.4. Принципна схема на процеса на верифициране на разходите по ОПТ……..…*136*
13.3.4.1. Верифициране на разходите от външни бенефиценти по ОПТ…….....*138*
13.3.4.2. Верифициране на разходите от ЗИП, в случаите когато УО е бенефициент по ОПТ……..*138*
13.3.4.3 Верифициране на разходите от Управляващият орган по ОПТ…….....…..*141*
13.3.4.4. Верифициране на разходите от специализирано одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистриран одитор по Закона за независим финансов одит (ЗНФО) ……..*144*
13.3.4.5. Общо описание на финансови проверки на място, извършвани от УО……..……..*145*

13.3.4.6. Общо описание на проверки на място, извършвани от специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор……..*147*
13.3.5 Общо описание на процеса на сертифициране на разходите по ОПТ……*148*
13.3.6. Проверки на място от Сертифициращия орган……...…..*150*
13.4. Общо описание на процеса, свързан с извършване на плащания и възстановяване на БФП……..*150*
13.4.1. Организация на банкови сметки….……..*150*
13.4.2. Обслужваща банка……..*152*
13.4.3. Система на електронно банкиране……...*152*
13.4.4. Система на двоен подпис…….....……..*153*
13.4.5. Лимити…….……..*155*
13.4.6. Лихви и валутен курс……..*156*
13.5. Общи условия при изготвяне на искания за плащане от бенефициенти по ОПТ……...……..*156*
13.5.1. Искания за плащане от външни Бенефициенти по ОПТ..……..*156*
13.5.2. Искания за плащане от УО, в случаите когато е бенефициент…….*159*
13.6. Финансов отчет от бенефициенти…….……..*161*
13.7. Искания за средства от УО…….....……..*162*
13.7.1. Процес на подготовка и проверка на искания за средства от страна на УО към СО……...……..*164*
13.8. Финансов отчет от УО……..……..*166*
13.9. Доклади по сертификация и Декларации за допустимите разходи на УО към СО…….……..*166*
13.9.1 Процес на подготовка и проверка на Доклади по сертификация и Декларации за допустимостта на разходите на УО към СО…….……..*167*
13.10. Финансови корекции от страна на българските власти…….....*170*
13.11. Финансови корекции от страна на Европейската комисия……...……..*170*
13.12. Получаване на финансови средства от СО……..*171*
13.13. Разпределение и контрол на лимити…….……..*171*
13.14. Плащания …….....……..*172*
13.14.1. Общо описание на процеса на плащания на Бенефицие……..*172*
13.14.2. Възстановяване на средства на бенефициенти от одобрени лимити……....*172*
13.14.3. Директни плащания към изпълнители по проекти……*173*
13.14.3.1. Външни бенефициенти…….……..*173*
13.14.3.2. Бенефициент УО по ОПТ…….……..*174*
13.15. Счетоводство……..……*175*
13.15.1. Счетоводна политика…….....…… *176*
13. 15.2. Счетоводни принципи……..……*177*
13. 15.3. Отговорности…….……*177*
13. 15.4. Счетоводен процес…….....……...*178*
13. 15.5. Процедура по осчетоводяване…….……*185*
13. 15.6.Приключвателна процедура…….……...*188*
13. 15.7. Контролни процедури……..….*189*
13. 15.8. Съхранение на счетоводни документи……..…*191*
13.16. Отчетност……..…. *191*
13.17. Прогнози……..…...*192*
13.18.Използване на SAP/R3……...……*193*
13.18.1. Интерфейс между SAP и ИСУН ……..……*193*
13.19. Междинна сертификация……...…….*193*

13.20. Годишна декларация за върнатите и възстановени суми……....*193*
13.21. Частично приключване на програмата……..*194*
13.22. Одитна пътека……...*194*
13.23. Файлиране на документи……..……...*194*

14. Нередности……..……..*195*
14.1. Приложими процедури при случаи на нередности, възстановяване на неправилно внесени суми……..……*195*
14.2. Определения……..……..……..……...*199*
14.3. Видове нередности…...……..…….*200*
14.4. Приложими процедури при случаи на нередности …..……...……...….*202*
14.5. Нередности в рамките на УО/РО, открити от служители……..……*206*
14.6. Нередности в рамките на Управляващия орган, установени от вътрешни и/или външни одитори …….....*208*
14.7. Нередности извън Управляващия орган …….……*208*
14.8. Регистриране на нередности и сигнали за нередности ……..……..... *209*
14.9. Докладване на нередности …….…….……*211*
14.10. Възстановяване на дължими средства …….……....*218*
14.11. Приключване на нередност…….....*220*

15. Информационна система за управление и наблюдение (ИСУН)…...……..……*221*

16. Наблюдение на програмата на ниво проекти ……...……...*224*
16.1. Доклади за наблюдение……..*224*
16.1.1. Доклад за напредъка по проект…….……....*224*
16.1.2.Шестмесечен доклад за напредъка по проект…….……*225*
16.1.3.Годишен доклад за напредъка по проект…….……*225*
16.1.4. Окончателен доклад по проект…….*226*
16.2. Месечна среща за отчитане на напредъка по проектите изпълнявани по ОПТ……*227*
16.3. Проверки на място……..*227*
16.3.1. Същност и цели……*227*
16.3.2. Планиране на проверките на място…….…*228*
16.3.3. Подготовка и организация на проверките на място……..…*230*
16.3.4. Провеждане на проверката на място…….…….....*231*
16.3.5. Изготвяне на доклад от проведената проверка на място…….*233*
16.3.6. Последващи действия от проведената проверка на място……..…*234*
16.3.7. Методология за оценка на риска.....…….…….…. *235*
16.4. Наблюдение на проекти, финансирани по приоритетна ос „Техническа помощ" на Оперативна програма „Транспорт", по които УО е бенефициент по тях.....*235*
16.5. Използване на ИСУН за целите на наблюдението на програмат на ниво проекти.....…….…….....*240*

17. Доклади за изпълнението на ОПТ..……..*242*
17.1. Годишен доклад за изпълнение……*242*
17.2. Окончателен доклад за изпълнение……*248*
17.3. Указания и оперативни въпроси…… *248*

18. Оценка……..……..*250*

19. Управление на документооборота и архива ……..*251*

20. Информация, комуникация и публичност……..*263*
20.1. Нормативна рамка.....*264*
20.2. Роля на Управляващия орган……..…*265*
20.3. Задължения на бенефициентите……...*266*
20.4. Координация и сътрудничество *268*
20.5. Комуникационен план на ОПТ……*270*
20.6. Комуникационни планове на инвестиционните проекти, предвидении за финасиране от ОПТ.....*271*
20.7. Отчитане на изпълнението на мерките за информация и публичност на инвестиционните проекти, предвидении за финасиране от ОПТ.....*274*
20.8. Правила за техническите средства за информация и публичност *275*
20.9. Интернет страница на УО на ОПТ.....*276*

21. Развитие на административния капацитет……..…….....…*277*

22. Процедура за промяна на Процедурния наръчник……...*282*

23. Законодателство…….....…*284*

24. Приложения

1. Дефиниции

Сертификат към ЕК: официален писмен документ за искане на средства от Европейската комисия за даден период (обикновено четири месеца) на базата на вече сертифицирани разходи и информация за допустимостта на искането.

Система за проследяване на документите (одитна пътека): средство за мониторинг, предвидено от Европейския съюз за наблюдение на използването на Структурните фондове и Кохезионния фонд и намира отражение в описанието на изпълнението на програмата и на операцията под формата на текст, таблици и графики. Това описание включва различните нива на технически задания и комуникации, както и управлението и предварителните одитни процеси, като по този начин прави възможен процеса на мониторинг и проследяване.

Сертифициране на разходи: потвърждаване на коректността и допустимостта на разходите и ефективността и съответствието им с правилата на ЕС, относно системите за управление и контрол за Структурните фондове и Кохезионния фонд.

Доклад по сертифициране: официален писмен документ, подготвен от Управляващият орган и представен на Сертифициращия орган за всяка приоритетна ос, включително общия размер на допустимите разходи, платен от Бенефициентите при изпълнение на операциите.

Верифициране: дейност, посредством която Управляващият орган се уверява и гарантира пред Сертифициращия орган, че работата, продуктите и услугите са предоставени или извършени и че декларираните разходи от Бенефициентите по операциите действително са били извършени и съответстват на националните правила и на правилата на Общността.

***Искане за средства*:** официален писмен документ от Управляващият орган до Националния фонд за искане на необходимите средства за извършване на плащанията до Бенефициентите през съответния период.

Финансов доклад: официален писмен документ от Управляващият орган към Националния фонд, представящ финансовите дейности по съответната Оперативна програма през отчетния период.

Прогнозиране: дейност, при която Сертифициращия орган изпраща до Европейската комисия условна прогноза за своите искания за плащания за текущата и последващата финансова година.

Принципът за „четирите очи”: преди всяка изпълнителска процедура и финансова транзакция служителят, натоварен с изпълнението на дадена специфична задача е основно проверяван от друг човек, включително контролните листове.

Измама: действие или пропуск на международно ниво, което би могло да доведе до присвояване или незаконно задържане на средства от държавния бюджет на страната-членка или средства, управлявани от държавните органи.

Група проекти: проекти, разположени в една и съща област или по протежение на един и същ транспортен коридор; с ясно идентифицирани цели; част от генерален план за тази област или коридор.

Нередност: всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, произтичащо от действие или бездействие на стопански субект, което има, или би имало, като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз, като се отчете неоправдан разход в общия бюджет.

Оперативно споразумение: споразумение за сътрудничество, определящо основните задачи и отговорности за техническото и финансово изпълнение на програмата между Управляващия орган и бенефициентите.

Операция: проект или група проекти, избрани от Управляващия орган на съответната оперативна програма в съответствие с критериите, одобрени от Комитета за наблюдение и изпълнявани от един или повече бенефициенти, позволяващи постигането на целите на приоритета, към който се отнасят.

Оперативна програма: документ, представен от страна-членка и одобрен от Европейската комисия, установяващ стратегия за развитие със съгласувани приоритети, която да бъде реализирана с помощта на Фонд, а по отношение на цел Конвергенция, с помощта на Кохезионния фонд и на ЕФРР.

Първоначален административен или юридически извод: първа писмена оценка от компетентен орган, административна и/или юридическа, на базата на специфични факти за извършена нередност, без да се изключва възможността това заключение да бъде ревизирано в последствие или да бъде оттеглено в течение на административната или юридическа процедура.

Приоритетна ос: един от приоритетите в стратегията на дадена оперативна програма, съдържащ група от операции, които са свързани и имат специфични измерими цели.

Бенефициент: оператор, орган или фирма, без значение публичен или частен, отговорен за инициирането или за инициирането и изпълнението на операции. В контекста на схемите за финансова помощ по чл. 87 от Договора, бенефициенти са публични или частни фирми, реализиращи отделен проект и получаващи публична помощ.

Публичен разход: публичен принос за финансирането на операции от Държавния бюджет, от бюджета на регионални и местни власти, от Европейската общност по линия на Структурните фондове и Кохезионният фонд, както и сходни разходи. Принос към финансирането на операции, идващ от бюджета на публични институции или асоциации на един или повече регионални или местни власти или публични органи, действащи в съответствие с Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 относно координацията на процедурите за възлагане на обществени поръчки за работа, доставка и услуги, следва да бъдат разглеждани като сходни разходи.

Управляващ орган: национална, регионална или местна публична институция или публична или частна организация, определена от страната-членка да управлява оперативната програма.

Сертифициращ орган: национален, или местен публичен орган или организация, определен от страна-членка да сертифицира разходни документи и исканията за средства преди да бъдат изпратени до Комисията.

Одитен орган: национален, регионален или местен публичен орган или организация, функционално независим от управляващия орган и сертифициращия орган, определен от страната-членка за всяка оперативна програма или за всички оперативни програми и отговарящ за верифициране на ефективното функциониране на системата за управление и контрол.

Проект: икономически неделими серии от задачи, свързани с реализацията на специфична техническа функция и с отъждествими цели.

Проектна фаза: етап от проект, който е технически и финансово независим и притежава своя собствена ефективност.

Подозрение за измама*:* нередност, даваща основание за образуване на административно или съдебно производство на национално ниво,с целда се определи съществуването на определено умишлено поведение, по-специално измама. Управляващият орган на ОПТ следва да изпълни процедура за разкриване, избягване и коригиране на нередности и възстановяване на неправомерно платени суми (заедно с лихвата по закъснелите плащания, където това е удачно).

Приключваща декларация: декларация, изготвена от дирекция „Одит на средствата от ЕС", която обобщава резултатите от проверките, извършени в предходната година, също и за гарантиране на коректността на заявлението по крайния баланс, както и за редовността на разходите, на базата на методологическите насоки, подготвени от Европейската комисия и Министерството на финансите.

Договор за обществена поръчка: възмезден писмен договор между един или повече изпълнители и един или повече възложители с обект строителство, доставка на стоки или предоставяне на услуги, сключен след проведена процедура по Закона за обществени поръчки.

2. Въведение

Целта на Процедурния наръчник, изготвен от дирекция „Координация на програми и проекти" в качеството й на Управляващ орган (УО) на Оперативна програма „Транспорт" (ОПТ) 2007-2013 г. е да определи принципите, изискванията и процедурите за управление, изпълнение, контрол, наблюдение и оценка на ОПТ за периода 2007-2013 г. Наръчникът е насочен към различни звена в рамките на УО, както и към бенефициентите и други заинтересовани страни.

Съгласно Регламент (ЕС) № 1083/2006 програмата трябва да бъде дефинирана на ниво приоритетни оси, подчертавайки най-важните операции. ОПТ има пет приоритетни оси. Бенефициентите по различните приоритетни оси са както следва:

1. Приоритетна ос – Развитие на железопътната инфраструктура по Транс-европейските и основните национални транспортни оси

- Национална компания „Железопътна инфраструктура

2. Приоритетна ос – Развитие на пътната инфраструктура по Транс-европейските и основните национални транспортни оси

- Агенция „Пътна инфраструктура"

3. Приоритетна ос – подобряване на интермодалността при превозите на пътници и товари

- „Метрополитен" ЕАД;
- Държавно предприятие „Национална компания „Железопътна инфраструктура"

4. Приоритетна ос – Подобряване на корабоплаването по морските и вътрешните водни пътища

- Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав";
- Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура"

5. ***Приоритетна ос - Техническа помощ***

- Управляващ орган на ОПТ;
- Всички бенефициенти.

Процедурният наръчник описва инстуционалната организация, включително структурата и отговорностите на УО на ОПТ, отговорностите на различните отдели и сектори в рамките на УО, взаимоотношенията на УО на ОПТ с други звена, ангажирани с управлението и изпълнението на Кохезионния и Структурните фондове.

Този наръчник допринася за по-добро разбиране на регламентите на ЕК и процедурите на публичната администрация, ангажирана в процеса на управление, изпълнение, контрол, наблюдение и оценка на ОПТ. Наръчникът спомага да се идентифицират важните връзки между регламентите и да се разяснят специфични процедури, приети от ЕК за да се постигне съответствие с изискванията на регламентите. Още повече, наръчникът също може да се използва за подпомагане обучаването на нови служители и да бъде източник на публична информация.

Наръчникът съдържа основните процедури за управление и контрол при работата с Кохезионния фонд (КФ) и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) – програмиране, кандидатстване за финансиране, обществени поръчки, процедури за одобрение, изпълнение на проекти и плащания, наблюдение и оценка, мерки за публичност, системи за управление и контрол.

Важна част в наръчника е интегрирането на стратегията на ОПТ, подчертавайки избора на приоритетни оси и операции, които да бъдат финансирани от ОПТ.

3. Правила за промяна на програмата

Оперативната програма е обект на промяна по всяко време през периода на нейното изпълнение със съгласието на Комитета за наблюдение при едно или повече от следните обстоятелства:

- Текущото наблюдение предоставя стратегическа обосновка за промяна;
- Има налице значителни социално-икономически промени;
- Основни промени в регионалните приоритети на ЕС или България .

Като основно правило, значителна промяна на ОПТ, одобрена от Комитета за наблюдение, трябва да бъде направена в съответствие с процедурите, прилагани за нейното приемане.

Въпреки това, всяко изменение на решението одобряващо ОПТ, което не променя общия принос на Общността може да бъде одобрено от Комисията в съгласие с българското правителство, ако промяната на общия бюджет или на финансирането от Общността за всяка приоритетна ос е до максимум 25% от общия принос на Общността за ОПТ през програмния период или до 60 млн. Евро, което и да е по-голямото.

Всяка промяна е обект на наличност на средства и трябва да остане в съответствие с бюджетните правила на Комисията. Промяната може да доведе до трансфери към ресурси между Структурните инструменти и последващата промяна в дела на предоставената помощ.

Независимо кога се отнася до сумите на финансиране, официалното уведомление до Комисията трябва да бъде придружено от ревизирания финансов план на ОП. Където е необходимо, уведомлението ще включва също и ревизирани количествени цели, свързани с променените финансови таблици.

Комитетът за наблюдение може при всеки случай да предлага на УО всякакво актуализиране или преглед на програмата за да може да направи възможно постигането на нейните цели или да подобри управлението на програмата, включително финансовото управление.

За всяка промяна на ОПТ трябва да има решение на Комисията в съгласие с българското правителство в рамките на четири месеца от предоставянето на одобрението на Комитета за наблюдение.

УО, по искане на КН или по своя инициатива, актуализира операциите в ОПТ без да се променя общата сума от средствата, отпуснати за съответната приоритетна ос или нейни специфични цели.

След одобрението на това актуализиране от страна на Комитета за наблюдение, УО трябва да информира Комисията за това в рамките на един месец.

4. Допустимост

4.1. Допустимост на операциите

Подкрепа от Кохезионния фонд:

Проектите по протежение на Транс-европейската транспортна мрежа, финансирани от Кохезионния фонд, трябва да бъдат в съответствие с насоките за Транс-европейската транспортна мрежа, приети от Съвета и Европейския Парламент. Приоритет ще се дава на проекти от общ интерес, както е дефинирано в Решение № 1692/96/ ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 23 юли 1996 г. относно насоките на Общността за развитие на Транс-европейската транспортна мрежа (Посоченото решение е изменено с Решение № 884/2004/ЕС).

Подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР):

По цел „Сближаване", ЕФРР ще предостави инвестиции в областта на транспорта, включително подобряване на Транс-европейската транспортна мрежа и връзките към нея, интегрирани стратегии за чист транспорт, които ще допринесат за: подобряване на достъпа до и качеството на услугите за пътници и стоки (товари); постигане на по-балансиран модален сплит; насърчаване развитието на интермодалните системи и намаляване на вредните въздействия върху околната среда.

Подкрепа от Кохезионния фонд и ЕФРР се предоставя също и за :

- Предварителни проучвания, свързани с приемливостта на проектите, включително проучвания необходими за изпълнението на проектите (анализ за разходите и ползите, експертизи, свързани с проекта, оценки за въздействието върху околната среда, геоложки проучвания);
- Мерки за техническа помощ, включващи дейности за информация и публичност за приемливите/допустимите проекти;
- Хоризонтални мерки, като сравнителни проучвания за въздействието на подкрепата на Общността;
- Мерки и проучвания, свързани с оценка, мониторинг, надзор или оценка на проекти и укрепване и обезпечаване на координацията и съответствието на проектите с политиките на Общността.
- Мерки и проучвания, подпомагащи организацията при изпълнение на проектите.

Общите разходи, които могат да бъдат направени чрез тези видове дейности не могат да надхвърлят 4 % от общия бюджет на Оперативна програма „Транспорт".

4.2. Допустимост на разходите

Правилата за допустимост на разходите на Управляващия орган трябва да са в съответствие с Регламент 1083 от 11 юли 2006 г. и Регламент на Съвета № 1828 от 08 декември 2006 г., чрез които се залагат специфичните условия за съответните Фондове на Общността, от които се осигуряват средства за финансиране на Оперативната програма (именно - Регламент на Комисията № 1080/2006 и Регламент на Комисията № 1084/2006). Също така, правилата за доспустимост на разходите трябва да са в съответствие и с Националните правила за допустимост, приети с Постановление на Министерския съвет № 62 от 21 март 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми , съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионен фонд на Европейския съюз за

финансовата рамка 2007-2013 г. и Постановление № 258 на Министерския съвет от 24 октомври 2007, изменено и допълнено в ДВ, бр.8 от 29.01.2010 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Транспорт", съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за Регионално развитие за финансовата рамка 2007-2013 г.

За да се считат за допустими разходите, извършени по ОПТ, те трябва да отговарят едновременно на следните изисквания:

1. да попадат в категориите разходи в обхвата на финансиране от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие в съответствие с Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11.07.2006 за създаване на Кохезоинния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1164/94, Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и Съвета от 05.07.2006 относно Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионен фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/99 и съгласно горе цитираното постановление № 62;
2. да са извършени от бенефициент по ОПТ ;
3. да отговарят на принципите на добро финансово управление, ефективност и ефикасност на разходите, утвърдени със системите за финансово управление и да са извършени в съответствие с принципите на добрия финансов мениджмънт, определени в чл.27 и 28 на Регламент (ЕО Евратом) № 1605/2002;
4. да са отразени в счетоводната и данъчната документация и да са проследими на базата на водена счетоводна отчетност;
5. да не са финансирани от друг източник на финансиране със средства от националния бюджет, бюджета на Общността или друга национална или международна донорска програма.

Разходите, включително за големи проекти трябва да са определени за допустими за финансиране от Фондовете, ако са били действително извършени между датата на приемането на оперативните програми от Комисията или от 01 януари 2007 г. и 31 декември 2015 г. Операциите не трябва да за завършили преди началната дата, от която разходите за тях могат да бъдат определяни за допустими, а именно от датата на приемането на оперативните програми от Комисията или от 01 януари 2007 г.
Нови разходи, добавени в момента на промяна на оперативната програма съгласно чл. 33 от Общия регламент, ще се считат за допустими от датата на изпращането в Комисията на искане за промяна на оперативната програма.

За допустими могат само разходи които са :

1. действително извършени, като тяхното възникване бъде отчетено въз основа на счетоводни документи с доказателствена стойност, равносилна на тази от фактурата;
2. непосредствено свързани са финансирания проект и необходими за неговото стартиране, контрол и оценка и/или изпълнение и са планирани в одобрения за проекта бюджет;
3. основани на единичните цени по договорите за обществена поръчка.

Приносът от Фондовете на ниво Оперативни програми следва да бъде изчислен в съответствие с публичните допустими/приемливи разходи.
По принцип, за всички операции, финансирани от Кохезионния фонд, размерът на съфинансирането от ЕС може да бъде до 80 %, а за всички операции, финансирани от ЕФРР, размерът на съфинансирането от ЕС може да бъде до 85 %.

5. Хоризонтални въпроси

Управляващият орган трябва да гарантира, че ОПТ е в съответствие с принципите, заложени в хоризонталните политики на ЕС.

Република България, като страна-членка на ЕС и Европейската комисия са отговорни за предприемане на подходящите стъпки за защита от дискриминация, базирана на пол, раса или етнически произход, религия или вероизповедания, инвалидност, възраст или сексуална ориентация, по време на работата с фондовете на ЕС и по-конкретно при достъпа до тях.

Политика за конкуренция и държавни помощи

Всички операции, подкрепени от Структурните и Кохезионния фондове по ОПТ отговарят на разпоредбите от Договора за създаване на Европейската общност и политиките/действията на Общността по отношение на политиката за конкуренция.
Всяка държавна помощ по тази програма ще съответства на процедурните и материални правила за държавните помощи, приложими във времето, когато се отпуска държавната помощ.
Управляващият орган ще осигури законосъобразността при предоставянето на всяка държавна помощ в т. ч. съответствието с материалните и процесуални правила по държавните помощи, приложими във времето, когато се отпуска държавната помощ.

Опазване на околната среда и устойчиво развитие

Политиката на ЕС за опазване на околната среда и Стратегията за устойчиво развитие (установяващи общи цели в областта на промените на климата и енергийните източници, незамърсяващи природата, устойчивия транспорт, устойчивото производство и консумация, отстраняване на заплахите за общественото здраве, по-добро управление на природните ресурси, социялно включване, демография и миграция и борба с бедността в световен мащаб) бяха използвани като база в процеса на идентифициране целите на ОПТ.
Националната политика за опазане на околната среда следва основните принципи на ЕК в тази област: принципът на предпазване от възникване на замърсяване, принципът на превантивност и опазване на околната среда, принципът „замърсителят плаща", принципът „обществеността има право да бъде информирана" и принципът за опазване на общественото здраве.

Изискванията, установени в Директива 2001/42/ЕК относно оценяването на ефектите от определени планове и програми върху околната среда бяха транспонирани в българското законодателство посредством Закона за опазване на околната среда.

В България нормативните изисквания за провеждане на екологична оценка на определени планове и програми са в сила от 01.07.2004 г.

Най-общо развитието на транспортния сектор има негативно въздействие върху околната среда. Едно от най-големите предизвикателства за всички страни-членки на ЕС е да намерят начин за ограничаване на ефекта върху околната среда от увеличаването на трафика, нежеланото му разпределение по видове транспорт и изграждането на устойчива инфраструктура. Като страна-членка на ЕС България е длъжна да хармонизира политиката си по отношение на транспорта и околната среда с тази на ЕС, допринасяйки по този начин за разрешаване на гореспоменатите проблеми.

Оценката на въздействието върху околната среда, в съответствие с процедурите на Директива на Съвета 85/337/ЕК, изменена с Директиви 97/11/ЕК и 2003/35/ЕК, се провежда на етапите на планиране и изпълнение за всички инфраструктурни проекти. В допълнение

въздействието на проектите върху водите следва да се оценяват в съответствие с Рамковата директива за водите (2000/60/ЕК) и по-специално чл. 4.7, което надхвърля гореспоменатите задължения, но може да бъде оценено заедно с оценката на въздействието на околната среда.

Всеки проект, пораждащ въздействие върху околната среда трябва да бъде оценен в съответствие със законодателството на ЕС и българското законодателство за опазване на околната среда.

В съответствие с нормите на европейското и национално законодателство, ОПТ беше обект на Стратегическа екологична оценка. Стратегическата екологична оценка на Оперативна програма „Транспорт" 2007-2013 е изготвена и резултатите са инкорпорирани в окончателния вариант на ОПТ.

Въз основа на екологичния доклад и на резултатите от проведените консултации по време на подготовката на Стратегическата екологична оценка, Министерството на околната среда и водите постави изискване за предприемане на мерки за мониторинг и контрол при изпълнението на ОПТ и мерки за превенция, редуциране и възможно най-пълно компенсиране на всеки значителен неблагоприятен ефект върху околната среда.

В съответствие с Решението за одобрение на ОПТ / Становище за екологична оценка / № 2 – 1/2007 Министерството на транспорта (посредством Управляващия орган на ОПТ – дирекция „Координация на програми и проекти") трябва да подготвя доклади за мониторинг и контрол по време на изпълнението на програмата, включващ мерките за превенция, намаляване или елиминиране на вредите върху околната среда, възникнали в резултат от изпълнението на програмата, който да бъде представян в Министерството на околната среда и водите на всеки три години от изпълнението на програмата, не по-късно от 15 април.

Стриктно ще бъдат следвани нормите на Директива 79/409/ЕК и 92/43/ЕЕК, касаещи Натура 2000. Резултатите получени на база на подходящи оценки в съответствие с чл. 6 от Директива 92/43/ЕЕК за запазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна трябва да бъдат взети под внимание като един от критериите за избор на проекти въз основа на изискванията, установени в Решението на Министъра на околната среда и водите за одобрение на ОПТ / Становище за екологична оценка № 2-1/2007.

Като се има предвид, че транспортния сектор е основния замърсител с шум, всички изисквания за опазване на околната среда, включващи замърсяването с шум и съответните мерки за намаляване замърсяването на околната среда ще бъдат прилагани стриктно в съответствие с националното законодателство и стандартите на ЕС.

По отношение на проектите съфинансирани по ОПТ ще бъдат спазвани напълно нормите на Директивата за оценка на въздействието върху околната среда, Директивите за местообитанията и птиците. Подходящ критерий за проверка ще бъде прилаган на етапа на избор на проекти за осигуряване на съответствието им с гореспоменатите директиви. Българските административни органи ще предприемат подходящи действия (в т. ч. ръководства, обучения за бенефициентите и т.н. на базата на най-добрите практики на Общността) за да се осигури съответствие на проектите с тези изисквания. Съфинансирането на проекти, имащи негативно въздействие върху територии, които са потенциална част от Натура 2000 (включително територии, които според ЕК трябва да бъдат част от тази мрежа, но не са включени от българските власти), няма да бъде разрешавано.

Чл. 6.4 от Директивата за местообитанията се прилага само за определените територии.

6. Институционална рамка

6.1. Управляващ орган

Постановление на МС (965/16.12.2005) официално определя управляващите органи и съответните междинни звена, които бяха създадени по време на преговорите по Глава 21. Схематична диаграма на организационната структура на управлението на ОП е представена в следващото приложение. Централното координационно звено (ЦКЗ) е дало насоки на УО, базирани на изискванията на Общия регламент за изготвянето на ОП; изискванията са изготвени в обхвата на Националната стратегическа референтна рамка (НСРР).

В последствие, всеки УО е отговорен за управлението и изпълнението на своята ОП, в съответствие с принципа за добро финансово управление. Отговорностите са в съответствие и с тези, които са дефинирани в чл. 60 от Регламент No 1083/2006 и включват:

- Гарантиране използването на адекватни критерии за избор на операциите
- Изготвяне и договаряне на ОПТ с ЕК
- Управление на изпълнеието на ОПТ, вземайки предвид позицията на Комитета за наблюдение (КН), сроковете на ОПТ и съответните национални правила и тези на Общността
- Постигане на целите на програмата според предварително дефинираните индикатори
- Проверка на доставката на съфинансираните продукти и услуги, и че разходите, декларирани от бенефициентите са направени в действителност
- Гарантиране наличието на система за събиране, запис и съхранение на счетоводни документи за всяка операция в ОПТ
- Гарантиране събирането на необходимите данни за изпълнението на финансовото управление, мониторинга и проверките, одита и оценките
- Гарантиране поддръжката на записа на всички транзакции, свързани с операциите, от страна на бенефициентите и други ангажирани органи
- Извършване на проверки на място на ниво бенефициенти
- Оценка на капацитета на бенефициентите с цел делегирането на задачи посредством Оперативно споразумение между двете страни.
- Гарантиране адекватните оценки на ОПТ
- Предварителен контрол на работата на бенефициентите по отношение на: изготвянето на тръжни документации; провеждането на тръжни процедури за избор на изпълнители; изготвянето на протоколи от оценката, извършена от оценителните комиисии; и изготвянето на договори с изпълнители
- Установяване на процедури за гарантиране правилното документиране на разходите и резултатите от одити, с цел осигуряване на адекватна одитна пътека
- Съблюдаване на правилото N+3 и N+2 и докладване на КН на ОПТ
- Гарантиране получаването на цялата необходима информация, в Сертифициращия орган (СО), касаеща процедурите и проверките, извършени във връзка с разходите за целите на верифицирането. УО следва инструкциите издадени от СО във връзка с надежността на управлението и системите за контрол, в съответствие с принципите за добро финансово управление
- Изпращане на доклад за сертификация до сертифициращия орган и декларация за разходите сертифицираща, че всички разходи са в съответствие с критериите за допустимост на разходите и са направени от бенефициентите при изпълнение на операциите избрани по ОПТ, съгласно условията за предоставяне на безвъзмездни публични средства
- Докладване на СО за всички предполагаеми и/или действителни случаи на измама и/или нередности, както и предприетите мерки

- Гарантиране съответствието на принципа за предоставяне на държавни средства с правилата и процедурите за проекти, финансирани от ЕС
- Акумулиране, управление, администриране и разплащане на средствата , предвидени за ОПТ по самостоятелна сметка
- Насоки към работата на КН и осигуряване на документални доказателства необходими за контрол на качеството на реализиране на ОПТ спрямо нейните цели
- Съставяне на и след одобрението от КН, предаване на годишните и окончателни доклади за изпълнение до ЕС;
- Осигуряване съответствието с изискванията за информацията и публичност
- Осигуряване на информация за ЕС, с което да му се позволи да оцени големите проекти;
- Съотвествие с изискванията на ЕС по проектната стойност, така, че да се гарантира кохерентна и целева подкрепа в унисон с подходящата стратегия
- Насърчаване на кандидатите да работят в сдружения и в рамките на регионални и местни планове за развитие
- Гарантиране подходяща координация и връзка между две или повече програми възползващи се от географска територия като така се гарантита съвместимост и синергия
- Използване на адекватни методи за оценка с цел гарантиране избора на проекти с добро качество, които да съответстват на стратегическите цели.

Във връзка с районите за икономически промени и рамката на инициативата за районите за икономически промени Управляващия орган се задължава да:

- Направи необходимото за да насърчи иновативните операции, свързани с мрежите, от които района е част;
- Позволи участието като наблюдател в Комитета за наблюдение (или програмния комитет) на представител на мрежата (мрежите), от които района е част, за да докладва за напредъка по изпълнението на дейностите за развитие на мрежите.
- Предвиди точка в дневния ред на Комитета за наблюдение (или програмния комитет) поне веднъж годишно, за да разгледа дейностите по мрежите и да обсъди съответни предложения по програмата.
- Включи в Годишния доклад по изпълнението на програмата информация за дейностите на регионално ниво по отношение на районите за икономически промени.

Дирекция „Координация на програми и проекти" е определена за Управляващ орган на Оперативна програма „Транспорт" и ще бъде отговорна за осигуряване ефикасността и коректността при изпълнението на операциите съфинансирани от ЕФРР и Кохезионния фонд.

Лице за контакт: Г-н Ивайло Московски

Адрес: Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
София, 1000, ул. „Дякон Игнатий" 9
Тел.: 00359 2 9409 410
Факс: 00359 2 9409 836
00359 2 9409 795
www.mtitc.government.bg
www.optransport.bg

6.1.1. Основни процеси

Макро-процес: Сътрудничество, партньорство и наблюдение

- Процес 1 Идентфициране и ангажиране на институционалните, социалните, икономическите и гражданските партньори в партньорство, имащо за цел да анализира нуждите за развитие на транспортната мрежа
- Процес 2 Сътрудничество с Комитета за наблюдение за осигуряване наблюдението на напредъка по програмирането и участието на партньори впо време на заседанията на Комитета за наблюдение
- Процес 3 Подготовка за и провеждане на заседанията на Комитета за наблюдение и изготвяне на протоколи от заседанията

Макро-процес: Програмиране

- Процес 1 Изготвяне, преглед и актуализация на ОПТ в съответствие с националните правила и правилата на Общността, Стратегическите насоки на Общността и НСРР
- Процес 2 Координация на подготовката на проекти
- Процес 3 Избор и оценка на проекти
- Процес 4 Изпращане на искания за потвърждаване предоставянето на безвъзмезда финансова помощ за големи проекти

Макро-процес: Оценка

- Процес 1 Извършване на предварителна, последваща, текущи и междинна оценки, целящи повишаване на ефективноста на ОПТ

Макро-процес: Управление, контрол и наблюдение

- Процес 1 Предварителен контрол на обществените поръчки
- Процес 2 Финансово управление
- Процес 3 Наблюдение и отчетност
- Процес 4 Извършване на управленски проверки
- Процес 5 Верификация на разходите по ОПТ

Макро-процес: Одит и системи за контрол

- Процес 1 Планиране, изпънение и преглед на управлението и системите за контрол на база разделение на функциите и оценка на рска (включително създаването на адекватни одитни пътеки)
- Процес 2 Извършване на вътрешни одити на управлението и системите за контрол и контрол и изготвяне на одитни доклади съдържащи възможни препоръки за подобряване на ефективността на системите

Макро-процес: Информация и публичност

- Процес 1 Планиране, изпълнение, мониторинг, оценка и отченост във връзка с Комуникационния план на ОПТ
- Процес 2 Координация и наблюдение на подготовката и изпълнението на мерките за информация и публичност от страна на бенефициентите

Макро-процес: Управление на човешките ресурси

- Процес 1 Идентифициране, планиране и изпълнение на дейности по набиране на персонал във връзка с идентифицираните организационни нужди
- Процес 2 Идентифициране, планиране и изпълнение на обучения
- Процес 3 Системи за оценка на планиране и управление работата на персонала
- Процес 4 Анализ на административния капацитет на Крайните бенефициенти по ОПТ

6.1.2. Организационна структура на Управляващия орган

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА ДИРЕКЦИЯ „КООРДИНАЦИЯ НА ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ”, УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН ПО КОХЕЗИОНЕН ФОНД РЕГЛАМЕНТ 1164/94 И НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ТРАНСПОРТ” 2007-2013

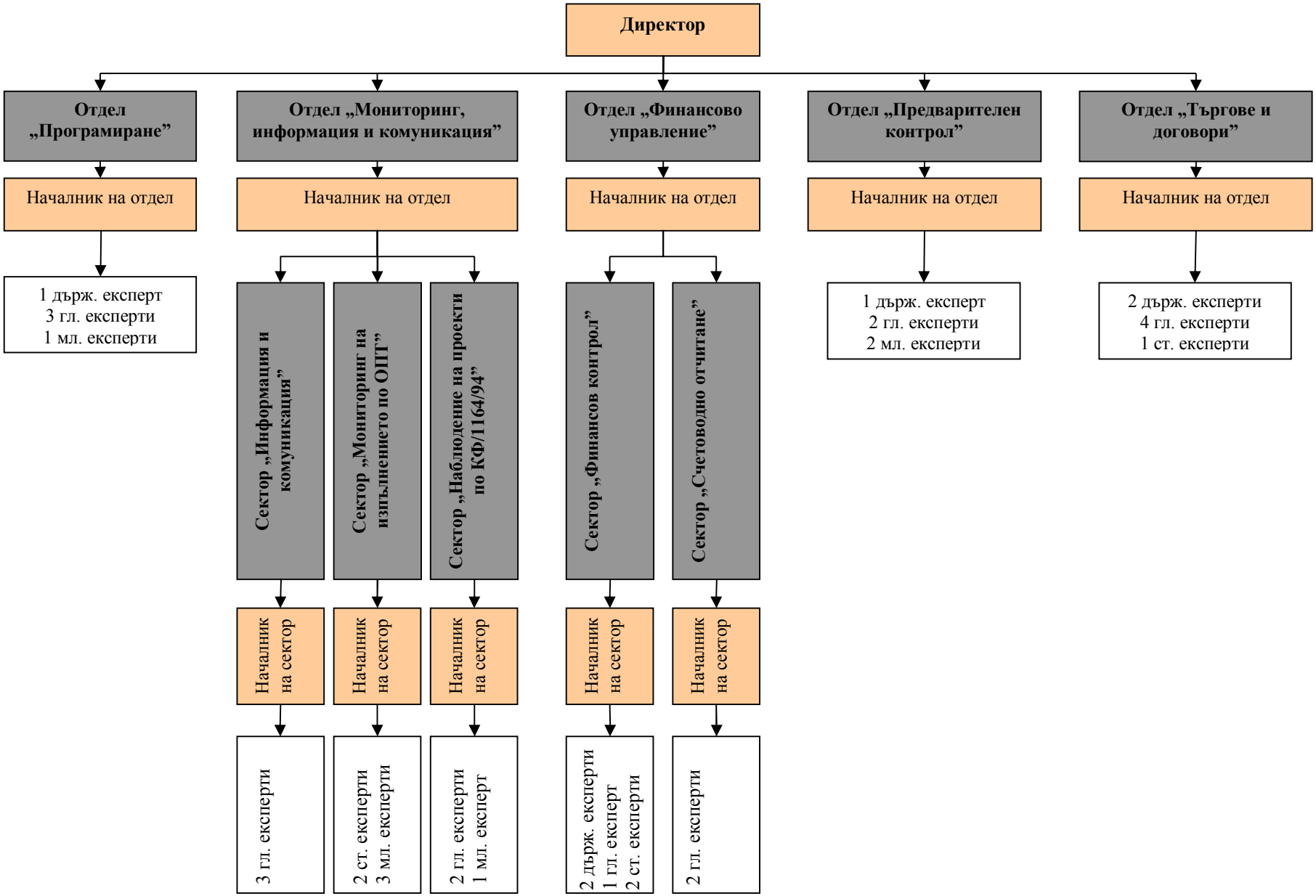

ОТДЕЛ „ПРОГРАМИРАНЕ”

Функции:

- Подготовка и промяна на ОП „Транспорт”;
- Идентифициране на проекти за финансиране от ОП „Транспорт”;
- Координация на подготовката на проекти, предвидени за финансиране от ОП „Транспорт”;
  - Преглед и съгласуване на Формуляри за кандидатстване за инвестиционни проекти над 50 млн. евро и изпращането им в ЕК;
  - Преглед и одобрение на Формуляри за кандидатстване за инвестиционни проекти и проекти за техническа помощ;
- Информиране на другите отдели в УО и бенефициентите на ОП „Транспорт” относно тенденциите и промените в Кохезионната политика на ЕС;
- Координация на дейностите по изготвяне на проектни предложения за финансиране от бюджета на Транс-европейската транспортна мрежа (TEN-T) и изпращането им в ЕК;
- Изготвяне на финансови прогнози и планиране на средствата за ОП „Транспорт”, включващи средствата от КФ, ЕФРР, националното съфинансиране и други финансиращи институции;
- Координация на дейностите, свързани със съвместната работа с донорски институции и JASPERS;
- Координация на дейностите по подготовка и промени на Процедурния наръчник на УО;
- Координация на дейностите по изготвяне и промени на Оперативните споразумения с бенефициентите на ОП „Транспорт”;
- Координация на дейностите по изготвяне на планове за обучение на служителите в УО;
- Изготвяне и прилагане на Организационната стратегия за развитие на УО;
- Изготвяне на периодичен анализ на административния капацитет на бенефициентите на ОП „Транспорт”;
- Изготвяне на Индикативната годишна работна програма в съответствие с изискванията на чл. 9 от ПМС No 121/31.05.2007 г.;
- Участва в изготвянето на Насоките за кандидатстване по ОПТ;
- Участва в изготвянето на договорите/заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- Попълва информацията в системата за финансово планиране и наблюдение LOTHAR, като за целта актуализира данните за изпълнение на програмата във „Флаш” („Flash”) таблицата и N+2/3 таблиците, на едномесечна база и въвежда прогнозите финансовото изпълнение на ОПТ в N+3/2 таблиците, на годишна база.

Забележка: Принципът на работа по отношение на попълването на N+3/2 и «Флаш» таблиците в системата LOTHAR следва да бъде определен в насоки за попълването на таблиците на системата LOTHAR и съответния контролен лист, които трябва да бъдат одобрени от Ръководителя на УО на ОПТ след окончателното съгласуване и уточняване на изискванията към информацията за предоставяне в системата по отношение на ОПТ между УО на ОПТ, Централното координационно звено и ЕК.

ОТДЕЛ „МОНИТОРИНГ, ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ”

Сектор „Информация и комуникация”

Функции :

- Разработва и изпълнява Комуникационния план на ОП „Транспорт”;
- Участва в преговорите с ЕК за одобрение на Комуникационния план на ОП „Транспорт”;
- Координира дейностите по мониторинг и оценка на изпълнението на Комуникационния план на ОП „Транспорт” и изготвя доклади за изпълнението на мерките за информация и публичност;
- Информира Комитета за наблюдение на ОП „Транспорт” за напредъка в изпълнението на Комуникационния план;
- Участва в координационния процес при изпълнението на Комуникационния план на ОП „Транспорт” с Комуникационната стратегия на Националната стратегическа референтна рамка и Комуникационните планове на другите Оперативни програми, финансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС;
- Изпълнява мерките за информация и публичност, заложени в регламент 1828/2006 на ЕК;
- Действа като основно звено за информация за ОП „Транспорт” по отношение на широката общественост, медиите и бенефициентите;
- Координира дейностите по разработване, поддръжка, хостинг и актуализиране на специализирана интернет страница на ОП „Транспорт”;
- Публикуване на новини и документи на интернет страницата www.eufunds.bg, съгласно ПМС № 6 от 2007 г. за създаване на Единен информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Р България
- Координира дейностите по разработване и разпространение на информационни и рекламни материали за ОП „Транспорт”;
- Подготвя и организира публични събития, информационни и обучителни семинари;
- Организира и реализира комуникационни кампании в национален и регионален мащаб, свързани с ОП „Транспорт”;
- Периодично изготвя и подава пресинформация за журналисти и поддържа регулярни контакти с представителите на средствата за масово осведомяване;
- Създава и координира мрежа, включваща експерти на бенефициентите, отговарящи за мерките за информация и публичност;
- Координира и контролира изпълнението на мерките за информация и публичност, които са задължение на бенефициентите, съгласно Регламент 1828/2006 на ЕК и сключените Оперативни споразумения между УО на ОПТ и бенефициентите;
- Извършва оценка на Комуникационните планове на инвестиционните проекти, предвидени за финансиране от ОПТ и изготвя мотивирани доклади до Ръководителя на УО на ОПТ за одобряването им;
- Консултира и подпомага бенефициентите при планирането и изпълнението на мерките за информация и публичност;
- Организира публикуването на Индикативната годишна работна програма на УО на ОПТ и представянето й в й на администрацията на Министерски съвет в съответствие с изискванията чл.9 от ПМС No 121/31.05.2007 г.
- Участва в изготвянето на Насоките за кандидатстване по ОПТ;

Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”

Функции:

- Координира изготвянето от страна на бенефициентите на периодични доклади за наблюдение на физическото изпълнение на отделните проекти, финансирани от ОПТ;
- Проверява и контролира качеството на периодичните доклади за наблюдение на проектите;
- Подготвя, организира и провежда в МТИТС периодични срещи за наблюдение на проектите, финансирани по ОПТ;
- Изготвя годишен план за извършване на проверки на място от УО на ОПТ на база резултатите от проведена оценка на риска;
- Координира и провежда планираните проверки на място в съответствие с годишния план за извършване на проверки на място от УО на ОПТ и извънредни проверки на място при възникнала необходимост ;
- Подпомага процеса на верифициране на разходите, декларирани от бенефициентите, чрез проследяване на физическия напредък по проектите и извършането на проверки на място;
- Участва в процеса на верифициране на разходите, декларирани от бенефициентите, съвместно с отдел „Финансово управление” при доказване на допустимостта на същите;
- Координира дейностите в подготовката и предоставянето на информация, свързана с изпълненеито на проектите, финансирани по ОПТ, необходима за извършване на текуща и междинна оценка на програмата от независими и вътрешни одитори и оценители.
- Координира дейностите на дирекцията за отразяване на коменарите и изпълнение на препоръките от проведените одити на ОПТ;
- Обобщава информацията за изпълнението на плановете за действие, изготвени във връзка с одитите на ОПТ.
- Координира процеса на публикуване на информацията от крайните бенефициенти и останалите отдели в УО на ОПТ в различните модули на ИСУН;
- Проверява публикуваната от крайните бенефициенти в ИСУН информация за напредъка на проектите;
- Комуникира с ЦКЗ от страна на УО на ОПТ по отношение на дейностите, свързани с функционирането на ИСУН.
- Изпълнява функциите на Секретариат на КН на ОПТ;
- Организира подготовката и провеждането на заседанията на КН на ОПТ;
- Осигурява разпространението на дневния ред и на всички документи, необходими за провеждането на заседанията на КН на ОПТ;
- Изготвя протоколите от заседанията на КН на ОПТ;
- Води отчетност за становищата и решенията, взети на заседанията на КН на ОПТ;
- Подготвя и представя на членовете на КН на ОПТ всички документи, необходими за осъществяване на техните функции;
- Координира изпълнението на решенията на КН на ОПТ и необходимия обмен на информация между заинтересованите страни;
- Подпомага председателя на КН на ОПТ при осъществяване на функциите му;
- Съхранява документите от заседанията на Комитета;
- Адресира, получава и съхранява цялата кореспонденция, свързана с работата на КН на ОПТ;

- Координира събирането на информация и изготвя годишните доклади и окончателния доклад за изпълнението на ОПТ и ги изпраща на Европейската комисия след одобряването им от КН;
- Осигурява подписване на годишните декларации за липса на потенциален конфликт на интереси от страна на членовете, упълномощените заместници и наблюдателите в КН на ОПТ;
- Координира получаването на информация от страна на бенефициентите на Програмата, наблюдава, оптимизира и използва заложените в ОПТ индикатори за мониторинг и връзката им с критериите за оценка;
- Изготвя и прилага индикативен план за оценка на ОПТ, в съответствие с принципите, подхода, методите и препоръките, заложени в Работен документ № 2 и Работен документ № 5 на Европейската комисия;
- Изготвя индикативна програма за извършване на оценка на ОПТ;
- Предлага обхвата и целите на тематичните оценки на ОПТ;
- Предлага честотата на текущите оценки;
- Изготвя технически задания за избор на независим/и оценител/и за извършване на оценка на ОПТ
- Одобрява и приема работата на независимите оценители на програмата;
- Подготвя и разпространява информация за независимите текущи и тематични оценки на ОПТ и уведомява КН на ОПТ за резултатите от тях;
- Координира изготвянето на план/ове за действие за изпълнение на препоръките от оценителните доклади и координира изпълнението им;
- Участва в дейността на хоризонталната мрежа от експерти за оценка на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фонд.

Сектор „Наблюдение на проекти по КФ/1164/94"

Функции по наблюдение на проекти по Регламент (ЕО) № 1164/1994[1] в съответствие с чл. 5 на Регламент (ЕО) № 1084/2007 на Съвета:

- Осигурява изготвянето на месечни доклади за напредъка, 6-месечни доклади, годишни и окончателни доклади за проектите, съфинансирани по КФ, Регламент 1164/94 (ИСПА);
- Предоставя и актуализира информация за наблюдението в информационната система на КФ 1164/94;
- Координира и осигурява подготовката на заседанията на комитета за наблюдение и месечните срещи за напредъка по проектите;
- Осигурява участието на УО по КФ 1164/94 в заседанията на комитета за наблюдение и на месечните срещи за наблюдение в МФ;
- Планира, координира и осъществява проверки на място на строителната площадка, при консултантите на проектите, междинното звено в АПИ по пътните проекти, съфинансирани от КФ 1164/94, в съответствие с годишния план на Дирекцията и изготвя доклади от проверките на място;
- Следи за изпълнението на препоръките от докладите от проведените проверки на място;
- Участва при верифициране на допустимостта на всички разходи, съобразно изискванията на ЕК и националното законодателство;

[1] Регламент (ЕО) 1164/94 е отменен с регламент Регламент (ЕО) № 1084/2007 от 01.01.2007. Съгласно чл. 5 на регламент Регламент (ЕО) № 1084/2007 отмяната не оказва влияние нито върху продължаването, нито върху изменението, включително цялостоното или частично отменяне , на проекти или или друга форма на подпомагане, одобрени от Комисията, на основание на Регламент (ЕО) № 1164/94, който се прилага от тази дата спрямо съответната помощ или съответните проекти до приключването им.

- Отговаря за мерките за информация и публичност по проектите, съфинансирани от КФ 1164/94;
- Извършва периодична качествена оценка на ЗИП за проектите по КФ 1164/94 и осъществява мерки за запълване на установените пропуски;
- Координира дейностите от компетенциите на отдела, свързани с одита на проектите по КФ 1164/94.

Функции по наблюдение на проектите по Оперативна програма „Транспорт" 2007-2013 г. :

- Участва в провежданите в МТИТС периодични срещи за наблюдение на проектите, финансирани по ОПТ.
- Участва в провеждането и отчитането на планираните проверки на място в съответствие с годишния план за извършване на проверки на място от УО на ОПТ, както и на извънредните проверки на място при възникнала необходимост, по отношение на изпълнението на мерките за публичност;
- Проверява и контролира качеството на тримесечните отчети за изпълнението на мерките за информация и публичност от страна на бенефициентите и избраните изпълнители в съответствие с изискванията на Регламент 1828/2006 на ЕК и на одобрените Комуникационните планове на инвестиционните проекти, предвидени за финансиране от ОПТ.
- Участва в регулярните координационни срещи, организирани от сектор „Информация и комуникация" с експертите по информация и публичност на бенефициентите.

ОТДЕЛ „ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ"

Сектор „Финансов контрол"-Стария текст да се замени с:

Функции:

- Извършва цялостна проверка на приемливостта на исканията за плащане от Бенефициентите по ОПТ;
- Осигурява поддържането на действаща техническа и финансова отчетна система за средствата на ЕС по ОПТ и кореспондиращото съфинансиране;
- В процеса на верифициране на разходите, декларирани от бенефициентите участва в извършването на проверки на място по отделните проекти/ бенефициенти по ОПТ;
- Извършва финансов контрол на изпълнението на проектите в съответствие с европейските и национални правила, касаещи ОПТ;
- Участва в Комитета за наблюдение на ОПТ, работни групи и други;
- Изготвя и депозира съответните доклади и декларации за разходи, както и искания за средства и финансови отчети по ОПТ в съответствие с приложимото законодателство;
- Отговаря за верифициране на разходите, извършени от бенефициентите по ОПТ въз основа на създадения механизъм за проверка и потвърждаване на декларираните разходи от бенефициента;
- Осъществява управленски проверки за верифициране на разходите, което включва – 100% документална проверка на всички представени от бенефициента документи и задължителни проверки на място при бенефициентите и/или на мястото на обекта по ОПТ;
- Извършва проверки и докладва на Сертифициращия орган процеса по верифициране на разходи по ОПТ като управлява средствата по ОПТ на база на адекватна и ефективна действаща система за финансово управление и контрол, изградена в съответствие с приложимите национални и европейски актове и указания;

- Проверява и контролира информацията, подавана от крайните бенефициенти по ОПТ в различните модули на ИСУН;
- Участва в подготовката на годишните отчети и прогнози на Сертифициращия орган и на други отчети при поискване – консолидирани бюджетни прогнози, предложения за превод на субсидии за капиталови разходи по проекти по Кохезионен фонд (Регламент № 1164/ 94).

„Финансов контрольор"

Функции:

- Извършва проверка за съответствие на разходите с поетите ангажименти – съвпада ли размерът и видът на разхода с размера и вида на поетото задължение по проекти и договори по ОПТ;
- Извършва проверка на компетентността на лицата, разпоредили плащането на средства от страна на УО по ОПТ – оправомощени ли са съответните лица да се разпореждат със средства на УО по ОПТ и валидността и обхвата на делегираните им правомощия;
- Извършва проверка на верността и наличието на надеждно попълнени и подписани искания за плащане, искания за средства и контролни листове към тях за осъществена проверка от страна на Бенефициента и УО с цел произнасяне по целесъобразността на извършването на плащане, като мнението му може да бъде одобрение или отказ);
- Извършва проверка на първичните счетоводни документи (включително правилното изчисление на количества и суми), съдържат ли документите всички необходими реквизити съгласно Закона за счетоводството, достоверно и точно ли е отразено съдържанието на стопанската операция);
- Извършва проверка на наличието на средства и одобрени лимити, съгласно разпределението на бюджета по ОПТ.

Сектор „Счетоводно отчитане"

Функции:

- Осигурява поддържането на действаща техническа и финансова отчетна система за средствата на ЕС по ОПТ и кореспондиращото съфинансиране;
- Осигурява извършването на проверка и анализ на отчетите и обобщаване на данните, представени от крайните бенефициенти по ОПТ;
- Осигурява въвеждане на следните данни в използваните счетоводно-отчетни системи /вкл. SAP R3 система за проследяване на проекти/ по ОПТ: задължения от и към бенефициентите; верифицирани разходи; одобрени лимити; плащания по десеторазрядни кодове на бенефициентите в СЕБРА; надплатени суми, нередности и отписани лоши вземания;
- Изготвя отчетите за касово изпълнение по Единна бюджетна класификация по функции и дейности по ОПТ.
- Изготвя оборотни ведомости за ежемесечно равнение на обороти и салда по счетоводните сметки в счетоводно-отчетни системи /вкл. SAP R3 система за проследяване на проекти/;
- Участва в процеса на изготвяне на декларация за допустими разходи и доклад по сертификация по проекти по ОПТ, въз основа на информацията от счетоводната система;
- Осигурява съпътстваща документация и информация от счетоводната система при подготовка на декларация за допустими разходи и доклад по сертификация по проекти по ОПТ;

- Извършва проверка на искания за средства и финансови отчети към Сертифициращия орган/Национален фонд по проекти по ОПТ, въз основа на информацията от счетоводната система;
- Извършва счетоводно отразяване на случаите на нередности по проекти по ОПТ, които имат финансово изражение и подава информация на служителя по нередности в Управляващия орган за прихванатите/възстановени суми по нередности;
- Осигурява правилно и навременно въвеждане на счетоводните записи в съответствие с приложимото законодателство и счетоводни стандарти;
- Съгласува при необходимост, подготвя проекти за нормативни актове по въпроси свързани с управлението на средствата от ЕС.

ОТДЕЛ „ПРЕДВАРИТЕЛЕН КОНТРОЛ"

Функции:

- Осъществява контрол на качеството, с цел осигуряване на навременно, точно и надеждно изпълнение на процедурите за възлагане на обществени поръчки, които се провеждат от крайните бенефициенти по отношение на проектите от ОП „Транспорт". Осигуряването на коректността на процедурите по възлагане се осъществява чрез проверка и одобрение на:
  - Тръжната документация, подготвена от крайните бенефициенти;
  - Оценителната процедура, проведена от крайните бенефициенти;
  - Договорната документация при сключването на договори за проекти от ОП „Транспорт".
- Извършва предварителен контрол на Индикативната годишна работна програма преди нейното публикуване.
- Извършва предварителен контрол на договорите/заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
- Осъществява дейностите по предварителен контрол по програма ИСПА (Кохезионен фонд, Регламент 1164/94), чрез:
  - Координация на дейностите при въвеждане и спазване на изискванията на Разширената децентрализирана система за изпълнение на проекти по Програма ИСПА;
  - Осъществяване на предварителен контрол на процесите на договаряне за гарантиране на съответствието им с процедурните и нормативни изисквания на Европейската комисия и на Р. България в тази област;
  - Качествен контрол на тръжната и договорна документация с оглед осигуряване на съответствие с изискванията и целите, заложени в съответния финансов меморандум;
  - Прилагане на процедурата по управление на риска при реализацията на проектите;
  - Периодично отчитане текучеството на персонала и проведените обучения за осигуряването на институционален и оперативен капацитет при управление на проектите по програма ИСПА (Кохезионен фонд, Регламент 1164/94).
  - Координира дейностите на дирекцията за отразяване на коменарите и изпълнение на препоръките от проведените одити по ИСПА/КФ 1164/94

ОТДЕЛ „ТЪРГОВЕ И ДОГОВОРИ"

Функции по управление на проекти по Регламент (ЕО) № 1164/1994[2] в съответствие с чл. 5 на Регламент (ЕО) № 1084/2007 на Съвета :

[2] Регламент (ЕО) 1164/94 е отменен с регламент Регламент (ЕО) № 1084/2007 от 01.01.2007. Съгласно чл. 5 на регламент Регламент (ЕО) № 1084/2007 отмяната не оказва влиание нито върху продължаването, нито върху

- Координира процедурите по подготовка, провеждане и възлагане на обществени поръчки;
- Осигурява управлението на проектите от компетенциите на Управляващия орган като администрира изпълнението на договорите и участва във всички дейности за изпълнение на техническите аспекти на договорите за строителство, супервизия и техническа помощ;
- Подготвя и следи кореспонденцията между Управляващия орган, Възложителя и крайните бенефициенти, Изпълнителя, Инженера, Консултанта, Разплащателния орган и Националния координатор, свързана с изпълнението на проектите;
- Преглежда и координира одобрението на всички доклади за напредъка, финансови доклади, доклади от инспекции, сертификати/фактури за плащане и др., подготвени и одобрени от Инженера/строителния надзор/консултанта изпълнител;
- Координира одобрението на заповедите за изменение на изпълнението;
- Организира и участва в срещи с крайните бенефициенти, строителния надзор/супервайзора и изпълнителите – регулярни и ad hoc, включително и на обектите;
- Участва в Управляващи комитети по проектите;
- Изготвя стратегии и планове за действие за ускоряване реализацията на рисковите проекти съвместно с крайните бенефициенти и следи за тяхното изпълнение;
- Удостоверява допустимостта на всички разходи, съобразно изискванията на ЕК и националното законодателство и проверява авансовите, междинните и окончателните плащания след одобрението на крайния бенефициент;
- Участва в одитни проверки, отговаря на одитни препоръки и изработва планове за действие за изпълнение на препоръките от одитните доклади;
- Изготвя предложения за изменение на финансовите договори, с които е обезпечено финансирането на проектите, в т.ч кредитните споразумения и финансовите меморандуми;

Функции по Оперативна програма „Транспорт" 2007-2013 г. :

- Координира процедурите за възлагане на обществени поръчки по Приоритетна ос 5 на ОПТ;
- Изготвя становища във връзка с изменения и допълнения в Закона за обществените поръчки (ЗОП), подзаконовите нормативни актове и вътрешни правила, които ги касаят;
- Участвува в месечните срещи за наблюдение на проектите и Комитета за наблюдение на проектите, финансирани по ОПТ;
- Координира подготовката на проекти, в изпълнение на Регламент (ЕО)1164/94 (ИСПА), включени за изпълнение в обхвата на ОПТ.

Всички служители в УО се назначени и биват освобождавани, съгласно Закона за държавния служител, респективно те са държавни служители. При отсъствие на служител от УО, той/тя бива заместван от друг служител в УО, в съответствие с чл. 84 от Закона за държавния служител. Изключение правят случаите, за които се прилага системата за двоен подпис в процеса на разплащане на средства по ОПТ, описана в т. 13.2.

изменението, включително цялостоното или частично отменяне , на проекти или или друга форма на подпомагане, одобрени от Комисията, на основание на Регламент (ЕО)№ 1164/94, който се прилага от тази дата спрямо съответната помощ или съответните проекти до приключването им.

6.2. Бенефициенти

Бенефициентите инициират и изпълняват индивидуалните проекти и получават публични средства. Те също така, имат правото да бъдат информирани за продуктите или услугите, които могат да се доставят по един проект, финансовия план, времевите ограничения за изпълнение на проекти, и финансовата и друга информация. Тези изисквания са заложени подробно в договорите/писма с предложения представени на бенефициентите когато техните проекти са одобрени.

Стратегическата рамка на настоящата ОПТ идентифицира по всяка една планирана операция идентичността на съответния бенефициент. Бенефициенти по програмата са Държавно предприятие „Национална компания „Железопътна инфраструктура", Агенция „Пътна инфраструктура", „Метрополитен" ЕАД, Изпълнителна агенция „Проучване и поддържане на река Дунав", Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура" и Управляващият орган на ОПТ, за проекти по Приоритетна ос V „Техническа помощ".

При изпълнение и управлението на проекти с бенефициент Управляващия орган на ОПТ се сформират Звена за изпълнение на проекти. Звената се създават по предложение на ръководителя на Управляващия орган чрез издаване на заповед от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Звеното за изпълнение на проекта има за задача административно, техническо и финансово управление при изълнението на проекта; подготовка на периодични доклади за напредъка, финансови отчети и искания за плащане. Звеното за изпълнение на проекта включва следните експерти:

1. Ръководител на проект - служител, на когото е възложено да отговаря и следи за цялостното управление и изпълнение на конкретен проект, по който УО на ОПТ е бенефициент. Ръководителят на проект е отговорен да изпълнява задълженията, свързани с управлението, изпълнението и отчитането на проекта, произтичащи от процедурния наръчник за управление и изпълнение на ОПТ. Ръководи членовете на Звеното за изпълнение на проекта. В случаите, когато е упълномощен, представлява Възложителя пред изпълнителите по договори, финансирани по проекта.

2. Експерт по техническото изпълнение на проекта - служител, на когото е възложено да отговаря и следи за техническото изпълнение и координиране на дейностите по проект, по който УО на ОПТ е бенефициент, за въпроси, свързани с подготовката, управлението, мониторинга, оценката, информацията и контрола на проекта, както и за отчитането на напредъка по проекта.

3. Експерт по финансовото отчитане на проекта - служител, на когото е възложено да отговаря и следи за разходване на средствата по проект, по който УО на ОПТ е бенефициент, в съответствие с одобрения бюджет, както и за финансовото отчитане при изпълнението на проекта.

Отчитането на извършената работа от експертите в Звената за изпълнение на проекти се извършва въз основа на одобрен от ръководителя на проекта/ръководителя на УО отчет на служителя и подписан от ръководителя на проекта/ръководителя на УО констативен протокол. В случай, че ръководителят на проекта отсъства или е възпрепятстван, функциите му се изпълняват от експерта по техническото изпълнение на проекта или експерт по финансовото отчитане на проекта.

6.3. Комитет за наблюдение на ОПТ

В съответствие с чл. 63 от Регламент 1083/2006, Комитетът за наблюдение на ОПТ следва да бъде създаден в рамките на 3 месеца след решението на ЕК за одобряване на програмата.

Комитетът за наблюдение се състои от председател, членове с право на глас и наблюдатели. Председател на КН на ОПТ е заместник-министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в чийто ресор се намира Управляващият орган на ОПТ.

Членове на КН са: представители на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на околната среда и водите и Министерството на финансите, на други Управляващи органи и на социално-икономическите партньори. Членовете на КН следва да бъдат определени със заповед на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията въз основа на предложенията, направени от институциите, като се спазва принципът за партньорство в съответствие с чл.11 от Регламент 1083/2006 г.:

- Директорът на дирекция „Координация на програми и проекти"; ръководителите на дирекциите, съответно главните дирекции или отделите, определени за управляващи органи на останалите оперативни програми; ръководителят на структурата в Министерството на земеделието и храните, определена за управляващ орган на Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г.; ръководителят на структурата в Изпълнителната агенция за рибарство и аквакултури към министъра на земеделието и храните, отговорна за Националния стратегически план за развитие на рибарството; изпълнителният директор на Изпълнителната агенция за икономически анализи и прогнози към министъра на финансите, секретарят на Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз и по един представител на дирекциите „Програмиране на средствата от Европейския съюз", „Мониторинг на средствата от Европейския съюз", „Информация и системи за управление на средствата от Европейския съюз", „Икономическа и социална политика" и „Координация по въпросите на Европейския съюз" в администрацията на Министерския съвет;
- Представители на министерства и държавни агенции, които имат отношение към приоритетите на ОПТ
- Предствител на Националното сдружение на общините в Република България
- По един представител на регионалните съвети за развитие на районите за планиране от ниво 2;
- Представители на национално представените организации на работодатели, работници и служители, признати от Министерския съвет по реда на Кодекса на труда
- Ръководителят на Одитния орган; ръководителят на Сертифициращия орган или определени от него служители на дирекция "Национален фонд"; представители на Европейската комисия; представител/представители на Европейската инвестиционна банка
- Представители на неправителствени организации с дейности в областта на регионалното развитие, транспорта, околната среда, в социалната сфера и образованието и науката
- Експерти, компетентни по хоризонталните въпроси в следните области: устойчиво развитие, вкл. околна среда и равни възможности.
- КН може да създаде при необходимост временнни и постоянни подкомитети по специфични и текущи въпроси.
- КН приема свои Процедурни правила за работа и Кодекс за поведение. В съответствие с чл.64 на Регламент 1083/2006, представител на Европейската комисия може да участва в работата на КН с право на съвещателен глас. Представители на

Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд могат да участват с право на съвещателен глас, ако тези институции имат принос към ОПТ.

- Функцията на КН е да наблюдава изпълнението на ОПТ, особено по отношение на съответствието с регламентите на ЕК и законодателство в Република България и за постигане на целите, заложени в ОПТ.

КН има следните задачи:

- Разглежда и одобрява, по предложение на Ръководителя на УО на ОПТ, критериите за избор на проекти в срок до три месеца от одобряването на ОПТ, но не по-късно от един месец след получаване на финансови средства от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие. Критериите за избор могат да бъдат изменяни съгласно нуждите на програмирането
- Периодично следи за напредъка при постигане на специфичните цели на ОП въз основа на документите, представени от УО
- Проверява резултатите, постигнати при изпълнението, по-конкретно дали са постигнати определените за всеки приоритет цели и извършването на текущи оценките съгласно чл. 48(3) от Регламент №; 1083/2006.
- Разглежда и одобрява годишните и окончателния доклад за изпълнението съгласно чл. 67 на Регламент № 1083/2006, преди те да бъдат изпратени в ЕК
- Възлага на УО на ОПТ да изпрати одобрените годишни и окончателен доклад за изпълнение на ОПТ на ЕК
- Получава информация за годишните контролни доклади, изготвени от Одитиращия орган и от други вътрешни и външни контролни органи за констатациите с висока степен на риск (ако има такива) и коментарите на ЕК, които може да възникнат след разглеждането на доклада
- Приема график за изпълнение на предприетите мерки и одобрява доклада за изпълнението на корективните мерки
- Получава информация за резултатите, заключенията и препоръките от докладите за финансовото управление и изпълнение на ОПТ, изготвени от Сертифициращия орган
- Предлага на УО промени или преразглеждане на ОПТ, които ще допринесат за постигане целите на Кохезионния и Европейския фонд за регионално развитие цитирани в чл. 3 от Регламент 1083/2006 и чл. 2 от Регламент 1080/2006 и за подобряване на нейното управление, включително финансовото управление
- Разглежда и одобрява всяко предложение за промени в съдържанието на решението на ЕК за отпусканите средства от фондовете на ЕС;
- Разглежда и одобрява, ако е необходимо предложенията за преразпределение на средства между отделните приоритети на програмата
- Одобрява Комуникационната стратегия на ОПТ и следи за нейното изпълнение
- Контролира дейността на УО по отношение на хоризонталните политики - държавни помощи, обществени поръчки, устойчиво развитие, в т.ч. околна среда и равни възможности
- Получава информация от ръководителя на УО за резултатите, заключенията и препоръките от извършените оценки на ОПТ
- Получава информация от УО относно проведените годишни срещи с ЕК по напредъка на ОПТ и отправените от ЕК официални препоръки в съответствие с чл. 68 от Регламент № 1083/2006
- Получава информация от УО за проведените оценки на ОПТ
- Получава информация от ръководителя на УО за използването на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз

- Взима решения по проблемни въпроси, сързани с помощта от фондовете на ЕС
- Изпълнява и други задачи, в съответствие с приетите процедурни правила

Процедурни правила за работа на КН на ОПТ

КН на ОПТ приема свои процедурни правила и Кодекс на поведение по предложение на Ръководителя на УО на ОПТ.
Решенията в КН на ОПТ се взимат с консенсус. В случаите, когато не е възможно да се постигне консенсус, решенията се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите с право на глас, като гласуването е явно.
КН заседава най-малко два пъти годишно по предварително одобрен индикативен график. Ако е необходимо, могат да се свикват и извънредни заседания съгласно Процедурните правила за работа на КН. На първото годишно заседание следва да се разгледа напредъка през предходната година и да се одобри Годишния доклад за изпълнението. В случай на обстоятелства, които изискват взимане на решение преди следващата редовна среща, КН може да направи това и с писмена процедура. Информация за всяко заседание на КН на ОПТ се публикува на Интернет страницата на УО на ОПТ.
Секретариат на КН на ОПТ е сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" в отдел „Мониторинг, информация и комуникация" на УО. Секретариатът подготвя необходимите за разглеждане документи от името на УО и ги изпраща на членовете в съответствие с установените в процедурните правила процедури и срокове.

Кодекс на поведение

КН на ОПТ прие свой Кодекс на поведение, който определя задължителни етични норми за поведение на Председателя, членовете, упълномощените заместници и наблюдателите на КН на ОПТ при изпълнение на техните функции. Членовете на КН са отговорни за своите действия и тяхното поведение се основава принципите на законност, безкористност, безпристрастност, обективност, отчетност и публичност, отговорност, професионално поведение**,** политическа неутралност и личен пример.
Ежегодно всеки член, упълномощен заместник и наблюдател в КН подписва декларация за липса на потенциален конфликт на интереси.

Функции на Секретариата на КН на ОПТ

Функциите на Секретариат на ОПТ се изпълняват от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ"в рамките на отдел „Мониторинг, информация и комуникация" на УО.

Тези функциии се изразяват в следното:

1. организиране на подготовката и провеждането на заседанията

2. осигуряване разпространението на дневния ред и на всички документи, необходими за провеждането на заседанията

3. изготвяне на протоколите от заседанията

4. водене на отчетност за становищата и решенията, взети на заседанията

5. подготовка и предоставяне на членовете на КН всички документи, необходими за осъществяване на техните функции

6. координиране на изпълнението на решенията и необходимия обмен на информация между заинтересованите страни

7. подпомага председателя на КН на ОПТ при осъществяване на функциите му

8. съхраняване документите от заседанията на комитета.Цялата кореспонденция, свързана с

работата на КН се адресира до Секретариата.

6.4. Функции на Сертифициращя орган (СО)

Дирекция „Национален фонд" в Министерството на финансите е определена за Сертифициращ орган и Орган, отговорен за получаване на средствата по Структурните и Кохезионния фондове на ЕС (РМС No 988/27.12.2005). Задачите на дирекцията във връзка с ролята й на Сертифициращ орган и Орган, отговорен за получаване на средствата от Европейския съюз са да:

- Осъществява сертифициране пред Европейската комисия на разходите по оперативни програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, двустранните програми за трансграничено сътрудничество по външните граници на ЕС, Инструмента Шенген и пред Офиса на Финансовия механизъм на разходите по Финансовия инструмент на Европейското икономическо пространство;
- Подготвя и изпраща на Европейската комисия сертификат, отчет за разходите и заявление за плащане по всяка оперативна програма, на база на които ЕК възстановява направените от Р България разходи по Структурните фондове и Кохезионния фонд;
- Одобрява лимити за разходите, в рамките на които Управляващите органи извършват плащания към бенефициентите;
- Изпълнява функциите, свързани с годишната бюджетна процедура по отношение на средствата от Европейския съюз.

С цел осигуряване на единен подход по отношение на процесите на плащане и сертификация, организацията на счетоводния процес във всички институции, отговорни за финансовото управление на европейските средства и защита на финансовите интереси на Европейските общности, министърът на финансите (Дирекция „Национален фонд") издаде следните Указания, регулиращи съответните процеси:

- ДНФ № 01/10.03.2009 г. - Условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране;
- НФ-5/16.03.2009 г. - допълнение на ДНФ № 01/10.03.2009 г., за условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране;
- ДНФ № 02/10.03.2009 г. - Сертифициране на разходите по Оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз
- ДНФ № 07/22.07.2009 г. - допълнение на ДНФ № 02/10.03.2009 г., за Сертифициране на разходите по Оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз;
- ДНФ № 04/10.03.2009 г. - Организация на счетоводния процес в Управляващите органи/ Междинните звена, управляващи средствата по Структурните и Кохезионния фондове на ЕС и кореспондиращото национално съфинансиране.

6.5. Функции на Бенефициента

В някои случаи, в зависимост от специфичната операция, бенефициентът е отговорен за финансовия ангажимент за проекти съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд в рамките на оперативната програма. Веднъж след като услугата е договорирана и

доставена, фактурите се издават от частния изпълнител или доставчик и се изпращат до бенефициента. След верифициране на доставката на стоки или услуги, бенефициентът извършва проверка на базата на техническото задание или спецификация и плаща фактурата с авансово плащане получено от НФ. В този случай и с цел гарантиране необходимите данни и доклад към УО, бенефициента трябва да създаде подробна счетоводна система на ниво договор. Тази задача включва поддръжка (архивиране) на финансови данни, допълнителни документи и доклади в съответствие с изискванията на чл. 7 от Регламент No 438/2001.
Докладът за верифицирането за доставката на стоки и услуги заедно с фактурите се изпраща до УО.

6.6. Функции на Одитен орган (ОО):

Мисията на Одитния орган е даването на увереност, че системите за управление и контрол на средствата от ЕС са адекватни и функционират ефективно и че финансовите интереси на Европейската общност са надлежно защитени. Тази увереност трябва да се постигне чрез осъществяването на специфичните одитни дейности по смисъла на глава Пета от Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

С Постановление № 305 на Министерския съвет от 11.12.2008 г. Дирекция „Одит на средствата от Европейския съюз" („ОСЕС") в Министерство на финансите се преобразува, считано от 1 януари 2009 г., в Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз" (ИА „ОСЕС", Агенцията) към министъра на финансите, с цел укрепване на административния капацитет и независимостта на Одитния орган (ОО) за постигане на засилен контрол върху законността, редовността и допустимостта на разходите със средства на Европейския съюз (ЕС). ИА „ОСЕС" е правоприемник на Дирекция „ОСЕС" в Министерство на финансите, включително и по отношение на трудовите и служебните правоотношения на служителите, които преминават към новата структура.

В следствие на направените изменения в нормативните актове е ясно регламентирано, че ИА „ОСЕС" е органът, отговарящ за изготвянето на доклади, в които се представят резултатите от оценката на внедрените системи за управление и контрол на оперативните програми в Република България, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд и органът, представящ мнение за съответствието на внедрените системи за управление и контрол на оперативните програми с членове от 58 до 62 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

ИА „ОСЕС" е органът, осъществяващ специфичните одитни дейности съгласно глава Пета от Закона за вътрешния одит в публичния сектор. Съгласно разпоредбите на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, специфичните одитни дейности по фондове и програми на ЕС се осъществяват в съответствие с Международните споразумения за предоставяне на средства от Европейския съюз и съответните регламенти на Европейския съюз, отнасящи се до управлението и контрола на предоставените средства по Структурните фондове, Кохезионния фонд, както и по предприсъединителните фондове на Европейския съюз.
Дейността на ИА „ОСЕС" се осъществява в съответствие с международно приетите одиторски стандарти, при спазване на националното законодателство, приложимите регламенти на ЕС и международните споразумения за получаване .

Дейността на ИА „ОСЕС" се осъществява в съответствие с международно приетите одиторски стандарти, при спазване на националното законодателство, приложимите регламенти на ЕС и международните споразумения за получаване на финансиране от Европейския съюз, по които Република България е страна.

Агенцията е орган за осъществяване на специфични одитни дейности по фондове и програми на Европейския съюз, както следва:

- изпълнява функции и задачи на сертифициращ орган по програма САПАРД;
- извършва извадкови проверки и изготвя окончателна декларация по предприсъединителния инструмент ИСПА/Кохезионен фонд по Регламент 1164/94;
- изпълнява функциите на орган, отговорен за извършване на оценката за съответствие на системите за управление и контрол по смисъла на член 71 от Регламент 1083/2006 и член 25 от Регламент 1828/2006;
- изпълнява функции на одитен орган по Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз и други програми и инициативи, в които е предвидено да извършва одити на средства от Европейския съюз;
- изпълнява функции на одитен орган по двустранните програми за трансгранично сътрудничество - Оперативна програма България-Македония, Оперативна програма България-Сърбия, Оперативна програма България-Турция;
- участва в групите на одиторите по двустранните програми за трансгранично сътрудничество - България-Гърция, България-Румъния и програмите за транснационално сътрудничество, в които участва Република България;
- изпълнява функции на одитиращ орган по Инструмента за подобряване на бюджетните парични потоци и за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение, Европейски фонд „Връщане" и Фонд „Външни граници";
- осъществява и други функции, произтичащи от документи на Европейския съюз или възложени й с нормативен акт.

Съгласно националното законодателство и в съответствие с Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията, функциите и отговорностите на ИА „ОСЕС", в качеството й на ОО са, както следва:

- ОО трябва да изпълнява своите дейности на базата на одитна стратегия и годишен одитен план. Одитната стратегия отразява целите, плановете и приоритетите на ОО, определени в нейната дългосрочна стратегия и резултатите от анализа на риска. В срок от девет месеца от одобрението на оперативната програма ОО трябва да представи на Европейската комисия одитна стратегия, която обхваща всички институции, в които ще се извършват одитите на системите и одитите на операциите, методът, който ще се използва, извадковия метод за одитите на операциите и индикативно планиране на одитите с цел да се гарантира, че основните органи ще бъдат одитирани и че одитите са планирани през целия програмен период (член 62,1,(c) от Регламент № 1083/2006 на Съвета).
- ОО трябва да гарантира, че одитите се извършват с цел да се провери ефективното функциониране на системите за управление и контрол на Оперативната програма. (Одит на системите - член 62,1,(a) от Регламент № 1083/2006 на Съвета).
- ОО трябва да гарантира, че одитите на операции се извършват на основата на подходяща извадка с цел да се проверят декларираните разходи. (Одит на операциите - член 62,1,(b) от Регламент № 1083/2006 на Съвета).
- ОО трябва да представя на Европейската комисия годишен контролен доклад до 31 декември всяка година от 2008 г. до 2015 г., в който са посочени резултатите от одитите, извършени през изминалия 12-месечен период, завършващ на 30 юни от съответната година в съответствие с одитната стратегия по Оперативната програма, както всички слабости, установени в системите за управление и контрол по програмата (Годишен контролен доклад - член 62,1.(d), (i) от Регламент № 1083/2006 на Съвета).
- Годишният контролен доклад трябва да се придружава от годишно одитно мнение въз основа на одитите, които са били извършени под негова отговорност, относно това дали функционирането на системите за управление и контрол предоставя

разумна увереност, че представените на Комисията отчети за разходите са правилни и че основните транзакции са законосъобразни и редовни. (Годишно одитно мнение - член 62,1 .(d),(ii) от Регламент № 1083/2006 на Съвета).

- ОО може да представи на Европейската комисия, когато това е уместно по член 88, декларация за частично приключване, в която се оценява законосъобразността и редовността на съответните разходи. (Член 62,1,(г).(iii от Регламент № 1083/2006 на Съвета).
- ОО трябва да представи на Европейската комисия най-късно до 31 март 2017 г. декларация за приключване, в която се оценява валидността на заявлението за плащане на окончателното салдо и законосъобразността и редовността на основните транзакции, и която се придружава от окончателен контролен доклад. (Член 62,1,(е) от Регламент № 1083/2006 на Съвета).
- С решение на Министерски съвет от 17 август 2006 г. ОО е определен за органа, който извършва оценката на съответствието (член 71(2) от Регламент № 1083/2006 на Съвета). Целта на оценката на съответствието на системите за управление на оперативните програми е да се гарантира, че системите функционират съобразно членове 58-62 от Регламент № 1083/2006 на Съвета. Докладът за оценка на съответствието трябва да бъде предаден на Европейската комисия преди да бъде подадено първото междинно заявление за плащане или най-късно в срок от 12 месеца от одобряването на всяка ОП.
- Дирекция „ОСЕС" има специални функции, свързани с изпълнението на програмите за транс-гранично сътрудничество. Дирекцията ще изпълнява функциите на Одитен орган по програмите за транс-гранично сътрудничество с Македония, Сърбия и Турция. По отношение на програмите за транс-гранично сътрудничество с Румъния и Гърция представители на дирекцията ще участват в групите одитори.
- ИА „ОСЕС" изпълнява ролята на ***Одитен орган*** за извършване на одити на системите, одити на извадкова база и издава декларация за приключване по отношение на проекти по ***програма ИСПА/Кохезионен фонд*** (Регламент 1164/94). Одитните ангажименти на Агенцията по програма ИСПА/Кохезионен фонд са представени в Стратегическия одитен план по програма ИСПА/Кохезионен фонд и Годишния одитен план.
- ИА „ОСЕС" изпълнява ролята на ***Сертифициращ орган*** за извършване на годишна сертификация на сметките по програма ***САПАРД.***
- Дирекция „ОСЕС" осъществява дейността по сертифициране на сметките на функционалните структури, които се разпореждат със средства от програми на Европейската общност - "Леонардо да Винчи", "СОКРАТ" и техните подпрограми.
- Дирекция „ОСЕС" изпълнява функциите на Одитен орган по Инструмента за подобряване на бюджетните парични потоци и за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение. Това е определено в РМС № 523/31.07.2007 г.
- Дирекция „ОСЕС"изпълнява ролята на ОО по отношение на финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство с ангажименти за извършване на одити на системите за управление и контрол и одити на проекти на базата на подходяща извадка. Резултатите от тези одити ще бъдат представяни в годишен доклад до Националното контактно звено.
- Участва в изготвянето на Годишни обобщения от страните-членки на ЕС, съгласно чл.53b (3) от Регламент на Съвета (ЕС, ЕВРАТОМ) № 1605/2002, като Годишното обобщение се подписва от директора на дирекция „ОСЕС".
- Представители на ИА „ОСЕС" участват в групите на одиторите по Оперативна програма за междурегионално сътрудничество (INTERREG IVC), Програма „Европейска мрежа за наблюдение на териториалното планиране" (ESPON), Оперативна програма за развитие на градовете (URBACT II), Оперативна програма за

трансгранично сътрудничество в Черноморския басейн за периода 2007-2013 г. и Програма за транснационално сътрудничество в Югоизточна Европа за програмния период 2007-2013 г..

В следствие на направените изменения в нормативните актове е ясно регламентирано, че ИА „ОСЕС" е органът, отговарящ за изготвянето на доклади, в които се представят резултатите от оценката на внедрените системи за управление и контрол на оперативните програми в Република България, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд и органът, представящ мнение за съответствието на внедрените системи за управление и контрол на оперативните програми с членове от 58 до 62 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

ИА „ОСЕС" е органът, осъществяващ специфичните одитни дейности съгласно глава Пета от Закона за вътрешния одит в публичния сектор. Съгласно разпоредбите на Закона за вътрешния одит в публичния сектор, специфичните одитни дейности по фондове и програми на ЕС се осъществяват в съответствие с Международните споразумения за предоставяне на средства от Европейския съюз и съответните регламенти на Европейския съюз, отнасящи се до управлението и контрола на предоставените средства по Структурните фондове, Кохезионния фонд, както и по предприсъединителните

Контролни органи

Вътрешен одит

Функциите по вътрешния одит се изпълняват от вътрешни одитори в съответствие със Закона за вътрешния одит.
Установеното в Министерството на финансите „Централно хармонизиращо звено за вътрешен одит" в дирекция „Вътрешен контрол" предоставя необходимата методология и подкрепа на всички вътрешни одитори.
В Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията функциите на вътрешен одит се изпълняват от дирекция „Звено за вътрешен одит"

Външен одит

- Сметната палата на Република България извършва независим одит на бюджета и на другите публични средства, включително средствата от ЕС, и допринася за правилното финансово управление в страната. Организацията, мандата и процедурите за провеждане на дейността й са регламентирани в Закона за Сметната палата в последното му изменение.
- Европейската сметна палата разглежда отчетите за всички приходи и разходи на Общността и счетоводните сметки на всички органи, управляващи средства на ЕС. Тя проверява дали всички бюджетни приходи на ЕС са получени и дали съответните разходи са били извършени законосъобразно и правилно и дали финансовото управление е правилно.

6.7. Механизъм за координация на оперативните програми, съ-финансирани от Структурните инструменти на Европейския съюз

I. Обща координация

Съвет контрол при управлението на средствата от Европейския съюз (СКУСЕС)

Съгласно Постановление № 70 на Министерски съвет от 14 април 2010 г. за координация при управлението на средствата от Европейския съюз, цялостната организация и ръководство на системата за координация на управлението на средствата от ЕС се осъществява от министъра по управление на средствата от Европейския съюз(ЕС) . Координацията на мерките за изпълнение на правителствената политика за икономическо, социално и териториално развитие на страната, финансирани със средствата от ЕС се осъществява от Съвет за координация при управление на средствата от Европейския съюз (СКУСЕС). Съветът разглежда всички въпроси, свързани с програмирането, управлението, наблюдението и контрола на мерките, финансирани със средства от ЕС.

Функции на министъра по управление на средствата от Европейския съюз(ЕС):

1. действа като централен представител на Република България пред Европейската комисия и другите европейски институции по въпросите на програмирането, управлението и наблюдението на средствата от ЕС;

2. формулира и предлага приоритети и мерки за изпълнението на целите и приоритетите на стратегическите и програмните документи за управлението на средствата от ЕС;

3. ръководи подготовката на проектите на стратегическите и програмните документи на Република България за изпълнение на целите и приоритетите на програмите по чл. 2, ал. 2, както и на други стратегически документи, предвиждащи финансиране със средства от ЕС;

4. предлага промени в стратегическите и програмните документи по т. 3, в т. ч. за преразпределение на средствата от ЕС, за утвърждаване в съответствие с действащата нормативна уредба;

5. координира разработването и изпълнението на Националната стратегическа референтна рамка (НСРР) и провежда преговорите с Европейската комисия за нейното одобряване и актуализиране;

6. информира министър-председателя за хода на изпълнението на програмите, финансирани от ЕС, и при необходимост предлага коригиращи мерки;

7. взема решения по проблемни въпроси от хоризонтален характер, свързани с усвояването на средствата от ЕС;

8. дава методически указания във връзка с управлението на програмите по чл. 2, ал. 2;

9. осъществява координация на дейностите по финансовите инструменти на Европейската комисия JEREMIE, JESSICA и JASPERS, в т.ч. на подготовката и изпълнението на годишните планове за действие на JASPERS в Република България;

10. съгласувано със съответните министри и други органи на изпълнителната власт създава междуведомствени работни групи, както и постоянни експертни работни групи и мрежи от експерти за решаване на въпроси, свързани с управлението на средствата от ЕС;

11. отговаря за прилагането на хоризонталните политики във връзка с усвояването на средствата от ЕС;

12. осъществява цялостната координация във връзка с участието на Република България в процеса на вземане на решения на ЕС в областта на Кохезионната политика;

13. координира съвместните дейности с международните финансови институции за постигане на ефективност при подготовката, изпълнението и управлението на проекти, финансирани от ЕС;

14. координира и контролира дейностите за подобряване на административния капацитет на централно, регионално и местно ниво при усвояването на средствата от ЕС;

15. координира и контролира ефективното прилагане на мерките за публичност и прозрачност при усвояването на средствата от ЕС;

16. съгласува промените в индикативните годишни работни програми на оперативните програми;

17. съгласува участието на лицата, представляващи Република България пред Европейската комисия във връзка с оперативното изпълнение на програмите и проектите, финансирани със средства от ЕС;

Основната функция на съвета е да подпомага Министерския съвет като:

1. одобрява проектите на стратегическите и програмните документи на Република България за изпълнение на целите и приоритетите предприсъединителните програми на ЕС; преходния финансов инструмент; Инструмента Шенген; оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС; програмите, съфинансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и Европейския фонд за гарантиране на земеделието; финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие и Програмата за сътрудничество „България - Швейцария"; програми за териториално сътрудничество; други програми, осигурени със средства от ЕС или от държава членка, допринасящи за социално-икономическо сближаване и териториалното сътрудничество, както и на другите стратегически документи, предвиждащи финансиране със средства от ЕС;

2. осигурява съответствие между целите и приоритетите на документите по т. 1 с тези на националните политики;

3. координира разпределението на финансовите ресурси от ЕС за изпълнение на мерките за икономическото и социалното развитие на страната;

4. изисква информация от Министерството на финансите за спазването на принципа за допълняемост на националните средства с тези от ЕС;

5. наблюдава изпълнението на приоритетите и мерките за икономическото, социалното и териториалното развитие на страната, финансирани със средства от ЕС;

6. съгласува индикативните годишни работни програми на оперативните програми;

7. съгласува преди одобряването им от ръководителя на договарящия орган предложенията до Европейската комисия за големите проекти по смисъла на чл. 39 от Регламент (ЕО) № 1083 на Съвета от 2006 г. относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999;

8. разглежда редовните отчети за напредъка при изпълнението на предприсъединителните програми на ЕС; преходния финансов инструмент; Инструмента Шенген; оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС; програмите, съфинансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и Европейския фонд за гарантиране на земеделието; финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие и Програмата за сътрудничество „България - Швейцария"; програми за териториално сътрудничество; други програми, осигурени със средства от ЕС или от държава членка, допринасящи за социално-икономическо сближаване и териториалното сътрудничество;

9. приема становища по годишните доклади за изпълнението на програмите по т. 1 до 15 работни дни преди датата на провеждане на заседанията на комитетите за наблюдение по оперативните програми;

10. съгласува промени в стратегическите и програмните документи на Република България за изпълнение на целите и приоритетите на предприсъединителните програми на ЕС; преходния финансов инструмент; Инструмента Шенген; оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС; програмите, съфинансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и Европейския фонд за гарантиране на земеделието; финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие и Програмата за сътрудничество „България - Швейцария"; програми за териториално сътрудничество; други програми, осигурени със средства от ЕС или от държава членка, допринасящи за социално-икономическо сближаване и териториалното сътрудничество за преразпределение на средства, които се утвърждават в съответствие с действащата нормативна уредба;

11. обсъжда и взема решения по проблемни въпроси, свързани с изпълнението на мерки, финансирани със средства от ЕС;

12. съгласува годишния доклад за изпълнението на целите, определени в стратегическите и програмните документи за развитието на страната и финансирани със средства от ЕС, и предлага на Министерския съвет рамката на приоритетите за финансиране за следващата бюджетна година.

Административното, организационно-техническото и експертното обслужване на дейността на съвета се осигурява от Централното координационно звено.

II. Координация на оперативно ниво

Централно координационно звено (ЦКЗ)

Дирекциите "Програмиране на средствата от Европейския съюз", "Мониторинг на средствата от Европейския съюз" и "Информация и системи за управление на средствата от Европейския съюз" в администрацията на Министерския съвет изпълняват функциите на Централно координационно звено (ЦКЗ), съобразно техните функции, определени в Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, приет с Постановление № 229 на Министерския съвет от 2009 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.
Централното координационно звено има следните функции:

1. осигурява административно и експертно дейността на съвета, като:

а) набира, обобщава и анализира информация във връзка с управлението на средствата от ЕС;

б) изготвя становища и експертни заключения;

в) текущо предоставя информация и анализи във връзка с управлението на средствата от ЕС на министър-председателя и на председателя на съвета;

2. осъществява оперативната координация по планирането, програмирането, управлението, стратегическото и текущото наблюдение и контрол на предприсъединителните програми на ЕС; преходния финансов инструмент; Инструмента Шенген; оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС; програмите, съфинансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и Европейския фонд за гарантиране на земеделието; финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство, Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие и Програмата за сътрудничество „България - Швейцария"; програми за териториално сътрудничество; други програми, осигурени със средства от ЕС или от държава членка, допринасящи за социално-икономическо сближаване и териториалното сътрудничество;

3. осъществява оперативна координация на дейностите по засилване на административния капацитет на централно, регионално и местно ниво при усвояването на средствата от оперативните програми;

4. участва в заседанията на Комитета за координация на фондовете към Европейската комисия и на Работната група по структурни действия към Съвета на ЕС, а съвместно с другите компетентни ведомства - и в заседанията на съвместните комитети за наблюдение по програмите за териториално сътрудничество и на Управляващия комитет по Инструмента за предприсъединителна помощ.

6.8. Орган за оценка на съответствието

Функциите на Органа за оценка на съответствието (един за всички оперативни програми) по чл. 71 от Регламент 1083/2006 се изпълняват от ИА „ОСЕС", към министъра на финансите в съответствие с Постановление № 305 на Министерския съвет от 11.12.2008 г.
ИА „ОСЕС" отговаря за провеждането на оценки на системите на оперативните програми и дава становища относно съответствието им с разпоредбите на регламент 1083/2006. За провеждането на Оценка на съответствието (включително подготовка на методология, провеждане на одити за оценка на съответствието и подготовка на доклади) на оперативните програми дирекция „Одит на средствата от ЕС" ще бъде подпомагана от външни експерти/одитори.

6.9. Централен информационен офис

Дирекция "Информация и системи за управление на средствата от Европейския съюз" в администрацията на Министерски съвет изпълнява функциите на Централен информационен офис (ЦИО) за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България в съответсвие с Постановление № 229 от 23.09.2009 на Министерски съвет за утвърждаване на устроиствения правилник на Министерски съвет.

ЦИО отговаря за координира дейностите по ефективното прилагане на мерките за публичност и прозрачност във връзка с изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от европейските фондове. Отчита пред Комитета за наблюдение на НСРР изпълнението на мерките за информация и публичност на национално ниво. Ръководи и координира мрежа, включваща експертите, отговарящи за мерките за информация и публичност на оперативните програми.

Организационна диаграма, показваща взаимоотношенията на УО с другите звена, ангажирани в работата с администрирането на Кохезионния и Структурните фондове:

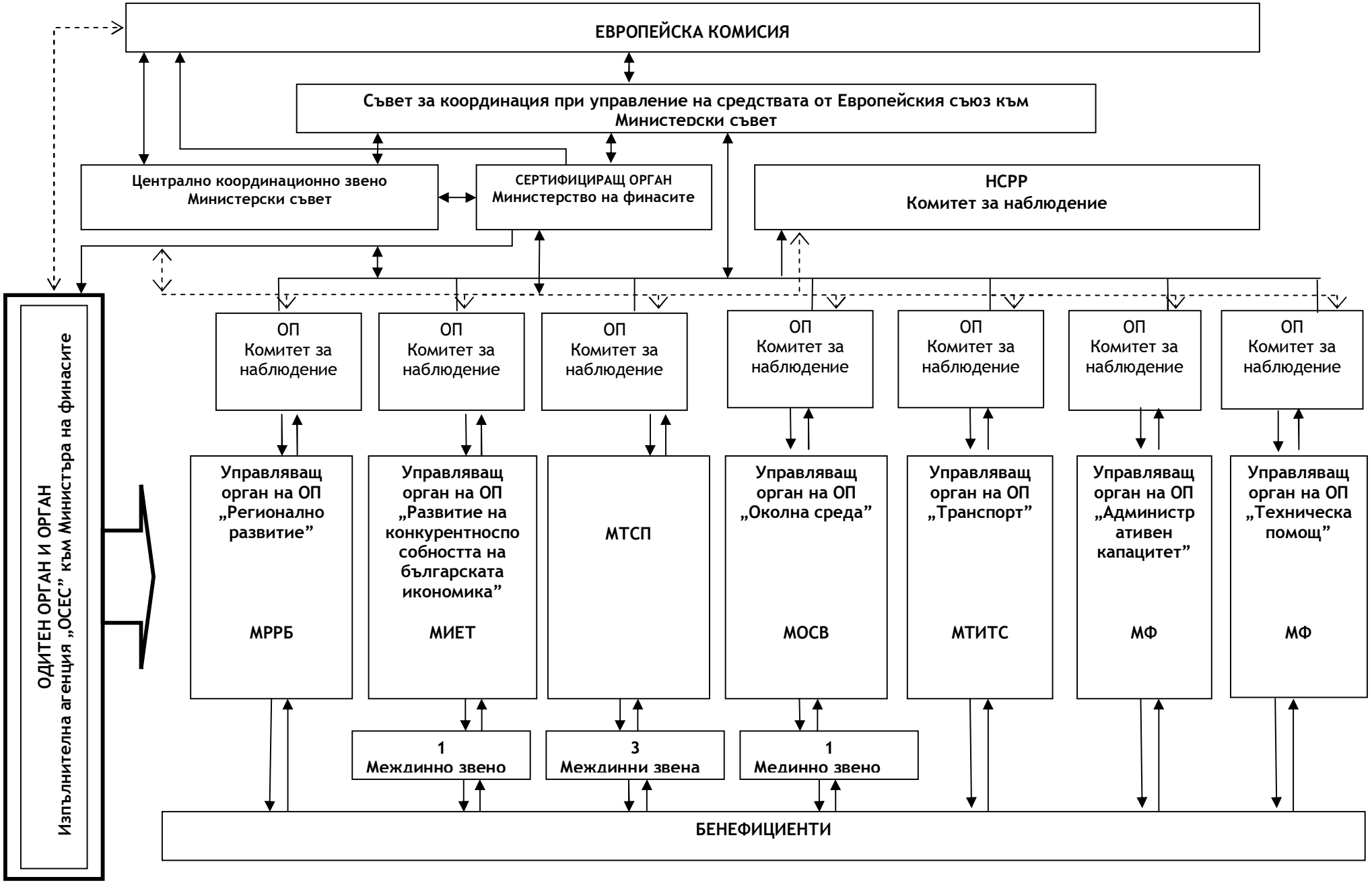
ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ
Съвет за координация при управление на средствата от Европейския съюз към Министерски съвет
Централно координационно звено Министерски съвет
СЕРТИФИЦИРАЩ ОРГАН Министерство на финасите
НСРР Комитет за наблюдение
ОДИТЕН ОРГАН И ОРГАН Изпълнителна агенция „ОСЕС" към Министъра на финасите
ОП Комитет за наблюдение
ОП Комитет за наблюдение
ОП Комитет за наблюдение
ОП Комитет за наблюдение
ОП Комитет за наблюдение
ОП Комитет за наблюдение
ОП Комитет за наблюдение
Управляващ орган на ОП „Регионално развитие" МРРБ
Управляващ орган на ОП „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика" МИЕТ
МТСП
Управляващ орган на ОП „Околна среда" МОСВ
Управляващ орган на ОП „Транспорт" МТИТС
Управляващ орган на ОП „Административен капацитет" МФ
Управляващ орган на ОП „Техническа помощ" МФ
1 Междинно звено
3 Междинни звена
1 Мединно звено
БЕНЕФИЦИЕНТИ

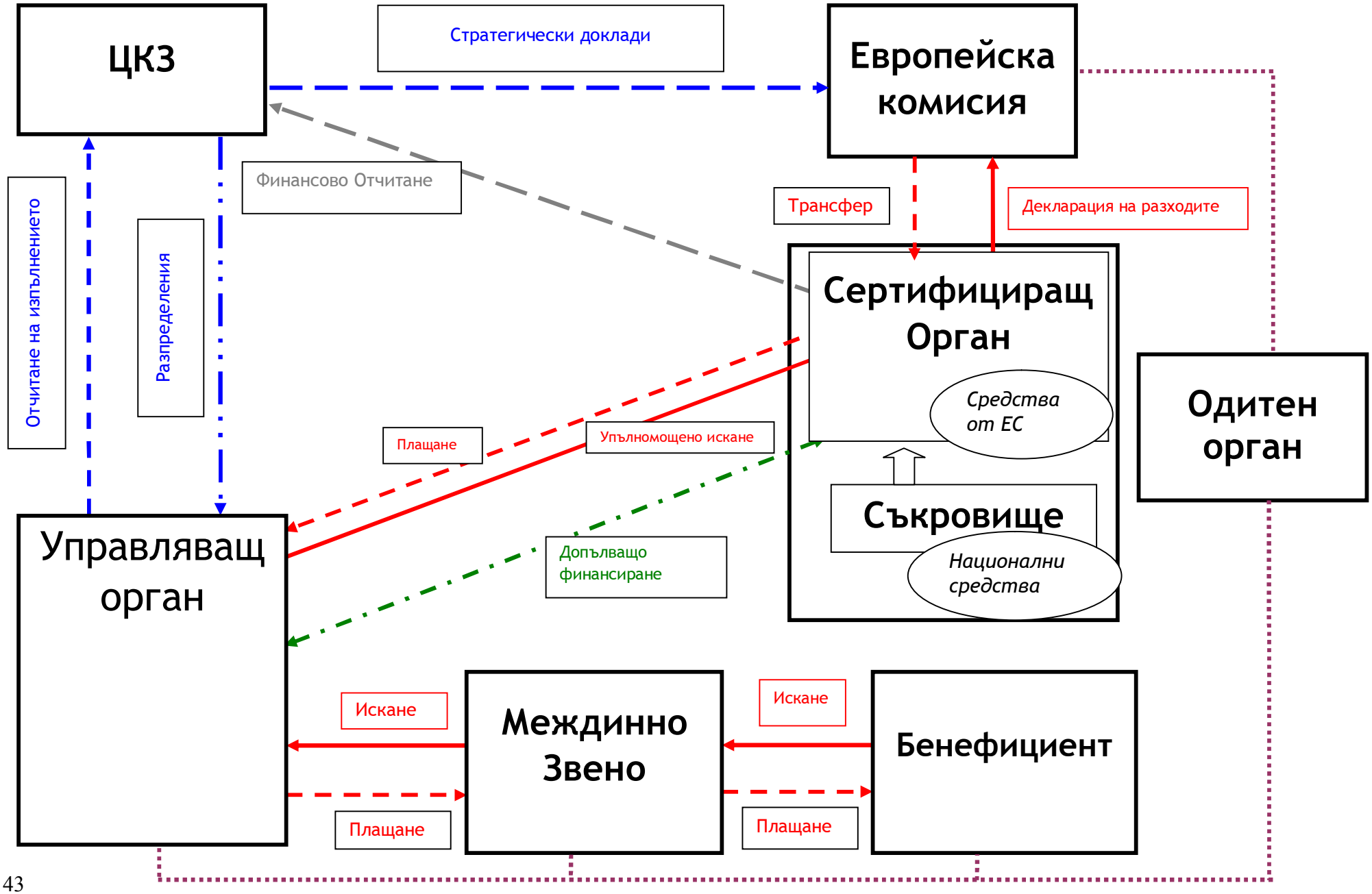
ЦКЗ
Стратегически доклади
Европейска комисия
Финансово Отчитане
Трансфер
Декларация на разходите
Отчитане на изпълнението
Разпределения
Сертифициращ Орган
Средства от ЕС
Одитен орган
Плащане
Упълномощено искане
Съкровище
Национални средства
Допълващо финансиране
Управляващ орган
Искане
Междинно Звено
Искане
Бенефициент
Плащане
Плащане

7. Системи за финансов контрол

7.1 Вътрешен контрол

Дирекция „Координация на програми и проекти" в МТИТС организира дейността си в съответствие с принципите на доброто финансово управление и добра практика за осигуряване на ефективна контролна система в съответствие със Закон за финансовото управление и контрол и Регламент на ЕК (ЕС, Евратом) №1605/2002 от 25.06.2002 върху финансовата наредба, приложима за общия бюджет на ЕО (чл. 164).

В контекста на управлението на СКФ от дирекция КПП, системата за вътрешен контрол е процес, който е създаден да осигури на ръководителя на УО разумна увереност за постигането на целите с оглед на:

- ефективност и ефикасност на действията;
- надеждност на финансовите данни и доклади;
- съответствие с приложимите регламенти на ЕС и България;
- правилна защита на финансовите интереси на ЕС и българския държавен бюджет;
- цялостно изпълнение и постоянна поддръжка на критериите на ЕС при децентрализирано управление на Европейски средства.

Управление на риска като част от системата за вътрешен контрол

Изцяло внедрено в системата за вътрешен контрол на УО, управлението на риска е постоянен процес (отговорност на висшето ръководство на УО) да идентифицира, оценява и управлява рискове, които могат да застрашат постигането на целита на УО. Управлението на риска в УО дава рамката за увеличаване на ефективността на управление Помага за идентифициране на проблеми, които са над нивото на толериране на риска в УО и да се идентифицират области, в които системата за контрол работи най-ефективно (и къде не работи). Представлява и средство за взимане на стратегически решения.
Тъй като УО има както вътрешни, така и външни рискове, които могат да застрашат действията му и поради това че икономическите, контролни и оперативни обстоятелства регулярно се променят, е необходим постоянен анализ на риска, който да определи вътрешните и външните рискови фактори, да се дефинират и приоритизират рисковете. Управлението трябва да е наясно с:

- настоящите рискове в областта на дейност на УО;
- възможните последици и основни резултати от реализирането на рисковете;
- ефективните методи за оценка и идентифициране на възможните рискове;
- процедурите по вътрешен контрол за превенция на риска и неговото управление;
- алтернативни действия, които трябва да бъдат предприети в случай на реализиране на риска;

<u>COSO подход</u>

Препоръчителният модел за контрол е този на COSO - Комитет на Спонсориращите организации на комисията Тредуей (Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission).

COSO идентифицира компонентите на системата за вътрешен контрол

Контролната среда се свързва с духа за културата, която идва от върха на управлението. Включва етически ценности, философия на управлението, делегиране на задължения и указания, дадени от висшето управление.

Контролните действия трябва да бъдат извършени на всички нива на УО. Процедурният наръчник описва дейността (процедурите) на вътрешния контрол, изготвени от УО.
Задълженията и отговорностите на УО се дефинират на **институционално и индивидуално ниво** чрез писмени процедури, формализирани в Процедурният наръчник и длъжностните характеристики. За да се избегне конфликт на интереси, УО създава своята структура и изготвя процедурите и системите си както следва:

- разделение между оторизиране за плащане и извършване на плащане: плащанията към бенефициента се внасят за одобрение при служител, различен от този, който е отговорен за процедирането на инструкциите за плащане на основата на ясна и прозрачна подготовка/размяна на документи и система за двоен подпис върху банковите сметки,
- разделение между финансово управление и счетоводство: счетоводителите, които носят отговорността за счетоводните записи по СКФ не са включени в одобрението на процеса на плащане, нито в извършването на плащанията и обратно.

За да се гарантира надежден контрол и наблюдение при управлението на СКФ всички процеси в УО подлежат на контроли според „принципа на четирите очи”, където поне двама души преглеждат всеки документ преди внасянето му за одобрение от ръководителя. Контролите, наблюдението и одобренията се формализират в контролни листове.

Ефективното функциониране на системата за вътрешен контрол на УО е възможно единствено, ако **всички видове контроли се използват систематично.**

УО трябва да зачита правилата на **Публичен вътрешен финансов контрол (ПВФК)**, определени от националната законова и административна рамка.

За да се направи ясно разграничение на задачите според вътрешния контрол, УО прави ясно разграничение между предварителен контрол (контрол, който предхожда транзакция/операция) и последващ контрол (контрол, след транзакцията/операцията). Последващият контрол се извършва от вътрешни и външни одитори.

В контекста на всяка оценка от ЕК, трите основни критерия за системата на публичния вътрешен финансов контрол (ПВФК) са:

1. Изпълнение на ефективно финансово управление и система на контрол в УО от ръководителя на УО (с акцент върху задължителното изпълнение на минималните критерии за система на вътрешен контрол във всички области на дейност).

2. Изпълнението на система за функционално независим вътрешен одит (за оценката на качеството на системите за финансово управление и за подобрение на подобни системи).

За да се гарантира, че системата на контрол, изградена от УО е достатъчно здрава, за да даде увереност на ръководителя на УО, че е в съответствие с изискванията на добрата финансова контролна система, ръководителят на УО трябва да бъде подкрепен от функцията по вътрешен одит. Функцията по вътрешен одит е цялата област от последващо потвърждение за това дали управленските и контролни системи съответстват на:

- изискванията на бюджета
- целите на УО
- правилата и стандартите и по-общо на принципите за добро финансово управление.

Като част от правителствената система за вътрешен контрол, вътрешният одит трябва да потвърди съответствието със съответните закони на Република България върху публичния финансов контрол, включително и на закони, които спадат към групата за осигуряване на запазването на преимущества, надеждността на финансовите документи и счетоводството.

УО може да бъде подложен на различни проверки, извършени от вътрешните одитори. Те включват: съответствие и важни тестове, системни одити, одити за изпълнение, озити за информационни технологии и всякакъв вид последващо потвърждение, че вътрешните одитори смятат, че трябва да подсигури съответствието на управлението на УО с приложимите правила и наредби, свързани с неговата дейност.

Вътрешните одитори на УО трябва да изпълняват задълженията си на базата на:

- стратегически годишни одитни планове, които се определят на ниво МФ и се базират на анализ на риска
- процедурите по вътрешен одит, определени под ръководството на дирекция „ВК" на МФ (ЦХЗ)

3. Съществуването на ясно дефинирано централно звено (за осигуряване на единна методология за системите за финансово управление и контрол и за осигуряването на стандартно качество). МФ но си отговорността за цялостната система за публичен вътрешен контрол и вътрешния одит. То трябва, чрез дирекция Вътрешен контрол на МФ, да подпомага създаването на обща рамка на методи за предварителен и последващ контрол и уеднаквяване на системите за финансово управление и контрол.

7.2 Предварителен контрол

За да може всеки да участва в процеса на контрол, е необходимо всички служители в УО да знаят достатъчно за дейността като:

- използваните процедури, които се прилагат в УО да позволяват информацията да бъде препратена незабавно на тези, които се интересуват от нея;
- процедурите по управление и контрол да бъдат формулирани недвусмислено, одобрени от ръководителя на УО и доведени до знанието на всички заинтересовани лица;
- свързаната документация да е лесно достъпна за заинтересованите служители и за одиторите;

Задължително използване на контролни листове:

- всяко заявление за плащане/искане за средства и свързаните с това документи трябва да бъдат, преди одобрението и вписване в регистрите, проверени в контролни листове,
- всички инструкции за плащане трябва да бъдат преди одобрението и вписване в регистрите, проверени в контролни листове,
- банковите извлечения трябва да бъдат, преди одобрението и вписване в регистрите, проверени в контролни листове,

Верифициране на разходи

Разходите трябва да бъдат верифицирани от УО само ако:

- ако са допустими, в съответствие с критериите, определени в националните правила върху допустимостта на разходите, както и с конкретните за ОПТ правила за допустимост на разходите;
- са автентични и реално отговарят на напредъка на изпълнението на договорите, с които са свързани. Това може да е физическия напредък за изпълнението на обекта (за работите) или реалното извършване на продукцията (за доставки и услуги).

Серия от контроли

За да се осигури пълното съответствие с регламентите по СКФ и националните правила по отношение на достоверността и допустимостта на разходите, се създава серия от контроли, която да включва процеса на проверка на допустимостта на разходите и последващата сертификация.

Най-ниско ниво на контрол от бенефициента

- формално потвърждение на доставка на работа/доставки/услуги и оценка на напредъка на изпълнението на договорите,
- контрол и одобрение на фактурите на контрактора,
- контрол и одобрение на исканията за средства на контрактора, потвърдени от независим наблюдател на строителния обект в случая на договорите за строителство,
- потвърждение на достоверността и допустимостта на разходите.
- контрол и потвърждение на изпълнението на Комуникационните планове на инфраструктурните проекти, когато отговорността за изпълнението им е прехвърлена от бенефициента на избрания изпълнител.

Контрол на ниво УО

Целите на контрола, извършван от УО са:

- проверка на всички разходи като допустими според националните правила за допустимост на разходите и в случай, че не се окажат такива, да се подсигури, че се покриват от други източници на средства (ако не са нередност)
- да наблюдава напредъка на дейностите, изпълнявани от контрактора,

- да потвърди съответствието между сумите, включени в фактурата/сертификата за междинно плащане на контрактора и физическия напредък на работите на обекта;
- да потвърди, че декларираните разходи са реални, че резултатите или услугите са били извършени в съответствие с решението за одобрение, че декларациите за възстановяване от бенефициента са верни и че операциите и разходите са в съответствие с националните и на ЕК правила.
- Да включи процедурите за избягване на двойно финансиране на разходи с други национални или на Общността схеми и с други програмни периоди.
- Наблюдение на изпълнението на мерките за информация и публичност

Контролите на УО се извършват:

- в течение на редовната дейност на УО посредством контроли на следните процеси:
- обществени поръчки,
- договаряне,
- плащане към бенефициентите (потвърждение на фактури, искания за плащания от бенефициента, сертификати за междинни плащания, одобрени от инженера, ако е подходящо,
- подготовка на искания за средства от УО към СО на ниво приоритетна ос,
- да подсигури съответствието на финансирането (отделно от евро средствата и националния бюджет), ако е релевантно;
- потвърждение на разходи по ОПТ,
- докладване и мониторинг
- планиране и отчитане на мерки за информация и публичност

Подобни контроли се документират своевременно в контролни листове, които се описват изцяло в свързаните процедури на УО чрез проверки на място/потвърждение на регулярна база. Тези проверки/потвърждения могат да бъдат направени на мястото на проекта, на строителния обект и в сградата на бенефициентите. Тяхното планиране и изпълнение се документира своевременно в съответствие с установените процедури.

Предварителен контрол преди публикуване на Индикативна годишна работна програма

След приключването на процедурата за изготвяне и съгласуване на Индикативната годишна работна програма (ИГРП), описана в т. 9.2., началникът на отдел „Програмиране" предоставя на началника на отдел „Предварителен контрол" съгласуваната ИГРП, заедно с последната официална справка за напредъка по подготовката на проектите, представена от всеки бенефициент, съгласно т. 9.2.5., с цел осъществяване на предварителен контрол преди публикуване на ИГРП и официалното й изпращане на министъра по управление на средствата от Европейския съюз, който я внася за съгласуване от Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз в срок до 15 октомври на предходната бюджетна година .
Следващата стъпка е началникът на отдел „Предварителен контрол" да определи експерт от отдела, който да извърши проверка използвайки контролен лист *(Приложение 24.7.1.).*

В процеса на осъществяване на проверката, номинираният експерт може:

- в следствие на направените коментари и заключения обосновано да констатира, че информацията в ИГРП е представена коректно;
- в следствие на направените коментари и заключения да констатира, че е необходимо да му бъде предоставена допълнителна информация или разяснения от страна на началника на отдел „Програмиране" и/или експерта/ите в сектор отдел „Програмиране", които съответно са съгласували и изготвили ИГРП, с цел даване на увереност за коректността на информацията в ИГРП;
- след предоставяне на допълнителна информация и разяснения от страна на началника на отдел „Програмиране" и/или експерта/ите в отдел „Програмиране", които съответно са съгласували и изготвили ИГРП, обосновано да препоръча преработване на ИГРП;
- след предоставяне на допълнителна информация и разяснения от страна на началника на отдел „Програмиране" и/или експерта/ите в отдел „Програмиране", които съответно са съгласували и изготвили ИГРП, обосновано да констатира, че информацията в ИГРП е представена коректно.

След приключване на проверката на ИГРП, експертът предоставя Контролния лист на началника на отдел „Предварителен контрол" за одобрение.
Получавайки попълнения Контролен лист, началникът на отдел „Предварителен контрол" може:

- Да одобри Контролния лист;
- Да върне обратно Контролния лист, с указания за корекция от страна на експерта, извършил проверката.

След като одобри Контролния лист, началникът на отдел „Предварителен контрол" предоставя на началника на отдел „Програмиране" копие от попълнения и одобрен Контролен лист за проверка на ИГРП за по-нататъшно процедиране.

Предварителен контрол по отношение на изготвянето на Насоки за кандидатстване за финансиране на проекти/операции от Оперативна програма „Транспорт" за периода 2007-2013 г.

Процедурата по осъществяване на предварителен контрол при изготвянето на Насоките за кандидатстване за извършва от началника на отдел „Програмиране".
След получаване на изготвените Насоки за кандидатстване от страна на екипа от експерти, определен от Ръководителя на УО, в изпълнение на процедурата за изготвяне на Насоките, описана в т. 9.3., началникът на отдел „Програмиране" попълва Контролен лист за проверка на изготвените Насоки за кандидатстване за финансиране на проекти/операции от Оперативна програма „Транспорт" за периода 2007-2013 г. (Приложение 24.7.2. от Процедурния наръчник на УО).
В процеса на осъществяване на проверката, началникът на отдела може:

- в следствие на направените коментари и заключения обосновано да констатира, че информацията в Насоките за кандидатстване е представена коректно;
- в следствие на направените коментари и заключения да констатира, че е необходимо да му бъде предоставена допълнителна информация или разяснения от страна на екипа от експерти за изготвяне на Насоките за кандидатстване, определен от Ръководителя на УО, с цел даване на увереност за коректността на информацията;

- след предоставяне на допълнителна информация и разяснения от страна на екипа от експерти, обосновано да препоръча преработване на Насоките за кандидатстване;
- след предоставяне на допълнителна информация и разяснения от страна на екипа от експерти, обосновано да констатира, че информацията в Насоките за кандидатстване е представена коректно.

След като съгласува изготвените Насоки за кандидатстване, началникът на отдел „Програмиране" изпълнява стъпките, описани в т. 9.3.4.

Предварителен контрол на договорите/заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Процедурата по осъществяване на предварителен контрол на договорите/заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва от отдел „Предварителен контрол".

След получаване на съгласувания договор/заповед, началникът на отдел „Предварителен контрол" определя експерт/и, който/които да извършат проверка на договора/заповедта посредством Контролен лист за проверка на договор/заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение 24.8.1/Приложение 24.8.2. от Процедурния наръчник на УО).

В процеса на осъществяване на проверката, определеният/ите експер/и може/могат:

- в следствие на направените коментари и заключения обосновано да констатира/т, информацията в договора/заповедта е представена коректно;
- в следствие на направените коментари и заключения да констатира/т, че е необходимо да му/им бъде предоставена допълнителна информация или разяснения от страна на всички или някои от служителите, участвали в процеса на съгласуване, с цел даване на увереност за коректността на информацията, представена в договора/заповедта;
- след предоставяне на допълнителна информация и разяснения от страна на всички или някои от служителите, участвали в процеса на съгласуване, обосновано да препоръча/т корекция на договора/заповедта;
- след предоставяне на допълнителна информация и разяснения от страна на всички или някои от служителите, участвали в процеса на съгласуване, обосновано да констатира/т, че информацията в договора/заповедта е представена коректно.

След приключване на проверката на договора/заповедта, експертът/ите предоставя/т Контролния лист на началника на отдел „Предварителен контрол" за одобрение.

Получавайки попълнения Контролен лист, началникът на отдел „Предварителен контрол" може:

- Да одобри Контролния лист;
- Да върне обратно Контролния лист, с указания за корекция от страна на експерта/ите, извършил/и проверката.

След като одобри Контролния лист, началникът на отдел „Предварителен контрол" предоставя на началника на отдел „Програмиране" копие от попълнения и одобрен Контролен лист за проверка на договора/заповедта за по-нататъшно процедиране.

7.3 Външен контрол

Европейска Сметна палата

Основните задачи на Европейската сметна палата (ЕСП) са да изследва:

- сметките на всички приходи и разходите на ЕО;
- дали всички приходи и разходи са били получени или направени по законен и правилен начин
- дали финансовото управление е добро

Палатата е независима институция, чиято роля е да поддържа Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз при упражняване на техните права по контрол при изпълнението на бюджета на ЕС.
В допълнение, Палатата може, по всяко време, да внася наблюдения върху конкретни теми и да даде мнения по молба на някоя от европейските институции.
Като част от одитната си работа, Палата разглежда системите и разходите, свързани със СКФ и одитите й се реализират в службите на ЕК. Нейните одитори имат достъп да всички поддържащи документи или информация, свързана с финансовото управление на отделите и други органи, които подлежат на нейна проверка, и може да извършва одити на всички органи, които получават средства от ЕО.
Ръководството на СО трябва да бъде наясно за съдържанието на докладите на ЕСП по отношение на България и трябва да даде необходимата подкрепа на нейните одитори, когато това се изисква.

Служби на ЕК

Основните цели на одитите, извършвани от службите на ЕК са:

- да определят до каква степен България е установила системи на адекватно управление и контрол и до каква степен тези системи дават задоволителна увереност по отношение на законността и регулярността на действията, подлежащи на разследване;
- да определят точността на разходите, декларирани в пред ЕК;
- да определят нивото на недопустими разходи, там където системите за управление и контрол в България са се оказали ненадеждни.

Одитен орган

Мисията на Одитния орган е даването на увереност, че системите за управление и контрол на средствата от ЕС са адекватни и функционират ефективно и че финансовите интереси на Европейската общност са надлежно защитени. Тази увереност трябва да се постигне чрез осъществяването на специфичните одитни дейности по смисъла на глава Пета от Закона за вътрешния одит в публичния сектор.
Функциинте на одитния орган ИА „ОСЕС”, са подробно описани в т.6.6, стр. 34 от настоящия наръчник.

Одитна пътека

Одитната пътека е вид информация, която трябва да отразява дейността и това, което се случва във всяка организация, и по-конкретно, движението на средства и свързаната с това документация. Информацията, която се получава от одитната следа дава възможност да се определи последователността от събития във всеки процес и причината зад всяко взето решение.

Одитната пътека се приема за адекватна когато, за ОПТ, е в съответствие със следните критерии:

а) дава възможност общите средства, верифицирани към СО да бъдат засечени с подробни счетоводни записи и допълнителните документи, които се съхраняват при СО, УО и бенефициентите по отношение на операциите, съ-финансирани по ОПТ;

б) позволява проверка на плащанията от публичния принос до бенефициента;

в) позволява проверка на прилагането на критериите за избор, установени от комитета за наблюдение по ОПТ;

г) съдържа, по отношение на всяка операция, когато това е подходящо, техническите спецификации и финансов план, документи свързани с публичните процедури по обществени поръчки, доклади да напредъка и доклади за проверка и проведени одити.

УО на ОПТ използва деловодно информационната система на МТИТС EVENTIS R7, която система осигурява проследяване и съхраняване в дигитализиран формат на входящата и изходящата кореспонденция в министерството, както и на вътрешната кореспонденция между отделите на дирекцията и кореспонденцията с други дирекции на МТИТС. С оглед препоръката за разработка на спецификация за регистър, който да съдържа информация за идентичността и местонахождението на органите, където се намира съответния документ, по предложение на УО на ОПТ в EVENTIS R7 е включена допълнителна функция „Европроекти", която дава възможност за тематично подреждане на документите на проектите по ОПТ (например по приоритетни оси или проекти), чрез което може да се проследява и къде се намират.

7.4. Функции на отдел „Мониторинг, информация и комуникация" по отношение на извършваните одити по ОПТ

Отдел „Мониторинг, информация и комуникация" координира дейностите в Управляващия орган на ОПТ за отразяване на коментарите и изпълнение на препоръките от проведените одити по ОПТ. При получаване на предварителен одитен доклад, отделът координира подготовката на обобщен отговор от страна на УО на ОПТ и неговото изпращане на одитната институция, провела одита, спазвайки поставените срокове. По разпореждане на Ръководителя на УО на ОПТ или по инициатива на началника на отдел „Мониторинг, информация и комуникация" може да се организира вътрешна координационна среща за обсъждане на становището на УО на ОПТ по съответния предварителен одитен доклад.

При получаване на окончателен одитен доклад, отдел „Мониторинг, информация и комуникация" координира с останалите отдели в УО подготовката на План за действие по изпълнение на направените препоръки и предписания в съответния одитен доклад, като за всяко предложено ответно действие се посочва отговорното/ите лице/а или отдел/и и срок за неговото изпълнение. По разпореждане на Ръководителя на УО на ОПТ или по инициатива на началника на отдел „Мониторинг, информация и комуникация" може да се организира вътрешна координационна среща за обсъждане на изготвянето на Плана за действие на УО на ОПТ. Съвместно изготвеният План за действие се представя за утвърждаване.

Изпълнението на най-важните препоръки от Плановете за действие могат да се отчитат от отговорните лица/отдели по време на срещите, организирани от Ръководителя на УО на ОПТ за отчитане на

напредъка по проекти, финансирани по приоритетна ос „Техническа помощ” в случаите, по които УО на ОПТ е бенефициент по тях. В съответствие с изискванията на ДНФ № 02/10.03.2009 г. по отношение на Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи УО изготвя актуална справка за одитни препоръки и статус на изпълнение в конкретно определен формат. С цел улеснение при подготовката на справката за одитите, отдел „Мониторинг, информация и комуникация” изпраща по електронен път на отговорните лица/отдели в УО наличните утвърдени Планове за действие по изпълнение на препоръки от одити до 20-то число на месеците април, август и декември. Отговорните лица/отдели предоставят обратно на отдел „Мониторинг, информация и комуникация” информацията по статуса на изпълнение на всяка от препоръките в срок до 1-во число съответно на месеците май, септември и януари. Обобщената информация се подава от отдел „Мониторинг, информация и комуникация” към отдел „Финансово управление” за включване в Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи, не по-късно от 2 дни преди изпращането им до Сертифициращия орган.

7.5. Осигуряване на наличност на документи

Според чл. 90 на Регламент 1083/2006 и чл. 19 на Регламент 1828/2006, УО трябва да осигури регистър на данни, идентифициращи органите и местонахождението им, които съхраняват всички придружителни документи, свързани с разходите и одитите, необходими за точното проследяване на одита.
УО трябва да осигури всички документи, необходими за адекватното проследяване на одита, както и извлечения или копия от тях, да бъдат предоставени при проверка на лицата и органите, оторизирани за това, в т.ч. най-малко на упълномощения персонал на УО, Серифициращия орган, Одитиращ орган и други органи, извършващи одити и упълномощените служители на Общността и техни заместници.
УО трябва да съхранява информацията, необходима за целите на оценката и отчитането.

Следните данни се считат за общоприети:

(а) фотокопия на оргинални документи
(б) микрофишове на оригинални документи
(в) електронни версии на оригинални документи
(г) документи, съществуващи само в електронен вариант.

Процедурата за сертифициране на съответствието на документите върху общоприети носители с оригинала трябва да се определи от националните власти, като се осигури съответствие с международните правни норми и тогава въпросните документи могат да се считат за надеждни за целите на одита.

Ако документите съществуват само в електронен вариант, използваните компютърни системи трябва да отговарят на приетите стандарти за сигурност, които обезпечават съответствието на съхранените документи с националното законодателство и надежността за целите на одита.

8. Цикъл на проекта

8.1. Критични точки на проектния цикъл

Идентифициране:

- Предпроектно проучване и анализ за приходите и разходите – предварителна оценка – решение за финансиране
- Проблемът и неговото най-добро решение – социални и икономически ползи и загуби, възможни алтернативи
- Финансов анализ – устойчивост, очаквани приходи, оперативни разходи
- Несигурност – Чувствителност и анализ на риска (отклонения от времевия график и плана на разходите). Достоверност на данните

Формулиране – концепцията е проверена и развита в работен план (приложение) за одобрение:

- Правилното измерение (проект, фаза, група)
- Връзка със съществуващата инфраструктура
- Физическо описание
- Разходи и план
- Оценка на въздействието на околната среда.

Финансиране

- Национални и европейски финансови източници (размер на съфинансиране)
- Финансов капацитет на националните източници, достъп до кредити
- Генерирани приходи – принципът „замърсителят плаща „
- График на плащанията.

Изпълнение – планът за действие се изпълнява и напредъкът на изпълнението се проследява

- Придобиване на земи – координация между субекти, административни и правни процедури; споразумения
- Търгове (концепция-изграждане) – Техническо задание (техническа спецификация и цели на възложителя), процедури за обществени поръчки;
- Договаряне – ясно дефиниране на физическия обект, права и задължения на страните;;
- Авансово плащане, отклонения от цената и времевия график
- Отчитане и искания за плащане (фактури и количествени сметки) – физически и финансови индикатори
- Наблюдение и контрол на работата
- Ръководител на проекта
- Приемане на работата – функционални тестове, финални плащания, лицензиране.

Оценка

- Заключителен доклад – индикатори за резултати, изпълнение и въздействие
- Потвърждане на първоначалните допускания
- Условия за поддръжка и функциониране
- Въздействие върху околната среда
- Фактори за успех и критични области – извлечени поуки

Приключване – цикълът на проекта е завършен, документиран и оценен

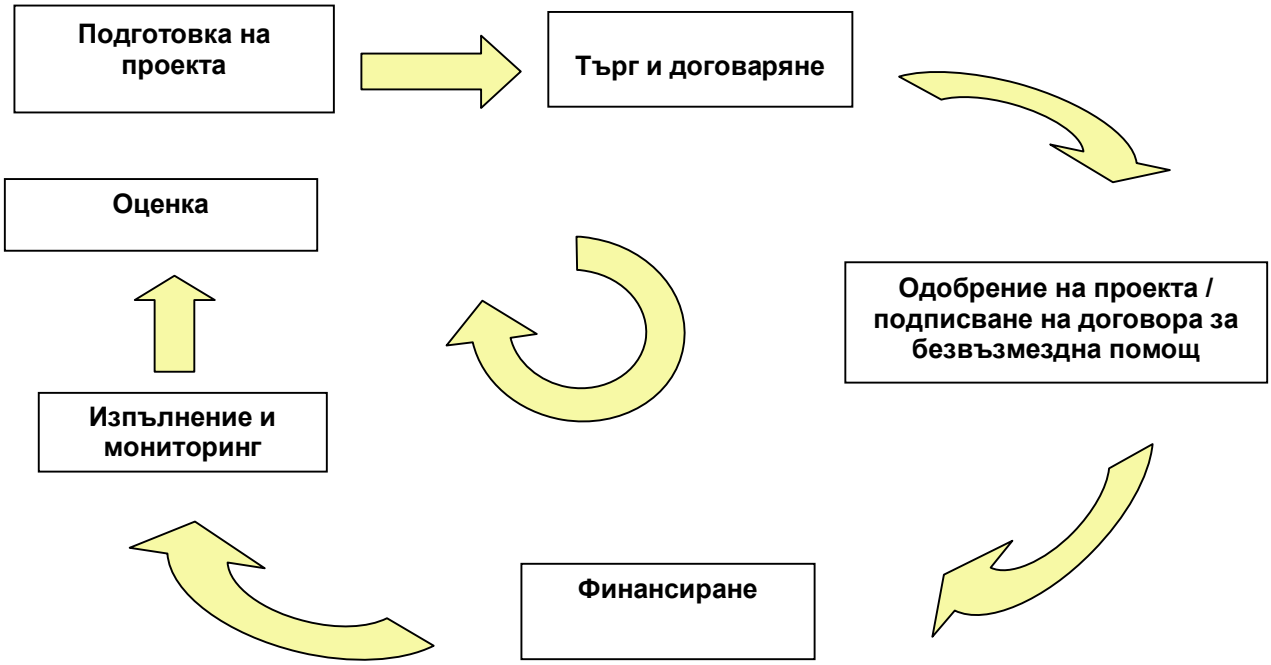

8.2.Основни фази/процедури за управление на проект, финансирании от Кохезионния фонд и Структурните фондове:

- Създаване, одобрение и промяна на ОП
- Подготовка на проекти (планиране), големи проекти и представяне
- Обществени поръчки (покана за търг)
- Договаряне
- Договори с Бенефициентите
- Финансиране и осчетоводяване
- Мониторинг и докладване за изпълнението на проекта
- Проверки на място
- Финализиране на проекта
- Оценка

9. Подготовка на проекти

За да бъдат финансирани от ОПТ, проектите трябва да бъдат финансово, икономически, социално и екологично надеждни. За да се докаже това, те трябва да бъдат подготвени в съответствие с определен брой формални и технически критерии. Освен това, те трябва да отговарят на целите на ОП и да попадат в някои от дейностите за финансиране, заложени в приоритетните оси на ОПТ.
Идентифицирането на един проект започва с формулирането на необходимост от разработване и разпознаване на ситуация, която трябва да бъде променена. По този начин, проектът представлява повече от идея или нужда. В процеса на подготовка на проекта трябва да бъде дефинирано следното:

- Неговата обосновка и проверка на необходимостта от разработването му
- Неговите цели и измеримите индикатори за постигане на целите
- Най-добрите методи за постигане на целите на базата на различни алтернативи
- Подробен списък със задачи, които да бъдат изпълнени
- Времева рамка за изпълнение
- Отговорно лице или организация
- Необходимите финансови, човешки и организационни ресурси
- Външните условия, необходими за успеха на проекта

УО на ОПТ трябва да гарантира, че подаването на Формуляри за кандидатстване се публикува във възможно най-широк кръг в съответствие с принципите за прозрачност. Имайки предвид естеството на проекта и аспекта за равни възможности, УО трябва да определи какви канали, форуми да бъдат използвани при публикуването на съобщенията.

Без да е в противоречие да публикува съобщенията в Интернет страницата си, в надлежно обосновани случаи, УО може да избере да не използва други форми на публикуване като покани кандидатите чрез писмени покани. Тази опция може да бъде избрана на базата на това, че целевата група е сравнително малка и УО може да покани всички кандидати директно.

Публикация на Интернет страницата на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията и на Интернет страницата на ОПТ е задължителна. Правилата, определящи публикуването са следните:

- Публикуването на Интернет страницата ще се осъществи едновременно с други форми на оповестяване на възможността за предоставяне на безвъзмездна помощ;
- Форматът за документите, които ще се публикуват ще бъде унифициран;
- Цялата информация ще бъде публикувана най-малко един месец преди крайния срок за подаване на Формуляри за кандидатстване

Медии за публикуване, в допълнение към Интернет страницата могат да бъдат:

- Ежедневници и седмичници;
- Всички други информационни канали, гарантиращи равните възможности за кандидатстване

9.1. Формуляри за кандидатстване

Кандидатстването на проекти се осъществява посредством изготвянето на Формуляри за кандидатстване за ОПТ – *(Приложения 24.1., 24.2. и 24.3.)*, съдържащи полета с данни, които трябва да бъдат попълнени.
Съпътстващи документи, които са необходими :

- Прединвестиционни проучвания (когато е приложимо);
- Анализ за разходите и ползите (когато е приложимо);
- ОВОС (когато е приложимо);
- Документация за обществена поръчка/и;
- План и техническа документация (когато е приложимо);
- Карти, показващи местонахождението на обекта (когато е приложимо);
- Копия на протоколи от обществени обсъждания (когато е приложимо);
- Заверени копия от разрешителни (когато е приложимо);
- Декларация от кандидата, че не е получавал безвъзмездна финансова помощ за дейностите по проекта към момента на подаване на формуляра за кандидатстване в УО;
- Други декларации (когато е приложимо);
- Допълнителна информация от бенефициента и/или други институции/компетентни органи (когато е приложимо).

Формулярите за кандидатстване по Приоритетна ос „Техническа помощ" на ОП „Транспорт" 2007-2013 г. и формулярите за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти трябва да бъдат използвани само за проекти за техническа помощ. Формулярът за кандидатстване за инфраструктурни проекти е един и същ за проекти над 50 млн. Евро и за проекти под 50 млн. Евро .

Електрони формуляри за кандидатстване

Формулярите за кандидатстване трябва да бъдат подавани в електронен формат за да подпомогнат процедирането им чрез ИСУН. УО трябва да гарантира, че информацията, изискана от кандидатите е в съответствие с това, което е необходимо и е адекватно използвана за оценката на проектите.

Формулярът за кандидатстване за инфраструктурни проекти/заявление за потвърждаване на субсидия съгласно членове от 39-41 от Регламент (ЕС) No 1083/2006 трябва да съдържат следните данни:

- Адреси и информация за справка :
- Информация за проекта;
- Резултати от предпроектните проучвания;
- График;
- Анализ на разходи/ползи;
- Анализ на въздействие върху околната среда;
- Обосновка на публичното участие;
- План за финансиране;
- Съвместимост с политиките и правото на Общността;
- Одобрение от страна на компетентния национален орган.

Формулярът за кандидатстване по Приоритетна ос „Техническа помощ” трябва да съдържа следните основни данни:

- Информация за кандидата;
- Тип на проекта:
  - Име на проекта;
  - Описание на проекта;
  - Местоположение на проекта;
  - Тип на проекта;
- Цели;
- Дейности;
- Очаквани резултати;
- Времеви график;
- Стойност на проекта.

Формулярът за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти трябва да съдържа следните основни данни:

- Тип и местположение на проекта;
  - Име на проекта;
  - Местоположение;
  - Тип;
- Цели и допустимост;
- Описание;
- Стойност на проекта за техническа помощ;
- Очаквани резултати;
- Времеви график;
- Финансов и икономически анализ;
- Анализ на въздействието върху околната среда.

Регистрация на формуляри за кандидатстване

Формулярите за кандидатстване трябва да се изпращат в УО.
След като бъде изпратен формулярът за кандидатстване в съответствие с критериите за приемане (в правилния формат за формуляра и със съответните съпътстващи документи), формулярът за кандидатстване се записва в информационната система за управление и наблюдение - ИСУН.
В случай на неприемлив формуляр, УО го връща на кандидата с обяснение за отхвърляне.

В допълнение, за целите на регистрацията на формулярите за кандидатстване от страна на УО се използва интранет страницата на ОПТ, до която имат различни нива на достъп с пароли, както служители в структурите на бенефициентите, така и служители в структурата на УО. Информацията и електронния вариант на документите, които се въвеждат в интранет страницата са предназначени за работата между УО и бенефициентите.

Във връзка с подготовката на проекти, интранет страницата ще се използва от отдел “Програмиране” в рамките на УО за следното:

- Регистриране на подадените апликационни форми;
- Регистриране на резултатите от оценяване на апликационните форми;

- Регистриране на решението за финансиране на проектите;

Относно подготовката на големи проекти, интранет страницата ще се използва от отдел „Програмиране” в УО за следното:

- Регистриране на подадените апликационни форми;
- Регистриране на резултатите от оценяване на апликационните форми;
- Регистриране на одобрението;
- Регистриране на решението на ЕК;
- Регистриране на предложенията за промяна;
- Записване на необходимите данни относно изменение на решението на Комисията.

Всички формуляри трябва да бъдат подпечатани с дата (или електронен еквивалент) в деня на получаването. За формулярите, които са в съответствие с критериите за приемане, трябва да са даде референтен номер на проекта. За формулярите за проекти под 50 млн. Евро, референтния номер се генерира от УО в ИСУН. За формулярите за проекти над 50 млн. евро, рефернтни номера се генерират, както от УО в системата ИСУН, така и от ЕК в системата SFC 2007.

Създаване на досие на проекта

Всеки проект трябва да има досие. Досието трябва да съдържа:

- Доклад за напредъка на проекта, в който основните стъпки за избор на проекта, договори по проекта и изпълнението на проекта могат да бъдат регистрирани (контролния лист може да бъде заменен, ако тези данни са вкарани в ИСУН);
- Формулярът за кандидатстване, заедно със съпътстващите документи.

Всички документи за етапите на избор на проекта, договарянето и изпълнението на проекта трябва да се съдържат в досието на проекта.

За целите на създаване на досие на проекта ще се използва Формуляр – Регистрационна карта за съхранението на проект *(Приложение 24.57.)*, който ще се попълва от всички отдели в УО, имащи отношение към работата по съответния проект.

9.2. Процедура за изготвяне на Индикативна годишна работна програма

В съответствие с изискванията в чл. 8 и чл. 9 от ПМС № 121/31.05.2007 г., УО на ОПТ изготвя Индикативна годишна работна програма (ИГРП) . Функцията по изготвяне на ИГРП е вменена на отдел „Програмиране” в УО. Началникът на отдел „Програмиране”, отговаря за координацията при изготвянето на ИГРП от експерт/и в отдела.
Процесът на изготвяне на ИГРП е свързан с:

9.2.1. Набиране на информация от бенефициентите за напредъка по подготовката на проектите, предвидени за финансиране от ОПТ. В тази връзка, по предложение на началника на отдела, съгласувано с директора на дирекция КПП, Ръководителят на УО изпраща официално искане към бенефициентите за предоставяне в УО на актуални справки за напредъка по подготовката на проектите, предвидени за финансиране от ОПТ, както и показатели за напредъка на изпълнението. Справките могат да бъдат периодични (например всеки месец) и/или инцидентни (когато е необходимо).

9.2.2. След получаване на справките от страна на бенефициентите, експерт/и в отдел „Програмиране” анализират получената информация и на база на анализа планират дейностите по ИГРП и съответно ги изготвят.

9.2.3. Следваща стъпка е съгласуването на ИГРП от страна на началника на отдела. В този случай, началникът на отдела може да постъпи по следния начин:

- Да съгласува ИГРП;
- Да върне обратно ИГРП, с указания за корекция от страна на експерта/ите в сектора.

9.2.4. Когато началникът на отдела съгласува ИГРП, той/тя я представя за съгласуване от директора на дирекция КПП. В този случай, директора на дирекция КПП може да постъпи по следния начин:

- Да съгласува ИГРП;
- Да върне обратно ИГРП, с указания за корекция от страна на началника на отдела и респективно експерта/ите в отдела, които са участвали в изготвянето на ИГРП по установения ред от т. 9.2.2. до т. 9.2.3.

9.2.5. Когато директора на дирекция КПП съгласува ИГРП, той/тя я предоставя, заедно с последната официална справка за напредъка по подготовката на проектите, представена от всеки бенефициент за осъществяване на предварителен контрол от страна на отдел „Предварителен контрол”, съгласно описаната в т. 7.2. процедура за осъществяване на предварителен контрол преди публикуване на ИГРП и официалното й изпращане в МС за съгласуване от Съвета координация при управление на средсствата от ЕС.

9.2.6. След одобрение на Контролния лист за проверка на ИГРП от страна на началника на отдел „Предварителен контрол”, директора на дирекция КПП предоставя съгласуваната ИГРП, заедно с приложено копие от Контролния лист за проверка на ИГРП *(Приложение 24.7.1.*), за одобрение от страна на Ръководителя на УО. В този случай, Ръководителят на УО може да постъпи по следния начин:

- Да одобри ИГРП;
- Да върне обратно ИГРП с указания за корекция и проверка на коригирания вариант, по установения ред от т. 9.2.2. до т. 9.2.6.

9.2.7. Когато Ръководителят на УО одобри ИГРП те се представят за съгласуване на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, предоставя се на министъра по управление на средствата от Европейския съюз, който я внася за съгласуване от Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз в срок до 15 октомври на предходната бюджетна година, след което се представя на Комитета за наблюдение. Директорът на дирекция КПП резолира на началника на отдел „Мониторинг, информация и комуникация” да организира публикуването на одобрената ИГРП на интернет страницата на ОПТ (www.optransport.bg) и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Република България и изготвянето на официално писмо от Ръководителя на УО, с което УО предоставя на МС одобрената ИГРП, в изпълнение на изискванията на чл. 9 от Постановление № 121 от 31.05.2007 г. на Минисерски съвет.
Управляващият орган представя в Министерството на финансите съгласуваната от Миситъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията индикативна годишна работна програма, като част от процедурата за съставяне на средносрочната

бюджетна прогноза и проекта на закон за държавния бюджет за следващата година, в изпълнение на чл. 8 на Постановление № 121 от 31.05.2007 г. на Минисерски съвет

9.3. Процедура за изготвяне на Насоки за кандидатстване по ОПТ

Процедурата за изготвяне на Насоки за кандидатстване е важен елемент от процеса на подготовката на проектите, респективно попълването на формулярите за кандидатстване за финансиране от ОПТ. Целта на Насоките е подпомагането на бенефициентите при попълването на формулярите за кандидатстване.

9.3.1. Предвид факта, че изготвянето на Насоките за кандидатстване по ОПТ е вменено във функциите на отдел „Програмиране" е необходимо сформирането на екип от експерти в отдела, които да ги изготвят.
За целта, по предложение на началника на отдел „Програмиране", съгласувано с директора на дирекция КПП, Ръководителят на УО одобрява списък с експерти от отдел „Програмиране", които официално ще бъдат определени от Ръководителя на УО за участие в изготвянето на Насоки за кандидатстване за финансиране на проекти/операции от Оперативна програма „Транспорт" за периода 2007-2013 г.
При определянето на експертите от страна на Ръководителя на УО е необходимо да бъде указан и срока за изготвяне на Насоките.
По преценка на Ръководителя на УО, в екипа от експерти могат да бъдат привлечени и експерти извън структурата на отдел „Програмиране".

9.3.2. След определянето на екипа от експерти, започва процеса на изготвяне на Насоките. Задължително условие е Насоките за кандидатстване да са в съответствие с т. 4 и 9.1 от Процедурния наръчник на УО.

9.3.3. След приключване на работата по изготвяне на Насоките, екипът от експерти предоставя документа за съгласуване от страна на началника на отдел „Програмиране". За целта, началникът на отдела осъществява предварителен контрол по отношение на изготвените Насоки за кандидатстване, описан в т. 7.2. и попълва съответния Контролен лист *(Приложение 24.7.2.)*.

9.3.4. Началника на отдел „Програмиране" представя за съгласуване на Насоките за кандидатстване от страна на директора на дирекция КПП, заедно с приложено копие от съответния Контролния лист *(Приложение 24.7.2.)*.
В този случай, директора на дирекция КПП може да постъпи по следния начин:

- Да одобри Насоките за кандидатстване;
- Да върне обратно Насоките за кандидатстване с указания за корекция и проверка на коригирания вариант, по установения ред от т. 9.3.2. до т. 9.3.3.

9.3.5. След съгласуване на Насоките за кандидатстване от страна на директора на дирекция КПП, той/тя предоставя съгласуваните Насоки, заедно с приложено копие от съответния Контролния лист *(Приложение 24.7.2.)*, за одобрение от страна на Ръководителя на УО. В този случай, Ръководителят на УО може да постъпи по следния начин:

- Да одобри Насоките за кандидатстване;
- Да върне обратно Насоките за кандодатстване с указания за корекция и проверка на коригирания вариант, по установения ред от т. 9.3.2. до т. 9.3.3.

9.3.6. Когато Ръководителят на УО одобри Насоките за кандидатстване, директора на дирекция КПП резолира на началника на отдел „Мониторинг, информация и комуникация” да организира публикуването на Насоките за кандидатстване на интернет страницата на ОПТ (www.optransport.bg) и изготвянето на официално писмо от Ръководителя на УО, с което УО предоставя на кандидатите (потенциалните бенефициенти определени в ОПТ) одобрените Насоки за кандидатстване, в изпълнение на изискванията на чл. 14 от ПМС 121/31.05.2007 г., и т. 9 от Процедурния наръчник на УО на ОПТ.

10. Избор и одобрение на проекта

Процедурата, съответстваща на ОПТ, касаеща безвъзмездна помощ е на базата на директно предоставяне на помощта на определен брой Бенефициенти. Съгласно Постановление № 121 от 31.05.2007 г. на Министерски съвет, изм. и доп. ДВ бр.16 от 27.02.2009 г. процедурата за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ включва следните етапи:

1. подготовка и одобрение от договарящия орган на изисквания за проектното предложение и предоставянето на кандидата на тези изисквания заедно с покана за представяне на проектно предложение. В случай на проекти от индикативния и алтернативен списък, Бенефициентите могат директно да представят в УО на ОПТ формуляр за кандидатстване;
2. представяне на проектно предложение от кандидата в съответствие с изискванията на т. 1;
3. оценка на полученото проектно предложение;
4. решение на ръководителя на договарящия орган за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ в случай на съответствие на проектното предложение с одобрените изисквания;
5. сключване на договор или издаване на заповед за предоставяне на безвъзмездна помощ в съответствие с чл. 3 на Постановление № 121 от 31.05.2007 г. на Министерски съвет.

Предварителната оценка и избор за приоритизиране на инвестиционните инфраструктурни проекти е направена на базата на критерии за избор на проекти, приети от Комитета за наблюдение на ОПТ. Изготвен е индикативен списък с приоритетни и алтернативни проекти, предвидени за финансиране от ОПТ. Мулти-критериален анализ е приложен за всички проекти. Те са оценени с точкова система с различна тежест (виж таблицата по-долу).

Критерии за избор (приоритизиране) на инвестиционни инфраструктурни проекти

Критерии	**Максимален брой точки**
1. Достъп на българската национална транспортна мрежа до европейската транспортна система	**35**
Приоритети на Транс-европейската транспортна мрежа	**20**
Съответствие с националните и европейските политики, стратегии, програми и планове	*4*
Проектът е разположен по протежение на основна/и Транс-европейска/и ос/и	*4*
Проектът е разположен по протежение на основна/и национална/и ос/и	*4*
Съвместимост с други интервенции	*2*
Принос за завършването на липсващи връзки по протежение на Транс-европейската транспортна мрежа от европейско и национално значение	*3*
Принос за премахване на „тесни места”	*3*
Трансгранично влияние	**15**

Проектът допринася за подобряване на трансграничната инфраструктура	*8*
Принос за свързването на транспортната мрежа на Република България с транспортните мрежи на съседните страни	*7*
2. Критерий за опазване на околната среда	**25**
Проектът гарантира, че няма да причини непоправими вреди на, или че няма да има значителен отрицателен ефект върху естествените еко-системи	5
Проектът гарантира, че няма да причини непоправими вреди на, или че няма да има значителен отрицателен ефект върху изградените еко-системи	5
Проектът гарантира, че няма да причини непоправими вреди на, или че няма да има значителен отрицателен ефект върху качеството на околната среда	5
Проектът гарантира, че няма да причини непоправими вреди на, или че няма да има значителен отрицателен ефект върху националните природни ресурси	5
Проектът гарантира, че няма да причини непоправими вреди на, или че няма да има значителен отрицателен ефект върху принципите за устойчиво развитие и ефективното използване на съществуващата инфраструктура	5
3. Социално-икономически критерий	**25**
Прогнози за трафика	*7*
Икономическа възвращаемост	*7*
Принос към БВП/регионалното развитие	*4*
Създаване на трудова заетост след приключване на проекта	*4*
Създаване на трудова заетост по време на изпълнението на проекта	*3*
4. Проектна готовност	**15**
Прединвестиционни или предпроектни проучвания	*3*
Анализ на въздействието върху околната среда (възложена ОВОС/ разработена ОВОС/ одобрена ОВОС и издадено решение по ОВОС)	*3*
Във финансовия план на проекта са предвидени достатъчно финансови средства за неговото изпълнение	*3*
Анализ за разходите и ползите за проекта	*3*
Техническа документация	*3*
Общо (максимален възможен брой точки)	**100**

По време на настоящия програмен период ключов акцент на транспортната политика на Европейската общност е развитието на основните транспортни коридори. Това определя и тежестта на първия критерий, който има два различни аспекта, касаещи достъпа на българската национална транспортна мрежа до европейската транспортна система. Максималният брой точки е даден на проектите по протежение на Транс-европейските транспортни оси и съответно приоритетните проекти от европейски интерес. Следващ по тежест е под-критерия за транс-гранично влияние.

Критерият за опазване на околната среда е следващ по тежест. Максимален брой точки е даден на проектите, които нанасят по-малка вреда на околната среда.

Равен брой точки е даден на социално-икономическия критерий. Максималният брой точки е даден на проектите, които допринасят за развитието на участъците с очаквания за голям трафик и проектите с висока икономическа възвращаемост. Следващи по

тежест и имащи равен максимален брой точки са: критерия за принос към БВП/регионалното развитие и критерия за създаване на трудова заетост след приключване на проекта. По-малък брой точки е даден на критерия за създаване на трудова заетост по време на изпълнението на проекта.

Критерият за проектна готовност е взет под внимание, за да се гарантира навременното усвояване на средствата от ОПТ.

Критерии за оценка и избор на проекти по Приоритетна ос V „Техническа помощ" на Оперативна програма „Транспорт"

АДМИНИСТРАТИВНИ КРИТЕРИИ	**Решение на УО на ОПТ**
1. Формулярът за кандидатстване е получен в УО по реда и начина съгласно насоките за кандидатстване;	**Да/Не**
2. Формулярът за кандидатстване е попълнен и подписан от кандидата.	**Да/Не**

КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ	**Решение на УО на ОПТ**
1. Целите на проекта съответстват с целите на Приоритетна ос „Техническа помощ";	**Да/Не**
2. Формулярът за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е подаден от кандидат, който е посочен в ОПТ като конкретен бенефициент.	**Да/Не**
3. Предложените дейности не могат да бъдат финансирани от бюджета на някоя от приоритетните оси.	**Да/Не**

ФИНАНСОВИ И ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ	**Решение на УО на ОПТ**
1. Ясно описание на целите на проекта и съответствие между тях и целите на приоритетна ос „Техническа помощ";	**Да/Не**
2. Ясно описание на дейностите в съответствие с целите на проекта;	**Да/Не**
3. Наличие на връзка между предвидените дейности и очакваните резултати;	**Да/Не**

4. Времевият график на проекта попада в периода на ОПТ;	**Да/Не**
5. Разпределението на бюджета на проекта е коректно представено.	**Да/Не**

Предвид факта, че по Приоритетна ос V „Техническа помощ" е предвиден значителен финансов ресурс, с който следва да подкрепи изпълнението на програмата, е необходимо да се дефинират критерии за оценка и избор на проектите, които ще се изпълняват по тази приоритетна ос.

Оценките на проектите представляват многоетапен процес, който включва:

- Формални проверки за завършеност на формулярите за кандидатстване или т.н. административна проверка
- . Проверка за допустимост
- Финансова и техническа оценка

Следователно, всеки отделен етап в процеса на оценка и избор на проектите, трябва да бъде окачествен с дадени критерии, които да дават възможност за категоризиране и приоритизиране на получените проектни предложения. Във връзка с гореспоменатите етапи в оценката на проектите, предлагаме на вниманието Комитета на наблюдение на Оперативна програма „Транспорт" 2007-2013 г. следните категории критерии за оценка и избор на проектите по Приоритетна ос V „Техническа помощ".

1. Административни критерии

С административните критерии се цели да бъде извършена административна оценка на проектното предложение, с която да се установи, че:

- е използван точният формуляр за кандидатстване;
- формулярът за кандидатстване е попълнен в съответствие с приложените указания;
- във формуляра за кандидатстване е попълнена цялата изискуема информация;
- формулярът за кандидатстване е получен по реда и начина съгласно насоките за кандидатстване (приложени един са оригинал, 1 брой копие на хартиен носител и 1 брой копие на ел. носител);
- формулярът за кандидатстване е попълнен и подписан от кандидата/бенефициента.

На база на изводите от административната оценка може да бъде направено заключение, дали представеният формуляр за кандидатстване е в съответствие с изискванията на критериите за административна оценка или не съответства на тези критерии и трябва да бъде върнат на Бенефициента за коригиране.

2. Критерии за допустимост

С критериите за допустимост се проверява дали:

- целите на проекта съответстват с целите на Приоритетна ос „Техническа помощ” като подкрепят изпълнението на програмата във всеки елемент на проектния цикъл или са насочени към решаване на хоризонтални въпроси;
- формулярът за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е подаден от кандидат, който е посочен в ОПТ като конкретен бенефициент на помощта по приоритетна ос „Техническа помощ”.

На база на изводите от оценката за допустимост може да бъде направено заключението, дали представеният формуляр за кандидатстване е в съответствие с изискванията на критериите за оценката за допустимост или не е в съответства и следователно трябва да бъде отхърлен на това основание.

3. Финансови и технически критерии

При проверката на финансовите и технически критерии трябва да се установени дали:

- целите на проекта са ясно описани;
- дейностите на проекта са ясно описани и са в съответствие с целите на проекта;
- има връзка между предвидените дейности и очакваните резултати;
- времевият график на проекта попада в периода на ОПТ;
- разпределението на бюджета на проекта е коректно представено.

Както и при предишните два етапа, въз основа на изводите от финансовата и техническа оценка може да бъде направено заключението, дали представеният формуляр за кандидатстване е в съответствие с финансовите и технически критерии за или не е в съответства и следователно трябва да бъде отхвърлен на това основание.

След извършване на цялостна оценка (включваща административна оценка, оценка за допустимост, финансова и техническа оценка) на представения формуляр за кандидатстване се препоръчва одобрение за финансиране на проекта от Приоритетна ос „Техническа помощ” на Оперативна програма „Транспорт” 2007-2013 г. или се препоръчва формулярът за кандидатстване да бъде отхвърлен на база на неизпълнение на някой от трите категории критерии.

Механизъм за избягване на двойно финансиране при изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от структурните инструменти на Европейския съюз

Общите нормативни изисквания и контролни механизми за избягването на двойно финансиране при отпускането на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните инструменти на ЕС, са регламентирани в Постановление на Министерския съвет № 121/2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз. Конкретни правила относно изграждането на необходимите механизми за избягването на препокриване при финансирането се съдържат и в Указания на министъра на финансите ДНФ № 01/10.03.2009 г. относно условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средствата от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране.

В ПМС № 121/2007 г. са регламентирани следните механизми:

- В чл. 5, ал. 1 от постановлението бенефициент може да получи не повече от една безвъзмездна финансова помощ за една и съща дейност, освен когато по преценка на договарящия орган дейността е свързана с непрекъсната потребност на целевата група. Изключение се допуска единствено за случите, в които звена от администрацията на бенефициента кандидатстват чрез него за финансиране на една и същз дейност;
- Съгласно чл. 15, ал. 2, т. 6 и 7 формулярът за кандидатстване задължително съдържа декларация за наличие на друго финансиране по проекта, имащо характер на държавна помощ/минимална помощ, независимо от източника или формата на помощта, както и декларация за наличие на друго финансиране по проекта или на дейностите по проекта от държавния бюджет, бюджета на Общността или друг финансов източник;
- Съгласно чл. 30 от постановлението преди момента на вземане на решение по доклада на оценителната комисия, договарящият орган задължително извършва проверка за наличие на двойно финансиране;
- В съответствие с чл. 31 от постановлението в случаите, в които преди момента на сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ се установи наличие на двойно финансиране по проект или дейности по този проект, ръководителят на договарящия орган взема мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Във връзка с ефективното спазване на правилото, произтичащо от чл. 5, ал. 1 от Постановление на Министерския съвет № 121/2007 г. в рамките на системите за управление и контрол по оперативните програми се прилагат следните контролни механизми:

- На фазата на програмирането на оперативните програми е предвидено разграничение на мерките и потенциални бенефициенти, така че да се „демаркират" областите на интервенция с останалите оперативни програми за избягване на двойното финансиране;
- Следващият ключов етап е свързан с разработването на **Насоките за кандидатстване/Указанията за директно предоставяне** на безвъзмездна финансова помощ, където при разписването на индикативните допустими дейности за конкретната процедура отговорните експерти от договарящия орган на оперативната програма **изключват** от обхвата им всички **дейности, които попадат в обсега на други оперативни програми**;
- В съответствие с 15, ал. 1, т. 6 и 7 на ПМС № 121/2007 г. при подаването на формуляра за кандидатстване кандидатите декларират наличието на друго финансиране по проекта, имащо характер на държавна помощ/минимална помощ, както и наличие на друго финансиране по проекта или на дейностите по проекта от държавния бюджет, бюджета на Общността или друг финансов източник;
- В допълнение в съответствие с чл. 19, ал. 6 на ПМС № 121/2007 г. при провеждането на процедури за подбор на проекти за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС договарящите органи задължително канят като наблюдатели представители на Централното координационно звено в администрацията на Министерския съвет;

- Съгласно чл. 30 от ПМС № 121/2007 г. преди момента на вземане на решение по доклада на оценителната комисия, договарящият орган задължително извършва проверка за двойно финансиране. **Проверката се извършва чрез модул „Регистрация" на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България /ИСУН/;**
- Във връзка с осъществяването на координация и приоритизация при избора на проектни предложения в чл. 26 на ПМС № 121/2007 г. е предвидена възможността да се сформира **Комитет за извършване на координация и приоритизация на проекти /КИКП/**. Комитетът извършва териториална и секторна координация и приоритизация на проектите, които трябва да се финансират по оперативната програма. Една от основните функции на комитета в процеса на териториална и секторна координация е да следи за избягването на препокриване при финансирането по отношение на останалите оперативни програми;
- В хода на изпълнение на договорите основен механизъм за проследяване на възможно двойно финансиране е провеждането на проверки на място във връзка с изпълнението на проектите. В издаденото от министъра на финансите указание ДНФ № 1/10.03.2009 г. относно Условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране, на Управляващите органи е вменено задължението да осигуряват „поддържане от бенефициентите или други звена, участващи в изпълнението на проектите, на адекватна счетоводна аналитичност". Разработването на конкретен механизъм за изпълнението на това задължение е в рамките на отговорностите на Управляващите органи. При проверка на място следва да се провери дали бенефициентът е спазил изискването за водене на отделна аналитичност за всеки един договор за безвъзмездна финансова помощ. В случай на коректно отразяване на разходите, се проверява по колко проекта бенефициентът е получил финансиране и се проследява дали разходооправдателните документи от изпълнители по договор с оперативната програма са отчетени и към други програми или са финансирани от бюджета или други източници. Проверят се също така и съответните партиди на доставчиците в дневниците за покупки.

Оценка на формулярите за кандидатстване

Следващата стъпка е оценката на получените формуляри за кандидатстване, която се извършва в съответствие с изискванията на Решение № 1692/96/ ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 23 юли 1996 г. относно насоките на Общността за развитие на Транс-европейската транспортна мрежа (Посоченото решение е изменено с Решение № 884/2004/ЕС); Регламент 1083 от 11 юли 2006 г. и Регламент на Съвета № 1828 от 08 декември 2006 г., чрез които се залагат специфичните условия за съответните Фондове на Общността, от които се осигуряват средства за финансиране на Оперативната програма (именно - Регламент на Комисията № 1080/2006 и Регламент на Комисията № 1084/2006); Постановление на Министерския съвет № 62 от 21 март 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми , съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове; Постановление на Министерския съвет № 258 от 24 октомври 2007 за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Транспорт", съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за Регионално развитие за финансовата рамка 2007-2013 г. и критериите и техниките за оценка предствени по-нататък в т. 10.

Оценителите трябва да подписват декларации за липса на конфликт на интереси и поверителност, в съответствие с Общите насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от Регламент 1605/2002 и за спазване на принципа на безпристрасност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС *(Приложение 24.67.)*..

С изключение на големите проекти (над 50 млн. евро), ръководителят на УО е най-високото ниво, на което се дава окончателното одобрение.

Методът, който се използва е проектите да бъдат оценявани един по един, и те да бъдат сравнявани единствено по установените критерии.

Следните компоненти ще бъдат оценявани за всички проекти:

- Да имат принос към целите на Националната стратегическа референтна рамка
- Да имат принос към една от целите на ОПТ
- Да имат измерими резултати и подробни, ясни, постижими и проверими цели
- Да имат финансов пакет, който идентифицира съответния фонд на ЕС и източника на националното съфинансиране
- Да имат добавена стойност
- Да демонстрират принципа на допълняемост
- Да са кономически жизнеспособни
- Да интегрират аспекти на опазване на околната среда и равните възможности
- Да гарантират, че правилата на ЕС по отношение на държавните помощи не са нарушени
- Да допринасят за реализирането на други проекти, финансирани от Общността или националния бюджет
- Са подкрепени от външни условия (напр. свързани проекти ще бъдат изпълнени)

След вземане на решение се изготвя доклад на оценителната комисия. Докладите трябва да включват идентификационни данни за кандидата и проекта, решението (сумата и дела на безвъзмездната помощ, общите разходи ако са намалени), подробно обяснение за отхвърлянето на отхвърлените проекти (формуляри за кандидатстване). Трябва да бъде попълнен подробен контролен лист за всяка процедура за оценка и избор на проект.

В случай на одобрение на проект, резултатите от направената оценка ще бъдат инкорпорирани в договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, чието изпълнение ще бъде прегледано на етап наблюдение.

Оценките на проектите е многоетапен процес. Той включва:

1. Проверка за завършеност на формулярите за кандидатстване/административна проверка
2. Проверка за допустимост
3. Техническа оценка
4. Финансова оценка
5. Препоръка за одобрение или отхвърляне

За всеки етап от процедурата за оценка на проектите ще бъдат използвани различни техники.

Таблица 1: Принципни техники за оценка на проекти

Техника	*Кандидатстващ проект (формуляр за кандидатстване)*	*Ключови характеристики*
Точки/Тежест/ Определяне степента на приоритетност	Определя броя точки на базата на критериите за политика и икономическите критерии. Определя тежестта на факторите за политиката.	Препоръчва се сравнение на алтернативните решения във връзка с ефективността на разходите.
Финансов анализ	Да демонстрира периода и обхвата на всяка субсидия.	Предоставя ключов критерий за Нетната настояща стойност (ННС). Оценява финансовата жиснеспособност на проекта. Двата важни компонента са прогнозите за паричните потоци и възвращаемостта на инвестицията. Третиране на критерия за риска и финансовия критерий.
Анализ на разходите и ползите	Да демонстрира икономическите разходи и ползи на проекта от гледна точка на националната икономика или социалното благополучие.	Изчерпателен. Сравнение на разходите и ползите, включително не-пазарните. Третиране на риска. Може да включва оценка на коефициенти. Анализът за разходите и ползите (АРП) надвишава финансовата оценка чрез изследване на социалните разходи и ползи от гледна точка на тяхното нетно въздействие върху благополучието на обществото. Имайки предвид, че една финансова оценка може да изчисли ННС от гледна точка само на приходните и разходните потоци, АРП измерва ННС на един проект чрез иквеждане на всички дискотирани разходи от дисконтираните ползи. Това трябва да надхвърля 0 ако проекта ще бъде процедиран по-нататъка.
Ефективност на разходите	Директно сравнение на проектите с дефинираните цели на съответните политики/програми.	Разглеждане на цел от гледна точка на икономика, ефикасност и ефективност

Оценка за въздействие върху околната среда	ОВОС се използва за да допълни АРП.	Списъкът с въздействията трябва да бъде изчерпателен и да включва въздействие върху хората, флората, фауната, почвите, водите, климата, въздуха, ландшафта, и т.н. ОВОС трябва да бъде логичен и съкупен. В предварителен етап ОВОС може да бъде използван за да гарантира съответствието с екологичните стандарти и също да идентифицира неблагоприятните ефекти, които могат да бъдат предотвратени чрез променен идеен/работен проект.

Предвидените процедури за оценка и избор на проекти са 3 вида в съответствие с типа на проекта:

- Процедура за оценка и избор на инвестиционни проекти под 50 млн. евро;
- Процедура за оценка и избор на инвестиционни проекти над 50 млн. евро;
- Процедура за оценка и избор на проекти за техническа помощ.

Процедурите за оценка и избор на всички проекти (формуляри за кандидатстване), предложени за финансиране от ОПТ ще започнат да се прилагат от УО след получаване на информация от страна на отдел „Предварителен контрол" в УО за приключен контрол върху проведената процедура за избор на изпълнител, формализиран в Контролни листове – *Приложение 24.39/24.40 и Приложение 24.41*.

В някои случаи, по преценка на УО и в зависимост от спецификата на конкретния проект, процедурите за оценка и избор могат да започнат преди получаване на информация от страна на отдел „Предварителен контрол" в УО за приключен контрол върху проведената процедура за избор на изпълнител.

В допълнение, процедурите за оценка и избор на инвестиционни проекти над 50 млн. евро и процедурите за оценка и избор на инвестиционни проекти под 50 млн. евро, които са включени в годишните планове за действие по инициативата на Европейската комисия (ЕК), Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) „JASPERS" (Joint Assistance in Supporting Projects in the European Regions/Съвместна помощ за подготовката на проекти за европейските региони, създадена на базата на Меморандум за разбирателство, подписан на 30 май 2006 г. между ЕК, ЕИБ и ЕБВР), ще започнат да се прилагат от УО и след получаване на окончателното официално становище от страна на „JASPERS" за съответния проект (формуляр за кандидатстване).

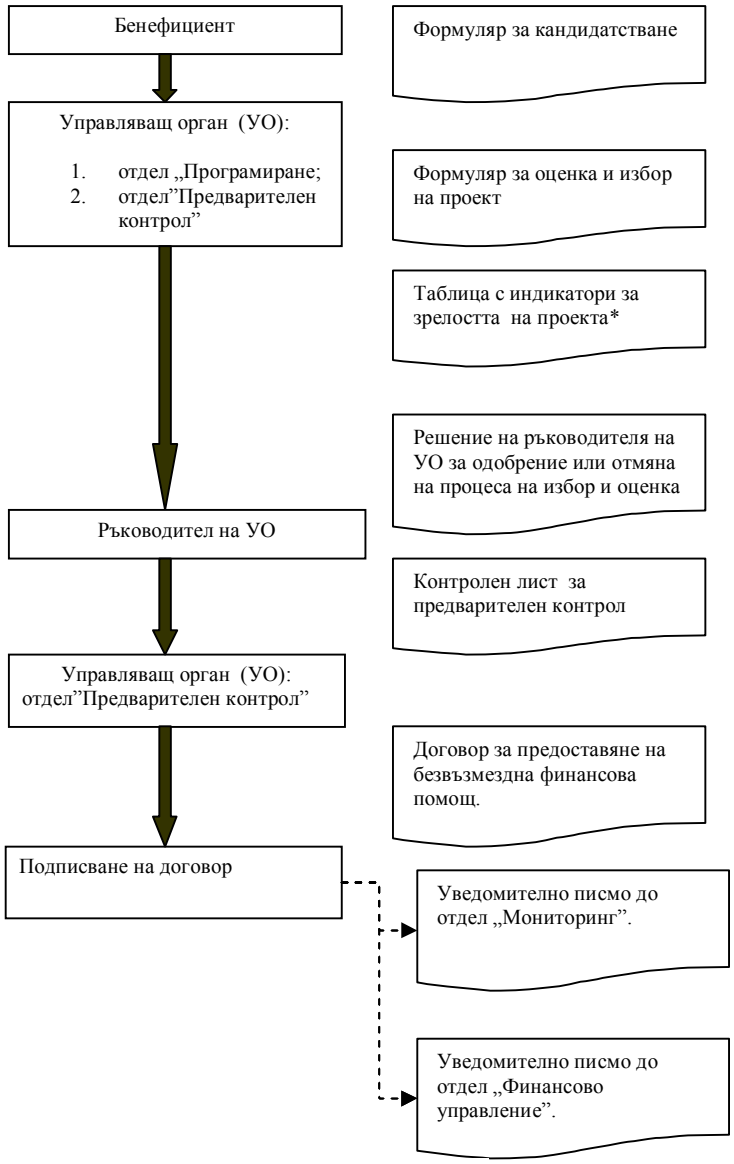

- - - - ▶ Информация за подписан договор за БФП по ОПТ;

* Само за проекти над 50 млн. евро.

Обща схема на процеса на избор на и оценка на проекти по ОПТ

10.1 Процедури за оценка и избор на инвестиционни проекти под 50 млн. евро

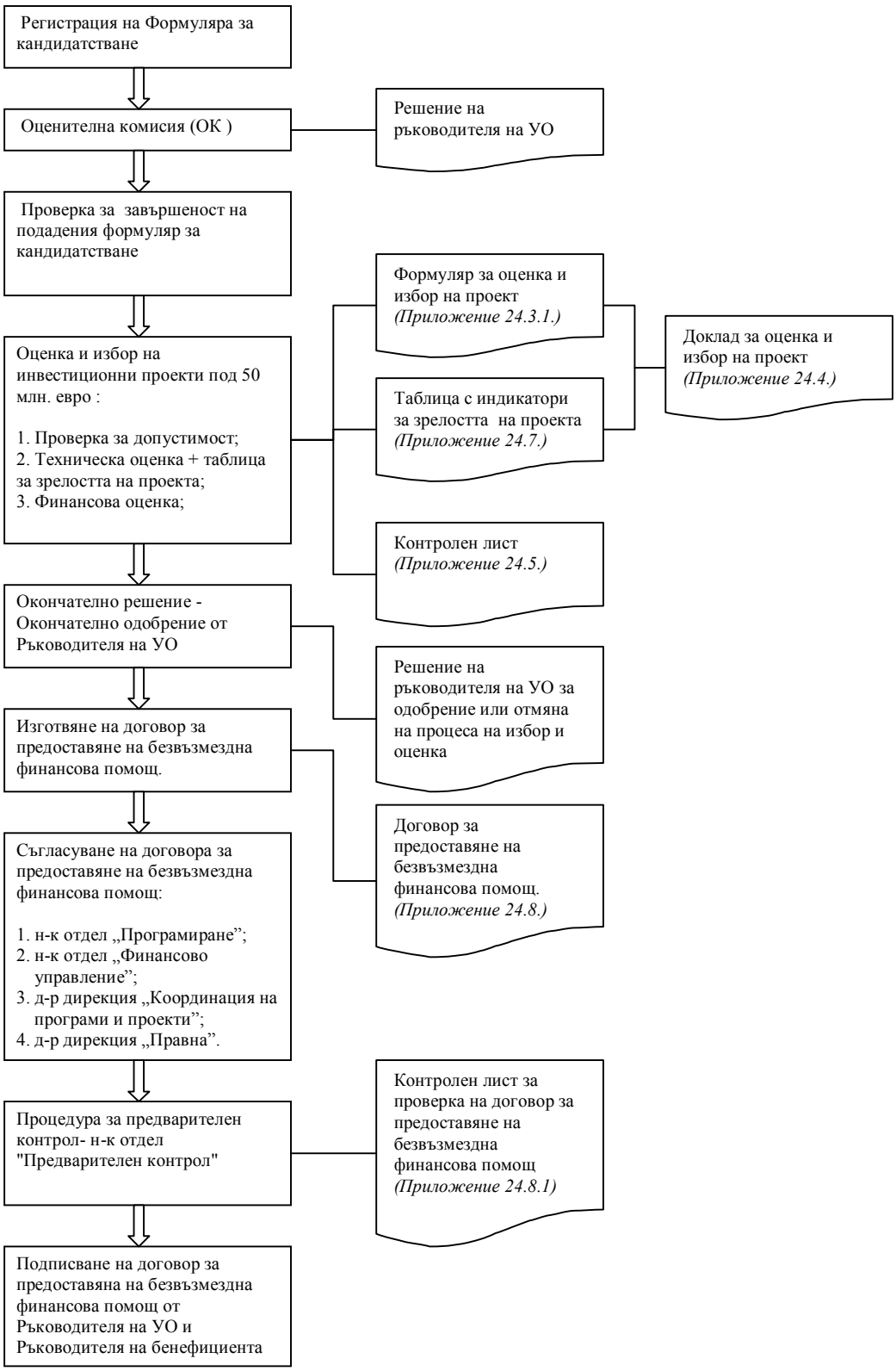

Оценителна комисия

По отношение на оценката и избора на транспортни инфраструктурни проекти под 50 млн. евро, ръководителят на УО е най-високото ниво, на което се дава окончателното одобрение. Първата стъпка е сформирането, с решение на Ръководителя на УО, на Оценителна комисия (ОК) от нечетен брой експерти (минимум трима), като най-малко единият от тях трябва да бъде служител в отдел „Програмиране". Останалите членове на ОК се определят по преценка на Ръководителя на УО, отчитайки факта, че профила на експертите ще бъде определян в зависимост от спецификата на всеки конкретен проект, като за целта могат да бъдат наемани и външни експерти.
Задължително условие при определянето на състава на ОК е номинирането на един от нейните членове за председател на комисията, като той/тя трябва да е служител в отдел „Програмиране". Всички членове на оценителната комисия, включително нейният председател, са членове с право на глас.
Тъй като началникът на отдел „Програмиране" извършва втора проверка на формуляра за кандидатстване, той/тя няма право да участва в състава на оценителната комисия.
Оценителната комисия няма право да се произнася върху, респективно да оценява качеството на вече утвърдени/одобрени документи (когато такива са приложими към формуляра за кандидатстване) от съответните, установени със закон, компетентни органи.

Всички членове на оценителната комисия трябва да подпишат декларации за липса на конфликт на интереси и поверителност, в съответствие с чл.11 от Общите насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от регламент 1605/2002 и за спазване на принципа на безпристрасност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС(ОНИКИ). В подписваната декларация *(Приложение 24.68.)* лицата поемат и задължение за опазване на тайна на всички обстоятелства, които са узнати във връзка с работата им в Комисията.

Служител от УО, определен от Ръководителя на УО, извършва проверка в съответствие с чл. 8 от ОНИКИ в електронната база данни на правно-информационна синстема (Апис,Сиела, ДАКСИ или др.). Резултатите от проверката се записват контролен лист *(Приложение 24.69.)* за всеки член на ОК. При откриване на несъответствие информира за това председателя на Комисията, който докладва на Ръководителя на УО. На база на откритите несъответствия се променя съставът на комисията и мястото на напусналия се заема от нов член.

Оценителната комисия извършва оценката на подадения формуляр за кандидатстване (проект) и препоръчва одобрение или отхвърляне, като за целта се търси постигането на консенсус между нейните членове. В случай на невъзможност за постигането на консенсус при оценката на формуляра за кандидатстване по някои/всички критерии за оценка, ще бъде прилагано правилото за обикновено мнозинство (повече от половината членове на комисията). В такива случаи, всеки член на комисията, който има различно становище от това на мнозинството трябва да изрази своите аргументи в писмен вид, които следва да се приложат към формуляра за оценка и избор на проекта и респективно към доклада за оценка и избор на проекта.

Проверка за завършеност на формуляра за кандидатстване

Първо, ОК проверява завършеността на подадения формуляр за кандидатстване. Проверките за завършеност първоначално включват подходящо попълване на формуляра за кандидатстване и изпращането на изисканите документи. Критериите за проверка включват дали:

- На всички въпроси във формуляра за кандидатстване е отговорено подходящо;
- Всички изискани документи от насоките за кандидатстване са изпратени по установения ред и начин.

На този етап, кандидатите, чиито формуляри съдържат неточности или неадекватно попълнени части ще бъдат информирани с официално писмо/посредством факс от председателя на ОК каква допълнителна информация е необходимо да бъде представена и в какъв срок преди формуляра да бъде приет за техническа и финансова оценка.

Проверка за допустимост

След проверката за завършеност на формуляра за кандидатстване, ОК извършва проверка за допустимост. Техниката, която трябва да се използва е „точкуване" на базата на критерии за допустимост. Критериите са в съответствие с ПМС № 62/21.03.2007 г. за приемане на националните правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС за финансовата рамка 2007-2013 г. и в съответствие с ПМС № 258/24.10.2007 г. за приемане на детайлните правила за допустимост на разходите за ОПТ, съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие за финансовата рамка 2007-2013 г. Проверката за допустимост е важен етап от оценката на проекта. Отговорите на въпросите за допустимост са или „да" или „не". Ако един проект е недопустим, той няма да бъде процедиран за по-нататъшна оценка. Ако определени елементи от предложените разходи по проекта са недопустими, те няма да се включат в безвъзмездната помощ, която ще бъде отпусната.

Техническа оценка

Най-значимият елемент на оценката на проекта е техническата оценка. Основните техники, които ще бъдат използвани по време на техническата оценка са ефективността на разходите, анализа за разходите и ползите и ОВОС. Аспектите на техническата оценка на проекта ще покрива оценката на:

- Подготовката и обосновката на планирания проект
- Очакваните резултати от проекта.

Някои общи аспекти на техническата оценка на проекта ще включват:

- Дали проекта е в съответствие с целите на ОПТ
- Дали проекта е разработен на базата на ясни концепции, баланс между планираните дейности и разходите и приходите
- Дали проекта има някои специфични особености (различие от други проекти, нововъведения);
- Дали проекта трябва да бъде считан като стратегически от гледна точка на кандидата или сектора/региона);
- Дали са ангажирани партньори в изпълнението на проекта;

- Дали Бенефициента е създал адекватна институционална структура, която да отговаря за изпълнението на самия проект;
- Дали е предвиден бюджет за изпълнение на мерките за информация и публичност, съгласно изискванията на Регламент 1828/2006г. на ЕК;
- Дали предвиденият бюджет за информация и публичност е достатъчен за изпълнение на минималните изисквания, предвидени в Регламент 1828/2006 г. на ЕК.

Едновременно с техническата оценка, зрелостта на съответния проект също трябва да се провери внимателно за да се оцени риска от провал на изпълнението и навременното усвояване на средствата, разпределени за проекта. За тази цел трябва да се попълни специална таблица с индикатори за зрелостта на проекта *(Приложение 24.7)*.

Съгласно изискванията на ЕК, интегрирането на аспектите на опазването на околната среда, равните възможности, включително осигуряване на дейности, специално насочени към хората с увреждания съгласно чл.16 от Регламент 1083/2006 на ЕК (следвайки указанията на Инструментариума за използване на Структурните и Кохезионни фондове за осигуряване на достъпност и не дискриминация за хората с увреждания „**Ensuring accessibility and non-discrimination of people with disabilities: A toolkit for using EU Structural and Cohesion funds”**) и информираността трябва да бъдат оценени за всеки проект, както и съответствието с правилата за държавната помощ и Закона за обществените поръчки.

Финансова оценка

Ако заключението е, че проектът е добре обоснован след извършване на техническата оценка и резултатите са задоволителни, ОК ще извърши финансовата оценка. Финансовата оценка включва техника за финансов анализ и проверка на допустимостта на разходите на проекта. Финансовата оценка на проекта трябва да включва следното :

- Добавена стойност
- Проверка и необходимост на разходите
- Печалба и възвращаемост в случай на проекти, генериращи приходи

Прогнозите за разходи и приходи е необходимо да бъдат проверени за да се гарантира, че те са реалистични, напр. предложеното ниво на печалба може да бъде сравнено с друг подобен проект.

Допустимостта на разходите трябва да бъде проверена по време на оценката. Това е необходимо, когато само допустими разходи трябва да бъдат включени в договора за предоставяне на безвъзмездна помощ. Всички недопустими разходи трябва да бъдат извадени от изчисленията в договора за предоставяне на безвъзмездна помощ. Прогнозите за разходите и приходите трябва да бъдат проверени за да се гарантира, че те са реалистични, напр. предложеното ниво на печалба може да бъде сравнено или с тези на подобен проект или с приетите данни за сектора, и че са в съответствие с изискванията, заложени в чл. 55 от Регламент 1083/2006 на ЕК, актуалното издание на Насоките на ЕК за анализ за разходите и ползите за инвестиционни проекти, Работен документ № 4 на ЕК публикуван през август 2006 г. относно насоки за изготвяне на анализ за разходите и ползите за програмния период 2007-2013 г. и Национална методология за изготвяне на анализ за разходите и ползите в нейното последно издание.

Съгласно чл.34, ал. 5 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр.31 от 23.04.2009 г. в случаи на установени неточности от страна на договарящия орган при оценката на проектното предложение, последното може да бъде връщано мотивирано на бенефициента с оглед на оформянето му в изисквания вид. В този случай, определеният срок за извършване на оценката, в решението на Ръконводителя на УО за сформиране на ОК, спира да тече до представянето на ревизиран вариант на проектното предложение (формуляр за кандидастване). След което ОК продължава своята работа до изтичане на срока по заповедта. В случай, че срокът за приключаване на работа на ОК, по решението на ръководителя на УО, е изтекъл ОК трябва да приключи своята работа до 5 (пет) работни дни от дата на представяне на последния ревизиран вариант на проектното предложение.

Препоръка за одобрение или отхвърляне

Членовете на ОК трябва да попълнят Формуляр за оценка и избор на проект *(Приложение 24.3.1.)* и да изготвят доклад *(Приложение 24.4.),* който трябва да бъде изпратен до ръководителя на УО, мотивирайки заключението, направено по време на оценката по отношение на одобрението или отхвърлянето на проекта. Докладите трябва да включват идентификационни данни за кандидата и проекта, решението (стойност и дял на безвъзмездната помощ, общи разходи ако са намалени), подробно обяснение за отхвърлянето на отхвърлените формуляри за кандидатстване. ОК може да процедира, както следва:

- Да препоръча одобрението на проекта с непроменено съдържание и условия, определени във формуляра за кандидатстване
- Да препоръча намаляване на общите разходи на проекта – в бюджета на проекта има скъпа дейност, която не може да бъде финансирана в рамките на конкретна приоритетна ос и изваждайки недопустимите дейности/разходи, общите разходи на проекта ще бъдат по-ниски от планираните от кандидата
- да поиска по-нататъшно разяснение и подобрение на формуляра за кандидатстване и документацията
- да отхвърли проекта.

Съгласно чл. 30 от ПМС № 121/2007 г. преди момента на вземане на решение по доклада на оценителната комисия, договарящият орган задължително извършва проверка за двойно финансиране. Проверката се извършва от член на оценителната комисия, определен от председателя на комисията, чрез модул „Регистрация” на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България /ИСУН/. Резултатите от проверката се записват в *Контролен лист 24.70.* Председателя на оценителната комисия извършва втора проверка на попълнения контролен лист.

Началникът на отдел „Програмиране” извършва втора проверка на формуляра за кандидатстване. Той/тя проверява формуляра за кандидатстване и съпътстващите го документи и съгласува доклада на ОК.

След като съгласува доклада на ОК, началникът на отдел „Програмиране” предоставя на директора на дирекция „Координация на програми и проеки” за съгласуване доклада на ОК.
Директора на дирекция „Координация на програми и проеки” съгласува доклада на ОК, преди одобрение от ръководителят на УО.

Окончателно решение

Получавайки всички необходими документи, ръководителят на УО може да процедира, както следва:

- да приеме препоръката и да одобри доклада;
- да издаде повторна оценка на формуляра за кандидатстване (базирано на подробно обяснение);
- да отмени процесът на оценка и избор (базирано на подробно обяснение).

Ръководителят на УО, директора на дирекция „Координация на програми и проеки" и началникът на отдел „Програмиране" също подписват декларация за липса на конфликт на интереси и поверителност *(Приложение 24.68.)*.

В случай на конфликт на интереси или невъзможност да изпълняват своите задължения по процедурата , ръководителят на УО и/или директора на дирекция „Координация на програми и проеки" и/или началника на отдел „Програмиране" делегират своите функции за втора и съответно окончателна проверка на други представители на УО, които не трябва да бъдат служителите от УО, участващи в състава на оценителната комисия. Окончателното решение трябва да бъде взето в рамките на 30 работни дни от датата на получаване на формуляра за кандидатстване.

След приключване на процедурата за оценка и избор на проект, началника на отдел „Програмиране" извършва проверка на проведената процедура и попълва контролен лист - *Приложение 24.5.*
След като попълни и подпише контролния лист, началникът на отдел „Програмиране" го предоставя на директора на дирекция „Координация на програми и проеки" за втора проверка. Директора на дирекция „Координация на програми и проеки" извършва втора проверка на контролния лист - *Приложение 24.5*, преди одобрение от ръководителят на УО.
Ръководителят на УО подписва контролния лист (*Приложение 24.5.*), като най-висша инстанция.
Съгласно чл.29 ал. 2 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр.16 от 27.02.2009 г., потенциалният бенефициент трябва да бъде информиран за решението на УО не по-късно от 15 работни дни от издаването на решението. Съгласно чл. 36,, ал. 1, в случаите, когато бенефициент и договарящ орган не са в рамките на една и съща администрация, в срок до 30 работни дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ УО изготвя най-малко в два екземпляра и предлага на бенефициента за подписване договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Съгласно чл. 36, ал. 2, в случаите, в които бенефициент и договарящ орган са в една и съща администрация, в срок 15 работни дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ договарящият орган изготвя, а ръководителят на договарящия/управляващия орган подписва заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се изготвя/попълва от експерти в отдел „Програмиране", определени от началника на отдела. За целта, като основа за договора, се използва *Приложение 24.8.* В приложение към договора се дефинира обхвата на допустимост на дейностите по проекта..
Следваща стъпка е съгласуването на договора от началника на отдел „Програмиране", който може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от експертите, които са го изготвили.

След като съгласува договора, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от страна на началника на отдел „Финансово управление”. В този случай, началникът на отдел „Финансово управление” може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от страна на началника на отдел „Програмиране”.

След като съгласува договора, началникът на отдел „Финансово управление” го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваният от началника на отдел „Финансово управление” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството.

Получавайки съгласуваният договор, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране” и „Финансово управление” в УО.

След като съгласува договора, директорът на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваният от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Правна” в министерството.

Получавайки съгласуваният договор, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране” и „Финансово управление” в УО и дирекция „Координация на програми и проекти”.

След като съгласува договора, директорът на дирекция „Правна” в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно процедиране.

Получавайки съгласуваният от директора на дирекция „Правна” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за проверка от началника на отдел „Предварителен контрол” в УО.

Получавайки съгласувания договор, началникът на отдел „Предварителен контрол” извършва проверка, посредством осъществяване на процедура за предварителен контрол на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, описана в т. 7.2.

След извършването на проверката от страна на отдел „Предварителен контрол”, Ръководителят на УО и Ръководителят на структурата на бенефициента подписват договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Копие от договора придружено с разпечатка, генерирана от ИСУН, както и от всички промени в него се изпращат с писмо на началника на отдел „Финансово управление” в УО в срок до 5 работни дни.

Изпълнението на дейностите от страна на бенефициента по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключило с подаването на искане за окончателно плащане по проекта.
Ангажиментът на УО за изплащане на безвъзмездна помощ по даден договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключил след изплащане на бенефициента на цялата одобрена в искания за плащане от УО безвъзмездна помощ по проекта към бенефициента.
В срок до 5 работни дни от извършване на окончателно плащане по договор/заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, отдел „Финансово управление” представя в отдел „Програмиране” информация за пълния размер на изплатените средства по договора. В този случай, неусвоените средства по договора се прибавят към свободните за договориране средства на приоритетната ос.

УО може да отпише задължения и да намали ангажиментите си към Бенефициентите по даден договор за отпускане на безвъзмездна помощ само въз основата на подписан анекс за корекция на договора**.**

Съгласно чл.38 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр.31 от 23.04.2010 г :

(1) Изменение на договора/заповедта за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс по взаимно съгласие на двете страни или с изменение на заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. УО на ОПТ ще има правото да допълни и/или прекрати едностранно, в писмен вид Договора, ако счете за необходимо, с оглед изпълнение на задълженията и отговорностите, установени от Договарящия орган в договора.

(2) При процедура на подбор анексът към договора/изменението на заповедта не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора, и равното третиране на бенефициентите.

(3) Анексът към договора/изменението на заповедта не може да води към увеличаване на общия размер на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ по проекта.

За изменение на договор за безвъзмездна финансова помощ се представя мотивирано искане в писмена форма до Ръконводителя на УО от бенефициента или от административните звена на УО, изпълняващи функции по наблюдение и отчитане на изпълнението на дейнстите по договора.

При всяка промяна/допълнение на Договора се изпълнява същият процес на изготвяне и съгласуване, описан по-горе.

В случай на отхвърляне на проект, трябва да бъде дадено подробно обяснение на кандидата, за да бъде подобрено проектното предложение.

Съгласно чл.37 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр.31 от 23.04.2010 г, не по-късно от 15 работни дни от подписването на договора за предоставяне на безвъзмездна помощ, УО трябва да публикува на своята Интернет страница и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Република България следната информация, касаеща проекта:

1. наименование и седалище на бенефициентите;
2. място на изпълнение на проектите;
3. наименование на проектите, за които е отпусната безвъзмездната финансова помощ;
4. общия бюджет и размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по всеки от проектите;
5. продължителност на изпълнение на проектите;
6. основните дейности и индикаторите за изпълнението на проектите.

Публикуването се извършва от сектор „Информация и комуникация" в отдел „Мониторинг, информация и комуникация", след предоставяне на необходимата информация от отдел „Програмиране".

10.2. Процедури за оценка и избор на големи инвестиционни проекти

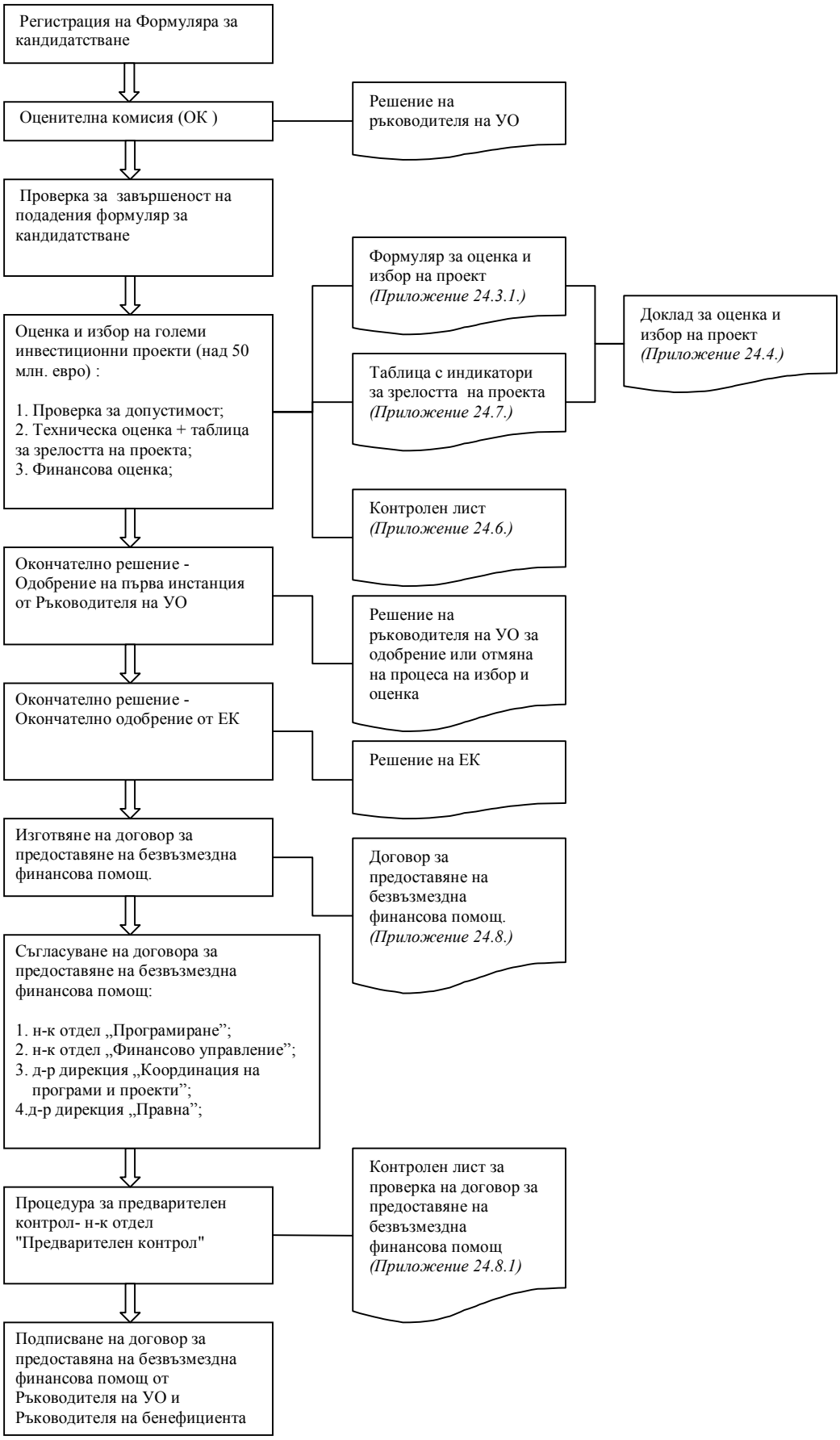

Оценителна комисия

По отношение на оценката и избора на проекти над 50 млн. евро, ЕК е най-високото ниво, на което се дава окончателното одобрение. УО е отговорен да извърши проверка на първа инстанция на формуляра за кандидатстване и съпътстващата документация.
Първата стъпка е сформирането, с решение на Ръководителя на УО, на Оценителна комисия (ОК) от нечетен брой експерти (минимум трима), като най-малко единият от тях трябва да бъде служител в отдел „Програмиране". Останалите членове на ОК се определят по преценка на Ръководителя на УО, отчитайки факта, че профила на експертите ще бъде определян в зависимост от спецификата на всеки конкретен проект, като за целта могат да бъдат наемани и външни експерти.
Задължително условие при определянето на състава на ОК е номинирането на един от нейните членове за председател на комисията, като той/тя трябва да е служител в отдел „Програмиране". Всички членове на оценителната комисия, включително нейният председател, са членове с право на глас.
Тъй като началникът на отдел „Програмиране" извършва втора проверка на формуляра за кандидатстване, той/тя няма право да участва в състава на оценителната комисия.
Оценителната комисия няма право да се произнася върху, респективно да оценява качеството на вече утвърдени/одобрени документи (когато такива са приложими към формуляра за кандидатстване) от съответните, установени със закон, компетентни органи.

В изпълнение на изискванията на чл. 34, ал. 6 от ПМС № 121/31.05.2007 г., изм. и доп. ДВ бр.31 от 23.04.2010 г., Ръководителят на УО включва в състава на оценителната комисия представител от Централното координационно звено в каческтвото на „Наблюдател", без право на глас.

Всички членове на оценителната комисия трябва да подпишат декларации за липса на конфликт на интереси и поверителност, в съответствие с чл.11 от Общите насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от регламент 1605/2002 и за спазване на принципа на безпристрасност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС(ОНИКИ). В подписваната декларация *(Приложение 24.68.)* лицата поемат и задължение за опазване на тайна на всички обстоятелства, които са узнати във връзка с работата им в Комисията.

Служител от УО, определен от Ръководителя на УО, извършва проверка в съответствие с чл. 8 от ОНИКИ в електронната база данни на правно-информационна синстема (Апис,Сиела, ДАКСИ или др.). Резултатите от проверката се записват контролен лист *(Приложение 24.69.)* за всеки член на ОК. При откриване на несъответствие информира за това председателя на Комисията, който докладва на Ръководителя на УО. На база на откритите несъответствия се променя съставът на комисията и мястото на напусналия се заема от нов член.

Оценителната комисия извършва оценката на подадения формуляр за кандидатстване (проект) и препоръчва одобрение или отхвърляне на проекта на първа инстанция.

Процедурата за извършване на първата провека формуляра за кандидатстване, на първа инстанция, е същата като процедурата, прилагана за проекти под 50 млн. евро и включва същите етапи и техники.

Оценката на подадения формуляр за кандидатстване (проект) и препоръчва одобрение или отхвърляне, като за целта се търси постигането на консенсус между нейните членове. В случай на невъзможност за постигането на консенсус при оценката на формуляра за кандидатстване по някои/всички критерии за оценка, ще бъде прилагано правилото за обикновено мнозинство (повече от половината членове на комисията). В такива случаи, всеки член на комисията, който има различно становище от това на мнозинството трябва да изрази своите аргументи в писмен вид, които следва да се приложат към формуляра за оценка и избор на проекта и респективно към доклада за оценка и избор на проекта.

Проверка за завършеност на формуляра за кандидатстване

Първо, ОК проверява завършеността на подадения формуляр за кандидатстване. Проверките за завършеност първоначално включват подходящо попълване на формуляра за кандидатстване и изпращането на изисканите документи. Критериите за проверка включват дали

- На всички въпроси във формуляра за кандидатстване е отговорено подходящо

  Всички изискани документи от насоките за кандидатстване са изпратени по установения ред и начин.

Проверка за допустимост

След формалната проверка за завършеност на формуляра за кандидатстване, ОК извършва проверка за допустимост. Техниката, която трябва да се използва е „точкуване" на базата на критерии за допустимост. Критериите са в съответствие с ПМС No 62/21.03.2007 г. за приемане на националните правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС за финансовата рамка 2007-2013 г. и в съответствие с ПМС № 258/24.10.2007 г. за приемане на детайлните правила за допустимост на разходите за ОПТ, съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие за финансовата рамка 2007-2013 г. Проверката за допустимост е важен етап от оценката на проекта. Отговорите на въпросите за допустимост са или „да" или „не".

Ако един проект е недопустим, той няма да бъде процедиран за по-нататъшна оценка. Ако определени елементи от предложените разходи по проекта са недопустими, те няма да се включат в безвъзмездната помощ, която ще бъде отпусната.

Техническа оценка

Най- значимият елемент на оценката на проекта е техническата оценка. Основните техники, които ще бъдат използвани по време на техническата оценка са ефективността на разходите, анализа за разходите и ползите и ОВОС. Аспектите на техническата оценка на проекта ще покрива оценката на:

- Подготовката и обосновката на планирания проект;
- Очакваните резултати от проекта.

Някои общи аспекти на техническата оценка на проекта ще включват:

- Дали проекта е в съответствие с целите на ОПТ;
- Дали проекта е разработен на базата на ясни концепции, баланс между планираните дейности и разходите и приходите;

- Дали проекта има някои специфични особености (различие от други проекти, нововъведения);
- Дали проекта трябва да бъде считан като стратегически от гледна точка на кандидата или сектора/региона);
- Дали са ангажирани партньори в изпълнението на проекта;
- Дали Бенефициента е създал адекватна институционална структура, която да отговаря за изпълнението на самия проект;
- Дали е предвиден бюджет за изпълнение на мерките за информация и публичност, съгласно изискванията на Регламент 1828/2006г. на ЕК;
- Дали предвиденият бюджет за информация и публичност е достатъчен за изпълнение на минималните изисквания, предвидени в Регламент 1828/2006 г. на ЕК.

Едновременно с техническата оценка, зрелостта на съответния проект също трябва да се провери внимателно за да се оцени риска от провал на изпълнението и навременното усвояване на средствата, разпределени за проекта. За тази цел трябва да се попълни специална таблица с индикатори за зрелостта на проекта *(Приложение 24.7)*.

Съгласно изискванията на ЕК, интегрирането на аспектите на опазването на околната среда, равните възможности, включително осигуряване на дейности, специално насочени към хората с увреждания съгласно чл.16 от Регламент 1083/2006 на ЕК (следвайки указанията на Инструментариума за използване на Структурните и Кохезионни фондове за осигуряване на достъпност и не дискриминация за хората с увреждания „**Ensuring accessibility and non-discrimination of people with disabilities: A toolkit for using EU Structural and Cohesion funds”**) и информираността трябва да бъдат оценени за всеки проект, както и съответствието с правилата за държавната помощ и Закона за обществените поръчки.

Финансова оценка

Ако заключението е, че проектът е добре обоснован след извършване на техническата оценка и резултатите са задоволителни, ОК ще извърши финансовата оценка. Финансовата оценка включва техника за финансов анализ и проверка на допустимостта на разходите на проекта. Финансовата оценка на проекта трябва да включва следното :

- Добавена стойност;
- Проверка и небходимост на разходите;
- Печалба и възвращаемост в случай на проекти, генериращи приходи.

Прогнозите за разходи и приходи е необходимо да бъдат проверени за да се гарантира, че те са релистични, напр. предложеното ниво на печалба може да бъде сравнено с друг подобен проект.

Допустимостта на разходите трябва да бъде проверена по време на оценката. Това е необходимо, когато само допустими разходи трябва да бъдат включени в договора за предоставяне на безвъзмездна помощ. Всички недопустими разходи трябва да бъдат извадени от изчисленията в договора за предоставяне на безвъзмездна помощ. Прогнозите за разходите и приходите трябва да бъдат проверени за да се гарантира, че те са реалистични, напр. предложеното ниво на печалба може да бъде сравнено с или тези на подобен проект или с приетите данни за сектора, и че са в съответствие с изискванията, заложени в чл. 55 от Регламент 1083/2006 на ЕК, актуалното издание на Насоките на ЕК за анализ за разходите и ползите за инвестиционни проекти, Работен

документ № 4 на ЕК публикуван през август 2006 г. относно насоки за изготвяне на анализ за разходите и ползите за програмния период 2007-2013 г. и Национална методология за изготвяне на анализ за разходите и ползите в нейното последно издание.

Съгласно чл.34, ал. 5 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр.31 от 23.04.2010 г. в случаи на установени неточности от страна на договарящия орган при оценката на проектното предложение, последното може да бъде връщано мотивирано на бенефициента с оглед на оформянето му в изисквания вид. В този случай, определеният срок за извършване на оценката, в решението на Ръконводителя на УО за сформиране на ОК, спира да тече до представянето на ревизиран вариант на проектното предложение (формуляр за кандидастване). След което ОК продължава своята работа до изтичане на срока по заповедта. В случай, че срокът за приключаване на работа на ОК, по решението на ръководителя на УО, е изтекъл ОК трябва да приключи своята работа до 5 (пет) работни дни от дата на представяне на последния ревизиран вариант на проектното предложение.

Препоръка за одобрение или отхвърляне

Членовете на ОК трябва да попълнят Формуляр за оценка и избор на проект *(Приложение 24.3.1.)* и да изготвят доклад *(Приложение 24.4.),* който трябва да бъде изпратен до ръководителя на УО, мотивирайки заключението, направено по време на оценката по отношение на одобрението или отхвърлянето на проекта. Докладите трябва да включват идентификационни данни за кандидата и проекта, решението (стойност и дял на безвъзмездната помощ, общи разходи ако са намалени), подробно обяснение за отхвърлянето на отхвърлените формуляри за кандидатстване. ОК може да процедира, както следва:

- Да препоръча одобрението на проекта с непроменено съдържание и условия, определени във формуляра за кандидатстване
- Да препоръча намаляване на общите разходи на проекта – бюджета на проекта има скъпа дейност, която не може да бъде финансирана в рамките на конкретна приоритетна ос и изваждайки недопустимите дейности/разходи, общите разходи на проекта ще бъдат по-ниски от планираните от кандидата
- да поиска по-нататъшно разяснение и подобрение на формуляра за кандидатстване и документацията
- да отхвърли проекта.

Съгласно чл. 30 от ПМС № 121/2007 г. преди момента на вземане на решение по доклада на оценителната комисия, договарящият орган задължително извършва проверка за двойно финансиране. Проверката се извършва от член на оценителната комисия, определен от председателя на комисията, чрез модул „Регистрация" на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България /ИСУН/. Резултатите от проверката се записват в *Контролен лист 24.70.* Председателя на оценителната комисия извършва втора проверка на попълнения контролен лист.

Началникът на отдел „Програмиране" извършва втора проверка на формуляра за кандидатстване. Той/тя проверява формуляра за кандидатстване и съпътстващите го документи и съгласува доклада на ОК.

След като съгласува доклада на ОК, началникът на отдел „Програмиране” предоставя на директора на дирекция „Координация на програми и проеки” за съгласуване доклада на ОК.
Директора на дирекция „Координация на програми и проеки” съгласува доклада на ОК, преди одобрение от ръководителят на УО.

Окончателно решение

Получавайки всички необходими документи, Ръководителят на УО може да процедира, както следва:

- да приеме препоръката и да одобри доклада на първа инстанция
- да издаде повторна оценка на формуляра за кандидатстване (базирано на подробно обяснение)
- да отмени процесът на оценка и избор (базирано на подробно обяснение).

Ръководителят на УО, директора на дирекция „Координация на програми и проеки” и началникът на отдел „Програмиране” също подписват декларация за липса на конфликт на интереси и поверителност *(Приложение 24.68.).*

В случай на конфликт на интереси или невъзможност да изпълняват своите задължения по процедурата, ръководителят на УО и/или директора на дирекция „Координация на програми и проеки” и/или началника на отдел „Програмиране” длегират своите функции за втора и окончателна проверка на първа инстанция на други представители на УО, които не трябва да бъдат служителите от УО, участващи в състава на оценителната комисия. Окончателното решение на първа инстанция трябва да бъде взето в рамките на 30 работни дни от датата на получаване на формуляра за кандидатстване.

В случай на одобрение от страна на УО формулярът за кандидатстване и съпътстващите го документи ще бъдат изпратени в ЕК за окончателно одобрение не по-късно от 30 работни дни от одобрението на формуляра за кандидатстване на първа инстанция.

Съгласно Регламент 1083/2006, ЕК трябва да бъде официално информирана и ангажирана в процеса на оценката на „големите проекти”. УО на ОПТ трябва да предостави на ЕК следната информация за големите проекти:

- информация за органа, отговорен за изпълнението;
- информация за естеството на инвестицията и нейното описание, нейния финансов обем и местоположение;
- резултати от пред-инвестиционни проучвания;
- времеви график за изпълнението на проекта и където срока за изпълнение на съответния проект/операция се очаква да бъде по-дълъг от програмния период, фазите за които е поискано съфинансиране от ЕК през програмния период 2007-2013 г.;
- Анализ за разходите и ползите, включващ оценка на риска и предвидимо въздействие върху съответния сектор и върху социално-кономическото състояние на страната-членка и/или региона, а когато е възможно, на други региони на Общността;
- Гаранция за съответствие с правото на Общността;
- Анализ на въздействието върху околната среда;

- Обосновка на публичния принос;
- Финансовия план, показващ общите планирани финансови ресурси и планирания принос от фондовете на ЕС, ЕИБ, ЕИФ и всички други финансиращи източници на Общността, включително годишен график на проекта.

Оценителният процес приключва с получаване на решението на ЕК.

След приключване на процедурата за оценка и избор на проект, началника на отдел „Програмиране" извършва проверка на проведената процедура и попълва контролен лист - *Приложение 24.6.*
След като попълни и подпише контролния лист, началникът на отдел „Програмиране" го предоставя на директора на дирекция „Координация на програми и проеки" за втора проверка. Директора на дирекция „Координация на програми и проеки" извършва втора проверка на контролния лист - *Приложение 24.6*, преди одобрение от Ръководителят на УО.
Ръководителят на УО подписва контролния лист *(Приложение 24.6.)*, като най-висша инстанция.

Съгласно чл.29 ал. 2 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. 31 от 23.04.2009 г., потенциалният бенефициент трябва да бъде информиран за решението на УО не по-късно от 15 работни дни от издаването на решението. Съгласно чл. 36, ал. 1, в случаите, когато бенефициент и договарящ орган не са в рамките на една и съща администрация, в срок до 30 работни дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ УО изготвя най-малко в два екземпляра и предлага на бенефициента за подписване договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Съгласно чл. 36, ал. 2, в случаите, в които бенефициент и договарящ орган са в една и съща администрация, в срок 15 работни дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ договарящият орган изготвя, а ръководителят на договарящия/управляващия орган подписва заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се изготвя/попълва от експерти в отдел „Програмиране", определени от началника на отдела. За целта, като основа за договора, се използва *Приложение 24.8.*. В приложение към договора се дефинира обхвата на допустимост на дейностите по проекта.

Следваща стъпка е съгласуването на договора от началника на отдел „Програмиране", който може:
- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от експертите, които са го изготвили.

След като съгласува договора, началникът на отдел „Програмиране" го предоставя за съгласуване от началника на отдел „Финансово управление". В този случай, началникът на отдел „Финансово управление" може:
- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от страна на началника на отдел „Програмиране".

След като съгласува договора, началникът на отдел „Финансово управление” го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваният от началника на отдел „Финансово управление” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството.

Получавайки съгласуваният договор, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране” и „Финансово управление” в УО.

След като съгласува договора, директорът на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваният от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Правна” в министерството.

Получавайки съгласуваният договор, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране” и „Финансово управление” в УО и дирекция „Координация на програми и проекти”.

След като съгласува договора, директорът на дирекция „Правна” в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно процедиране.

Получавайки съгласуваният от директора на дирекция „Правна” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за проверка от началника на отдел „Предварителен контрол” в УО.

Получавайки съгласувания договор, началникът на отдел „Предварителен контрол” извършва проверка, посредством осъществяване на процедура за предварителен контрол на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, описана в т. 7.2.

След извършването на проверката от страна на отдел „Предварителен контрол”, Ръководителят на УО и Ръководителят на структурата на бенефициента подписват договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Копие от договора придружено с разпечатка, генерирана от ИСУН, както и от всички промени в него се изпращат с писмо на началника на отдел „Финансово управление” в УО в срок до 5 работни дни.

Изпълнението на дейностите от страна на бенефициента по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключило с подаването на искане за окончателно плащане по проекта.
Ангажиментът на УО за изплащане на безвъзмездна помощ по даден договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключил след изплащане на бенефициента на цялата одобрена в искания за плащане от УО безвъзмездна помощ по проекта към бенефициента.
В срок до 5 работни дни от извършване на окончателно плащане по договор/заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, отдел „Финансово управление" представя в отдел „Програмиране" информация за пълния размер на изплатените средства по договора. В този случай, неусвоените средства по договора се прибавят към свободните за договориране средства на приоритетната ос.

УО може да отпише задължения и да намали ангажиментите си към Бенефициентите по даден договор за отпускане на безвъзмездна помощ само въз основата на подписан анекс за корекция на договора**.**

Съгласно чл.38 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. 31 от 23.04.2009 г **:**

(1) Изменение на договора/заповедта за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс към договора по взаимно съгласие на двете страни или с изменение на заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

(2) При процедура на подбор анексът към договора/изменението на заповедта не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора, и равното третиране на бенефициентите.

(3) Анексът към договора/изменението на заповедта не може да води към увеличаване на общия размер на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ по проекта.

Всяка промяна/допълнение на Договора се изпълнява същият процес на изготвяне и съгласуване, описан по-горе.

В случай на отхвърляне на проекта, ще бъде дадено подробно обяснение на кандидата за да подобри проектното си предложение.

Съгласно чл.37 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. .31 от 23.04.2009 г, не по-късно от 15 работни дни от подписването на договора за предоставяне на безвъзмездна помощ, УО трябва да публикува на своята Интернет страница и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Република България следната информация, касаеща проекта:

1. наименование и седалище на бенефициентите;
2. място на изпълнение на проектите;
3. наименование на проектите, за които е отпусната безвъзмездната финансова помощ;
4. общия бюджет и размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по всеки от проектите;
5. продължителност на изпълнение на проектите;
6. основните дейности и индикаторите за изпълнението на проектите.

Публикуването се извършва от сектор „Информация и комуникация" в отдел

„Мониторинг, информация и комуникация”, след предоставяне на необходимата информация от отдел „Програмиране”.

10.3. Процедури за оценка и избор на проекти за техническа помощ

Проектите за техническата помощ са два типа – проекти за техническата помощ, финансирани от Приоритетна ос „Техническа помощ” на ОПТ и проекти за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти. Поради специфичното естество на проектите за техническа помощ, финансирани от Приоритетна ос „Техническа помощ” на ОПТ, критериите за оценка се различават от тези за инвестиционите проекти.
Проектите за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти се оценяват съгласно установените процедури за оценка и избор на инвестиционни проекти под 50 млн. евро.

10.3.1. Процедури за оценка и избор на проекти за техническа помощ за подготовка на инвестиционни проекти

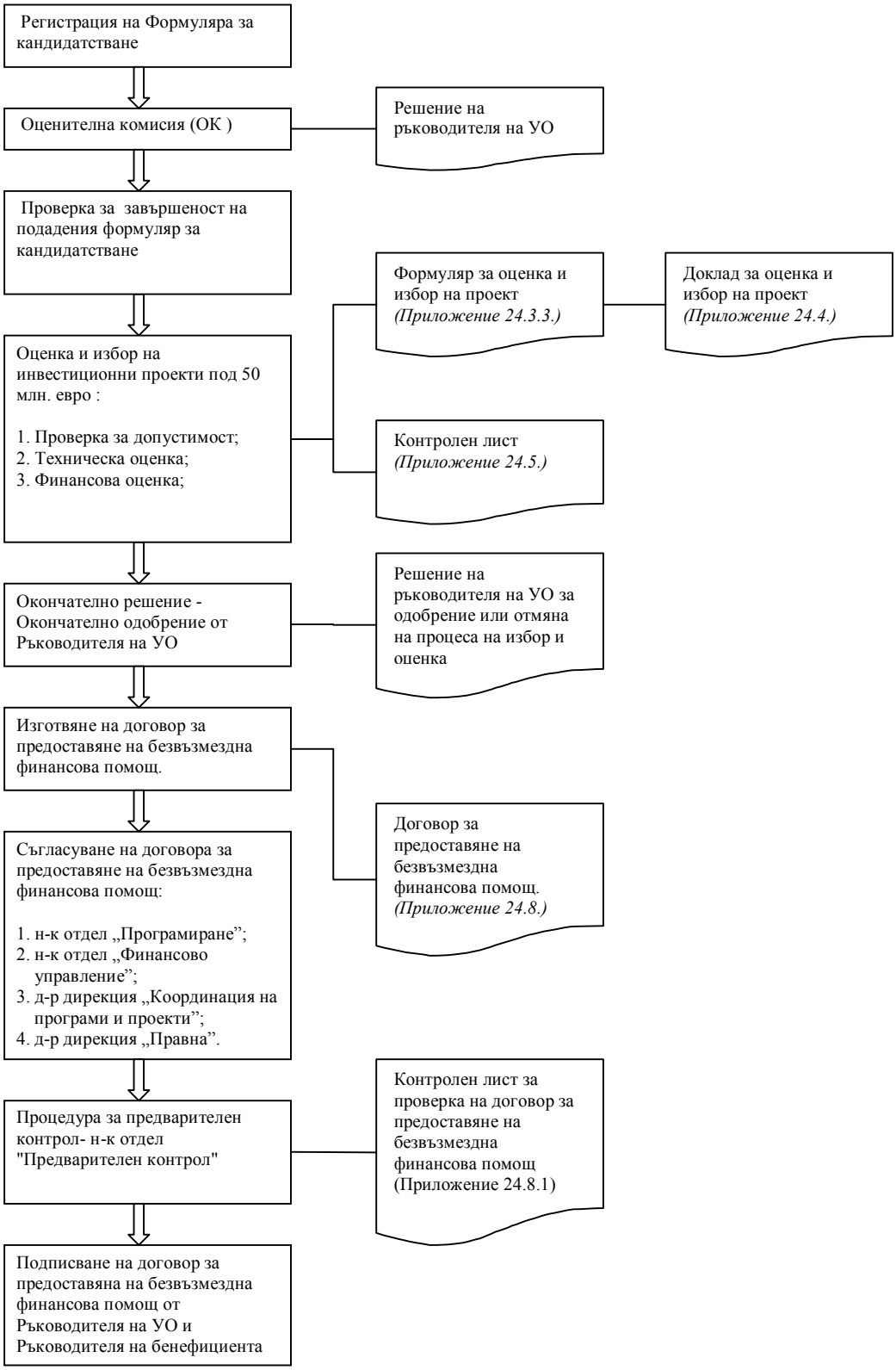

Оценителна комисия

Първата стъпка е сформирането, с решение на Ръководителя на УО, на Оценителна комисия (ОК) от нечетен брой експерти (минимум трима), като най-малко единият от тях трябва да бъде служител в отдел „Програмиране". Останалите членове на ОК се определят по преценка на Ръководителя на УО, отчитайки факта, че профила на експертите ще бъде определян в зависимост от спецификата на всеки конкретен проект, като за целта могат да бъдат наемани и външни експерти.
Задължително условие при определянето на състава на ОК е номинирането на един от нейните членове за председател на комисията, като той/тя трябва да е служител в отдел „Програмиране". Всички членове на оценителната комисия, включително нейният председател, са членове с право на глас.
Тъй като началникът на отдел „Програмиране" извършва втора проверка на формуляра за кандидатстване, той/тя няма право да участва в състава на оценителната комисия.
Оценителната комисия няма право да се произнася върху, респективно да оценява качеството на вече утвърдени/одобрени документи (когато такива са приложими към формуляра за кандидатстване) от съответните, установени със закон, компетентни органи.

Всички членове на оценителната комисия трябва да подпишат декларации за липса на конфликт на интереси и поверителност, в съответствие с чл.11 от Общите насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от регламент 1605/2002 и за спазване на принципа на безпристрасност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС(ОНИКИ). В подписваната декларация *(Приложение 24.68.)* лицата поемат и задължение за опазване на тайна на всички обстоятелства, които са узнати във връзка с работата им в Комисията.

Служител от УО, определен от Ръководителя на УО, извършва проверка в съответствие с чл. 8 от ОНИКИ в електронната база данни на правно-информационна синстема (Апис,Сиела, ДАКСИ или др.). Резултатите от проверката се записват контролен лист *(Приложение 24.69.)* за всеки член на ОК. При откриване на несъответствие информира за това председателя на Комисията, който докладва на Ръководителя на УО. На база на откритите несъответствия се променя съставът на комисията и мястото на напусналия се заема от нов член.

Оценителната комисия извършва оценката на подадения формуляр за кандидатстване (проект) и препоръчва одобрение или отхвърляне, като за целта се търси постигането на консенсус между нейните членове. В случай на невъзможност за постигането на консенсус при оценката на формуляра за кандидатстване по някои/всички критерии за оценка, ще бъде прилагано правилото за обикновено мнозинство (повече от половината членове на комисията). В такива случаи, всеки член на комисията, който има различно становище от това на мнозинството трябва да изрази своите аргументи в писмен вид, които следва да се приложат към формуляра за оценка и избор на проекта и респективно към доклада за оценка и избор на проекта.

Проверка за завършеност на формуляра за кандидатстване

Първо, ОК проверява завършеността на подадения формуляр за кандидатстване. Проверките за завършеност първоначално включват подходящо попълване на

формуляра за кандидатстване и изпращането на изисканите документи. Критериите за проверка включват дали:

- На всички въпроси във формуляра за кандидатстване е отговорено подходящо
- Всички изискани документи от насоките за кандидатстване са изпратени по установения ред и начин.

Проверка за допустимост

След формалната проверка за завършеност на формуляра за кандидатстване, членовете на ОК трябва да извършат проверка за допустимост. Техниката, която трябва да се използва е „точкуване" на базата на критери за допустимост. Критериите са в съответствие с ПМС № 62/21.03.2007 г. за приемане на националните правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС за финансовата рамка 2007-2013 г. и в съответствие с ПМС № 258/24.10.2007 г. за приемане на детайлните правила за допустимост на разходите за ОПТ, съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие за финансовата рамка 2007-2013 г. Проверката за допустимост е важен етап от оценката на проекта. Отговорите на въпросите за допустимост са или „да" или „не". Ако един проект е недопустим, той няма да бъде процедиран за по-нататъшна оценка. Ако определени елементи от предложените разходи по проекта са недопустими, те няма да се включат в безвъзмездната помощ, която ще бъде отпусната.

Техническа оценка

Аспектите на техническата оценка на проекта ще покрива оценката на:

- Подготовката и обосновката на планирания проект;
- Очакваните резултати от проекта;

Някои общи аспекти на техническата оценка на проекта ще включват:

- Дали проекта е в съответствие с целите на ОПТ;
- Дали проекта е разработен на базата на ясни концепции, баланс между планираните дейности и разходите и приходите;
- Дали проекта има някои специфични особености (различие от други проекти, нововъведения);
- Дали проекта трябва да бъде считан като стратегически от гледна точка на кандидата или сектора/региона);
- Дали са ангажирани партньори в изпълнението на проекта.

Съгласно изискванията на ЕК, интегрирането на аспектите на опазването на околната среда, равните възможности и информираността трябва да бъдат оценени за всеки проект, както и съответствието с правилата за държавната помощ и Закона за обществените поръчки.

Финансова оценка

Ако заключението е, че проектът е добре обоснован след извършване на техническата оценка и резултатите са задоволителни, ОК ще извърши финансовата оценка. Финансовата оценка включва техника за финансов анализ и проверка на допустимостта на разходите на проекта. Финансовата оценка на проекта трябва да включва следното :

- Добавена стойност
- Проверка и небходимост на разходите

- Печалба и възвращаемост в случай на проекти, генериращи приходи

Прогнозите за разходи и приходи е необходимо да бъдат проверени за да се гарантира, че те са релистични, напр. предложеното ниво на печалба може да бъде сравнено с друг подобен проект.

Допустимостта на разходите трябва да бъде проверена по време на оценката. Това е необходимо, когато само допустими разходи трябва да бъдат включени в договора за предоставяне на безвъзмездна помощ. Всички недопустими разходи трябва да бъдат извадени от изчисленията в договора за предоставяне на безвъзмездна помощ. Прогнозите за разходите и приходите трябва да бъдат проверени за да се гарантира, че те са реалистични, напр. предложеното ниво на печалба може да бъде сравнено с или тези на подобен проект или с приетите данни за сектора.

Съгласно чл. 34, ал. 5 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. .31 от 23.04.2009 г. в случаи на установени неточности от страна на договарящия орган при оценката на проектното предложение, последното може да бъде връщано мотивирано на бенефициента с оглед на оформянето му в изисквания вид. В този случай, определеният срок за извършване на оценката, в решението на Ръконводителя на УО за сформиране на ОК, спира да тече до представянето на ревизиран вариант на проектното предложение (формуляр за кандидастване). След което ОК продължава своята работа до изтичане на срока по заповедта. В случай, че срокът за приключаване на работа на ОК, по решението на ръководителя на УО, е изтекъл ОК трябва да приключи своята работа до 5 (пет) работни дни от дата на представяне на последния ревизиран вариант на проектното предложение.

Препоръка за одобрение или отхвърляне

Членовете на ОК трябва да попълнят Формуляр за оценка и избор на проект *(Приложение 24.3.3.)* и да изготвят доклад *(Приложение 24.4.)*, който трябва да бъде изпратен до ръководителя на УО, мотивирайки заключението, направено по време на оценката по отношение на одобрението или отхвърлянето на проекта. Докладите трябва да включват идентификационни данни за кандидата и проекта, решението (стойност и дял на безвъзмездната помощ, общи разходи ако са намалени), подробно обяснение за отхвърлянето на отхвърлените формуляри за кандидатстване. ОК може да процедира, както следва:

- Да препоръча одобрението на проекта с непроменено съдържание и условия, определени във формуляра за кандидатстване
- Да препоръча намаляване на общите разходи на проекта – в бюджета на проекта има скъпа дейност, която не може да бъде финансирана в рамките на конкретна приоритетна ос и изваждайки недопустимите дейности/разходи, общите разходи на проекта ще бъдат по-ниски от планираните от кандидата
- да поиска по-нататъшно разяснение и подобрение на формуляра за кандидатстване и документацията
- да отхвърли проекта.

Съгласно чл. 30 от ПМС № 121/2007 г. преди момента на вземане на решение по доклада на оценителната комисия, договарящият орган задължително извършва проверка за двойно финансиране. Проверката се извършва от член на оценителната комисия, определен от председателя на комисията, чрез модул „Регистрация” на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти

на ЕС в България /ИСУН/. Резултатите от проверката се записват в *Контролен лист 24.70.* Председателя на оценителната комисия извършва втора проверка на попълнения контролен лист.

Началникът на отдел „Програмиране" извършва втора проверка на формуляра за кандидатстване. Той/тя проверява формуляра за кандидатстване и съпътстващите го документи и съгласува доклада на ОК.

След като съгласува доклада на ОК, началникът на отдел „Програмиране" предоставя на директора на дирекция „Координация на програми и проеки" за съгласуване доклада на ОК.
Директора на дирекция „Координация на програми и проеки" съгласува доклада на ОК, преди одобрение от ръководителят на УО.

Окончателно решение

Получавайки всички необходими документи, ръководителят на УО може да процедира, както следва:

- да приеме препоръката и да одобри доклада
- да издаде повторна оценка на формуляра за кандидатстване (базирано на подробно обяснение)
- да отмени процесът на оценка и избор (базирано на подробно обяснение).

Ръководителят на УО, директора на дирекция „Координация на програми и проеки" и началникът на отдел „Програмиране" също подписват декларация за липса на конфликт на интереси и поверителност *(Приложение 24.68.).*

В случай на конфликт на интереси или невъзможност да изпълняват своите задължения по процедурата, ръководителя на УО и/или директора на дирекция „Координация на програми и проеки" и/или началника на отдел „Програмиране" длегират своите функции за втора и окончателна проверка на други представители на УО, които не трябва да бъдат служителите от УО, участващи в състава на оценителната комисия. Окончателното решение трябва да бъде взето в рамките на 30 работни дни от датата на получаване на формуляра за кандидатстване.

След приключване на процедурата за оценка и избор на проект, началника на отдел „Програмиране" извършва проверка на проведената процедура и попълва контролен лист - *Приложение 24.5.*
След като попълни и подпише контролния лист, началникът на отдел „Програмиране" го предоставя на директора на дирекция „Координация на програми и проеки" за втора проверка. Директора на дирекция „Координация на програми и проеки" извършва втора проверка на контролния лист - *Приложение 24.5.*, преди одобрние от ръководителят на УО.
Ръководителят на УО подписва контролния лист *(Приложение 24.5.),* като най-висша инстанция.

Съгласно чл.29 ал. 2 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. 31 от 23.04.2009 г., потенциалният бенефициент трябва да бъде информиран за решението на УО не по-късно от 15 работни дни от издаването на решението. Съгласно чл. 36, , ал. 1, в случаите, когато бенефициент и договарящ орган не са в рамките на една и съща

администрация, в срок до 30 работни дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ УО изготвя най-малко в два екземпляра и предлага на бенефициента за подписване договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Съгласно чл. 36, ал. 2, в случаите, в които бенефициент и договарящ орган са в една и съща администрация, в срок 15 работни дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ договарящият орган изготвя, а ръководителят на договарящия/управляващия орган подписва заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се изготвя/попълва от експерти в отдел „Програмиране", определени от началника на отдела. За целта, като основа за договора, се използва *Приложение 24.8.*. В приложение към договора се дефинира обхвата на допустимост на дейностите по проекта

Следваща стъпка е съгласуването на договора от началника на отдел „Програмиране", който може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от експертите, които са го изготвили.

След като съгласува договора, началникът на отдел „Програмиране" го предоставя за съгласуване от началника на отдел „Финансово управление". В този случай, началникът на отдел „Финансово управление" може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от страна на началника на отдел „Програмиране".

След като съгласува договора, началникът на отдел „Финансово управление" го предоставя на началника на отдел „Програмиране" за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваният от началника на отдел „Финансово управление" договор, началникът на отдел „Програмиране" го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Координация на програми и проекти" в министерството.

Получавайки съгласуваният договор, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране" и „Финансово управление" в УО.

След като съгласува договора, директорът на дирекция „Координация на програми и проекти" в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране" за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваният от директора на дирекция „Координация на програми и проекти" договор, началникът на отдел „Програмиране" го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Правна" в министерството.

Получавайки съгласуваният договор, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране” и „Финасово управление” в УО.

След като съгласува договора, директорът на дирекция „Правна” в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно процедиране.

Получавайки съгласуваният от директора на дирекция „Правна” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за проверка от началника на отдел „Предварителен контрол” в УО.

Получавайки съгласувания договор, началникът на отдел „Предварителен контрол” извършва проверка, посредством осъществяване на процедура за предварителен контрол на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, описана в т. 7.2.

След извършването на проверката от страна на отдел „Предварителен контрол”, Ръководителят на УО и Ръководителят на структурата на бенефициента подписват договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Копие от договора придружено с разпечатка, генерирана от ИСУН, както и от всички промени в него се изпращат с писмо на началника на отдел „Финансово управление” в УО в срок до 5 работни дни.

Изпълнението на дейностите от страна на бенефициента по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключило с подаването на искане за окончателно плащане по проекта.
Ангажиментът на УО за изплащане на безвъзмездна помощ по даден договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключил след изплащане на бенефициента на цялата одобрена в искания за плащане от УО безвъзмездна помощ по проекта към бенефициента.
В срок до 5 работни дни от извършване на окончателно плащане по договор/заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, отдел „Финансово управление” представя в отдел „Програмиране” информация за пълния размер на изплатените средства по договора. В този случай, неусвоените средства по договора се прибавят към свободните за договориране средства на приоритетната ос.

УО може да отпише задължения и да намали ангажиментите си към Бенефициентите по даден договор за отпускане на безвъзмездна помощ само въз основата на подписан анекс за корекция на договора**.**

Съгласно чл.38 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. .31 от 23.04.2009 г **:**

(1) Изменение на договора/заповедта за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс към договора по взаимно съгласие на двете страни или с изменение на заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

.(2) При процедура на подбор анексът към договора/изменението на заповедта не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора, и равното третиране на бенефициентите.

(3) Анексът към договора/изменението на заповедта не може да води към

увеличаване на общия размер на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ по проекта.
Всяка промяна/допълнение на Договора се изпълнява същият процес на изготвяне и съгласуване, описан по-горе.

В случай на отхвърляне на проекта, ще бъде дадено подробно обяснение на кандидата за да подобри проектното си предложение.

Съгласно чл. 37 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. 31 от 23.04.2009 г.,не по-късно от 15 работни дни от подписването на договора за предоставяне на безвъзмездна помощ, УО трябва да публикува на своята Интернет страница и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Република България следната информация, касаеща проекта:

1. наименование и седалище на бенефициентите;
2. място на изпълнение на проектите;
3. наименование на проектите, за които е отпусната безвъзмездната финансова помощ;
4. общия бюджет и размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по всеки от проектите;
5. продължителност на изпълнение на проектите;
6. основните дейности и индикаторите за изпълнението на проектите.

Публикуването се извършва от сектор „Информация и комуникация” в отдел „Мониторинг, информация и комуникация”, след предоставяне на необходимата информация от отдел „Програмиране”.

10.3.2. Процедури за оценка и избор на проекти по Приоритетна ос „Техническа помощ”

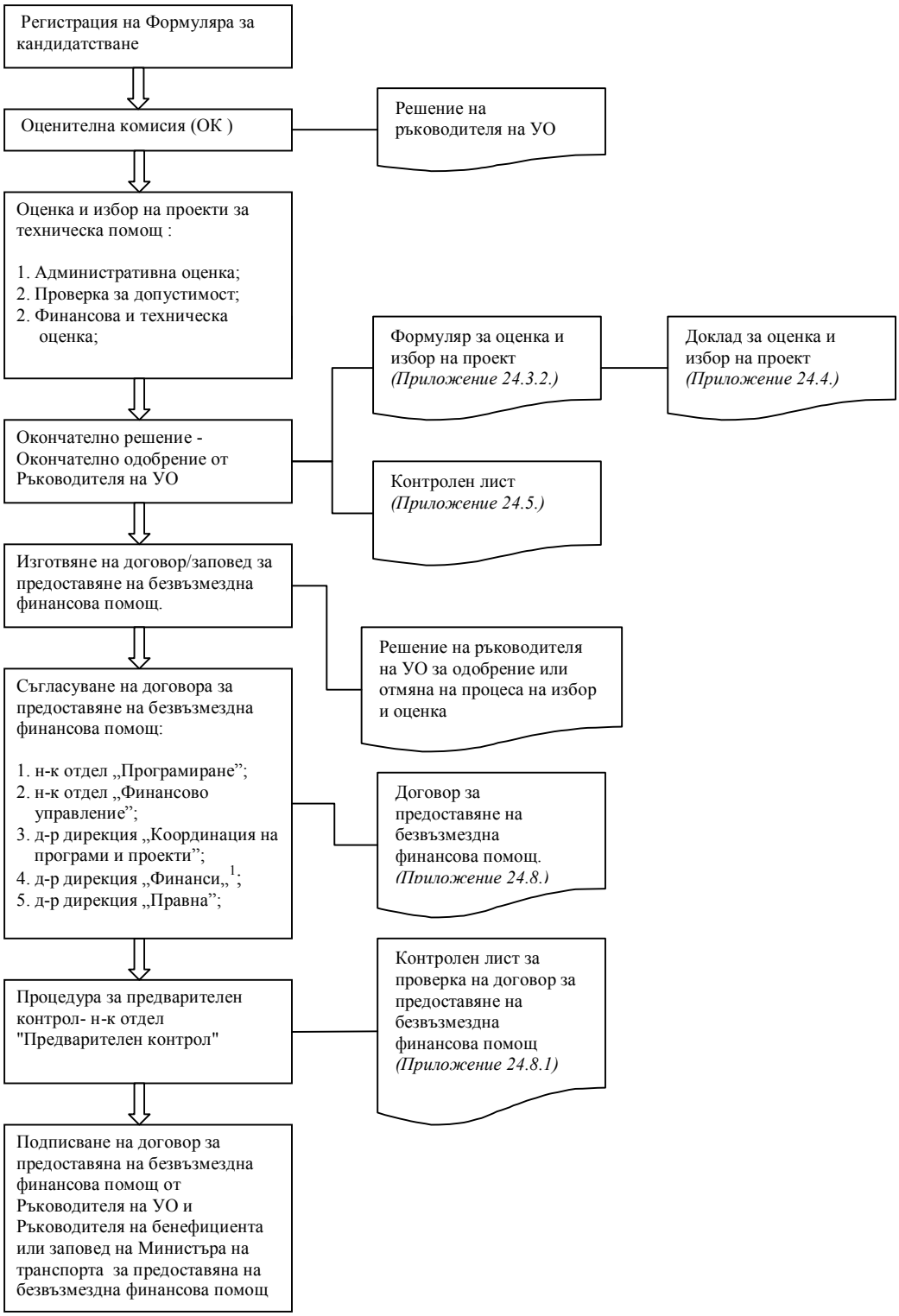

[1] Прилага се само в случаите, в които бенефициент е УО на ОПТ- Дирекция „Координция на програми и проекти”

Тези проекти трябва да бъдат оценени съгласно съответните изисквания, заложени във формуляра за кандидатстване. В този случай съпътстващата документация, необходима за инвестиционни проекти не е приложима. Процедурите за оценка и избор на проекта са същите като тези за проектите под 50 млн. евро.

Оценителна комисия

Първата стъпка е сформирането, с решение на Ръководителя на УО, на Оценителна комисия (ОК) от нечетен брой експерти (минимум трима), като най-малко единият от тях трябва да бъде служител в отдел „Програмиране". Останалите членове на ОК се определят по преценка на Ръководителя на УО, отчитайки факта, че профила на експертите ще бъде определян в зависимост от спецификата на всеки конкретен проект, като за целта могат да бъдат наемани и външни експерти.
Задължително условие при определянето на състава на ОК е номинирането на един от нейните членове за председател на комисията, като той/тя трябва да е служител в отдел „Програмиране". Всички членове на оценителната комисия, включително нейният председател, са членове с право на глас.
Тъй като началникът на отдел „Програмиране" извършва втора проверка на формуляра за кандидатстване, той/тя няма право да участва в състава на оценителната комисия.
Оценителната комисия няма право да се произнася върху, респективно да оценява качеството на вече утвърдени/одобрени документи (когато такива са приложими към формуляра за кандидатстване) от съответните, установени със закон, компетентни органи.

Всички членове на оценителната комисия трябва да подпишат декларации за липса на конфликт на интереси и поверителност, в съответствие с чл.11 от Общите насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл. 52 от регламент 1605/2002 и за спазване на принципа на безпристрасност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС(ОНИКИ). В подписваната декларация *(Приложение 24.68.)* лицата поемат и задължение за опазване на тайна на всички обстоятелства, които са узнати във връзка с работата им в Комисията.

Служител от УО, определен от Ръководителя на УО, извършва проверка в съответствие с чл. 8 от ОНИКИ в електронната база данни на правно-информационна синстема (Апис,Сиела, ДАКСИ или др.). Резултатите от проверката се записват контролен лист *(Приложение 24.69.)* за всеки член на ОК. При откриване на несъответствие информира за това председателя на Комисията, който докладва на Ръководителя на УО. На база на откритите несъответствия се променя съставът на комисията и мястото на напусналия се заема от нов член.

Оценителната комисия извършва оценката на подадения формуляр за кандидатстване (проект) и препоръчва одобрение или отхвърляне, като за целта се търси постигането на консенсус между нейните членове. В случай на невъзможност за постигането на консенсус при оценката на формуляра за кандидатстване по някои/всички критерии за оценка, ще бъде прилагано правилото за обикновено мнозинство (повече от половината членове на комисията). В такива случаи, всеки член на комисията, който има различно становище от това на мнозинството трябва да изрази своите аргументи в писмен вид, които следва да се приложат към формуляра за оценка и избор на проекта и респективно към доклада за оценка и избор на проекта.

В случай, че УО е бенефициент по въпросния проект, в състава на ОК не трябва да влиза екпертът, който е изготвил формуляра за кандидатстване.

Етапите за оценка на проектите са описани по-долу.

Административна оценка:

- Използван е правилния формуляр за кандидатстване
- Формулярът за кандидатстване е попълнен, съгласно инструкциите
- Пълната, необходима информация може да бъде намерена във формуляра за кандидатстване
- Представени са един оригинал и две копия
- Формулярът за кандидатстване е изпратен и на ел. носител
- Бюджетът на проекта е коректно представен
- Формулярът за кандидатстване е попълнен и подписан от кандидата.

Допустимост:
След административната оценка на формуляра за кандидатстване, ОК извършва проверка за допустимост. Техниката, която трябва да се използва е „точкуване" на базата на критери за допустимост. Критериите са в съответствие с ПМС № 62/21.03.2007 г. за приемане на националните правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС за финансовата рамка 2007-2013 г. и в съответствие с ПМС No 258/24.10.2007 г. за приемане на детайлните правила за допустимост на разходите за ОПТ, съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие за финансовата рамка 2007-2013 г. Проверката за допустимост е важен етап от оценката на проекта. Отговорите на въпросите за допустимост са или „да" или „не". Ако един проект е недопустим, той няма да бъде процедиран за по-нататъшна оценка. Ако определени елементи от предложените разходи по проекта са недопустими, те няма да се включат в безвъзмездната помощ, която ще бъде отпусната.

Също така, при оценката за допустимост се проверява, че:

- Дейностите, заложени в проекта съответстват на целите и дейностите в Приоритетна ос „Техническа помощ"
- Формулярът за кандидатстване е представен от кандидат, който е определен в ОПТ като конкретен бенефициент по приоритетна ос „Техническа помощ"

Финансова и техническа оценка:

- Ясно описание на целите на проекта и съответствие между тях и целите на приоритетна ос „Техническа помощ"
- Ясно описание на дейностите в съответствие с целите на проекта
- Наличие на връзка между предвидените дейности и очакваните резултати
- Времевият график на проекта попада в периода на ОПТ
- Разпределението на бюджета на проекта е коректно представено

Съгласно чл.34, ал. 5 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. 31 от 23.04.2009 г. в случаи на установени неточности от страна на договарящия орган при оценката на

проектното предложение, последното може да бъде връщано мотивирано на бенефициента с оглед на оформянето му в изисквания вид. В този случай, определеният срок за извършване на оценката, в решението на Ръконводителя на УО за сформиране на ОК, спира да тече до представянето на ревизиран вариант на проектното предложение (формуляр за кандидастване). След което ОК продължава своята работа до изтичане на срока по заповедта. В случай, че срокът за приключаване на работа на ОК, по решението на ръководителя на УО, е изтекъл ОК трябва да приключи своята работа до 5 (пет) работни дни от дата на представяне на последния ревизиран вариант на проектното предложение.

Препоръка за одобрение или отхвърляне

Членовете на ОК попълват Формуляр за оценка и избор на проект *(Приложение 24.3.2)* и изготвя доклад *(Приложение 24.4)* , който трябва да бъде изпратен на Ръководителя на УО, мотивиращ заключението по отношение на одобрението или отхвърлянето на проекта. ОК може да процедира, както следва:

- Да препоръча одобрението на проекта с непроменено съдържание и условия, определени във формуляра за кандидатстване
- Да препоръча намаляване на общите разходи на проекта – бюджета на проекта има скъпа дейност, която не може да бъде финансирана в рамките на конкретна приоритетна ос и изваждайки недопустимите дейности/разходи, общите разходи на проекта ще бъдат по-ниски от планираните от кандидата
- да поиска по-нататъшно разяснение и подобрение на формуляра за кандидатстване и документацията
- да отхвърли проекта.

Съгласно чл. 30 от ПМС № 121/2007 г. преди момента на вземане на решение по доклада на оценителната комисия, задължително се извършва проверка за двойно финансиране. Проверката се извършва от член на оценителната комисия, определен от председателя на комисията, чрез модул „Регистрация” на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България /ИСУН/. Резултатите от проверката се записват в *Контролен лист 24.70.* Председателя на оценителната комисия извършва втора проверка на попълнения контролен лист.

Началникът на отдел „Програмиране” извършва втора проверка на формуляра за кандидатстване. Той/тя проверява формуляра за кандидатстване и съпътстващите го документи и съгласува доклада на ОК.

След като съгласува доклада на ОК, началникът на отдел „Програмиране” предоставя на директора на дирекция „Координация на програми и проеки” за съгласуване доклада на ОК.
Директора на дирекция „Координация на програми и проеки” съгласува доклада на ОК, преди одобрние от ръководителят на УО.

Окончателно решение

Получавайки всички необходими документи, ръководителят на УО може да процедира, както следва:

- да приеме препоръката и да одобри доклада

- да издаде повторна оценка на формуляра за кандидатстване (базирано на подробно обяснение)
- да отмени процесът на оценка и избор (базирано на подробно обяснение).

Ръководителят на УО, директора на дирекция „Координация на програми и проеки" и началникът на отдел „Програмиране" също подписват декларация за липса на конфликт на интереси и поверителност *(Приложение 24.68.)*.

В случай на конфликт на интереси или невъзможност да изпълняват своите задължения по процедурата, ръководителя на УО и/или директора на дирекция „Координация на програми и проеки" и/или началника на отдел „Програмиране" длегират своите функции за втора и окончателна проверка на други представители на УО, които не трябва да бъдат служителите от УО, участващи в състава на оценителната комисия. Окончателното решение трябва да бъде взето в рамките на 30 работни дни от датата на получаване на формуляра за кандидатстване.

След приключване на процедурата за оценка и избор на проект, началника на отдел „Програмиране" извършва проверка на проведената процедура и попълва контролен лист - *Приложение 24.5.*
След като попълни и подпише контролния лист, началникът на отдел „Програмиране" го предоставя на директора на дирекция „Координация на програми и проеки" за втора проверка. Директора на дирекция „Координация на програми и проеки" извършва втора проверка на контролния лист - *Приложение 24.5.,* преди одобрение от Ръководителя на УО.
Ръководителят на УО подписва контролния лист *(Приложение 24.6.)*, като най-висша инстанция.
Съгласно чл.29 ал. 2 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. 31 от 23.04.2009 г., потенциалният бенефициент трябва да бъде информиран за решението на УО не по-късно от 15 работни дни от издаването на решението. Съгласно чл. 36, , ал. 1, в случаите, когато бенефициент и договарящ орган не са в рамките на една и съща администрация, в срок до 30 работни дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ УО изготвя най-малко в два екземпляра и предлага на бенефициента за подписване договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Съгласно чл. 36, , ал. 2, в случаите, в които бенефициент и договарящ орган са в една и съща администрация, в срок 15 работни дни след влизането в сила на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ договарящият орган изготвя, а ръководителят на договарящия/управляващия орган подписва заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

В случаите когато УО не е бенфициент, договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се изготвя/попълва от експерти в отдел „Програмиране", определени от началника на отдела. За целта, като основа за договора, се използва *Приложение 24.8.* В приложение към договора се дефинира обхвата на допустимост на дейностите по проекта.

Следваща стъпка е съгласуването на договора от началника на отдел „Програмиране", който може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от експертите, които са го изготвили.

След като съгласува договора, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от началника на отдел „Финансово управление”. В този случай, началникът на отдел „Финансово управление” може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от страна на началника на отдел „Програмиране”.

След като съгласува договора, началникът на отдел „Финансово управление” го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваният от началника на отдел „Финансово управление” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството.

Получавайки съгласуваният договор, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране” и „Финансово управление” в УО.

След като съгласува договора, директорът на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваният от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Правна” в министерството.

Получавайки съгласуваният договор, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува договора;
- да върне договора, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране” и „Финасово управление” в УО .

След като съгласува договора, директорът на дирекция „Правна” в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно процедиране.

Получавайки съгласуваният от директора на дирекция „Правна” договор, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за проверка от началника на отдел „Предварителен контрол” в УО.

Получавайки съгласувания договор, началникът на отдел „Предварителен контрол” извършва проверка, посредством осъществяване на процедура за предварителен контрол на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, описана в т. 7.2.

След извършването на проверката от страна на отдел „Предварителен контрол”, Ръководителят на УО и Ръководителят на структурата на бенефициента подписват договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Копие от договора придружено с разпечатка, генерирана от ИСУН, както и от всички промени в него се изпращат с писмо на началника на отдел „Финансово управление" в УО в срок до 5 работни дни.

Изпълнението на дейностите от страна на бенефициента по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключило с подаването на искане за окончателно плащане по проекта.
Ангажиментът на УО за изплащане на безвъзмездна помощ по даден договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключил след изплащане на бенефициента на цялата одобрена в искания за плащане от УО безвъзмездна помощ по проекта към бенефициента.
В срок до 5 работни дни от извършване на окончателно плащане по договор/заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, отдел „Финансово управление" представя в отдел „Програмиране" информация за пълния размер на изплатените средства по договора. В този случай, неусвоените средства по договора се прибавят към свободните за договориране средства на приоритетната ос.

УО може да отпише задължения и да намали ангажиментите си към Бенефициентите по даден договор за отпускане на безвъзмездна помощ само въз основата на подписан анекс за корекция на договора**.**

Съгласно чл.38 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр.16 от 27.02.2009 г **:**

(1) Изменение на договора/заповедта за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс към договора по взаимно съгласие на двете страни или с изменение на заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

.(2) При процедура на подбор анексът към договора/изменението на заповедта не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора, и равното третиране на бенефициентите.

(3) Анексът към договора/изменението на заповедта не може да води към увеличаване на общия размер на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ по проекта.
Всяка промяна/допълнение на Договора се изпълнява същият процес на изготвяне и съгласуване, описан по-горе.

В случай на отхвърляне на проекта, ще бъде дадено подробно обяснение на кандидата за да подобри проектното си предложение.

В случаите когато бенефициент е УО се издава Заповед за предоставяне на безвъзмездна помощ, която се инициира от УО и се съгласува, съгласно указанията в Глава втора, Раздел IV от Вътрешните правила за реда и организацията на документооборота и административното обслужване в Министерството на транспорта .

Първата стъпка е началникът на отдел „Програмиране" да определи експерти в отдела, които да изготвят заповедта. В приложение към заповедта се дефинира обхвата на допустимост на дейностите по проекта.

Следваща стъпка е съгласуването на заповедта от началника на отдел „Програмиране", който може:

- да съгласува заповедта;
- да върне заповедта, с указания за неговата корекция от експертите, които са я изготвили.

След като съгласува заповедта, началникът на отдела я предоставя за съгласуване от страна на началника на отдел „Финансова управление”. В този случай, началникът на отдел „Финансова управление” може:

- да съгласува заповедта;
- да върне заповедта, с указания за нейната корекция от страна на началника на отдел „Програмиране”.

След като съгласува заповедта, началникът на отдел „Финансово управление” я предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваниата от началника на отдел „Финансово управление” заповед, началникът на отдел „Програмиране” я предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството.

Получавайки съгласуваната от началника на отдел „Финансово управление” заповед, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството.

Получавайки съгласуваната заповед, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува заповедта;
- да върне заповедта, с указания за неговата корекция от отделите „Програмиране” и „Финансово управление” в УО.

След като съгласува заповедта, директорът на дирекция „Координация на програми и проекти” в министерството го предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваната от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” заповед, началникът на отдел „Програмиране” го предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Финанси” в министерството.

Получавайки съгласуваната заповед, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува заповедта;
- да върне заповедта, с указания за нейната корекция от отделите „Програмиране” и „Финансово управление” в УО.

След като съгласува заповедта, директорът на дирекция „Финанси” в министерството я предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно съгласуване.

Получавайки съгласуваната от директора на дирекция „Финанси” заповед, началникът на отдел „Програмиране” я предоставя за съгласуване от директора на дирекция „Правна” в министерството.

Получавайки съгласуваната заповед, директорът на дирекцията или определено от него лице от дирекцията може:

- да съгласува заповедта;
- да върне заповедта, с указания за нейната корекция от отделите „Програмиране” и „Финансово управление” в УО и дирекция „Финанси”.

След като съгласува заповедта, директорът на дирекция „Правна” в министерството я предоставя на началника на отдел „Програмиране” за по-нататъшно процедиране.

Получавайки съгласуваната от директора на дирекция „Правна” заповед, началникът на отдел „Програмиране” я предоставя за проверка от началника на отдел „Предварителен контрол” в УО.

Получавайки съгласуваната заповед, началникът на отдел „Предварителен контрол” извършва проверка, посредством осъществяване на процедура за предварителен контрол на заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, която е същата като тази за договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, описана в т. 7.2.

Получавайки съгласуваната заповед, заедно с копие от Контролния лист от страна на началника на отдел „Програмиране” я представя на Ръководителят на УО за съгласуване, Ръководителят на УО може:

- да съгласува заповедта;
- да поиска допълнителни разяснения от началника на отдел „Предварителен контрол”, с цел даване на увереност за коректността на информацията в заповедта;
- да съгласува заповедта, след представяне на допълнителните разяснения от страна на началника на отдел „Предварителен контрол”;
- да върне по обратния ред заповедта, с указания за корекции.

След съгласуване на заповедта, Ръководителя на УО я предоставя, заедно с копие от попълнения Контролен лист за проверка *(Приложение 24.8.2.)* за одобрение от страна на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията или упълномощено от него лице.

Копие от заповедта придружено с разпечатка, генерирана от ИСУН, както и от всички промени в него се изпращат с писмо на началника на отдел „Финансово управление” в УО в срок до 5 работни дни.

.

Изпълнението на дейностите от страна на бенефициента по заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключило с подаването на искане за окончателно плащане по проекта.

Ангажиментът на УО за изплащане на безвъзмездна помощ по дадена заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се счита за приключил след изплащане на бенефициента на цялата одобрена в искания за плащане от УО безвъзмездна помощ по проекта към бенефициента.

В срок до 5 работни дни от извършване на окончателно плащане по заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, отдел „Финансово управление” представя в отдел „Програмиране” информация за пълния размер на изплатените

средства по договора. В този случай, неусвоените средства по заповеддта се прибавят към свободните за договориране средства на приоритетната ос.

УО може да отпише задължения и да намали ангажиментите си към Бенефициент по дадена заповед за отпускане на безвъзмездна помощ само въз основата на подписана промяна в заповедта**.**

Съгласно чл.38 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр.16 от 27.02.2009 г **:**

(1) Изменение на договора/заповедта за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс към договора по взаимно съгласие на двете страни или с изменение на заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

.(2) При процедура на подбор анексът към договора/изменението на заповедта не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора, и равното третиране на бенефициентите.

(3) Анексът към договора/изменението на заповедта не може да води към увеличаване на общия размер на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ по проекта.

Изменение и/или допълнение на заповедта се извършва по същия ред на нейното изготвяне и съгласуване.

В случай на отхвърляне на проект, трябва да бъде дадено подробно обяснение на кандидата за да бъде подобрено проектното предложение.

Съгласно чл.37 от ПМС № 121 от 2007 г., изм. и доп. ДВ бр. .31 от 23.04.2009 ,г., не по-късно от 15 работни дни от подписването на договора за предоставяне на безвъзмездна помощ, УО трябва да публикува на своята Интернет страница и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Република България следната информация, касаеща проекта:

1. наименование и седалище на бенефициентите;
2. място на изпълнение на проектите;
3. наименование на проектите, за които е отпусната безвъзмездната финансова помощ;
4. общия бюджет и размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по всеки от проектите;
5. продължителност на изпълнение на проектите;
6. основните дейности и индикаторите за изпълнението на проектите.

Публикуването се извършва от сектор „Информация и комуникация” в отдел „Мониторинг, информация и комуникация”, след предоставяне на необходимата информация от отдел „Програмиране”.

11. Публично-частно партньорство

Учасието на частния сектор може да има различни форми, вариращи от договори за управление, миноритарно участие, до частна собственост на частната компания/ползвателя.

Общи предпоставки в ПЧП

Поради сложното естество на ПЧП и неговата бърза еволюция различните случаи трябва да бъдат разглеждани в тяхната цялост и в детайли. Поради нарастващия интерес и важността на ПЧП в изграждането и експлоатацията на инфраструктура обаче, са установени някои основни принципи:

1. **Защита на обществения интерес:** публичните институции ще трябва да защитят обществения интерес, като в същото време трябва да определят условията, позволяващи прокарването на легитимирания частен интерес Това често налага създаването или укрепването на независими регулаторни органи за тарифи и качество на обществените услуги.
2. **Гарантиране на най-добрия избор:** Както всички видове публични финансирания, съфинансирането на операции от страна на ЕС трябва да е в съответствие с трите принципа за:
   - **Прозрачност** на процедурите за възлагането на права на частните партньори
   - **Равен достъп** за всички оператори до предложените субсидии
   - **Съревнование** между различните участници за да се доведе до избора на икономически най-изгодната оферта
3. **Справедливост на договора:** договорът за ПЧП трябва да бъде справедлив, напр. равно разпределение на ефикасните ползи между частния оператор и консуматорите
4. **Прозрачни и обективни механизми за определяне на цени** трябва да бъдат установени (за да се гарантира използването на публични средства в обществения интерес) и клаузите за разрешаване на спорове трябва да отгаварят на международните и националните стандарти
5. **Наблюдение:** надзор и контрол на операциите, които трябва да бъдат извършени.

Концесии

Концесиите са най-разпространената форма на ПЧП
Основните принципи, които трябва да бъдат спазвани при възлагането на концесии са следните:

- Еднакво третиране;
- прозрачност;
- пропорционалност;
- взаимна разпознавяемост.

За да се гарантира спазването на тези принципи е необходимо прилагането на слените стъпки:

- фирмите да имат достъп до информацията, касаеща наличните средства
- фирмите да се представят и да подготвят своите оферти
- администрацията да оцени офертите, да избере икономически най-изгодната оферта и да сключи договор с почтени и най-добре квалифицирани партньори.

12. Обществени поръчки

12.1. Нормативна уредба в областта на възлагането на обществените поръчки

12.1.1. Правна рамка на възлагането на обществените поръчки

Правната рамка на възлагането на обществените поръчки се формира на ниво европейско законодателство и на ниво национално законодателство:

- Ниво ЕО:
  - Директивите на ЕС в областта на възлагане на обществени поръчки;
  - Решения на съда на Европейските общности;
- Национално ниво:
  - Закон за обществените поръчки (ЗОП);
  - Правилник за прилагане на ЗОП;
  - Наредба за възлагане на малки обществени поръчки (НВМОП);
  - Наредба за възлагане на специални обществени поръчки (НВСОП);
  - Наредба за осъществяване на Предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове.

12.1.2. Закон за обществените поръчки

Прилагането на Закона за обществени поръчки е задължително условие за осигуряване приемливост за финансиране на разходите от Оперативна програма „Транспорт".

Основна цел и принципи на Закона за обществени поръчки

Целта на Закона за обществените поръчки е осигуряването на ефективност и ефикасност при разходване на публичните средства – чрез неговото прилагане се гарантира, че публичните средства се разходват по най-ефективния начин с оглед на целта и предмета на обществената поръчка чрез изпълнение на публична процедура за сключване на договор и избор на оферта. В Закона за обществените поръчки са регламентирани основните принципи, които се спазват при процедурите за възлагане на обществени поръчки. Тези принципи са следните:

- Публичност и прозрачност;
- Свободна и лоялна конкуренция;
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация

Обекти на обществени поръчки са:

- Доставка на стоки;
- Предоставянето на услуги;
- Строитетелство, включително:

а) изграждане или инженеринг (проектиране и изграждане) на строеж;

б) изпълнение или проектиране и изпълнение с каквито и да е средства на една или няколко строителни или монтажни работи по приложение № 1 от ЗОП , свързани с изграждането, реконструирането, преустройването, поддържането, възстановяването или рехабилитацията на сгради или строителни съоръжения;

в) инженеринг и изпълнение с каквито и да е средства с една или повече дейности по изграждането на строеж в съответствие с изискванията на възложителя, като предпроектно проучване, проектиране, организация на строителството, доставка и монтаж на машини, съоръжения и технологично оборудване, подготовка и въвеждане на обекта в експлоатация.

Процедурите, предвидени в нормативната уредба по обществени поръчки, са система от действия на възложителя и участниците в процедурата, чиято крайна цел е определянето на изпълнител на обществената поръчка и сключването на договор с

него. Процедурата за възлагане на обществена поръчка започва с решението на възложителя за откриването й и приключва със сключване на договор с определения изпълнител или с решение за прекратяване на процедурата.

Закона за обществените поръчки има качеството на общ закон спрямо НВМОП и НВСОП и предвидените в него процедури следва да бъдат приложени във всички случаи, в които не са налице специалните основания за провеждане на процедура по НВМОП и НВСОП. Прилагането на процедурите, уредени в ЗОП или тези по НВМОП, се определя от стойността на обществената поръчка.

Видове процедури за обществени поръчки според Закона за обществените поръчки

Обществените поръчки се възлагат чрез провеждане на открита процедура, ограничена процедура, състезателен диалог и процедури на договаряне.

- **Открита процедура** е процедурата, при която всички заинтересовани лица могат да подадат оферта;
- **Ограничена процедура** е процедурата, при която оферти могат да подадат само кандидати, които са получили покана от възложителя след предварителен подбор.
- **Състезателен диалог е процедурата**, при която всяко заинтересовано лице може да подаде заявление за участие и възложителят провежда диалог с допуснатите след предварителен подбор кандидати с цел определяне на едно или повече предложения, отговарящи на неговите изисквания, след което кани кандидатите само с подходящи предложения да подадат оферти.
- **Процедурите на договаряне са**:
  - **процедура на договаряне с обявление**, при която възложителят провежда преговори за определяне клаузите на договора с един или повече участници, избрани от него след предварителен подбор;
  - **процедура на договаряне без обявление,** при която възложителят провежда преговори за определяне клаузите на договора с едно или повече точно определени лица.

Възложителите вземат решение за възлагане на обществена поръчка чрез открита и ограничена процедура винаги, когато не са налице условията за провеждане на състезателен диалог или процедури на договаряне.

Конкурс за проект е процедурата, при която Възложителят придобива план или проект, избран от независимо жури въз основа на проведен конкурс с или без присъждане на награди.

При регламентирани в ЗОП условия възложителите могат да определят изпълнител на обществена поръчка при открита или ограничена процедура или процедура на договаряне с обявление чрез използване на електронен търг. Използването на електронен търг се посочва в обявлението за обществена поръчка. Условията и редът за прилагане на електронния търг се уреждат с правилника за прилагане на закона.

Основни етапи на процедурите за възлагане на обществена поръчка са:

- Подготовка и откриване на процедурата за обществена поръчка – подготовката на документацията за участие в процедурата, нейното откриване с решение на възложителя и публикуването на обявление за обществената поръчка.
- Провеждане на процедурата за обществена поръчка - продажба на документацията за участие, предоставянето на евентуални разяснения по нея, приемането на офертите или заявленията за участие, назначаването на комисия за провеждането на процедурата, отварянето на офертите, проверката относно тяхната редовност и редовността на кандидатите в процедурата, разглеждането, оценката на офертите и класиране на участниците;
- Приключване на процедурата за обществена поръчка – решение на възложителя за определяне на изпълнител и сключване на договор за обществена поръчка с определения изпълнител или прекратяване на процедурата за възлагане на обществена поръчка.

12.1.3. *Осъществяване на предварителен контрол от Управляващия орган по ОП „Транспорт”*

Целта на предварителния контрол е постигането на разумна увереност за законосъобразност при възлагането на обществените поръчки, финансирани напълно или частично от европейските фондове.

Контролните дейности на Управляващия орган в процеса на възлагане на обществени поръчки се извършват по отношение приемливостта за финансиране на сключените договори за обществени поръчки от ОП „Транспорт”. Бенефициентите на оперативната програма са възложители на обществените поръчки. Контролът от страна на Управляващия орган е предварителен по отношение възстановяването на разходите за възложената обществена поръчка със средства от ОП „Транспорт”, но не и по отношение на поемане на задължения от възложителя в процеса на възлагане и изпълнение на обществената поръчка.

Предварителният контрол се осъществява от Управляващия орган в съответствие с нормативните актове в тази област, процедурите, разписани в настоящия Наръчник, подписаните споразумения с бенефициентите по проектите и вътрешните правила за възлагане на обществени поръчки в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

В съответствие с чл. 19, ал. 2, т.22 от ЗОП Агенцията за обществени поръчки (АОП) участва в осъществявания от Управляващия орган предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове, както следва:

а) за строителство на стойност равна или по-висока от посочената в регламента по чл. 45а, ал. 1;

б) за доставка или услуга на стойност, равна или по-висока от 1 000 000 лв., и когато през последните две години при бенефициента са установени нарушения при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки с влязло в сила наказателно постановление или решение на орган по обжалване.

Координацията и организацията по предварителния контрол при провеждане на обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средствата от

европейските фондове и попадащи в хипотезата на чл. 19, ал.2, т.22 се извършват от Управляващия орган.

Условията и редът за осъществяване на контрола са определени с Наредба за осъществяване на предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове.

Предварителният контрол по чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП обхваща следните етапи:

1. Документация за обществена поръчка

a) Контролът върху проекта на решение за откриване на процедурата и подлежащите на утвърждаване с него обявление или покана за участие и документация за процедурата се извършва от АОП и включва изготвяне на доклад относно съответствието на изброените документи с изискванията на ЗОП;

b) Контролът върху техническите спецификации като част от документацията за възлагане на обществената поръчка се извършва от външни експерти, притежаващи знания в съответната област, определени от Управляващия орган с обществена поръчка. Външният експерт изготвя доклад за съответствие на техническите спецификации от документацията със:

- специфичните изисквания на съответния нормативен акт и изискванията по ЗОП;
- одобрения проект по съответната програма.

Експертите не могат да участват в изготвянето на документацията, която оценяват, както и в изпълнението на обществената поръчка.

Въз основа на направените проверки и получените становища от АОП и външните експерти, Управляващият орган изготвя и изпраща на възложителя становище относно откриването на процедурата за обществена поръчка. В случай, че в становището са направени констатации за незаконосъобразност, то трябва да съдържа и препоръки за тяхното отстраняване. Препоръките не са задължителни за възложителя, но при неизпълнението им Управляващият орган може да не одобри разходите за възложената обществена поръчка в рамките на съответния проект.

2. Комисия за провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка

Един от експертите, изготвили доклада за съответствие на техническите спецификации от документацията, участва като член или консултант в комисията за провеждане на процедурата за възлагане на обществената поръчка. В работата на комисията за провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка може да вземе участие и експерт от управляващия орган като член или наблюдател.

3. Протоколите или докладите от работата на комисиите.

Протоколите или докладите от работата на комисиите подлежат на контрол от Управляващия орган чрез изготвяне на становище по протокола или доклада от работата на комисията в срок от 5 работни дни след неговото получаване. В случай че в становището са направени констатации за незаконосъобразност, те трябва да съдържат и препоръки за тяхното отстраняване. Препоръките не са задължителни за възложителя, но при неизпълнението им Управляващият орган може да не одобри разходите за възложената обществена поръчка в рамките на съответния проект.

При усвояването на средства от ОП „Транспорт" е предвидена възможността бенефициенти на програмата да бъдат както институции извън рамките на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (Национална компания „Железопътна инфраструктура", Агенция „Пътна инфраструктура", „Метрополитен" ЕАД, Агенция за поддържане и проучване на

р. Дунав, ДП „Пристанищна инфраструктура"), така и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията чрез самия Управляващ орган като бенефициент по приоритетна ос „Техническа помощ".

12.2. Основни контролни дейности при възлагане на обществени поръчки за проекти от ОП "Транспорт", при които бенефициентите по проектите са извън Управляващия Орган

В случаите, когато бенефициентите по проектите са извън Управляващия орган, процедурата по възлагане се осъществява от бенефициента, който е и възложител на поръчката. Всички взаимодействия с бенефициентите по отношение на процедурите по координация и съгласуване при възлагане на поръчки са регламентирани в Наредбата за осъществяване на предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове и Споразумението за подготовка, избор, управление, изпълнение, наблюдение и контрол на проекти/операции, финансирани от ОП „Транспорт" 2007-2013г"., подписано с всеки конкретен бенефициент.

12.2.1 Етап 1: Подготовка и откриване на процедура за обществена поръчка

Координация и контрол от страна на Управляващия орган на документацията за провеждане на обществена поръчка

В етапа на подготовката на документацията за възлагане на обществена поръчка се осъществява процедура за съгласуване на документацията между бенефициента и Управляващия орган (УО). В отговорностите на бенефициентите по проектите е подготовката на тръжната документация и предаването й на Управляващия орган за разглеждане и одобрение. Подготовката за откриване на процедура включва подготовката на следната документация: решение за откриване на процедура, обявление или покана за участие в обществена поръчка и документация /описателен документ или конкурсна програма за участие в пълното съдържание съгласно чл.28 от ЗОП и в съответствие с обекта на поръчката.

Управляващият орган проверява качеството на документацията и съответствието й с процедурните и нормативни изисквания, извършва проверки съгласно контролни листове, които са неразделна част от настоящия Наръчник, и дава своето становище по представената документация за стартиране на процедурата.

Контролът върху документацията за провеждане на обществена поръчка включва проверки на следните части от нея:

- Решение за откриване на процедурата – *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Обявление за обществената поръчка/Покана за участие в договаряне - *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Условия за участие в процедурата и методика на оценка на офертите - *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*

- Проект на договор и образец на Оферта – *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Технически спецификации - *Контролни листове Приложения № 24.36, 24.37 или 24.38 в зависимост от обекта на поръчката;*
- Инвестиционен проект (при строителство) - *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Приложения към тръжната документация - *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*

В допълнение към контролните дейности, извършвани от Управляващия орган, при критериите, дефинирани в чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП, се прилагат разпоредбите на чл.20а от ЗОП и Наредбата за осъществяване на предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове.

Контрол върху проекта на решение за откриване и подлежащите на утвърждаване с него обявление/покана за участие и документация за процедурата за възлагане на обществена поръчка/ конкурсна програма се извършва и от АОП и включва изготвяне на доклад относно съответствието на изброените документи с изискванията на ЗОП.
Контрол върху техническите спецификации като част от документацията за възлагане на обществена поръчка се извършва и от външни експерти, притежаващи знания в съответната област, определени от Управляващия орган с обществена поръчка. Външният експерт изготвя доклад за съответствие на техническите спецификации от документацията със:

- специфичните изисквания на съответния нормативен акт и изискванията по ЗОП;
- одобрения проект по съответната програма.

Управляващият орган изготвя своето становище след получаване на докладите от АОП и външните експерти. В случай, че в становището на Управляващия орган са направени констатации за незаконосъобразност, те трябва да съдържат и препоръки за тяхното отстраняване. Препоръките не са задължителни за възложителя, но при неизпълнението им Управляващият орган може да не одобри разходите за възложената обществена поръчка в рамките на съответния проект.

Управляващият орган има право да изиска от възложителя повторно представяне на документацията за провеждане на процедурата, за да провери изпълнението на дадените препоръки.

При възлагане на малки обществени поръчки по чл.2, ал.1 от НВМОП за проверка в УО се представя само техническата спецификация за поръчката.

За поръчки под праговете на чл.2, ал.1 от НВМОП възложителят само уведомява Управляващия орган за намерението да възложи поръчка, като представя обосновка за избора на процедурата. Управляващият орган не осъществява предварителен контрол върху документацията.

12.2.2 Етап 2: Провеждане и приключване на процедурата за възлагане на обществена поръчка

Провеждането на процедурата за възлагане на обществена поръчка е изцяло в отговорностите на бенефициентите в качеството им на възложители на поръчките.

12.2.2.1. ***Формиране и работа на комисията за провеждане на процедурата***

В петнадесетдневен срок преди първото заседание на комисията за провеждане на процедурата, възложителят уведомява УО за съответната дата, място и час на заседанието и посочва уникалните номера, под които са публикувани документите в „Официален вестник" на ЕС и в Регистъра на обществените поръчки.

Бенефициентите, в ролята на възложители, са отговорни за формиране състава на комисията за провеждане на процедурата по оценка в съответствие с нормативните изисквания.

Съставът на комисията трябва се състои най-малко от петима членове, като поне единият от тях трябва да бъде правоспособен юрист, а останалите членове - притежаващи необходимата професионална квалификация и практически опит в съответствие с обекта и сложността на обществената поръчка. При назначаване на комисията е необходимо да се определят и резервни членове. Членове или консултанти на комисията могат да бъдат лица, които декларират че:

а) нямат материален интерес от възлагането на обществената поръчка на определен кандидат или участник;

б) не са „свързани лица" по смисъла на Търговския закон с кандидат или участник в процедурата или с посочените от него подизпълнители, или с членове на техни управителни или контролни органи.;

в) нямат частен интерес по смисъла на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси от възлагането на обществена поръчка.

<u>При провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, отговаряща на критериите, дефинирани в чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП, с прилагат следните процедури:</u>

В тридневен срок преди започване на работата на комисията УО уведомява възложителя за имената на външния експерт и качеството, в което присъства при работата на комисията (член или консултант). Когато външен експерт участва в комисията като консултант, той няма право на глас и задачата му е изготвяне на доклад/становище относно съответствието на представените оферти с техническите изисквания от документацията за провеждане на процедурата. Когато в комисията участва външен експерт по чл. 20а, не се прилага изискването за включване в комисията на външен експерт от списъка по чл. 19, ал.2, т.8 от ЗОП.

Възложителят включва в заповедта за назначаване на комисията за провеждане на процедурата като членове и/или консултанти лицата, посочени от УО.

В работата на комисията за провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка може да вземе участие и експерт от управляващия орган като член или наблюдател. При участие на наблюдател от УО, заповедта за неговото назначаване се издава от УО. Наблюдателят присъства на заседанията на комисията и има право на свободен достъп до разглежданите документи, но не може да участва в нейната работа. Той има задължения да съдейства за:

- гарантиране спазването на процедурните правила и нормативни изисквания;
- изготвяне на заключения и становища на УО при проверката на етапа на провеждане на процедурата;

- прилагане на принципите на ЗОП при провеждане на процедурата, както и критериите, залегнали в условията за избор на кандидат.

Чрез участието на наблюдател от УО в работата на комисията се дава възможност за по-задълбочен анализ и контрол при последващата проверка на резултатите от работата на комисията. Докладът от участието на наблюдател от УО в процедурата се явява част от проверките на документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител.

12.2.2.2. ***Проверка и становище от страна на Управляващия орган относно документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител.***

Работата на комисията за провеждане на процедурата приключва с предаването на възложителя на протокол или доклада от работата на комисията, съдържащ класирането на участниците в нея, или решение за прекратяване на процедурата.

Проверките от страна на Управляващия орган относно документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител се извършват по различен ред в зависимост от критериите, дефинирани в чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП.

А) При провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, отговаряща на критериите, дефинирани в чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП, се прилагат следните процедури:

Комисията, предоставя на възложителя протокола или доклада от своята работа. При участие на консултант към доклада или протокола се прилага и становището на консултанта. Възложителят изпраща получените от комисията документи на Управляващия орган за осъществяване на предварителен контрол.
Когато в комисията присъства наблюдател, той предоставя на Управляващия орган независим доклад за работата на комисията. Докладът се предоставя след запознаване с протокола /доклада на комисията за провеждане на процедурата.
В срок от 5 работни дни след получаване на документацията от оценката, Управляващият орган изготвя и изпраща на възложителя становище, с което:

- констатира нарушения в работата на комисията и дава препоръки за тяхното отстраняване или;
- съгласува без забележки протокола или доклада от работата на комисията.

Възложителят предоставя и достъп на представители на Управляващия орган до документацията по процедурата и подадените оферти, ако се прецени, че е необходимо да бъдат направени по-подробни проверки.
След получаване на становището на УО възложителят го предоставя на комисията за изготвяне на заключителен протокол/ доклад и издава решение, с което:

- обявява класирането на участниците и/или определя изпълнител на обществената поръчка или;
- прекратява процедурата.

Срокът за издаване на решението за определяне на изпълнител или прекратяване на процедурата започва да тече от получаване на становището на УО по протокола/ доклада от работата на комисията.
Управляващият орган има право да изиска от възложителя заключителния доклад/протокол и решението класиране/прекратяване на процедурата, за да осъществи проверки отнсно направените препоръки за отстраняване на нарушения. Управляващият орган има право да откаже финансирането на обществената поръчка

като част от одобрения проект при констатирани нарушения в работата на комисията, когато възложителят не изпълни дадените му препоръки.
Обменът на информация между УО и комисията за провеждане на процедурата се осъществява чрез възложителя на обществената поръчка.

Б) При провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, която не отговаря на критериите, дефинирани в чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП, се прилагат следните процедури:

Комисията, предоставя на възложителя протокола или доклада от своята работа. Копие от решението за класиране на участниците и за определяне изпълнител на обществената поръчка се изпраща на всички лица, които са подали оферти. В интерес на възложителя е да получи надлежно доказателство за датата на получаване на преписа от решението от всеки участник в процедурата. След изтичане срока за обжалване на решението за последния уведомен участник възниква правото на възложителя да покани класирания на първо място участник за сключване на договор за обществена поръчка, ако са налице следните условия:

- Липса на подадена жалба до Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) срещу решението за класиране на участниците и за определяне на изпълнител, която е придружена с искане за налагане на временна мярка „спиране";
- Липса на наложена временна мярка „спиране" в резултат на подадена жалба до КЗК;
- Наличие на влязло в сила определение на Върховния административен съд, с което се отхвърля искането за налагане на временна мярка „спиране".

Неизпълнението на някое от горепосочените условия би означавало текущо обжалване на проведената процедура и необходимост от произнасяне на законоустановените инстанции.
На преглед и контрол от страна на Управляващия орган подлежи документацията за проведената процедура след приключване на обжалването и преди сключването на договор. Бенефициентът е длъжен да предостави достъп на Управляващия орган до Протокола/доклада на комисията и подадените оферти, до Решението на възложителя и до документацията по обжалване на процедурата (ако има такова). В случай на ограничена процедура, достъп за извършване на проверки от Управляващия орган се предоставя, когато са налице условията за сключване на договор.

За всички поръчки УО извършва проверки документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител съгласно контролни листове, които са неразделна част от настоящия Наръчник, и дава своето становище за проведената процедура. Контролът върху документацията от проведена процедура включва проверки на следните документи:

- Заповед за назначаване на комисия за провеждане на процедурата и декларации по чл.35 от ЗОП - *Контролни листове Приложения № 24.39 или 24.40*;
- Протокол/доклад от работата на комисията за провеждане на процедурата - *Контролни листове Приложения № 24.39 или 24.40*;

- Решение на възложителя за класиране на участниците и участника, определен за изпълнител, и копие от кореспонденцията за уведомяване на участниците - *Контролен лист Приложение № 24.41*;
- Документация и кореспонденция, свързани с процедурата по обжалване (ако има такава).

При възлагане на малки обществени поръчки по чл.2, ал.1 от НВМОП за проверка от УО се предоставя документацията от проведената процедура и копие от изпратената документация до поканените участници.

При установяване или съмнение за нередности и неправомерни действия при провеждане на процедурата, контролното звено на УО може да излезе със становище за сезиране на контролиращите органи и одитни звена и извършване на проверки на проведените процедури.

12.2.2.3. ***Координация и контрол от страна на Управляващия орган на договорната документация за възлагане на обществена поръчка***

Бенефициентите, в ролята си на възложители на поръчките, са отговорни за подготовката на проекто- договора и приложенията към него и предаването му на УО за съгласуване. Съдържанието на договора за обществена поръчка трябва да бъде формирано от клаузите в проекта на договор, приложен към документацията за участие, и от всички предложения от офертата на участника, въз основа на които той е бил определен за изпълнител. Изготвеният проект на договор се представя на УО за съгласуване. Контролите по отношение на договорната документация преди подписване на договора се извършват чрез контролен лист, който е неразделна част от настоящия Наръчник, и включват преди всичко контрол върху съответствието с вече одобрената документация при откриване на процедурата, формални изисквания за съдържанието и обосновка на промени спрямо първоначалния вариант, ако има такива (*Контролен лист Приложение № 24.42).*

В случай, че от страна на УО има коментари, препоръки и забележки по представената документация, те се изпращат на бенефициента за корекция на договора и неговите приложения. Управляващият орган може да откаже финансирането на договора като част от одобрения проект, ако неговите препоръки и коментари не бъдат взети под внимание.

След подписване на договора копие следва да бъде предоставено на Управляващия орган.

12.2.3 Етап 3: Изпълнение на договора

Съгласуване и контрол от страна на Управляващия орган на изменение на договорите за обществена поръчка

Законът за обществени поръчки забранява изменение на сключените договори от страните по договора с изключение на изрично предвидени случаи:

- когато в резултат на непреодолима сила се налага промяна в сроковете за изпълнение на договора - непреодолима сила е налице, когато възникнат обстоятелства от извънреден характер, които възложителят, при полагане на дължимата грижа не е могъл и не е бил длъжен да предвиди и предотврати;

- при изменение на държавно регулирани цени (цени на стоки и/или услуги, за които съответен държавен орган може да определя фиксирана или пределна стойност), когато основен предмет на договора за обществена поръчка е дейност, чиято цена е обект на държавно регулиране и срокът му на изпълнение е над 12 месеца;
- намаляване на договорените цени в интерес на възложителя – когато, при възникване на определени условия в хода на изпълнение на договорите за обществени поръчки, изпълнителят предложи на възложителя да намали договорените цени. Това предложение може да бъде прието от възложителя само при условие, че не е съпътствано от изменение на други параметри.

В случай, че възникне някоя от предвидените ситуации, бенефициентът отговаря за подготовка и представяне на проект на изменение на договора за получаване на становище от Управляващия орган. Изменението на договора подлежи на контрол и проверка от страна на УО за съответствие със законовите изисквания и клаузите на договора *(Контролен лист Приложение № 24.43)*.

Копие от документацията, обосноваваща нуждата от изменение на договора, също е обект на преглед от Управляващия орган. Управляващият орган може да откаже финансирането на договора като част от одобрения проект, ако неговите препоръки и коментари не бъдат взети под внимание.

Копие от подписаното изменение трябва да бъде представено на Управляващия орган след подписването му.

12.3. Основни контролни дейности при възлагане на обществени поръчки за проекти от ОП "Транспорт", при които бенефициент по проектите е сектор/отдел рамките на Управляващият орган

В случаите на изпълнение на проекти, финансирани по приоритетна ос „Техническа помощ", бенефициент може да бъде сектор или отдел в рамките на Управляващия орган. В тези случаи процедурата по възлагане се осъществява в рамките на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията в съответствие с утвърдените от Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията „Вътрешни правила за реда и организацията за възлагане на обществени поръчки в Министерството на транспорта".

Вътрешните правила уреждат:

- условията и реда за планиране и организация при възлагане на обществени поръчки в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията;
- правата и задълженията на служителите в министерството във връзка с възлагането на обществени поръчки;
- контрола за законосъобразност и целесъобразност при провеждането на процедури за възлагане на обществени поръчки в министерството;
- съхранението на събраните в хода на процедурите за възлагане на обществени поръчки документи.

12.3.1 Етап 1: Подготовка и откриване на процедура за обществена поръчка

Координация и контрол на документацията за провеждане на тръжна процедура
За подготовката на обществена поръчка възложителят (Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията или упълномощено от него длъжностно лице по реда на чл.8, ал.2 от ЗОП) издава заповед, с която назначава комисия за изготвяне на документация за участие и определя срок за изготвянето й. В зависимост от предмета на поръчката, в състава на комисията се включват експерти с различни компетенции, вкл. и представители на бенефициента (сектор или отдел в дирекция „Координация на програми и проекти"). Комисията изготвя документация за участие и информация за обществената поръчка в съответствие с разпоредбите на ЗОП и НВМОП. Подготовката за откриване на процедура включва подготовката на следната документация: решение за откриване на процедура, обявление или покана за участие в обществена поръчка и документация за участие в пълното й съдържание и в съответствие с обекта на поръчката.

На етапа на подготовка на тръжната документация се осъществява процедура за контрол и съгласуване на документацията с Управляващия орган. Управляващият орган чрез отдел „Предварителен контрол", проверява качеството на тръжната документация и съответствието й с процедурните и нормативни изисквания.УО извършва проверки съгласно контролни листове, които са неразделна част от настоящия Наръчник, и дава своето становището по представената документация за стартиране на процедурата

Контролът върху тръжното досие включва проверки на следните части от документацията:

- Решение за откриване на процедурата – *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Обявление за обществената поръчка/Покана за участие в договаряне - *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Условия за участие в процедурата и методика на оценка на офертите - *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Проект на договор и образец на Оферта – *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Технически спецификации - *Контролни листове Приложения № 24.37 или 24.38 в зависимост от обекта на поръчката;*
- Инвестиционен проект (при строителство) - *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата;*
- Приложения към тръжната документация - *Контролни листове Приложения № 24.30, 24.31, 24.32, 24.33, 24.34 или 24.35 в зависимост от вида на процедурата.*

В случай, че бенефициент по проекта е самият отдел „Предварителен контрол", проверките на документацията се извършват от експерт в отдела, който не е участвал в подготовката на документацията, с цел осигуряване разделение на отговорностите.

В допълнение към контролните дейности, извършвани от Управляващия орган, при критериите, дефинирани в чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП, се прилагат разпоредбите на чл.20а от ЗОП и Наредбата за осъществяване на предварителен контрол върху процедури за

обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове:
Контролът върху проекта на решение за откриване и подлежащите на утвърждаване с него обявление/покана за участие и документация за процедурата за възлагане на обществена поръчка/ конкурсна програма се извършва и от АОП и включва изготвяне на доклад относно съответствието на изброените документи с изискванията на ЗОП.
Контролът върху техническите спецификации като част от документацията за възлагане на обществена поръчка се извършва и от външни експерти, притежаващи знания в съответната област, определени от Управляващия орган с обществена поръчка. Външният експерт изготвя доклад за съответствие на техническите спецификации от документацията със:

- специфичните изисквания на съответния нормативен акт и изискванията по ЗОП;
- одобрения проект по съответната програма.

Управляващият орган изготвя своето становище след получаване на докладите от АОП и външните експерти. В случай, че в становището на Управляващия орган са направени констатации за незаконосъобразност, те трябва да съдържат и препоръки за тяхното отстраняване. Препоръките не са задължителни за възложителя, но при неизпълнението им УО може да не одобри разходите за възложената обществена поръчка в рамките на съответния проект. Управляващият орган има право да изиска повторно представяне на документацията за провеждане на процедурата, за да провери изпълнението на дадените препоръки.

Председателят на комисията представя за утвърждаване на възложителя изготвените проекти на документи, придружени от доклад, в който описва извършената от комисията работа, и прилага становището на Управляващия орган.

При възлагане на малки обществени поръчки по чл.2, ал.1 от НВМОП за проверка в УО се представя само техническата спецификация за поръчката.

За поръчки под праговете на чл.2, ал.1 от НВМОП бенефициентът (сектор/отдел в Управляващия орган) уведомява отдел „Предварителен контрол” за предстоящата поръчка, като представя обосновка за избора на процедурата. Управляващия орган не осъществява предварителен контрол върху документацията.

12.3.2 Етап 2: Провеждане и приключване на процедурата за възлагане на обществена поръчка

Провеждането на процедурата за възлагане на обществена поръчка е изцяло в отговорностите на възложителя на поръчката в рамките на министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, както е упълномощен в съответствие с разпоредбите на ЗОП.

12.3.2.1. *Формиране и работа на комисията за провеждане на процедурата*

За провеждането на процедурата за възлагане на обществена поръчка възложителят в МТИТС назначава комисия за провеждане на процедурата. Съставът на комисията не може да е по-малко от петима членове, като единият от тях трябва да бъде правоспособен юрист. Членовете следва да притежават подходяща професионална квалификация и практически опит, които съответстват на обекта и сложността на поръчката. В зависимост от предмета на поръчката, в състава на комисията се включват

представители на бенефициента (сектор/отдел в Управляващия орган) и други експерти с необходимите компетенции. При назначаване на комисията е необходимо да се определят и резервни членове, които да заместят титулярите в случай на невъзможност да бъде продължена работата от титулярите.

При провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка, отговаряща на критериите, дефинирани в чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП, УО уведомява възложителя за имената на външния експерт, участвал в прегледа на техническите спецификации за поръчката, и качеството, в което той ще присъства при работата на комисията (член или консултант). Когато външен експерт участва в комисията като консултант, той няма право на глас и задачата му е изготвяне на доклад/становище относно съответствието на представените оферти с техническите изисквания от документацията за провеждане на процедурата. Когато в комисията участва външен експерт по чл. 20а, не се прилага изискването за включване в комисията на външен експерт от списъка по чл. 19, ал.2, т.8 от ЗОП. Възложителят включва в заповедта за назначаване на комисията за провеждане на процедурата като членове и/или консултанти лицата, посочени от УО.

В работата на комисията за провеждане на процедурата за възлагане на обществена поръчка може да вземе участие и експерт от управляващия орган като член или наблюдател. При участие на наблюдател от УО, заповедта за неговото назначаване се издава от УО. Докладът от участието на наблюдател от УО в процедурата се явява част от проверките на документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител.

12.3.2.2. ***Проверка и становище от страна на Управляващия орган относно документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител.***

Работата на комисията за провеждане на процедурата приключва с предаването на възложителя на протокол/ доклад от работата на комисията, съдържащ класирането на участниците в нея или решение за прекратяване на процедурата.

Проверките от страна на Управляващия орган относно документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител се извършват по различен ред в зависимост от критериите, дефинирани в чл. 19, ал.2, т.22 от ЗОП.

Работата на комисията за провеждане на процедурата приключва с изготвянето и подписването на протокол/ доклад от работата на комисията, съдържащ класирането на участниците в нея и проект на заповед за избор на изпълнител или проект на заповед за прекратяване на процедурата Председателят на комисията за провеждане на процедурата представя протокола от заседанията на комисията за преглед и проверка в Управляващия орган (дирекция „Координация на програми и проекти”). При участие на консултант/наблюдател към доклада/ протокола се прилага и становището му.

УО извършва проверки на документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител съгласно контролни листове, които са неразделна част от настоящия Наръчник, и дава своето становище за проведената процедура. Контролът върху документацията от проведена процедура включва проверки на следните документи:

- Заповед за назначаване на комисия за провеждане на процедурата и декларации по чл.35 от ЗОП - *Контролни листове Приложения № 24.39 или 24.40*;

- Протокол/доклад от работата на комисията за провеждане на процедурата - *Контролни листове Приложения № 24.39 или 24.40*;
- Решение на възложителя за класиране на участниците и участника, определен за изпълнител, и копие от кореспонденцията за уведомяване на участниците - *Контролен лист Приложение № 24.41*;

За поръчки, които отговарят на условията по чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП, се прилагат редът и условията, регламентирани съгласно чл. 20а, ал. 9 от ЗОП

В случай, че УО отправи препоръки, те не са задължителни за възложителя, но при неизпълнението им УО може да не одобри разходите за възложената обществена поръчка в рамките на съответния проект. Управляващият орган има право да изиска повторно представяне на документацията за провеждане на процедурата, за да провери изпълнението на дадените препоръки.

След получаване на становището на УО се изготвя окончателен протокол/ доклад в съответствие с препоръките на УО. Председателят на комисията представя за утвърждаване на възложителя изготвените проекти на документи, придружени от доклад, в който описва извършената от комисията работа, и прилага становището на Управляващия орган. Възложителят издава заповед, с която:

- обявява класирането на участниците и определя изпълнител на обществената поръчка или;
- прекратява процедурата.

При възлагане на малки обществени поръчки по чл.2, ал.1 от НВМОП за проверка от УО се предоставя документацията от проведената процедура и копие от изпратената документация до поканените участници.

За поръчки под праговете на чл.2, ал.1 от НВМОП Управляващият орган не осъществява предварителен контрол върху документацията от оценката, класирането и избора на изпълнител

При установяване или съмнение за нередности и неправомерни действия при провеждане на процедурата, контролното звено на УО може да излезе със становище за сезиране на контролиращите органи и одитни звена за извършване проверки на проведените процедури.

12.3.2.3. *Координация и контрол от страна на Управляващия орган на договорната документация за възлагане на обществена поръчка*

Съгласно Вътрешните правила за реда и организацията за възлагане на обществени поръчки в Министерството на транспорта проектът на договор за възлагане на обществена поръчка се изготвя от юристите, участвали в комисията за провеждане на процедурата и се съгласува от председателя на комисията, който следи и за спазване на срока за сключване на договора. Съдържанието на договора за обществена поръчка трябва да бъде формирано от клаузите в проекта на договор, приложен към документацията за участие, и от всички предложения от офертата на участника, въз основа на които той е бил определен за изпълнител. Изготвеният проект на договор се представя на УО за съгласуване. Контролите по отношение на договорната документация преди подписване на договора се извършват чрез контролни листове, които са неразделна част от настоящия Наръчник, и включват преди всичко контрол върху съответствието с вече одобрената документация при откриване на процедурата,

формални изисквания за съдържанието и обосновка на промени, ако има такива (*Контролен лист Приложение № 24.42).*

Управляващият орган може да откаже финансирането на договора като част от одобрения проект, ако неговите препоръки и коментари не бъдат взети под внимание.

След подписване на договора копие следва да бъде предоставено на Управляващия орган.

12.3.3. Етап 3: Изпълнение на договора

Съгласуване и контрол от страна на Управляващия орган на изменение на договорите за обществена поръчка

Законът за обществени поръчки забранява изменение на сключените договори от страните по договора с изключение на изрично предвидени случаи:

- когато в резултат на непреодолима сила се налага промяна в сроковете за изпълнение на договора - непреодолима сила е налице, когато възникнат обстоятелства от извънреден характер, които възложителят, при полагане на дължимата грижа не е могъл и не е бил длъжен да предвиди и предотврати;
- при изменение на държавно регулирани цени (цени на стоки и/или услуги, за които съответен държавен орган може да определя фиксирана или пределна стойност), когато основен предмет на договора за обществена поръчка е дейност, чиято цена е обект на държавно регулиране и срокът му на изпълнение е над 12 месеца;
- намаляване на договорените цени в интерес на възложителя – когато, при възникване на определени условия в хода на изпълнение на договорите за обществени поръчки, изпълнителят предложи на възложителя да намали договорените цени. Това предложение може да бъде прието от възложителя само при условие, че не е съпътствано от изменение на други параметри

В случай, че възникне някоя от предвидените ситуации, проектът на изменение на договора се представя на контролното звено в рамките на Управляващия орган за осъществяване на контрол и проверка за съответствие със законовите изисквания и клаузите на договора *(Контролен лист Приложение № 24.43)*

Управляващият орган може да прекрати финансирането на договора като част от одобрения проект, ако неговите препоръки и коментари не бъдат взети под внимание.

Копие от документацията, обосноваваща нуждата от изменение на договора, също е обект на преглед и проверка.

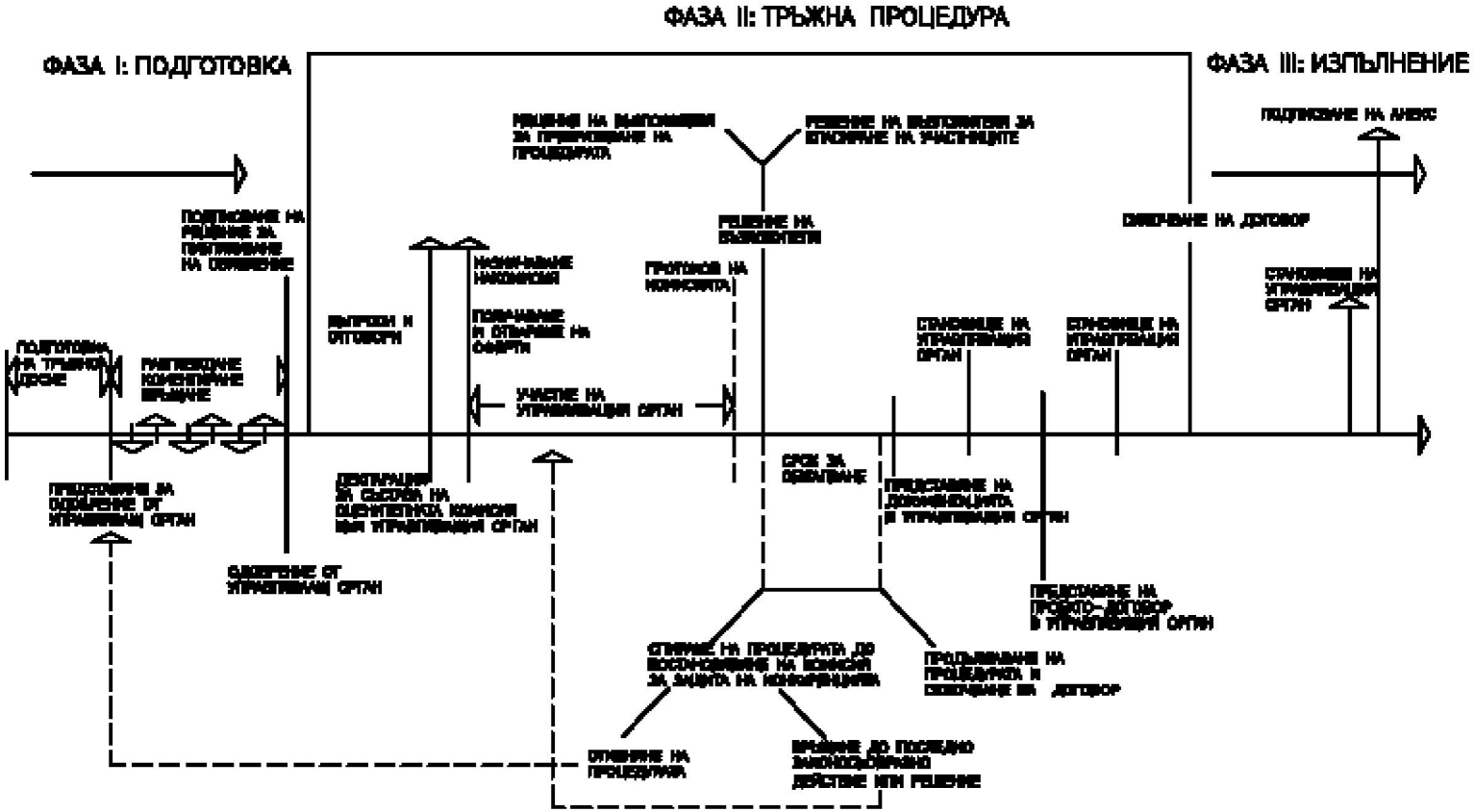
ФАЗА II: ТРЪЖНА ПРОЦЕДУРА
ФАЗА I: ПОДГОТОВКА
ФАЗА III: ИЗПЪЛНЕНИЕ
ПОДПИСВАНЕ НА ДОГОВОР
ПОДПИСВАНЕ НА АНЕКС
ПОДГОТОВКА НА ТРЪЖНИ ДОСИЕ
ПИТАЗОВОЧНИ КОНСУЛТАТИВНИ ВРЕМЕНА
ПОДПИСВАНЕ НА РЕШЕНИЕ ЗА ПРИТИЧИВАНЕ НА ОПОВЕСТЯВАНЕ
ОДОБРЯВАНЕ ОТ УПРАВЛЯВАЩИ ОРГАН
ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ
ПОЛУЧАВАНЕ И ОТВАРЯНЕ НА ОФЕРТИ
УЧАСТИЕ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН
ПРОТОКОЛ НА КОМИСИЯТА
РЕШЕНИЕ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ
СРОК ЗА ОБЖАЛВАНЕ
СТАНОВИЩЕ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН
СТАНОВИЩЕ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН
СТАНОВИЩЕ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН
ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПРОЕКТО-ДОГОВОР В УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН
ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА И СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОР
ОТМЯНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА

13. Финансово управление

Правилата за финансово управление са предназначени да дадат една обща насока на финансовите ръководители и експерти, участващи в изпълнението на проектите, финансирани от оперативна програма „Транспорт" и съфинансирани от Кохезионния фонд и Европейски фонд за регионално развитие. Разделът планира да даде ясни и практически насоки за стабилен финансов мениджмънт на Управляващия орган по ОПТ, в съответствие с българското и европейското законодателство.
В хода на тази част целта е да се даде необходимото уверение, че финансовите и контролните системи работят правилно на всички нива при управлението на СКФ, като се представи описание на:

-финансовото управление и координация с Министерството на финансите и другите страни в процеса;
-процес на сертификация/верификация на разходи по ОПТ;
-плащания;
-известяване за нередности и финансови корекции;
-използване на информационната система за управление и наблюдение;
-поддържане на одитна пътека.

По Оперативна програма „Транспорт" за периода 2007-2013 г. общата сума по програмата е 2,003 млр.евро, като съ-финансирането по отделните приоритетни оси е разделено от средства от Кохезионен фонд (КФ) в размер на 80% или 1,256 млр.евро и средства от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в размер на 85% или 368,8 млн.евро. Националното съ-финансиране за проекти по КФ е в размер на 20%, а при проекти по ЕФРР-15%.

13.1. Нива на отговорности в УО по отношение на верифициране на разходите по ОПТ

Организационната структура на УО, описана в Процедурния наръчник, определя следните нива на отговорности по отношение на процеса на верифициране:

А) Експертно ниво – експерти по контрол и верификация
Б) Ръководно ниво – началници на отдели
В) Верифициращо ниво – Ръководител на УО

Управляващият орган е отговорен за:

- Управлението и изпълнението на ОПТ, на база функциониращи адекватни и ефективни системи за финансово управление и контрол, изградени в съответсвие с приложимите национални и европейски актове и настоящия Процедурен Наръчник на УО.
- Извършване на проверки и потвърждаване на действащата система за отчетност на бенефициентите
- Проверка на съответствие на разходите по операциите с националните правила за допустимост по ОПТ и приложимите Регламенти на ЕС;
- Проверка на съвместимостта на финансираните операции с целите на Оперативна програма „Транспорт";
- Подготовка и представяне на СО на Искания за средства на ниво ОПТ, съгласно изискванията, указани в ДНФ № 01 от 10.03.2009 г.

- Подготовката и представяне на Доклад за сертификация и Декларация за допустимите разходи на СО на ниво ОПТ, в изпълнение на задължителното Указание на МФ- ДНФ № 02 от 10.03.2009 г.
- Потвърждава, че е осигурена надеждна одитна пътека в процеса на верификация.

УО отговаря за процеса на верифициране на разходите, направени от бенефициентите по ОПТ.
Управленските проверки за верифициране на разходите от УО включват:

- 100% документална проверка на всички представени от бенефициента документи, и
- Задължителни проверки на място при бенефициентите и/или на мястото на проекта.

Резултатите от извършените управленски проверки се описват в Приложение А към Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи до СО.

Въз основа на направените проверки, УО изготвя Доклад по сертификация и Декларацията за допустимите разходи до СО, както следва

- Междинен Доклад по сертификация и декларацията за допустимите разходи, в случаите на верифициране на разходи по междинни окончателни плащания по проекти, съгласно Приложение № 24.14
- Окончателен Доклад по сертификация и декларацията за допустимите разходи, в случаите на закриване на операция и/или приоритетна ос и/или ОПТ, съгласно Приложение № 24.75

С Докладът по сертификация и Декларацията за допустимите разходи, УО декларира, че административното, техническо и финансово управление на ОПТ е в съответствие с приложимото национални и европейско законодателство и програмата на ОПТ.

Докладът по сертификация и Декларацията за допустимите разходи до СО се представят на хартиен носител, подпечатан и подписан от Ръководителят на УО или упълномощени от него лица. Приложение А, касаещо извършените проверки на място и Приложение Б, касаещо Справка за одитни препоръки и степента на изпълнение към Доклада за сертификация и Декларацията за допустимите разходи се представят също и в електронен вид (MS Office пакет) на електронен адрес: natfund@minfin.bg.

Докладът по сертификация и Декларацията за допустимите разходи до СО се представят, както следва:

- За разходи, верифицирани от УО до 31 декември предходната година, срокът за представяне е 10 януари на следващата година;
- За разходи, верифицирани от УО до 30 април, срокът за представяне е 10 май на настоящата година;
- За разходи, верифицирани от УО до 31 август, срокът за представяне е 10 септември на настоящата година

По искане на СО, УО представя Доклад по сертификация и Декларацията за допустимите разходи извън посочените по-горе срокове.
За целите на верифициране на разходите, УО представя на СО всички одитни доклади за извършени одити на УО по ОПТ, в срок от 5 работни дни след тяхното официално връчване/получаване.

УО представя към всеки Доклад по сертификация и Декларацията за допустимите разходи и Справка за одитни препоръки и статус на изпълнение, съгласно Приложение Б, което е неразделна част от Доклад по сертификация и Декларацията за допустимите разходи

13.2. Разделение на отговорностите в УО по отношение на верифицирането на разходи по ОПТ

1. **Основни отговорности на експерта по финансов контрол в сектор „Финансов контрол"**

- Осигурява проверка на Исканията за плащания и Финансови отчети и приложенията към тях, представени от Бенефициента и препоръчва пълно/частично одобрение на документите;
- Поддържа връзка с бенефициентите по отношение на изясняването на разходите;
- При одобрение след извършена проверка на разходите подготвя Искания за средства и Доклади по сертифицикация и Декларация за допустимите разходи към Сертифициращия орган, базирано на представените от Бенефициента документи;
- Осъвременява и консолидира информацията в модул „Финансово управление„ в ИСУН и допълнителните файлове с данни за наблюдение в УО, извършва проверки на искания за плащане и финансовите отчети на бенефициентите, регистрирани в ИСУН;
- Получава обобщение на основните констатации от проверките на място от отдел „Мониторинг, информация и комуникация", проведени от/или страна на УО, когато не е участвал в тяхното провеждане;
- Получава и анализира одитните доклади по отношение на дейностите, свързани с ОПТ, получени от бенефициентите, Външните и Вътрешни одитни органи;
- Анализира предложенията за промяна на правилата и процедурите на УО по отношение на процеса на верификация;
- Наблюдава финансовото изпълнение на ОПТ;
- Архивира пакета по верификация след внасянето му в СО;

2. **Основни отговорности на експерта в сектор „Счетоводно отчитане"**

- Поддържа двойно счетоводна и аналитична счетоводна система SAP, която включва всички договорни и други финансови операции, свързани със средствата от фондовете на ЕС и кореспондиращото национално съ-финансиране по проекти по ОПТ;
- Осъвременява на регулярна основа, отчетната система SAP по отношение на европейските фондове и кореспондиращото национално съ-финансиране ;
- Подготвя и осигурява при поискване от другите отдели в УО доклади за движенията по десетразрядни кодове в СЕБРА (получени/разходвани суми);
- Извършва проверка на искания за средства и финансови отчети към Сертифициращия орган, въз основа на информацията от счетоводната система;
- Осигурява съпътстваща документация и информация от счетоводната система при подготовка на Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи;

- Изготвя отчетите за касово изпълнение по Единна бюджетна класификация по функции и дейности по ОПТ.
- Изготвя оборотни ведомости за ежемесечно равнение на обороти и салда по счетоводните сметки в счетоводната система SAP;
- Извършва осчетоводяване на задължения от и към бенефициентите; верифицирани разходи; одобрени лимити; плащания към бенефициентите; надплащания, нередности и отписани лоши вземания; постъпления в случай на върнати суми от бенефициентите по десетразряден код на Управляващия орган; приходи от лихви, глоби, санкции, неустойки и др.
- Осигурява проверка и анализ на отчетите и обобщаване на данните, представени от крайните бенефициенти по ОПТ;
- Извършва счетоводно отразяване на случаите на нередности, които имат финансово изражение и подава информация към служителя по нередности за възстановените суми по случаите на нередности.

3. Основни отговорности на началника на сектор „Финансов контрол"

- Дава насоки на експерта по финансов контрол и одобрява документи по дейности, свързани с процеса на верификация;
- Извършва проверки на Искания за плащане и финансовите отчети на бенефициентите, регистрирани в ИСУН;
- Извършва проверка на Докладите по сертификация и Декларациите за допустимите разходи, проверени от експерта по финансов контрол и препраща за одобрение от началник отдела, който след одобрение го представя за верифициране от ръководителя на УО;
- Потвърждава съдържанието на внесения набор от документи от експерта по финансов контрол; препраща пакета за одобрение от началник отдела, който проверява и препраща пакета за съгласуване от директора на дирекция „КПП" и за верифициране от ръководителя на УО;
- Участва в проверката на финансовите отчети и исканията плащане от външни бенефициенти по ОПТ;
- Участва в процеса за пълно и/или частично одобрение на верифицираните разходи.

4. Основни отговорности на началника на сектор „Счетоводно отчитане"

- Контролира поддържането на двойно счетоводна аналитична система SAP, която включва всички договорни и други финансови операции, свързани с помощта, получена от ЕС за България;
- Контролира осъвременяването на регулярна основа на отчетната система SAP по отношение на европейските фондове и кореспондиращото национално съ-финансиране;
- Проверява правилността на счетоводните операции преди тяхното изпълнение;
- Проверява, одобрява и изпраща отчети по ЕБК, оборотни ведомости и други финансови отчети по проекти на ОПТ за дирекция „Национален фонд" на Министерство на финансите;
- Участие в проверката на финансовите отчети и исканията за средства по ОПТ;
- Участие в проверката на финансовите отчети и исканията плащане от външни бенефициенти по ОПТ;

- Контролира процеса на изготвяне на съпътстваща документация и информация от счетоводната система при подготовка на Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи по ОПТ;
- Контролира поддържането на действаща система на финансова отчетност за средствата от ЕС по ОПТ и кореспондиращо съ-финансиране.

5. Основни отговорности на началник отдел "Финансово управление"

- Извършва контрол на документите, проверени от началниците на сектори в отдела и ги представя за съгласуване от директора на дирекция „КПП" и за верифициране от Ръководителя на УО;
- Участва в процеса за пълно или частично одобрение на верифицираните разходи;
- Извършва проверки на Докладите по сертификация и Декларациите за допустимите разходи;
- Извършва проверки на Искания за плащане и финансовите отчети на бенефициентите, качени в ИСУН.
- Съгласува плащанията към бенефициентите и/или директни разплащания към изпълнители през СЕБРА.

6. Основни отговорности на Директора на дирекция „КПП".

- Участва в процеса за пълно или частично одобрение на верифицираните разходи, като съгласува Искания за плащане, регисрирани в ИСУН;
- Съгласува финансовите отчети на бенефициентите, регисрирани в ИСУН;
- Съгласува/ Одобрява Исканията средства от УО;
- Съгласува Докладите по сертификация и Декларациите за допустимите разходи;
- Одобрява плащанията към бенефициентите и/или директни разплащания към изпълнители през СЕБРА.

7. Основни отговорности на ръководителя на УО

- Одобрява напълно или частично разходите в Искания за плащане, регисрирани в ИСУН;
- Одобрява Исканията средства от УО;
- Извършва верификация и финална проверка на искания за плащане и финансовите отчети на бенефициентите, регистрирани в ИСУН;
- Подсигурява правилното изпълнение на процеса на верификация;
- Одобрява Докладите по сертификация и Декларацията за допустими разходи по ОПТ;
- Одобрява плащанията към бенефициентите и/или директни разплащания към изпълнители през СЕБРА.

13.3. Процес на верифициране/сертифициране на разходи по ОПТ

13.3.1 Общо описание на процеса на верифициране/сертифициране на разходите по ОПТ

Верифицирането осигурява потвърждение на коректността и допустимостта на разходите и съответствие с правилата на ЕС за системи за управление и контрол на СКФ.
Процес на верифициране – процес, при който Управляващ орган (УО) получава уверение, че направените разходи за определен период от време са в резултат от проекти/договори, избрани за финансиране в съответствие с критериите, приложими за ОПТ и приложимите за Общността и националните правила. При приключване на процеса се потвърждава, че транзакциите са коректно и законно изпълнени.
Верифицирането на разходите от бенефициент, Междинно завено (МЗ) и УО е цялостен процес на наблюдение и контрол върху финансовия и физически напредък по проектите за потвърждение на допустимостта на разходите за изпълнение на одоберни проекти по ОПТ.
Верифицирането на разходите от бенефициент, МЗ и УО е задължително условие за сертифициране на разходите от Сертифициращия орган (СО).
Верифицирането по отношение на разходите по СКФ се извършва от УО задължително, в съответствие с чл. 60 от общия регламент (ЕК) 1083/2006 и чл.13 от Регламент (ЕК) 1828/2006. В допълнение, функциите на УО на национално ниво са делегирани на дирекция „Координация на програми и проекти" в МТ, съгласно Решение № 965/16.12.2007 г.

13.3.2. Участници в процеса на верификация/ сертификация

Следните основни органи/страни трябва да бъдат приети като пряко включени в процеса на сертифициране/верифициране на разходи по ОПТ:

- Бенефициент (Б)
- Управляващ орган (УО) *
- Сертифициращ орган (СО)

* *По ОПТ не се предвиждат Междинни звена и техните функции се изпълняват от УО.*

Крайната цел на всички органи, включени в процеса на сертификация/верификация е да осигурят точността и регулярността на разходите, декларирани към ЕК за плащания по ОПТ. Сертифицирането/верифицирането се извършва в съответствие с принципа на разделение на функциите и отговорностите между органите, включени в този процес и е разделен на вертикални нива (между оторизираните власти и упражняване на достатъчно контролни дейности) и хоризонтални нива (определят дейностите на УО по отношение на верифицирането на разходите) .
По време на финансовото изпълнение на проектите, СО (дирекция „Национален фонд" към Министерство на финансите е определена с Решение на Министерския съвет № 988/27.12.2005г. за Сертифициращ орган и Орган, отговарящ за получаване на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС) носи отговорност за превеждането на средствата от СКФ и националното сь-финансиране от държавния бюджет.

Обща схема на процеса на верификациране и възтановяване на разходите на разходите по ОПТ

13.3.3. Вертикални нива

Процесът на верификация започва от момента на декларирането на разходи за плащания от изпълнителя към бенефициента. В следствие на това, процесът е представен на фази, както следва:

1. Верифициране на разходи от бенефициента;
2. Верифициране на разходи от УО;
3. Сертифициране от СО и внасяне на сертификата, декларацията за разходи и искане за средства в ЕК.

Процесът на верификация / сертификация е съпътстван от:

1. Искане за междинно/окончателно плащане, подготвено от бенефициента и съпътствано от копия на фактури и други документи с еквивалентна доказателствена стойност, от които да е видно какви са платените разходи и тяхното съответствие с условията по договор/и, както и потвърдени междинни/окончателни сертификати на изпълнителя.
2. Искане за средства, подготвено от УО на ниво ОПТ, въз основа на верифицирани разходи по Искания за плащане.
3. Проверка от СО на документите и информацията подадена от УО (Искане за средства, Доклад за сертификация и Декларация за допустимите разходи) и от проверка на място при УО, при бенефициента и/или на мястото на проекта;
4. Сертификат и декларация за разходи за всяка ОПТ, подготвени от СО и внасянето им в ЕК.

Верифицирането от бенефициента и УО по ОПТ е процес, в който се извършва проверка за съответствие и допустимост на дейности и разходи при изпълнение на одобрените проекти по ОПТ и подписаните договори. Верификацията включва административен, финансов, технически и физически контрол на документите и дейностите по даден конкретен проект. Контролът се осъществява чрез два вида проверки: документална и проверки на място.

Схема на процеса на верификациране на разходите по ОПТ

13.3.4. Принципна схема на процеса на верифициране на разходите по ОПТ

Бенефициентът е отговорен за изпълнението на одобрените проекти, съфинансирани от КФ или ЕФРР в рамките на ОПТ, съгласно сключен договор/издадена заповед за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, приложимото национално и европейско законодателство и правилата на програмата.

Бенефициента е задължен да изготви и одобри свой Процедурен наръчник по Оперативна програма „Транспорт" 2007-2013 г., в който да опише принципите, изискванията и процедурите, които ще се следват при изпълнението на проектите финансирани от Структурните и Кохезионния фондове. Специално внимание следва да се обърне на отделните процедурите за финансово изпълнение на дейностите при управлението и мониторинга на проектите по ОПТ, с цел по-ефективно използване на фондовете на ЕС. Всяка дейност, заложена като задължение на бенефициента по Оперативното споразумение за подготовка, избор, управление, изпълнение, наблюдение и контрол на проекти/операции, финансирани от ОПТ, сключено между

бенефициента и УО, следва да бъде подробно разписана по отношение на процедурите, задълженията, отговорностите и сроковете за финансово изпълнение в структурата на бенефициента.

Процедурният наръчник на бенефициентите по ОП „Транспорт" 2007-2013 г. е отворен документ и подлежи на постоянна актуализация в случаи на промяна на правилата на ОПТ, европейското и националното законодателство, имащо отношение към създадените процедури, структурни и административни промени.

Бенефициентът е отговорен за верифициране на разходите за доставка, стоки и/или извършване на строителни работи и/или предоставяне на услуги по проекта въз основа на фактури и/или други документи с равносилна доказателствена стойност.

След като дейностите са договорени и услугите са извършени, стоките са осигурени и работите изпълнени, изпълнителят/доставчикът издава фактури, които предоставя на бенефициента. Преди плащане, бенефициентът извършва 100% документална проверка на разходите и проверка на място за удостоверяване извършването на заявените за плащане разходи за дейности, базирани на техническите задания и/или тръжното досие на проекта и/или други свързани документи. След приключване на проверката, верифициране на разхода/ите и извършване на плащането/ията, бенефициентът представя на УО Искане за междинно/окончателно плащане, съгласно Приложение № 24.10 и в съответствие с подписаните Оперативни споразумения между Бенефициентите и УО.

Всички искания за плащане, подадени от бенефициента се придружават с декларация, удостоверяваща обстоятелствата по т.8 от ДНФ 02/10.03.2009 г.

Чрез подаването на Искането за плащане, бенефициентът потвърждава пред УО изпълнението на следните обстоятелства:

- Изборът на изпълнител е осъществен, съгласно изискванията на Закона за обществените поръчки/Наредбата за възлагане на малки обществени поръчки /Постановление на Министерския съвет № 55/2007г.
- Дейностите по проекта са осъществени в съответствие с принципите за доброто финансово управление;
- Одобрения проект се реализира с необходимите ресурси;
- Искането за плащане включва допустими и действително извършени от него разходи и се основава на фактури и/или документи с равносилна доказателствена стойност, които са налице и се съхраняват надлежно при бенефициента;
- Разходът за възстановяване е платен, в съответствие с приложимите правила за допустимост;
- Напредъкът на проекта, в това число финансов и физически, е проверен от бенефициента, включително чрез проверка на място за реалното изпълнение на проекта;
- Има задоволителна одитна следа, включваща записани подробности относно направените транзакции, по възможност на компютърни файлове и да бъдат достъпни за властите на комисията и националните власти при поискване;
- Извършените дейности за изпълнение на проекта са надлежно документирани и при поискване са на разположение на националните и европейски контролни органи;

- Няма използвани средства от други програми на Общността или от национални програми и за други програмни периоди, съгласно Раздел VIII от Приложение 24.9 и Раздел X от Приложение № 24.10.;
- При извършени одити и/или проверки не са констатирани слабости и пропуски при управлението на одобрения проект, или ако са констатирани такива, е поет ангажимент за тяхното отстраняване като се изпълнява одобрен график с корективни мерки.

За да се осигурят необходимите данни и доклади на УО, Бенефициентът трябва да има работеща счетоводна система на ниво договор. Това задължение включва ежедневна поддръжка и осъвременяване (архивиране) на финансови данни, прилежащи документи и доклади в съответствие с изискванията на чл. 14 и Анекс III (списък с данни за операциите) на Регламент № 1828/2006 (където е приложим).

Към всяко искане за плащане, незивисимо дали е авансово, междинно или окончателно бенефициентът декларира своя статут на регистрирано или нерегистрирано лице по ЗДДС. Регистрираните лица представят пред УО копие на удостоверение за регистрация по чл. 104 от ЗДДС, заверено вярно с оригинала. При всяка промяна бенефициентът се задължава да информира УО в срок от 5 работни дни от датата на настъпване на промяната.

Бенефициентът представя на УО Искания за плащане, Финансови отчети или други свързани придружаващи документи на хартиен носител (по пощата или чрез куриер) на адреса на УО. Преди представяне на Искане за плащане или Финансовия отчет задължително се регистрират от бенефициента в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН).

За дата на получаване на документите се счита датата на регистрация в деловодната система, в случая приложимата EVENTIS R7, на УО, като структура към Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

13.3.4.1. Верифициране на разходите от външни бенефиценти по ОПТ

Външните бенефиценти следва да имат добре разписани и одобрени контролни процедури, с оглед спазване на принципи на добро финансово управление. Следва стриктно да прилагат изискванията, заложени в Оперативните Споразумения, Договорите за отпускане на безвъзмездна финнасов помощ и одобрените Процедурни наръчници.

Като общо правило, бенефициентите могат да отчитат само приемливи разходи по проекта, за които имат действително извършени дейности и съответните разходооправдателни документи.

13.3.4.2. Верифициране на разходите от ЗИП, в случаите когато УО е бенефициент по ОПТ

По част от проектите, включени за финансиране по приоритетна ос „Техническа помощ” на ОПТ бенефициент е УО или отделна структурна единица в УО, отговорен за изпълнението на проектите, съфинансирани от Европейският фонд за регионално развитие по Оперативна програма „Транспорт”.

Функциите за управление на тези проекти се възлагат на ЗИП чрез Заповед на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Верифициране на разходи по авансово плащане по сключени договори с изпълнители - След сключване на договор с изпълнител и при включена клауза в него за авансово плащане и представяне на фактура за авансово плащане по договора, ЗИП извършва пълна проверка за установяване на наличието на всички необходими условия за извършване на авансовото плащане към изпълнителя. Тази проверка включва формална проверка на представената фактура за установяване наличието на всички изискуеми по Закона за счетоводството реквизити и коректното попълване на информацията съдържаща се във фактурата. ЗИП прави проверка за наличието на пълния набор от документи, необходими за извършване на авансово плащане съгласно изискванията на договора. За документиране на извършените дейности в процеса на верификация на разхода се попълва контролен лист за верифициране на разходите - Приложение № 24.74.

Верифициране на разходи по междинни и окончателни плащания по сключени договори с изпълнители - При доставка на стоки или услуги, изпълнителят предоставя услугите или стоките и издава фактури на МТИТС (в случай че по проекта се сключва договор за изпълнение). Представените фактури се представят от ЗИП в дирекция „Финанси" за плащане. Преди представянето на документите за извършване на самото плащане, ЗИП извършва пълна проверка на фактурираните разходи в съответствие с техническите спецификации, тръжната документация и техническите параметри. Извършва проверка на документите, доклади за работата, приемо-предавателни протоколи, документи за одобрение на работата по проектите и др. За документиране на извършените дейности в процеса на верификация на разхода се попълва контролен лист за верифициране на разходите по проекти за техническа помощ с бенефициент УО- Приложение № 24.74.

Финансовият експерт в ЗИП окомплектова преписката, която се изпраща с придружително писмо в дирекция „Финанси" за изплащане на дължимите суми, придружена с копие на контролен лист Приложение № 24.74.

ЗИП попълва Контролен лист за верифициране на разходите по проекти за техническа помощ с бенефициент УО- Приложение № 24.74, когато за проектите има слючени договори за изпълнение и се издават фактури за плащане на дължимите суми.

В останалите случаи, поради спецификата на някои проекти, с бенефициент УО, Приложение № 24.74 не се попълва. Преди одобрение на разходите, финансовия контрольор извършва съответните проверки, съгласно контролен лист по стандартен формат (прилаган съгласно вътрешните правила на министерството), като разходите се съгласуват със ЗИП, отговорно за изпълнението на проекта.

Видове разходи, които могат да бъдат отчитани в искания за плащане от външни бенефициенти и в случаите, когато УО е бенефицент:

Разходите могат да бъдат класифицирани в следните категории:

1. Разходи за възнаграждения;
2. Командировки;

3. Разходи за транспорт;
4. Разходи за подготовка и изпълнение на строителни дейности по време на проекта- Разходи за материали, наем или за земя;
5. Разходи за организиране на семинари, конференции, за дейности свързани с публичност и информиране на обществото;
6. Разходи за дълготрайни материални активи, които са закупени или произведени специално за изпълнението на проекта;
7. Разходи свързани с проучвателни и проектантски дейност и
8. Други разходи, описани в Постановление № 258/24.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по ОПТ, съ-финансирана от Кохезионен фонд и Европейски фонд за регионално развитие.

За отчитането на всеки един направен разход, следва да се представят всички налични документи:

1. при разходи за възнаграждения-сключени договори/издадени заповеди, сметки за изплатени суми, банкови бордера, платежни нареждания за платени осигуровки и внесени данъци, ведомости за изплатени възнаграждения, графици за отработено време (Timesheets);

2. при разходи за командировки - заповеди за командировки, съгласно Наредбата за командировки в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, фактури или авансов отчет, ако при заминаването е получен служебен аванс. Към тях се прилага документи, удостоверяващи разходите (фактури, платежни нареждания, билети и др). В случай на получен аванс се представя и копие на документа, с който е предоставен.

3. при разходи за транспорт - разходооправдателни документи за гориво (фактури за гориво, касови бележки);

4. при разходи за материали за строителна дейност - договор за изпълнение на строителство или доставка, подробни фактури за доставка, банково бордеро,. Като същите разходи пряко трябва да са свързани с изпълнението на проекта, действително са възникнали в периода на допустимост и са включени в обхвата на проекта.

5. при амортизация - счетоводна справка за конкретния актив, за който се начислява разход за амортизация по проект по ОПТ, амортизационен план на Бенефициента. Като разходите за амортизация могат да бъдат приемливи само когато: са пряко свързани с целите на проекта и същите нямат икономическа стойност след приключването му.

6. при разходи за закупуване на земя - разходооправдателни документи-документ за закупуване - нотариално заверен договор, документ за платени такси и др. Като същите ще бъдат признати за приемливи за възстановяване ако са:

- налице е пряка връзка със закупуването на земя и съ-финансираната дейност;

- закупуването е одобрено от УО и е отразено в договора за предоставяне на безвъзмездна помощ;

- стойността на покупката не надхвърля 10% от общите допустими разходи за съответната дейност;

- независим лицензиран оценител или съответно упълномощен служебен орган е удостоверил, че цената на земята не надхвърля пазарната цена.

при разходи за провеждане на семинари, конференции, за дейности свързани с публичност и информиране на обществото - фактури, командировъчни, билети за транспорт, договор за наем, банково бордеро/извлечение и др

13.3.4.3 Верифициране на разходите от Управляващият орган по ОПТ

Верифицирането на разходите от УО се извършва в рамките на 56 календарни дни и започва да тече, след като се регистрират в деловодната система на УО, получените искания за междинно /окончателно плащане от бенефициентите и придружаващите ги документи.

Ако в процеса на верификация на документацията получена от бенефициента, УО установи различия, касаещи пропуски като – грешно наименование на проект и/или приоритетна ос, условията за верифициране на разходите не са изпълнени, непълно окомплектовано досие, необходимост от допълнителна информация и/или документи, в рамките на 10 работни дни УО официално писмено уведомява бенефициента или по ел.поща, като в този случай към представеното искане за плащане се прилага разпечетка на хартиен носител, доказваща изпращането. Срокът за изпращане на документите/допълнителната информация от бенефициента е 5 работни дни от получаване на уведомлението. В тези случаи срокът от 56 календарни дни се прекъсва до представяне на официално изисканата информация и/или документи.

В случай че се предвижда проверка на място (планирана или извънредна) с обхват дейностите и разходите включени в подадено искане за плащане независимо дали експерт от отдел „Финансово управление" участва или не в проверката, 56 дневния срок се прекъсва за времето от началото на проверката на място до момента на получаване на окончателен доклад за проверката на място.

Процесът на верификация на искането за междинно/окончателно плащане, приключва с официално уведомление, Приложение № 24.73, до представляващия бенефициента или до Ръководителя на ЗИП в случаите когато УО е бенефициент, за стойността на верифицираните разходи и одобрената БФП. В случай на частично одобрение или отхвърляне на разходите и неодобрение на БФП, декларирани от бенефициента, УО уведомява и за причините и за установените констатации.

Участници и техните задължения, в процеса на верификация на разходите от УО

В дирекция „Координация на програми и проекти" – Управляващ орган на ОПТ се извършва проверка и верификация на Искания за плащане на външни бенефициенти – ДП „НКЖИ", АПИ, „Метрополитен" ЕАД , ДППИ, АППД.

Срокът за одобряване на искания за авансово плащане и верифициране на разходите по представени искания за междинни/окончателни плащания е 56 календарни дни, считано от датата на постъпване на Искането в УО и завеждане в деловодната система на МТИТС.

Искането за плащане постъпва в отдел „Финансово управление” и с копие до отдел „Мониторинг, информация и комуникация” и се разглежда паралено от двата отдела. Същото е придружено с контролен лист Приложение № 24.9.1 или Приложение № 24.10.1 с попълнен първи контрол и подписан от представляващия бенефициента.
Отдел „Финансово управление” е отговорен за цялостната 100% документална проверка на представените финансови документи от бенефициента и при необходимост съвместно със сектор „Мониторинг на изпълнението на ОПТ” за изпълнение на проверки на място при бенефициента и/или на мястото на проекта.

След получаване на Искането за плащане от външни бенефициенти, финансовият експерт от сектор „Финансов контрол” започва проверка на декларираните разходи, като :

- Извършва проверка за приемливост на разходите
  1. Формална проверка (фактурите или документите с еквивалентна доказателствена стойност се издават на името и адреса на бенефициента,, и съдържат всички необходими реквизити съгласно действащата национална нормативна уредба);
  2. Проверка на съдържанието (фактурите съдържат допустими разходи включени в договора);
  3. Проверка на съпътстващите документи, касаещи разходите за доказване на извършените дейности, декларирани в искането за междинно/окончателно плащане.
- Извършва проверка за допустимост на докладваните разходи;
- Проверка на съответствието на прогнозите на разходите с бюджета на проекта.
- Аритметична проверка и формална проверка на Искането за плащане

и отразява извършените проверки като втори контрол в контролен лист Приложение № 24.9.1 или Приложение № 24.10.1.
Същевременно, отдел „Мониторинг, информация и комуникация” извършва проверки от неговите компетенции и предоставя становище по достатъчността на информацията за физическия напредък на проекта, според неговата специфика, посочен в искането за плащане и съответствието с наличната информация в отдела (доклади за напредъка, протоколи от месечни срещи, кореспонденция и доклади от проверки на място).
След получаване на становището експерта в отдел „Финансово управление” извършва контролите, според компетенциите му, съпоставяйки информацията за физическия напредък с докладваните разходи. В случай, когато информацията не е достатъчна за проверка на допустимостта на даден разход, експерта в отдел „Финансово управление” може да поиска допълнителни разяснения, с цел получаване на маскимална увереност .

След приключването на контролите от страна на финансовия експерт, той удостоверява че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис, след което предава искането на началник сектор „Финансов контрол”_за проверка. Той от своя страна извършва всички необходими проверки, съгласно контролен лист, приложение № 24.9.1 или Приложение № 24.10.1. След приключването на контролите от страна на началник сектор „Финансов контрол”, той удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава пакетът от документи по Искането за по-нататъшна проверка от счетоводител. Извършените контролни проверки по Искането за плащане се въвеждат в ИСУН.

След приключването на контролите от страна на счетоводителя, той удостоверява извършените проверки в контролния лист чрез полагане на подпис и предава Искането за плащане на началник сектор „Счетоводно отчитане”.
Началник сектор „Счетоводно отчитане” от своя страна проверява Искането. След приключването на контролите той удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава Искането за средства за по-нататъшна проверка от отдел „Мониторинг, информация и комуникация ”.
Искането се предава за проверки на експерт от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”, който попълва контролите в контролния лист, сред което предава документите на началник сектор „Мониторинг на изпълнението на ОПТ”. След приключването на контролите той удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава Искането за плащане за съгласуване с началника на отдел „Мониторинг, информация и комуникация” Искането за плащане се предава за по-нататъшна проверка от началника на отдел „Финансово управление”
Началник отдел „Финансово управление” потвърждава наличността на всички приложения към Искането за плащане и проверява всички предишни проверки на служителите в отдела, след което предава Искането за съгласуване от Директора на дирекция „КПП”. Извършените контролни проверки по Искането за плащане се въвеждат в ИСУН.
Директорът извършва проверка на пакета документи и го съгласува и предава на Ръководителя на УО за одобрение. Извършените контролни проверки по Искането за плащане се въвеждат в ИСУН.
Ръководителят на Управляващия орган одобрява сумите по всяко Искане за плащане от Бенефициент чрез полагане на подпис в приложения контролен лист, че Искането за плащане и придружаващите го документи са одобрени от него и наборът от документи може да бъде включен в Искане за средства от УО. Ръководителят на УО въвежда верификация и крайна проверка на искането в ИСУН.
Искането се предава на началника на сектор ”Финансов контрол” за подготовка на „Уведомление за верифицирани суми” – Приложение № 24.73 и/или „Уведомление за одобрен аванс”-Приложение № 24.72
Уведомлението се подписва от Ръководителя на УО и се изпраща на Бенефициента с копие до сектор „Счетоводно отчитане”.
След верифициране на искане за окончателно плащане и след извършване на окончателното плащане по даден проект, в срок до 5 работни дни от плащането, отдел „Финансово управление” представя в отдел „Програмиране” информация за пълния размер на изплатените средства по проекта.

Ако в процеса на верификация на документацията получена от бенефициента, УО установи различия, касаещи пропуски като – грешно наименование на проект и/или приоритетна ос, условията за верифициране на разходите не са изпълнени, непълно окомплектовано досие, необходимост от допълнителна информация и/или документи, в рамките на 10 работни дни УО писмено уведомява бенефициента - официално или по факс или по ел.поща, като случаите на изпращане по факс или ел.поща към представеното искане за плащане се прилага разпечетка на хартиен носител, доказваща изпращането. Този процес се отбелязва в съответния раздел на контролния лист, приложение №. 24.9.1 или Приложение № 24.10.1.

Срокът за изпращане на документите/ допълнителната информация от бенефициента е 5 работни дни от получаване на официално писмено запитване. При постъпване на отговор от бенефициента продължава процедурата по проверката на искането за плащане, отбелязва в съответния контролен лист дата на постъпили корекции.

В тези случаи срокът от 56 календарни дни се прекъсва до представяне на официално изисканата информация и/или документи.

В случай че се предвижда проверка на място от УО (планирана или извънредна) с обхват дейностите и разходите включени в подадено искане за плащане, срокът от 56 календарни дни се прекъсва за времето от началото на проверката на място до момента на получаване на окончателен доклад за извършената проверка на място от УО или от Консултант, отговорен за изготвяне на специфична експертиза при извършването на проверки на място.

УО носи отговорност за изплащане само на допустими разходи, в съответствие с приложимото европейско и национално законодателство

13.3.4.4. Верифициране на разходите от специализирано одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистриран одитор по Закона за независим финансов одит (ЗНФО)

В случаите когато УО е бенефициент получените исканията за плащане се предават от Ръководителя на ЗИП в дирекция «КПП» в качеството й на Управляващия орган, за последваща верификация. Когато УО е бенефициент по ОПТ, верификацията на разходите по съответните проекти се извършва от специализирано одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистриран одитор по Закона за независим финансов одит (ЗНФО). С цел гарантиране на разделението на отговорностите и спазване на достатъчно и надеждно ниво на контрол, функциите на разплащане и счетоводния процес са организирани като част от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в което се намира УО.
Процесът на верификация на разходите по проекти с бенефициент Управляващият орган на ОПТ се осъществява по следната схема:

- бенефициенът по проекта/ЗИП подготвя Искания за плащане, заедно с финансови отчети и доклади за напредъка ги предава за последващо процедиране;
- потвърждаването и проверката на разходите се извършва от специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистриран одитор по Закона за независим финансов одит (ЗНФО) – верификатор;
- верификаторът проверява за всеки проект пакет от документи, включващ искане за плащане с придружаващите ги документи, финансови отчети и доклади за напредъка на проекта или окончателен доклад, в случаите на окончателно плащане. Проверката се удостоверява с попълнени съответни контролни листове, които са неразделна част от пакета документи;
- Специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор, проверява и приемливостта на разходите/средствата , включени в съответното искане за плащане.

Ако в процеса на верификация /одобрение на исканията за плащане, специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор установи различия, касаещи пропуски като – грешно наименование на проект и/или приоритетна ос, условията за верифициране на разходите не са изпълнени, непълно окомплектовано досие, необходимост от допълнителна информация и/или документи, бенефицента официално се уведомява или по ел.поща или факс, като в този случай към представеното искане за плащане се прилага разпечетка на хартиен носител, доказваща изпращането. Срокът за изпращане на документите/

допълнителната информация от бенефициента е 5 работни дни от получаване на уведомлението. В тези случаи срокът за верификация /одобрение на исканията за плащане се прекъсва до представяне на официално изисканата информация и/или документи.

В резултат на извършената верификация, специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор изготвя доклад за фактическите констатции от извършена верификация на разходите. В докладите се декларира, че в допълнение към осъществената верификация на декларираните разходи е извършена 100 % административна и документална проверка. В някои случаи, според спецификата на проекта се извършва и проверка на място при бенефициента по време на действието на проекта и проверката на пакетите документи, която установява степента на съответствие между декларираното от бенефициента в исканията за плащане, докладите за напредъка и реалното състояние по проектите.
В случаите на окончателно плащане, задължително се извършва проверка на място от специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор.

Провереният от специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор пакет документи, включващ искания за плащане, финансови отчети , доклади за напредъка, придружени с контролните листове и доклад за фактическите констатции от извършена верификация на разходите се представя на началника на отдел „Финансово управелние" за проверка на регистрацията на искането за плащане и финансовите отчети в ИСУН. След това пакета документи се представя за съгласуване от директора на дирекция „КПП" и за одоберние от Ръководителя на УО.

След получаване на доклада за фактическите констатции от извършена верификация на разходите и одобрение на Искането за плащане от Ръководителя на УО сектор „Финансов контрол" официално уведомява Ръководителя на ЗИП с писмо за размера на одобрената БФП за аванс по проекта (в случаите на искане за авансово плащане), или на верифицираните и неверефицирани разходи (в случай, че има такива) и одобрената БФП по представените искания за междинно/окончателно плащане. Заедно с писмото се изпраща и копие от доклада за фактическите констатции от извършена верификация на разходите.
Констатациите от доклада за фактическите констатции от извършена верификация на разходите на специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор, задължително се въвеждат в ИСУН.

13.3.4.5. Общо описание на финансови проверки на място, извършвани от УО

Финансовите проверки на място при бенефициентите имат за цел административен и документален контрол на финансовата документация по конкретен проект. Целта на тези проверки е както уверяване, така и превенция:

- *уверяване* – да се потвърди, че проектът физически съществува, че работата по него напредва, съгласно сключения с бенефициента договор, и е в съответствие с исканията за плащане, както и че получените резултати са действителни.

- *превенция* – да се спомогне за откриването на "проблемни проекти", за които може да е необходимо по-твърдо управление, и да се констатират на ранен етап

евентуални отклонения от плановете, условията или правилата, съдържащи се в договора, които отклонения могат да бъдат коригирани.

Водещ при подготовката и извършването на проверките на място е отдел „Мониторинг, информация и комуникация". Управляващият орган извършва проверки „на място" в съответствие с годишния план за провеждане на проверки на място по ОПТ, който се изготвя на база резултатите от проведена от сектор „Мониторинг на изпълнението на ОПТ" оценка на риска. При подготовката на плана съвместно с останалите отдели на УО се изготвя списък с проекти, които следва да бъдат включени в него. Под внимание се взема наличната информация за планираните одити (Годишните одитни планове на вътрешни и външни одитори), външни проверки и мисии по проекта, за които е информиран УО и се съобразяват всички обстоятелства, които могат да повлияят негативно/позитивно върху провеждането на проверката на място по даден проект.

Преди всяка проверка на място сектор „Мониторинг на изпълнението на ОПТ" отправя покана за участие към останалите отдели. По преценка и/или само в случаите когато, се изискват конфиденциални финансови документи; установяване на съответсвие на разходваните средства със заложените в бюджета на проекта или при сигнал/съмнение за нередности отдел „Финансово управление" определя експерт, който да вземе участие в проверката на място. В случай, че отдел „Финансово управление" определи свой представител, който да участва в проверката на място, тогава се подават конкретни теми, които да бъде включения в общия дневен ред. За резултатите от тези проверки, финансовия експерт участва в подготовката и съгласуването на доклада от проведената проверка на място.

В случаите когато отдел „Финнасово управелние" не участва в проверките на място, отдел „Мониторинг, информация и комуникация " предоставя копие от окончателния доклад от проверката на място.

По прецека на отдел „Финансово управление", за верифициране на разходи по искания за плащане в изключителни случаи при конфиденциални финансови документи при установяване на съответсвие на разходваните средства със заложените в бюджета на проекта се определя/т експерт/и от отдела, които да извършват проверка на документите при бенефициента, които не са представени към искането за плащане. В този случай се подготвя писменна информация за резултатите от проверката и същата става неразделна част към съответното искане за плащане.

В случай на участие на финансови експерти от УО на ОПТ в проверките на място, при бенефициентите, същите проверяват:

- финансовата документация по проекта, отчитането на средствата и начина на съхраняване на документацията;
- кореспонденцията, свързана с финансовото изпълнение;
- наличието на процедури за финансово управление и контрол от страна на бенефициента;
- спазване, от страна на бенефициентите, на декларираните обстоятелства във връзка с третиране на данъка върху добавена стойност (ДДС) като допустим разход при изпълнение на проектите по ОПТ;
- съответствие на извършените плащания с фактурите и другите разходно-оправдателни документи с еквивалентна доказателствена стойност по договорите за изпълнение ;

- проверка на счетоводната отчетност и поддържането на актуална счетоводна система на бенефициента.

Отчитане на проверките на място, в случаите в които участва отдел „Финансово управление

Докладите за проведени проверки на място се подготвят от експерти в отдел „Мониторинг,информация и комуникация" и ако в проведените проверки участва експерт от отдел „Финансово управление", то Доклада се съгласува с отдел „Финансово управление".

Изводите, които експертите правят трябва да са базирани на оценката на финансовата документация и проведените срещи. Всички изводи и препоръки се базират на факти/документи, които са били събрани по време на проверката.

Ако експертите установят, че са възникнали проблеми, които биха застрашили успешното финансово изпълнение на проекта, те докладват на началника на отдел "Финансово управление" или ако установи нередност, свързана с изпълнението на дейностите по проекта, той докладва на служителя по нередностите и/или заместник служителя по нередностите, на директора на дирекция „КПП" и на Ръководителя на УО.

13.3.4.6. Общо описание на проверки на място, извършвани от специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор

Проверките на място по проектите, финансирани по приоритетна ос „Техническа помощ" на Оперативна програма „Транспорт", по които УО е бенефициент, се извършват от специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор, отговорен за верификацията на разходите. За всеки проект с продължителност по-голяма от 12 месеца се извършва минимум една проверка на място годишно. За проекти, които са с продължителност по-малка от 12 месеца се извършва минимум една проверка на място по време на изпълнението на проекта или след приключване на дейностите по него, но преди одобрението на окончателното искане за плащане.
На базата на събраната информация от проведената проверка на място, в срок от 10 работни дни, специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор подготвя доклад от проведената проверка на място. Докладът съдържа целите на проверката на място, описание на областите, обхванати от проверката, направените заключения, препоръки и предписания и проследяване изпълнението на предходни препоръки. По преценка на специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор изготвеният проект на доклад се предоставя на УО за становище. Звеното за изпълнение на проекта координира обобщено становище по предоставения доклад в срок от 10 работни дни. Специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор разглежда предоставеното становище и в срок от 5 работни дни финализира доклада и го изпраща на УО за изпълнение.

Отчитане на проверките на място, извършвани от специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор

Ръководителят на УО предприема мерки за изпълнение на дадените препоръки, като в зависимост от естеството им може да възникне необходимост от изготвяне на план за изпълнението им. Звеното за изпълнение на проекта координира процеса. Според характера на отправените препоръки, стъпките и сроковете за изпълнение на дадените препоръки се предлагат от:

- Звеното за изпълнение на проекта, когато препоръките касаят неговите компетенции;
- от Звеното за изпълнение на проекта съвместно с останалите отдели в структурата на УО, когато препоръките касаят въпроси от компетенциите на УО;
- от компетентната структура, пряко отговорна за изпълнението на конкретната препоръка. Обикновено за въпроси, които са извън компетенциите на УО. В случая, ЗИП.

В случаите, когато планът за изпълнение на препоръките не се изготвя самостоятелно от Звеното за изпълнение на проекта, то изпълнява координиращи функции, като подпомага Ръководителя на УО на ОПТ при изготвянето на плана за изпълнение на препоръките. Съобразявайки съответното йерархично ниво, ЗИП изготвя необходимата кореспонденицята до ръководителя на отговорната структура, с цел получаване на адекватни предложения за корективни мерки, отговорни лица и срокове за изпълнение на конкретните препоръки. При необходимост, могат да се организират и работни срещи със заинтересованите страни.

Отчитането на изпълнението на направените препоръки от проверката на място за които ЗИП разполага с информация се включва в доклада за напредъка по проекта с цел по-доброто проследяване на тяхното изпълнение. За останалите случаи, обикновено когато отгворните лица са извън УО, ЗИП включва информация за изпълнението на препоръките, когато е получило такава по писмен път. За целта, при изтичане на краен срок за изпълнение на препоръка, Звеното за изпълнение на проекта изготвя писмо до съответното отговорно лице, съобразявайки йерархичното му ниво, с искане за предоставяне на информация за изпълнение на дадената препоръка.

Оценката за изпълнението на направените препоръки се извършва от специализираното одиторско предприятие/предприятие на регистрирани одитори или регистрирания одитор, отговорен за верификацията на разходите или от одитна институция.

13.3.5 Общо описание на процеса на сертифициране на разходите по ОПТ

Сертифицирането към ЕК се извършва от СО - дирекция „Национален фонд” към Министерство на финансите, определена с Решение на Министерския съвет № 988/27.12.2005г. за Сертифициращ орган и Орган, отговарящ за получаване на средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, в строго съответствие с изискванията на чл.61 от Регламент 1083/2006 на Съвета и чл.20 от Регламент 1828/2006 на Комисията.

В съответствие и в изпълнение на задължителните указания на МФ –ДНФ № 01/10.03.2009г. и ДНФ № 02/10.03.2009г., Управляващият орган подава до

Сертифициращия орган Искания за средства след подписване на договори/заповеди за отпускане на безвъзмездна финаносва помощ на всеки бенефициент на ОПТ.

Управляващият орган изготвя Искане за средства за авансови плащания по проекти на базата на вече подписани договори/ издадени заповеди за отпускане на безвъзмездна помощ на бенефициентите и/или сключени от бенефициентите, в качеството им на Възложители, договори за услуги/доставки/строителство за изпълнение на инфраструктурни проекти с включени в тях клаузи за авансови плащания към изпълнителите. За проекти, по които не се предвижда сключване на договори за изпълнение – Искане за средства за авансови плащания по проекти се подава при наличие на подписани договори/ издадени заповеди за отпускане на безвъзмездна помощ на бенефициентите.
Искания за средства за междинни/окончателни плащания се базират на реално извършени от бенефициентите разходи, верифицирани от УО в съответсвие с изискванията на чл.60(b) от Регламент № 1083/2006 на Съвета и чл.13(2) от Регламент № 1828/2006 на Комисията.

Верифицирането на разходите от Бенефициентите, УО е задължително условие за сертифициране на разходите от СО и е база за изготвяне на Доклади по сертифицкация и Декларации за допустимите разходи.

Управленските проверки за верифициране на разходите от УО включват:

1.1 100% документална проверка на всеки Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи и/или друга информация;

1.2. Проверки "на място" в Управляващия орган и при необходимост в бенефициентите и/или на мястото на проекта, които се извършват на извадков принцип на база на методология, основана на оценка на риска и/или представителна извадка

Резултатите от проверките по т.1.2. се описват в Приложение А към Доклада по сертифицкация и Декларации за допустимите разходи до СО.

Процеса на верифициране на разходите по ОПТ, тъй като не се предвиждат Междинни звена, се основава на получените от бенефициентите искания за плащане и документи.

Условие за стартиране на процеса на сертифициране е изпълнение на изискванията по чл. 71 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

За целите на сертификацията, в случай на констатирани недостатъци от страна на национални и европейски одитиращи институции във връзка с изпълнението на изискванията по чл.71 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета, УО последователно предприема следните действия:

1. Отстранява констатираните недостатъци чрез подобряване на системата за управление и контрол по ОПТ;
2. Получава потвърждение от съответната одитираща институция за адекватно отстраняване на констатираните недостатъци;
3. Извършва повторна проверка на всички верифицирани разходи, включени в Доклади по сертифицкация и Декларации за допустимите разходи, представени на СО в периода до получаване на потвърждение по т. 2 чрез прилагане на подобрените контролни механизми на УО;

4. Уведомява писмено СО за пълното или частично потвърждение на верифицираните разходи, включени в съответните Доклади по сертифицкация и Декларации за допустимите разходи. В случай на частично потвърждение, УО приспада разходите, които не могат да бъдат верифицирани, от следващия Доклад по сертифицкация и Декларация за допустимите разходи.

След извършването на дейностите по разглеждане на Докладите по сертификация и Декларациите за допустимите разходи на Управляващия орган, Сертифициращият орган изготвя Сертификат и Декларация за разходите за всяка Оперативна програма. Тези документи се представят на Европейската комисия в общия случай три пъти годишно.

При установяване на несъответствие и/или пропуски в получените от УО Доклади по сертифицкация и Декларации за допустимите разходи, СО изисква тяхната корекция и повторно представяне (цялостно или частично).

Сертифициращият орган изготвя Сертификат до Европейската Комисия само за тези разходи, за които е получил достатъчна увереност, че са изпълнени изискванията на чл. 61 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета и чл. 20 от Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията.

Сертифициращият орган уведомява Управляващия орган за разходите, които са включени в Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи от Управляващия орган, но не са сертифицирани от Сертифициращия орган, както и за причините разходите да не бъдат сертифицирани.

Уведомлението се изпраща в рамките на 10 работни дни след изпращането на Сертификата и Декларацията за разходи по съответната Оперативна програма от Сертифициращия орган до Европейската комисия.

След отстраняване на пропуските, Управляващият орган включва несертифицираните от Сертифициращия орган разходи в отделен Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи, без оглед на по-горния срок.

Процесът по сертифициране на разходите от Сертифициращия орган е независим и не следва да се обвързва с процеса на плащания от Управляващия орган към бенефициента.

13.3.6. Проверки на място от Сертифициращия орган

Проверките на място, извършвани от СО се координират с УО, след което се одобряват от Ръководителят на СО. Освен планирани, проверките на място извършва и извънредни проверки, при необходимост. За всяка проверка на място, СО уведомява предварително УО за обекта, обхвата и срока на проверката.

13.4. Общо описание на процеса, свързан с извършване на плащания и възстановяване на БФП

13.4.1. Организация на банкови сметки

Органът, отговорен за получаването на средства от Европейската Комисия по линия на Кохезионния и Европейския фонд за регионално развитие, е Дирекция „Национален фонд”/НФ/ към министерство на финансите (Сертифициращ орган).

С ДНФ № 01 от 10.03,2009 г. на министъра на финансите, са дадени указания относно условията и реда на изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране.

Процесът на извършване на плащания на безвъзмездна финансова помощ от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС и кореспондиращото национално съ-финансиране се осъществява чрез автоматизираната система на БНБ (обслужваща банка на Сертифициращия орган, Управляващия орган по ОПТ), за интернет банкиране на разпоредители с бюджетни кредити и Системата за електронни бюджетни разплащания (СЕБРА). СЕБРА е система за наблюдение на плащанията, инициирани от включените в системата бюджетни предприятия и за управление и контрол на плащанията в рамките на предварително заложени лимити. Управляващият орган по ОПТ се идентифицира в СЕБРА с уникален десетразряден код, определен от Министерството на финансите.

Принципната схема на паричните потоци на безвъзмездна финансова помощ по ЕФРР и КФ на ЕС и кореспондиращото национално съ-финансиране е представена в следната схема:

Схема на паричните потоци при СКФ

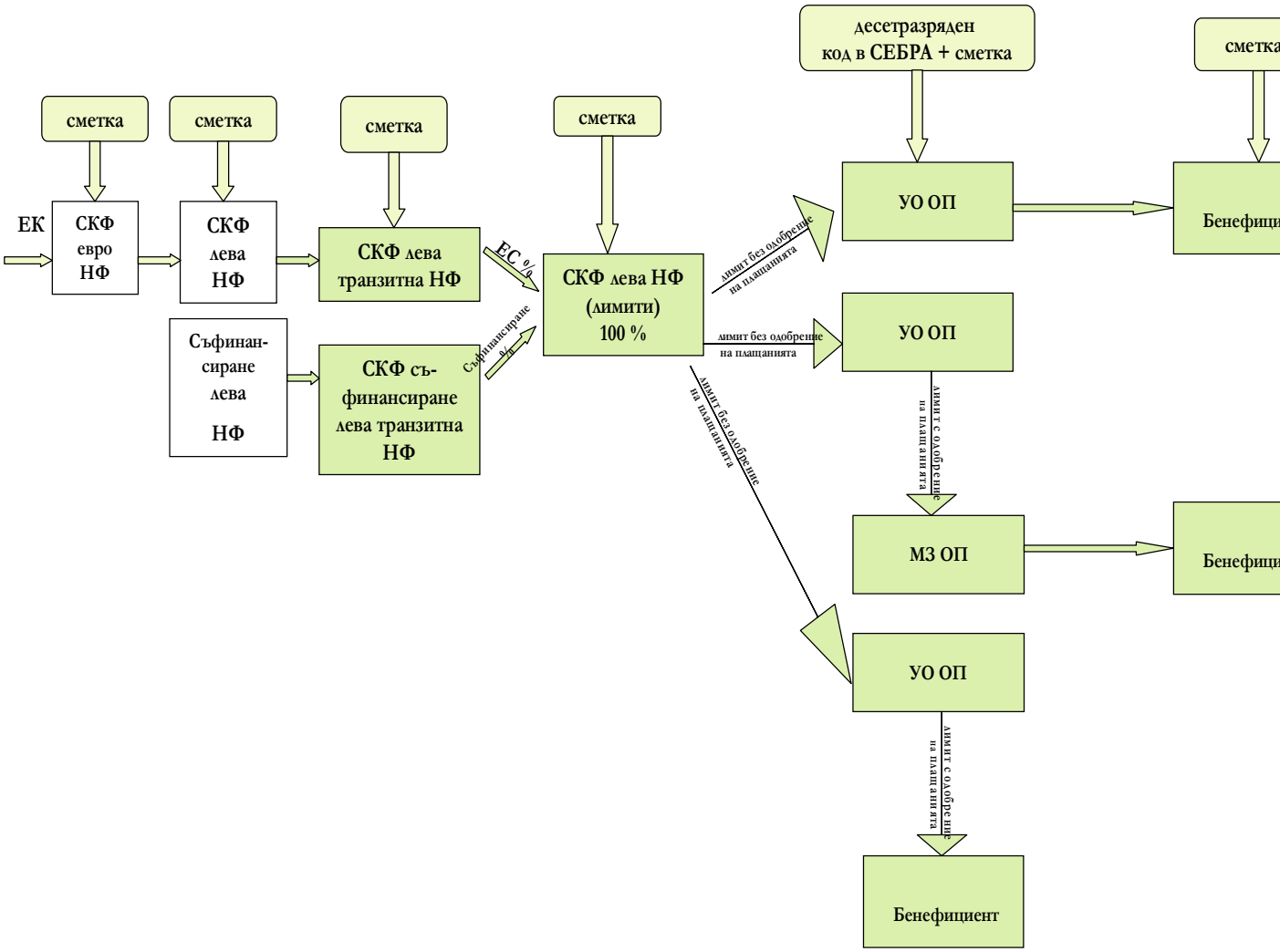

13.4.2. Обслужваща банка

Според разпоредбите на националното законодателство, обслужваща банка на дирекция „Национален фонд” и Управляващите органи е Българска народна банка (БНБ).

13.4.3. Система на електронно банкиране

Съгласно т.11 на ДНФ № 01 от 10.03.2009 г. Управляващият орган по ОПТ, използвайки автоматизираната система на БНБ за Интернет банкиране на разпоредители с бюджетни кредити, извършва плащания на безвъзмездна финансова помощ по ЕФРР и КФ на ЕС и кореспондиращото национално съ-финансиране въз

основа на електронно инициирано бюджетно платежно нареждане. Представянето на платежни нареждания на хартиен носител в БНБ е допустимо само в случаи, изрично посочени в указания на БНБ и/или Министерство на финансите.

В автоматизираната система на БНБ за интернет банкиране на разпоредители с бюджетни средства се работи с универсален електронен подпис по Закона за електронния документ и електронния подпис. Издаването на универсален електронен подпис на упълномощените лица е задължение на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Управляващият орган определя със заповед на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията оторизираните служители от УО на ОПТ за разпределение на лимити и потвърждаване на плащания по десетразрядните кодове на Управляващия орган. На база издадената заповед на оторизираните служители, се издават универсални електронни подписи за работа в СЕБРА. Управляващият орган предоставя на дирекция „Национален фонд" информация за лицата, оторизирани да оперират с банковите сметки на Управляващия орган, не по-късно от 10 работни дни преди депозирането на първото Искане за средства. При промяна на лицата с право на подпис, Управляващият орган уведомява дирекция „Национален фонд" (СО) в срок от 5 работни дни от издаването на заповедта.

13.4.4. Система на двоен подпис

Управлението на средствата по сметките на Управляващия орган по ОПТ се извършва чрез прилагане на системата за двоен подпис, изискваща подпис на Ръководителя на Управляващия орган и подпис на служител на ръководна длъжност, отговорен за финансовата отчетност, който няма права и отговорности, свързани с въвеждането на счетоводна информация. Оторизацията се извършва чрез заповед на министъра транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Управляващият орган по ОПТ извършва трансфери към бенефициентите в български лева. Всяко плащане на безвъзмездна финансова помощ и кореспондиращо национално съ-финансиране се извършва на основата на инициирано от бенефициентите бюджетно платежно нареждане.

Йерархичната организация на сметките е, както следва:

- Първостепенни разпоредители с бюджетни кредити – Сертифициращ орган на ниво Оперативна програма
- Второстепенни разпоредители с бюджетни кредити- Управляващият орган по ОПТ

Структурата на банковите сметки на участниците в процеса на плащане на безвъзмездна финансова помощ по СКФ на ЕС и кореспондиращото национално съ-финансиране е представена на следната схема:

СЕБРА

13.4.5. Лимити

Управляващия орган е оправомощен да одобрява и залага лимити по десетразрядните кодове в СЕБРА на бенефициентите по ОПТ. Лимитите се залагат в рамките на одобрените от Сертифициращия орган средства, след представяне на Искане за средства, изготвено от Управляващия орган и изпратено до Сертифициращия орган.

За размера на одобрените средства от Сертифициращият орган писмено се уведомява Управляващият орган. Лимитът остава свободен за ползване до неговото пълно усвояване или до получаването на уведомление от Сертифициращия орган за неговото прекратяване.

Дирекция „Национален фонд" (СО) може да извършва корекция на вече заложения лимит като уведомява Управляващия орган за причините за извършването на корекцията.

Полученият лимит по десетразрядните кодове на Управляващия орган се разпределя от служителят с право да разпределя лимити (лице с право на първи подпис) по десетразрядните кодове на бенефициентите, въз основа на одобреното Искане за средства и информацията от ИСУН..

Схема на паричните потоци по Оперативна програма "Транспорт"

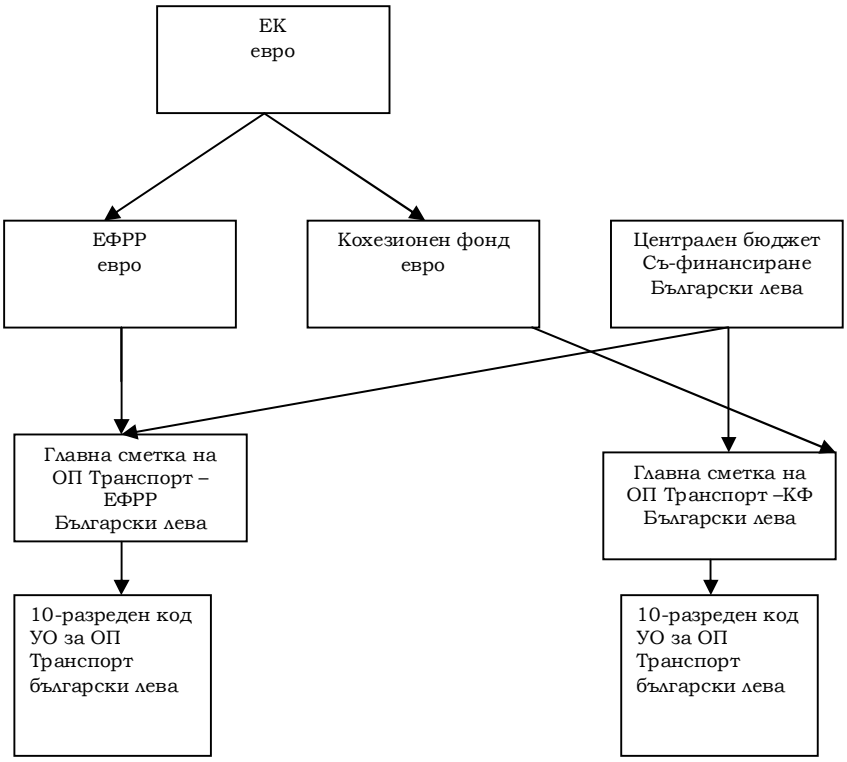

13.4.6. Лихви и валутен курс

Съгласно т. 17 от ДНФ № 01 от 10.03.2009 г. всички лихви, възникнали при управлението на средствата от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС от дирекция „Национален фонд", се отнасят към съответната Оперативна програма като ресурс под формата на национално публично финансиране и се декларират пред Европейската комисия при окончателното закриване на Оперативната програма.

Фиксингът на БНБ е валутният курс, който се използва за превалутиране по Оперативните програми за целите на плащанията и отчетността.

Администрирането и управлението на лихви, възникнали при управлението на средствата от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС е в отговорностите на дирекция „Национален фонд"към Министерство на финансите.

13.5. Общи условия при изготвяне на искания за плащане от бенефициенти по ОПТ

13.5.1. Искания за плащане от външни Бенефициенти по ОПТ

Предоставянето на безвъзмездна финансова помощ се осъществява чрез представяне на Искания за плащане от бенефициентите. Бенефициентите по ОПТ са бенефициентите, определени по съответните приоритетни оси на Оперативната програма.

Исканията за плащане на безвъзмездна финансова помощ могат да бъдат за :

- Авансово плащане
- Междинни плащания
- Окончателно плащане

Авансово плащане - Бенефициентът представя искане за авансово плащане при спазване на определените по-долу изисквания и в зависимост от вида на проекта, за който се отнася авансовото плащане:.

При инфраструктурни проекти на стойност над 1 млн. лв. се отпуска аванс на стойност до 10 % от размера на безвъзмездната финансова помощ за проекта след изпълнение на следните обстоятелства:

1. Има подписани договори/издадени заповеди за отпускане на безвъзмездна финансова помощ на бенефициенти с включени в тях клаузи за авансови плащания, и/или
2. Има подписани от бенефициентите, в качеството им на Възложители, договори за услуги/доставки/строителство за изпълнение на инфраструктурните проекти с включени в тях клаузи за авансови плащания към изпълнителите.

За всички останали проекти (техническа помощ, доставки и инфраструктурни проекти на стойност под 1 млн. лв.), Бенефициентът може да подаде Искане за авансово плащане на стойност до 20 % от размера на безвъзмездната финансова помощ за съответния проект след като декларира, че за същия има подписан договор/издадена заповед за отпускане на безвъзмездна помощ на бенефициента с включена в него клауза за авансово плащане.

Съгласно ДНФ 01/21.04.2010 г., т. 30б размерът на авансовите плащания към Агенция „Пътна инфраструктура" е до 20% от стойността на безвъзмездната финансова помощ за проектите, по които е бенефициент.

Искане за авансово плащане от бенефициент по договор/заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ може да се подава след одобрение на проекта от УО, съгласно стандартен формат, Приложение № 24.9.

Авансовите плащания по проекта се използват от бенефициентите за оборотни финансови средства до приключване на проекта.

УО и бенефициентите осигуряват адекватно обезпечение на отпуснатите аванси на бенефициентите.

Бенефициентите гарантират авансовите плащания по проектите, чрез изисквани и издадени към договорите за услуги/доставки/строителство за изпълнение на инфраструктурните проекти банкови гаранции за авансово плащане.

Задължение на УО е да подпише с Бенефициента договор за отпускане на безвъзмездна финансова помощ на Бенефициента или Заповед отпускане на безвъзмездна помощ на Бенефициента с включени в тях клаузи за авансови плащания, съгласно подписани Оперативни споразумения между бенефициентите и УО.
С подаването на искане за окончателно плащане при наличието на генерирани приходи по съответния проект, Бенефициентът декларира пред УО на ОПТ размера на тези приходи. Преди определяне на окончателния размер на безвъзмездната финансова помощ УО приспада всички приходи от сумата на допустимите разходи по проекта, както и всички отпуснати авансови и междинни плащания.

Бенефициентът е задължен най-малко десет дни преди депозирането на първото Искане за плащане да уведоми УО на ОПТ за лицата, оторизирани да подписват Искания за плащане, Финансови отчети и друга финансова информация. При промяна на лицата с право на подпис, Бенефициентът е длъжен да уведоми УО на ОПТ в срок от 5 дни от настъпването на промяната, но при всички положения преди депозиране на следващото Искане за плащане или Финансов отчет.

Авансовото Искане за плащане се придружава от:

- Контролен лист за бенефициенти за авансово искане за плащане - Приложение 24.9.1
- Подписан от УО и бенефициента договор за безвъзмездна финансова помощ, анекси и изменения на договора. За проекти с бенефициент УО – копие от заповедта за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, заверено „вярно с оригинала".
- Копия от подписани договори на бенефициента в качеството му на възложител за проект по дейности за услуги/доставки/строителство с включени клаузи за авансово плащане (при подаване на първо искане за плащане или при настъпили промени) заверени . "вярно с оригинала"
- Копие от акта за регистрация по ЗДДС, заверено "вярно с оригинала" (*ако е приложимо*)

Процесът на одобрение на искането за авансово плащане, приключва с официално уведомление, Приложение № 24.72, до представляващия бенефициента, за стойността на одобрената БФП. В случай на частично одобрение или неодобрение на БФП, УО уведомява за установените констатации и причини.

Междинни/окончателни плащания - Искания за междинни/окончателни плащания от Бенефициента се представят в УО при наличие на реално извършени и верифицирани от Бенефициентът разходи

Общият размер по авансови и междинни плащания към Бенефициентите от УО не трябва да превишава 90% за проекти, по които предоставения аванс е в размер на 10%, и 80% за проекти, по които предоставения аванс е в размер на 20%, от общите допустими разходи, финансирани чрез безвъзмездна финансова помощ.

Проверка за максималния размер на авансовите и междинни плащания към УО се извършва в процеса на проверка на исканията за плащане в УО, като същата фигурира в контролен лист Прилижение № 24.10.1 на Искане за плащане от бенефициента

Размерът на окончателното плащане се изчислява като от верифицираните общи допустими разходи се приспаднат извършените авансови и междинни плащания.

Искания за междинни/окончателни плащания може да се подават от бенефициентите всеки месец до 5-тия работен ден от месеца, съгласно Приложение № 24.10, като в този случай Бенефициентът не представя Финансов отчет. Исканията за междинно/окончателно плащане трябва да бъдат придружени със заверени копия на фактури и съпътстващите документи за направените разходи, както и съответните приложения.

.

Всяко Искане за междинно/окончателно плащане от Бенефициента се изготвя съгласно стандартния формат, Приложение № 24.10.

Всяко Искане за междинно/окончателно плащане трябва да е окомплектовано по надлежен начин в надписана папка или класьор с твърди корици, всички документи трябва да са перфорирани и приложени. Искането се придружава задължително от:

- Контролен лист за междинно искане/окончателно искане за плащане от бенефициенти по ОПТ Приложение № 24.10.1
- Подписани от двете страни анекси и изменения на договора за БФП (ако е приложимо)
- Копие от подписани договори на бенефициента в качеството му на възложител за инфраструктурен проект по дейности за услуги/доставки/строителство
- Копие от акта за регистрация по ЗДДС
- Междинен / Окончателен Технически доклад за напредъка
- Копие на разходооправдателните и платежни документи
- Счетоводна разпечатка на извършените разходи ,
- Доклади от извършени от бенефициента проверки на място при изпълнителите.

За всички действително извършени разходи от бенефициента, същият представя на УО съответните разходооправдателни документи – фактури или други документи с еквивалентна доказателствена стойност. Разходооправдателните документи трябва да бъдат подредени в последователност. С цел по-добра проследимост,

разходооправдателните документи трябва да бъдат обозначени/маркирани с разделителни листове, или друга подходяща маркировка. Копията на фактурите да са надлежно заверени от бенефициента (с печат, подпис и текст „Вярно с оригинала”). Разходооправдателните документи, доказващи един и същ разход, се групират заедно – например: договор, фактура към него, платежно нареждане към фактурата, банково извлечение за извършено плащане, протокол, примо-предавателен протокол т.н.
Всички разходооправдателни документи по проекта трябва да са ясни и точни и да съдържат всички реквизити, съгласно българското законодателство.

Исканията за междинни/окончателни плащания се проверяват от отдел „Финансово управление” и отдел „Мониторинг, информация и комуникация”.

13.5.2. Искания за плащане от УО, в случаите когато е бенефициент

Исканията за плащане могат да бъдат авансово, междинно и окончателно. Същите се подават до Ръководителя на УО с придружително писмо, подписано от Ръководителя на ЗИП.

Авансовото искане за плащане се подава при наличие на издадена заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с включена клауза за авансово плащане и/или сключени договори с изпълнители с включени клаузи за авансово плащане към изпълнителите (когато е приложимо), съгласно стандартен формат, Приложение № 24.9.
Сумите от предоставения аванс се използват за оборотни средства до приключване на проекта.

Авансовото Искане за плащане се придружава от:

- Контролен лист за бенефициенти за авансово искане за плащане - Приложение 24.9.2
- Подписан от УО и бенефициента договор за безвъзмездна финансова помощ, анекси и изменения на договора. За проекти с бенефициент УО – копие от заповедта за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, заверено „вярно с оригинала”.
- Копия от подписани договори на бенефициента в качеството му на възложител за проект по дейности за услуги/доставки/строителство с включени клаузи за авансово плащане (при подаване на първо искане за плащане или при настъпили промени) заверени . “вярно с оригинала”
- Копие от акта за регистрация по ЗДДС, заверено “вярно с оригинала” (*ако е приложимо*)

Процесът на одобрение на искането за авансово плащане, приключва с официално уведомление, Приложение № 24.72, до Ръководителя на ЗИП в случаите когато УО е бенефициент, за стойността на одобрената БФП. В случай на частично одобрение или неодобрение на БФП, УО уведомява за установените констатации и причини.

Междинните/окончателни искания за плащане може да се подават всеки месец до 5-тия работен ден от месеца, съгласно Приложение № 24.10, като в този случай Бенефициентът не представя Финансов отчет. Исканията за междинно/окончателно плащане трябва да бъдат придружени със заверени копия на фактури и съпътстващите документи за направените разходи, както и съответните приложения и отчетни и

доказателствени документи, както и доклади за напредъка и финансови отчети за периода в обхват на искането.
Окончателните искания за плащане се подават след приключване на всички плащания към изпълнителя и са балансови по отношение на преведените по проекта средства.

Всяко Искане за междинно/окончателно плащане трябва да е окомплектовано по надлежен начин в надписана папка или класьор с твърди корици, всички документи трябва да са перфорирани и приложени и се придружава задължително от:

- Контролен лист за междинно искане/окончателно искане за плащане от бенефициенти по ОПТ Приложение № 24.10.2
- Подписани от двете страни анекси и изменения на договора за БФП (ако е приложимо)
- Копие от подписани договори на бенефициента в качеството му на възложител за по дейности за услуги/доставки
- Копие от акта за регистрация по ЗДДС
- Междинен / Окончателен Технически доклад за напредъка
- Копие на разходооправдателните и платежни документи
- Счетоводна разпечатка на извършените разходи ,

За всички действително извършени разходи от бенефициента, същият представя на УО съответните разходооправдателни документи – фактури или други документи с еквивалентна доказателствена стойност. Разходооправдателните счетоводни документи трябва да бъдат подредени в последователност. С цел по-добра проследимост, разходооправдателните документи трябва да бъдат обозначени/маркирани с разделителни листове, или друга подходяща маркировка. Копията на фактурите да са надлежно заверени от бенефициента (с печат, подпис и текст „Вярно с оригинала”). Разходооправдателните документи, доказващи един и същ разход, се групират заедно – например: договор, фактура към него, платежно нареждане към фактурата, банково извлечение за извършено плащане, протокол, примо-предавателен протокол т.н.
Всички разходооправдателни документи по проекта трябва да са ясни и точни и да съдържат всички реквизити, съгласно българското законодателство.

Участници в процеса на подготовка на искания за плащане, в случаите когато УО е бенефициент
Искания за плащане се изготвят от експерта в ЗИП, отговорен за финансовото изпълнение на проекта. Преди подготовката на Искане за междинно/окончателно плащане експерта изготвя и изпраща писмо до дирекция ”Финанси” с искане за предоставяне на информация за извършените разходи по проекта за отчетния период.. Подготовката на Искането започва след получаване на неоходимата информация от дирекция „Финанси”, придружена със заверени копия на разходооправдателните и отчетни документи. Финансовият експерт изготвя Искане за междинно/окончателно плащане, придружено от контролен лист – Приложение № 24.10.2. по приоритетна ос „Техническа помощ”. Искането се изготвя в два екземпляра - един за отдел „Финансово управление” за предаване незивисима външна верификация на разходите и един за архивиране в ЗИП. Прилагат се всички разходооправдателни и отчетни документи, заверени „вярно с оригинала”. Ръководителя на проекта проверява Искането, като едновременно попълва контролите в контролния лист и го одобрява с полагане на подписи, както на искането, така и на контролния лист.,

След получаване на Искане за плащане в отдел „Финансово управление”, експерт от сектор „Финансов контрол” въвежда в ИСУН необходимата информация за подадено Искане за плащане по проекти с бенефициент УО.
В случай, че не се представя Искане за плащане се изготвя финансов отчет – Приложение № 24.11, Същият се придружава от заверени копия от необходимите разходооправдателни, отчетни и доказателствени документи, доказващи разхода за съответния период.

Реда и сроковете за изготвяне на Искания за плащане и Финансови отчети в случаите, в които УО е бенефициент са същите както при външни бенефициенти.

С цел гарантиране на разделението на отговорностите и спазване на достатъчно и надеждно ниво на контрол, функциите на разплащане и счетоводния процес са организирани като част от Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, в което са намира УО.

13.6. Финансов отчет от бенефициенти

В случай, че Бенефициентите, включително в случаите когато УО е бенефициент, не представи Искане за плащане, той представя на УО Финансов отчет за предходния месец не по-късно от 5-тия работен ден на месеца следващ отчетния период, заедно с необходимите приложения и придружаващата заверена документация, като Прогнозите за плащанията се представят и в електронен вариант. С финансовия отчет до УО, Бенефициентът представя следната информация:

- Обобщени данни за разходите;
- Прогнози за плащанията за настоящата година и година n+1, n+2 и т.н. ;.
- Всички новоподписани договори или изменения към тях.

Формат на Финансовия отчет от Бенефициента към УО е съгласно Приложение № 24.11.
Бенефициентът представя на УО в срок, определен в Оперативното споразумение, подписаните договори за изпълнение на услуги/доставки/строителство, както и анекси и изменения по основния договор.

Прогнозите се актуализират при всяко подаване на ФО като за изтеклия период се попълва информация за реално извършените плащания.

Техническите и финансови отчети се отнасят до проекта като цяло, без оглед на това каква част от него е финансирана чрез безвъзмездната финансова помощ. Отчетът трябва да съдържа пълна информация за всички аспекти на изпълнението за отчетния период. Дейностите в периода на изпълнение на договора и съответните извършени разходи могат да бъдат сертифицирани единствено, ако бенефициентът на безвъзмездна финансова помощ е представил отчет с достатъчно документални доказателства. Видовете документи зависят от видовете дейности.

Информацията, обхваната от Исканията за плащане или Финансовите отчети се регистрира задължително в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) – модул „Регистрация” – Отчетни документи и във Финансов модул.

13.7. Искания за средства от УО

Исканията за средства, подготвени на ниво ОПТ, се представят от УО на СО до 10-то число на всеки месец, по стандартен формуляр, съгласно Приложение № 24.12. Искането за средства се представя на хартиен носител, подпечатано и подписано от Ръководителя на УО или упълномощено от него лице.

УО е задължен, най-малко десет дни преди депозирането на първото Искане за средства да представи на СО информация за лицата, оторизирани да подписват Искания за средства, Финансови отчети и друга финансова информация. При последваща промяна на лицата с право на подпис, се предоставя в срок от 5 дни от оторизацията, но преди депозиране на следващото Искане за средства или Финансов отчет.

За да може да извършва авансови плащания, УО представя на СО Искане за средства за авансово плащане при спазване на определени обстоятелства и в зависимост от вида проекта, за който се отнася авансовото плащане, но при всички случаи УО декларира, че :

- Има подписани договори/издадени заповеди за отпускане на безвъзмездна финансова помощ на бенефициенти с включени в тях клаузи за авансови плащания, и/или
- има подписани от бенефициентите, в качеството им на Възложители, договори за услуги/доставки/строителство за изпълнение на инфраструктурни проекти с включени в тях клаузи за авансови плащания към изпълнителите.

При инфраструктурни проекти на стойност над 1 млн. лв. се отпуска аванс на стойност до 10 % от размера на безвъзмездната финансова помощ за проекта.
За всички останали проекти (техническа помощ, доставки и инфраструктурни проекти на стойност под 1 млн. лв.), авансовото плащане е до 20 % от размера на безвъзмездната финансова помощ за съответния проект.
.Съгласно ДНФ 01/21.04.2010 г., т. 30 (б) размерът на авансовите плащания към Агенция „Пътна инфраструктура" е до 20% от стойността на безвъзмездната финансова помощ за проектите, по които е бенефициент

Исканията за междинни и окончателни плащания се базират на реално извършени от бенефициентите разходи верифицирани от УО. Управляващият орган потвърждава разходите, декларирани от бенефициентите, обобщава разходите на бенефициентите на ниво приоритетни оси по ОПТ и изготвя Искане за средства до СО, съгласно Приложение № 24.12.

При подаване на Искане за средства за междинни/окончателни плащания, УО декларира следните обстоятелства:

- Исканата сума за междинно и/или окончателно плащане включва само разходи, верифицирани от Управляващия орган, за които са извършени всички необходими проверки по административните, финансовите, техническите и физическите аспекти на дейностите, включително 100% документална проверка по отношение на всяко Искане за плащане от бенефициентите, както и адекватни проверки на място;
- В резултат от извършените управленски проверки и получената увереност, Управляващият орган гарантира, че: включените в исканата сума за междинно и/или окончателно плащане разходи са действително извършени; разходите и дейностите са в

съответствие с изискванията на националното и европейското законодателство; съфинансираните стоки и услуги са доставени и представените от бенефициента Искания за плащане са верни и точни;

- В резултат на извършените проверки и получената увереност, Управляващият орган гарантира, че не е налице двойно финансиране на включените в Искането разходи от други програми на Общността или от национални средства или за други програмни периоди;
- Предоставените данни са точни и са получени като резултат от счетоводната система, базирани на придружаващи документи, които могат да бъдат проверени;
- Придружаващите документи са и ще останат на разположение съгласно чл. 90 от Регламент (ЕО) 1083/2006 на Съвета.

Общия размер на авансово плащане и междинните плащания по един проект не може да надхвърля 90% за инфраструктурните проекти на стойност над 1 млн. лева и 80% за всички останали проекти от общите допустими разходи, финансирани чрез безвъзмездна финансова помощ и за проекти с бенефициент „АПИ"

Размерът на окончателното плащане се изчислява от Управляващия орган като от верифицираните от него общи допустими разходи по проекта, финансирани чрез безвъзмездна финансова помощ, се приспадат отпуснатите авансово и междинните плащания.

Безвъзмездната финансова помощ по всички подписани договори в рамките на приоритетните оси по ОПТ следва съотношението на европейско и национално съ-финансиране от държавния бюджет, определено в одобрената ОПТ. На тази база дирекция „Национален фонд" (СО) осигурява средствата в съответствие с тези съотношения. Ако националното съ-финансиране съдържа източници различни от държавния бюджет, УО не ги включва в Исканията за средства.

УО отговаря за изплащането само на допустимите разходи в съответствие с приложимото европейско и национално законодателство.

В случай на одобрена безвъзмездна финансова помощ по проект финансиран по ОПТ на стойност по-голяма от стойността на реално извършените и верифицирани от УО разходи, които са включени в искания за средства и за по-голямата стойност е отпуснат лимит от Национален фонд, е приложим следния подход:
При следващо Искане за средства лимитът предоставен от Национален фонд на УО, ще бъде намален със сумата, която е разликата между поисканата/верифицирана от УО и одобрена от НФ и тази на реално извършените/верифицирани разходи.
В този случай за приоритетната ос, по която е финансиран проектът, попаднал в тази хипотеза, е необходимо под линия със забележка да се посочи наименованието на проекта, стойността на посочената сума и стойността на реално извършените разходи като се отбележи, че по съответната приоритетна ос реално ще бъде изплатена сумата, включваща разликата между поисканата/верифицираната от УО и одобрена от НФ и тази на реално извършените/верифицирани разходи.
По този начин намалението на стойността по даден проект няма да се отрази на лимитите, съответно няма да има и неусвоени лимити, заложени по ОПТ в СЕБРА

13.7.1. Процес на подготовка и проверка на искания за средства от страна на УО към СО

Подготовката на искания за средства от УО е задължение на сектор „Финансов контрол”, който съхранява цялата информация и досиета на одоберните и верифицирани искания за плащане на бенефициентите по ОПТ, включително когато УО е бенефициента по ОПТ. . Процесът не трябва да стартира по-късно от **5**-то число на месеца, следващ месеца в който са одобрени исканията за плащане, тъй като крайната дата за изпращане към СО е **10**-то число на месеца. Началникът на сектор “Финансов контрол” предава всички одобрени Искания за плащане на финансовия експерт от сектора за подготовка на Искане за средства.

При подготовка на искането на средства от страна на УО към СО, финансовия експерт, отговорен за този процес, извършва следните стъпки :

- проверява информацията, регисрирана в ИСУН и подготвя искане за средства в информацонната система.
- удостоверява коректността на подготвеното искане за средства на хартиен носител, чрез извършване на конкретни проверки по приложимия контролен лист, съгласно изискванията,

Финансовия експерт извършва първи контрол на:

- формата на искането за средства;
- обща финансова информация за сумите за подписаните договори/заповеди и заложени искани суми по приоритетни оси;
- всички приложения са приложени, изисквани към искането за средства, и попълнени коректно.

След приключването на контролите от страна на финансовия експерт, той удостоверява че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис. След което финансовия експерт предава искането за средства на началник сектор „Финансов контрол”_за проверка. Той от своя страна извършва следните проверки - общи проверки за формата на документа, верността на общата сума и отделните суми за плащанията, правилността на разпределението на исаканата сума по фондове, приоритетни оси и източници на финансиране, обща документална проверка за пълнота и цялост на искането, проверка на ригистираното искане за средства в ИСУН.

Ако в процеса се установят несъотвествия или грешки, началник сектор “Финансов контрол” незабавно връща документите на финансовия експерт за корекции. След получаване на коригирани документи, началник сектор “Финансов контрол” препотвърждава извършването на контроли за съответствия. След приключването на контролите от страна на началник сектор „Финансов контрол”, той удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава пакетът от документи по Искането за средства по нататъшна проверка от счетоводител

Срокът по подготовка на Искане за средства от сектор „Финансов контрол” е **1 ден**.

Счетоводител от сектор „Счетоводно отчитане” проверява коректността на общите финансови данни в искането за средства и пълнотата на приложенията към него. Проверките се извършават на база справки от счетоводната система SAP и проверка на разходооправдателните документи. След приключването на контролите от страна на счетоводителя, ако няма несъответствия между счетоводните записвания и финансовите

данни, той удостоверява извършените проверки в контролния лист чрез полагане на подпис и предава Искането за средства на началник сектор „Счетоводно отчитане”.

Началник сектор „Счетоводно отчитане” от своя страна проверява Искането за средства. Ако са забелязани грешки и/или е необходима по нататъшна информация, началник сектор „Счетоводно отчитане” връща документите на началник сектор „Финансов контрол” за отстраняване на пропуските.
След като корекциите/допълнителната информация/ е получена, продължава проверките. След приключването на контролите той удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава Искането за средства за по-нататъшна проверка.
Срокът по подготовка и проверка на Искането за средства от сектор „Финансов контрол и сектор „Счетоводно отчитане” е **1 ден**.

Управляващият орган трябва да гарантира съответствието на обобщената информация от искането за средства със счетоводната система.

Началникът на сектора след приключването на контролите удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава Искането за средства за по-нататъшна проверка от началника на отдел „Финансово управление”.

В рамките на същия ден, когато са извършени проверките от сектор „Счетоводно отчитане” началник отдел „Финансово управление” потвърждава наличността на всички приложения към Искането за средства и проверява информацията, регистриана в ИСУН и одобрява Искането за средства и го предава за съгласуване на Директора на дирекция „КПП”..
Директорът извършва проверка на пакета документи и в рамките на **1** ден съгласува искането за средства и го предава на Ръководителя на УО.

Ръководителят на УО в рамките на **1 ден** потвърждава, чрез полагане на подпис в искането за средства и приложения контролен лист, че пакета документи е одобрен от него и може да бъде изпратен до СО.

Подписаният хартиен носител на Искането за средства и Контролния лист, приложение № 24.12.1 се предават на началник отдел „Финансово управелние” за изпращане до СО и включването на съответното исакне за средства в общото досие на „Искане за средства от УО”.

Процесът завършва с класиране на документацията от страна на изготвилия искането за средства, финансов експерт от сектор „Финансов контрол”, който го удостоверява с подписване и датиране в контролния лист, Приложение № 24.12.1

Исканията за средства се разглеждат от СО (дирекция „Национален фонд”) в рамките на 15 работни дни от датата на получаването им .

В рамките на този срок СО залага лимит по десетразряден код на Управляващия орган за одобрената сума, в рамките на която Управляващия орган може да инициира плащания към бенефициентите. Лимитът остава открит до неговото пълно усвояване или до уведомяване за прекратяване на ползването му.

При поискване от СО на допълнителна информация или коригиране на искането за средства , същата се предоставя от УО в рамките на 5 работни дни от поискването й, като

се попълва т.18.„Поискана допълнителна информация от СО” от контролен лист , Приложение № 24.12.1. В случай на представяне на коригирано искането за средства до СО се прилага същата процедура по подготовка и одобрение на искане за средства.

При поискана допълнителна информация или коригиране на искането за средсдтва от СО, срока за разглеждане на Искането за средства от УО, спира да тече до предоставяне от УО на изискваната информация

13.8. Финансов отчет от УО

В случай, че Управляващият орган не представи Искане за средства, той представя на СО (дирекция „Национален фонд”) Финансов отчет за предходния месец не по-късно от **10**-то число на всеки месец, ако не е подадено искане за средства, по образец на стандартния формат съгласно Приложение № 24.13 от Процедурния наръчник. Използва се контролен лист – Приложение № 24.13.1

Финансовият отчет включва следната информация:

1. Обобщени данни за разходите по източници към дата…….. включваща:
   - Списък на приоритетните оси по оперативната програмя,
   - Бюджет на съответната приоритена ос и на договорената сума по него,
   - Реално изплатени средства на бенефициентите към дата…,
   - Ангажимент на Управляващия орган към <дата>(Договорени-Реално изплатени средства). Тази сума представлява разликата между сумата, одобрена за плащания от Сертифициращия орган по съответния приоритет, и сумата, изплатена в действителност от Управляващия орган.

Отдел „Финансово управление”, сектор „Финансов контрол” е отговарен за изготвянето на финансовия отчет. Данните в отчета подлежат на проверка от началника на сектор „Финансов контрол” и сектор “Счетоводно отчитане”. Финансовият отчет се одобрява от началника на отдел „Финансово управление”, съгласува се с директора на дирекция „КПП” и се предоставя за подпис и одобрение на Ръководителя на Управляващия орган.. Управляващият орган следва да гарантира съответствието на обобщената информация от Финансовия отчет с информацията със счетоводната система.

Сроковете , които важат за процеса на подготовка, проверка, съгласуване и одобрение на финансовия отчет от УО са същите както при подготовка, проверка, съгласуваяне и одобрение на искания за средства от УО.

13.9. Доклади по сертификация и Декларации за допустимите разходи на УО към СО

УО отговаря за процеса на верифициране на разходите, направени от бенефициентите по ОПТ.

Управленските проверки за верифициране на разходите от УО включват:

- 100% документална проверка на всички представени от бенефициентът документи, и
- Задължителни проверки на място при бенефициентите и/или на мястото на проекта.

Резултатите от извършените управленски проверки се описват в Приложение А към Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи до СО.

Въз основа на направените проверки, УО изготвя Доклад по сертификация и Декларацията за допустимите разходи до СО, както следва:

- Междинен Доклад по сертификация и декларацията за допустимите разходи, в случаите на верифициране на разходи по междинни окончателни плащания по проекти, съгласно Приложение № 24.14.
- Окончателен Доклад по сертификация и декларацията за допустимите разходи, в случаите на закриване на операция и/или приоритетна ос и/или ОПТ, съгласно Приложение № 24.75

Докладът по сертификация и Декларацията за допустимите разходи до СО се представя, както следва:

- За разходи, верифицирани от УО до 31 декември предходната година, срокът за представяне е 10 януари на следващата година;
- За разходи, верифицирани от УО до 30 април, срокът за представяне е 10 май на настоящата година;
- За разходи, верифицирани от УО до 31 август , срокът за представяне е 10 септември на настоящата година

Докладът по сертификация и Декларацията за допустимите разходи до СО се представя на хартиен носител, подпечатан и подписан от Ръководителят на УО или упълномощени от него лица. Приложение А, касаещо извършените проверки на място и Приложение Б, касаещо Справка за одитни препоръки и степента на изпълнение, които са част от Доклада за сертификация и Декларацията за допустимите разходи се представят също и в електронен вид (MS Office пакет) на електронен адрес: natfund@minfin.bg.

13.9.1 Процес на подготовка и проверка на Доклади по сертификация и Декларации за допустимостта на разходите на УО към СО

В подготовката на Доклади по сертификация и Декларации за допустимите разходи от страна на УО към СО водещ е участват отдел „Финансово управление” .

Процесът не трябва да стартира по-късно от **1-вия работен ден на месеца, следващ отчетния период** , като крайната дата за изпращане към СО е **10**-то число на месеца

Отдел „Мониторинг, информация и комуникация” изпраща по електронен път на отдел „Финансово управление”, сектор „Финансов контрол” Приложение А „Списък на проверките на място” и „Справка за одитни препоръки и статус на изпълнение” - Приложение Б към Приложение 1 и 2 от ДНФ № 2/10.03.2009г. Таблиците се подготвят на базата на извършените проверки на място и връчени одитни доклади по ОПТ. .

За целите на подопомагане на процеса при изготвянето на Доклади по сертификация и Декларации за допустимите разходи от страна на УО към СО сектор „Финансов контрол” изговя справка за верифицираните суми. Справката се изготвя по проекти и по видове плащания и се представя като приложение към доклада и същата служи като изходяща информация.

При подготовка на Доклади по сертификация и Декларации за допустимите разходи, , финансовия експерт, отговорен за този процес, удостоверява надеждността и коректността на подготвеният Доклад по сертификация и Декларацията за допустимите разходи, чрез извършване на конкретни проверки, съгласно изискванията, подробно описани в Процедурния наръчник за управление и изпълнение на Оперативна програма „Транспорт".
Финансовия експерт извършва първи контрол на:

- формата на Доклада по сертификация и Декларация за допустимите разходи;
- финансовата информация за сумите, заложени в приложенията към Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи;
- всички приложения са приложени, както са изисквани към Доклада по сертификация и Декларация за допустимите разходи и са попълнени коректно.

След приключването на контролите от страна на финансовия експерт, той удостоверява че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис в приложения контролен лист – Приложение № 24.14.1 или Приложение № 24.75.1, след което, предава документите на началник сектор „Финансов контрол" за втори контрол. Той от своя страна извършва следните проверки - общи проверки за формата на документа, сумите са верни, обща административна и документална проверка за пълнота и цялост на Доклада по сертификация и Декларация за допустимите разходи.
Ако в процеса се установят несъответствия или грешки, началник сектор "Финансов контрол" незабавно връща документите на финансовия експерт за корекции. След получаване на коригирани документи, началник сектор "Финансов контрол" препотвърждава извършването на контроли за съответствия.
След приключването на контролите от страна на началник сектор „Финансов контрол", той удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава Доклада за по нататъшна проверка от счетоводител.

Срокът по подготовка на Доклада по сертификация от сектор „Финансов контрол" в УО е **2 дни**.

Счетоводител от сектор „Счетоводно отчитане" проверява коректността на общите финансови данни към Доклада по сертификация и Декларации за допустимите разходи и пълнотата на приложенията към него. Проверките се извършват на база справки от счетоводната система SAP и проверка на разходно оправдателните документи. След приключването на контролите от страна на счетоводителя, ако няма несъответствия в счетоводните записвания и финансовите данни, той удостоверява че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава документите на началник сектор „Счетоводно отчитане".

Началник сектор „Счетоводно отчитане" от своя страна проверява Доклада по сертификация и Декларации за допустимите разходи. След приключването на контролите той удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава документите за по-нататъшна проверка от експерт в отдел „Мониторинг, информация и комуникация ".

Срокът за проверка и съгласуване от сектор „Счетоводно отчитане" в УО е **1 ден**.

Експерт в отдел „Мониторинг, информация и комуникация" извършва контроли, съгласно контроле лист, Приложение № 24.14.1 или Приложение № 24.75.1,След приключването на контролите от страна на експерта в отдел „Мониторинг, информация и комуникация", той удостоверява, че проверките са надлежно извършени чрез полагане на подпис и предава документите за понататъшна проверка от началник сектор "Мониторинг на изпълнението на ОПТ". Той от своя страна потвърждава, чрез последващи контроли на проверките, извършени от експерта и след полагане на подпис в приложения контролен лист, предава Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи към началник отдел „Предварителен контрол".

Срокът по проверка на Доклада по сертификация и Декларация за допустимост на разходите от отдел „Мониторинг, информация и комуникация" в УО е **1 ден**.

Началникът на отдел „Предварителен контрол" своя страна проверява Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи и след полагане на подпис в приложения контролен лист, предава документите към началник отдел „Програмиране", проверява като удостоверява проверките с полагане на подпис в контролния лист и го предава за следваща проверка от началника на отдел „Финансово управление". Срокът за проверките от отдели „Предварителен контрол" и „Програмиране", е в рамките на **1 ден.**

Началник отдел „Финансово управление" в рамките на **1 ден** потвърждава наличността на всички приложения към Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи и проверява всички предишни проверки на служителите в отдела, както и дали всички необходими документи са представени и са коректни, и удостоверявайки с подпис предава Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи на директора на дирекция „КПП" за съгласуване.

Директорът извършва проверка на пакета документи и в рамките на **1** ден съгласува и ги предава на Ръководителя на УО.

Ръководителят на УО потвърждава, че Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи и придружаващите го документи са одобрени от него, и че наборът от документи може да бъде изпратен до НФ. Потвърждението се удостоверява с подписване от страна на Ръководителя на УО. Срокът е **1 ден**.

Процесът завършва с изпращане на документацията до СО , който се удостоверява с подписване и датиране в контролния лист.

При установяване на несъответствия и/или пропуски в получените Доклади по сертификация и Декларации за допустимите разходи от Управляващите органи, СО изисква тяхната корекция и повторно представяне /цялостно или частично/.

При постъпване на искане за допълнителна информация от СО, УО, съгласно т. 20 от Указания на дирекция „Национален фонд" ДНФ № 02/10.03.2009 г. при Министерство на финансите, представя на СО исканата информация в срок най- късно до 5-работен ден от получаване от УО на искането за допълнителна информация.

СО уведомява УО за разходите, които са включени в Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи от Управляващия орган, но не са сертифицирани от СО, както и за причините разходите да не бъдат сертифицирани в рамките на 10 работни дни след изпращането на Сертификата и Декларацията за разходи по съответната Оперативна програма от СО до Европейската комисия.

След отстраняване на пропуските УО включва несертифицираните от СО разходи в отделен Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи без оглед на обичайните срокове по представянето им.

Процесът приключва с класиране на Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи, от страна на финансовия експерт в отдел „Финансово управление".

13.10. Финансови корекции от страна на българските власти

Управляващият орган извършва необходимите финансови корекции във връзка с отделни или системни нередности в операциите или Оперативната програма. Направените корекции представляват прекратяване на цялото или част от публичното финансиране (безвъзмездната финансова помощ) по Оперативната програма. При вземане на решение за финансова корекция, Управляващият орган отчита естеството и тежестта на нередностите, както и финансовите загуби за сметка на Структурните и Кохезионния фондове. След взимането на решението, Управляващият орган уведомява надлежно Сертифициращия орган и приспада размера на финансовата корекция от следващия Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходите.

Освободените по този начин финансови средства могат да бъдат използвани повторно от съответната Оперативна програма до 31 декември 2015 г. и не могат да бъдат повторно използвани за:

- проекти или операции, които са предмет на такава корекция; или
- проекти в рамките на цялата операция/приоритетната ос, където е възникнала нередност със системен характер.

В случай на системна нередност, по препоръка на Одитиращия орган и/или на база собствени констатации, Управляващият орган се задължава да разшири своите проверки на място, за да обхване всички дейности, които могат да бъдат засегнати от тази нередност.

13.11. Финансови корекции от страна на Европейската комисия

Европейската Комисият може да направи финансови корекции, като отмени цялото финансиране от Общността за Оперативната програма или част от него в случай, че установи следното:

- в системата за управление и контрол на програмата съществува сериозен недостатък, който застрашава вече изплатените от Общността средства по програмата;
- разходите, включени в подадения от СО Сертификат и Декларация за разходите, са неправомерни и не са коригирани от българските власти преди откриването на процедура за корекции от страна на Комисията;
- Управляващият орган не е изпълнил своите задължения за извършване на изискваните финансови корекции, преди откриването на процедура за корекции от страна на Комисията.

След като/ако Европейската комисия вземе решение за извършване на финансови корекции чрез прекратяване на целия финансов принос на Общността към Оперативната

програма или на част от него, СО предприема последващи действия за възстановяване на дължимите суми от Управляващия орган на съответната Оперативна програма.

13.12. Получаване на финансови средства от СО

Управляващият орган подготвя Искане за средства, на ниво ОПТ, в съответствие с ДНФ № 01/10.03.2009 г. и го представя на СО до 10-то число на всеки месец, съгласно стандартния формат, в Приложение № 24.11.

Искането за средства се подготвя в български лева за инициране на авансови, междинни или окончателни плащания. Искането за средства се подписва от Ръководителят на Управляващия орган или упълномощени от него лица.

СО отпуска средствата по ОПТ в следното съотношение: 85 % ЕФРР към 15 % национално съ-финансиране и 80 % КФ към 20 % национално съ-финансиране. Всички договори са подписани със същото съотношение. Съотношението на европейските средства по КФ и ЕФРР и националното съ-финансиране се осигуряват от СО.

Източници на финансиране, различни от тези на националното съ-финансиране не се включват в Искането за средства от УО до СО.

В рамките на 15 работни дни от датата на получаване на Искането на средства , СО разглежда документите и залага лимит по десетразряден код на Управляващия орган за сумата, одобрена в национална валута, в рамките на която Управляващият орган може да инициира плащания към Бенефициентите. Лимитът остава открит до неговото пълно усвояване или до уведомяване за прекратяване на ползването му.

13.13. Разпределение и контрол на лимити

По отношение на одобрението на Искане за средства са възможни две решения от страна на СО:

1. Пълно одобряване на поисканите средства в Искане за средства от УО.
2. Частично одобряване на поисканите средства в Искане за средства от УО.

След получаване на писмо от СО за одобрените от него лимити, служителят с право на разпределяне на лимит (лице с право на първи подпис), разпределя лимитите по десетразрядни кодове в СЕБРА. След извършване на процедурата по разпределение на лимити, началникът на отдел „Финансово управление” уведомява бенефициентите за разпределените лимити.

До 5-тия работен ден на всеки месец сектор „Счетоводно отчитане представя на сектор „Финансов контрол” писмена информация за размера на свободните лимити по проекти след извършените за месеца плащания към бенефициенти.

13.14. Плащания

13.14.1. Общо описание на процеса на плащания на Бенефициенти

При процедурата по извършване на плащания са налице два подхода в зависимост от редът и начинът за предоставяне и отчитане на средствата на Националния фонд:

-Подход по т. 5.1 от ДДС 06/04.04.2008 на МФ - чрез трансфер на средства по банкова сметка на бенефициента.

-Подход по т. 5.2 от ДДС 06/04.04.2008 на МФ - чрез откриване в структурата от кодовете в СЕБРА на отделен десетразряден код на даден бенефициент, чрез който той ще инициира бюджетни платежни нареждания да плащаания директно към негови доставчици и контрагенти по проекта.

За проектите по ОПТ е приложим вторият подход.

Изпълнителят по договор издава на Бенефициента фактура в съответствие с условията на договора. Бенефициентът проверява приемливостта на разходите, доставката на стоките и услугите. След като потвърди извършените разходи, Бенефициентът изпраща до УО заверено/и копие/я от фактурата/ите и съответните разходно-оправдателни документи с еквивалентна доказателствена стойност. Едновременно Бенефициентът предава и Искане за плащане до Управляващия орган.

След получаване на Искането за плащане, УО инициира процедура за верифициране на на разходите и плащане като:

- Извършва проверка на приемливостта на разходите и тяхната съвместимост с договора;
- Извършва проверка на наличността на приложените документи;
- Извършва проверка на фактурите относно формата, съгласно чл.7, 8 от Закона за счетоводството и относно съдържанието (дали съответстват на сроковете и условията на договора).

13.14.2. Възстановяване на средства на бенефициенти от одобрени лимити

След верифициране на разходите по искания за плащане, Управляващия орган изготвя съответно искане за средства до СО. След одобрение на искането за средства и при наличие на лимит УО извършва плащане към Бенефициенти.

За възстановяване на средства от одобрени лимити, бенефициентите инициират платежни нареждания в системата за интернет банкиране на БНБ.

В случаите, когато УО е бенефициент, инициирането на платежни нареждания в системата за интернет банкиране на БНБ се извършва от дирекция „Финанси” в МТИТС.

Служителят с право на одобрение на плащания в СЕБРА, ежедневно проверява за инициирани платежни нирeждания за възстановяване на средства от страна на бенефициентите. В случай на регистрирано в СЕБРА платежно нареждане, служителят разпечатва информацията за плащането и я предава на финансовия контрольор за извършване на предварителен контрол преди извършване на разхода по ОПТ. Финансовият контрольор извършва проверки и ги отразява в Контролен лист № 24.15.

Документите и контролния лист, за извършен предварителен контрол преди извършване на разхода се предават на началник отдел „Финансово управление”, който ги съгласува и предава документите на оторизирания служител с право на втори подпис, който подписва с електронен подпис платежните нареждания и извършва финализация. На следващия работен ден след извършване на плащането **служител с право на втори подпис**, прави разпечатка от СЕБРА и предава всички документи за класиране в досие „Плащания от УО по ОПТ”

Началникът на сектор „Счетоводно отчитане” в рамките на 1 работен ден след възстановяване на средствата уведомява писмено бенефициента за извършените трансфери.

13.14.3. Директни плащания към изпълнители по проекти

В съответствие т. 5.2 от ДДС 06/04.04.2008 на МФ е налице следната процедура по извършване на плащания към бенефициентите:

13.14.3.1. Външни бенефиценти

За одобрение от УО на директни плащания към изпълнители по договори„бенефициентаът представя официално с придружително писмо в УО пакет документи. Преписката следва да съдържа: копия от фактури и други разходооправдателни документи с еквивалентна доказателствена стойност, бюджетни платежни нареждания от системата за интернет банкиране на БНБ, актове и сертификати за извършени и одобрени СМР, протоколи за приети дейности (услуги и доставки) и други документи доказващи извършената работа, оформени съгласно нормативните изисквания и одобрените контролни процедури на бенефициента. Разходооправдателните документи, доказващи един и същ разход, се групират заедно (напр. фактура , платежно нареждане към фактурата, сертификат, акт за извършени и одобрени СМР, протоколи за приемане на работата, контролни листове и др. Всички документи следва да са надлежно заверени от бенефициента (с печат, подпис и текст „Вярно с оригинала”).

При получаване от бенефицентите на документи, касаещи директни плащания към изпълнителите по договори, началникът на отдел „Финансово управление” предава на началника на сектор „Финансов контрол” и финансовия контрольор документацията за преглед и проверка.

Служителят с право на одобрение на плащания в СЕБРА ежедневно проверява в системата за регистрирани плащания от страна на бенефициентите.

Финансовият експерт от сектор „Финансов контрол” извършва формална проверка на представените документи и отразява извършените от него проверки в Контролен лист - Приложение № 24.76, след което предава цялата документация за извършаване на предварителен контрол от финансовия конторльор.

<u>УО има право да отказва чакащи платежни нареждания в СЕБРА в случаите в които при проверките от негова страна са установени пропуски в документацията или допуснати технически грешки в документите за плащане.</u>

За всеки разход финансовия контрольор издава и подписва Контролен лист за извършване на предварителен контрол Приложение 24.15., след което пакета с документи, придружени от контролния лист на финансовия контрольор се предават за съгласуване от началника на отдел „Финансово управление”и одобрение от Директор на дирекция „КПП” След приключване на процедурата по проверка преди одобрението на

плащането, документацията се предава на служителя оторизиран да одобрява плащания в СЕБРА.

В случай, че при проверката на документите за плащане, финансовият експерт установи пропуски или непълно окомплектована документация той може да поиска от бенефициента допълнителни доказателствени материали или допълнителни уточнения във връзка с документацията. Ако се установят грешки в попълнените разходооправдателни документи (фактури, платежни нареждания) или недостатъчно документи, доказващи действителното извършване и приемане на работата предмет на конкретното плащане, финансовият експерт може да предложи отказване на плащането и отразява своите забележки и коментари в контролния лист Приложение № 24.76

Документацията се предава за по-нататъшно процедиране на Финановия контрольор. Финансовият контрольор попълва контролен лист, приложение №. 24.15, в който посочва че конкретното плащане се отказва и,мотивите за отказ. Пакета с документи, придружени от контролния лист на финансовия контрольор се предават за съгласуване от началника на отдел „Финансово управление" и за одобрение на Директор на дирекция „КПП". Документацията се предава на служителя оторизиран да одобрява плащания в СЕБРА, който извършва отказ на съответните платежните нареждания в СЕБРА.

На следващия работен ден, служителя оторизиран да одобрява плащания в СЕБРА прави разпечатка от СЕБРА на извършените/отказани плащания и я предава заедно с контролен лист № 24.76 за класиране в досие „Плащания от УО по ОПТ"

13.14.3.2. Бенефициент УО по ОПТ

За проекти по приоритетна ос „Техническа помощ" с бенефициент УО бюджетните платежни нареждания се изготвят в дирекция „Финанси" на МТИТС. Същите се комплектоват с всички разходооправдателни и отчетни придружаващи документи и се предават на дирекция „КПП".

Документите се предават на финансовия контрольор за предварителен контрол преди извършване на разхода по ОПТ. Служителят с право на одобрение на плащания в СЕБРА ежедневно проверява в системата за регистрирани плащания от страна на бенефициентите. В случай на регистрирано в СЕБРА платежно нареждане, служителят разпечатва информацията за плащането и я предава на финансовия контрольор за извършване на предварителен контрол преди извършване на разхода по ОПТ.

Преди одобрението на плащанията финансовият контрольор съгласува с членовете на ЗИП представените му документи за плащане, като за всеки разход издава и подписва Контролен лист за извършване на предварителен контрол Приложение 24.15.

В случай, че при проверката на документите за плащане от финансовия контрольор се установят пропуски или непълно окомплектована документация, финансовия контрольор изисква от ЗИП доокомплектоване на досието за плащане. Ако се установят грешки в попълнените разходооправдателни документи или недостатъчно документи, доказващи действителното извършване и приемане на работата предмет на конкретното плащане, финансовият контрольор може да предложи отказване на плащането, като в контролния лист приложение № 24.15 посочва, че конкретното плащане се отказва и мотивите за отказ.

Пакета с документи, придружени от контролния лист на финансовия контрольор се предават за съгласуване от началника на отдел „Финансово управление” и за одобрение на Директор на дирекция „КПП”. Всички проверки се отразяват в контролен лист, Приложени № 24.77. Документацията се предава на служителя оторизиран да одобрява плащания в СЕБРА.

На следващия работен ден, служителя оторизиран да одобрява плащания в СЕБРА прави разпечатка от СЕБРА на извършените/отказани плащания и я предава заедно с пакета документи и контролен лист , Приложение № 24.77 за класиране в досие „Плащания от УО по ОПТ

Потоци на плащания (схема)

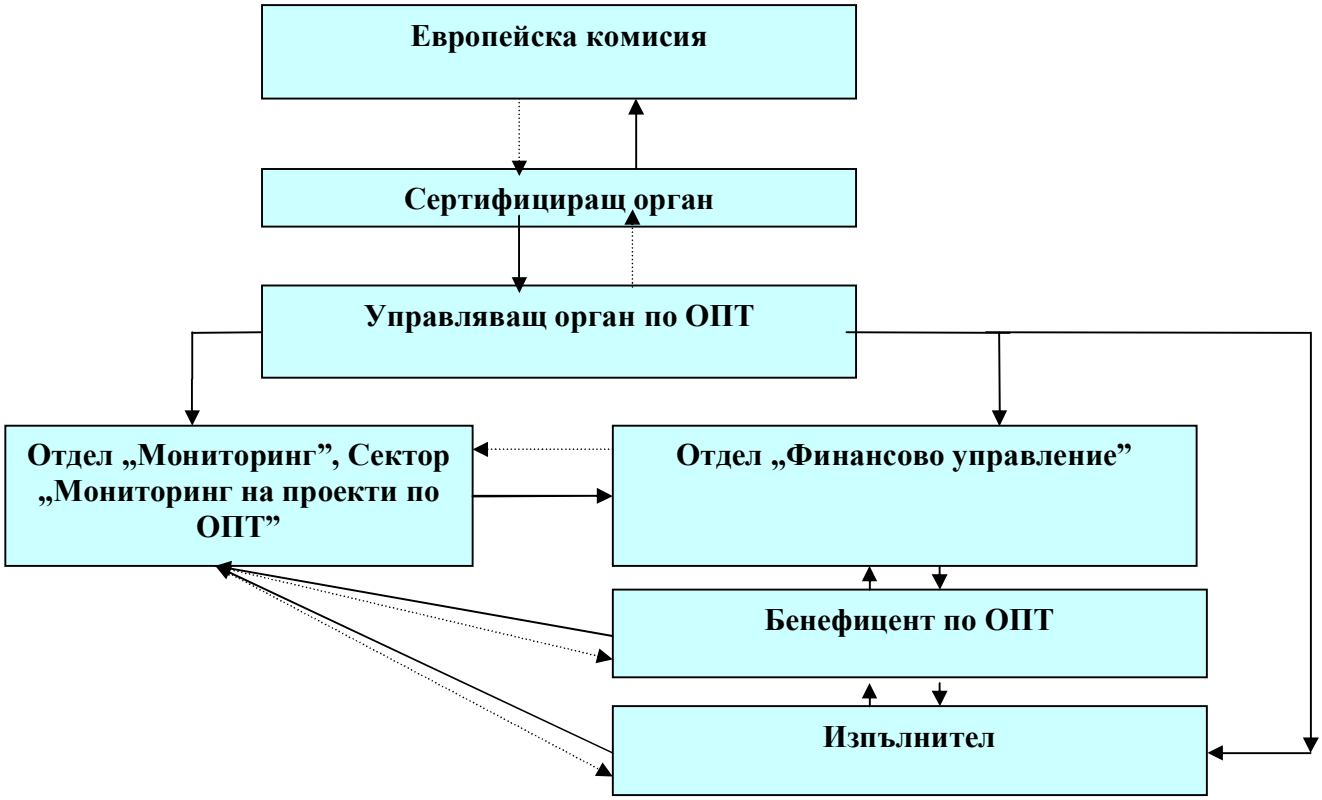

Указания за попълване на контролни листове

Всички контролни листа в раздел 13 „Финансово управление” на Процедурният наръчник задължително се попълват на ръка, със син химикал и контролите се маркират с „Х” или „ √ ”. Задължително в контролните листа се вписват дата на извършена проверка, името и подписа на експерта извършил контролите.

13.15. Счетоводство

Счетоводното отчитане на транзакции, свързани с усвояването на средства от Структурните и Кохезионен фонд на ЕС по ОПТ се основава на аналитична счетоводна система с двустранно счетоводно записване.

Счетоводната система:

- позволява въвеждането, класификацията и записването на данни и извеждане на справки, които дават истинна и справедлива представа за активите, пасивите и финансовото състояние
- гарантира пълно, доказуемо и коректно документиране на всички счетоводни операции
- гарантира простота и метод на трайност на счетоводните записи.

Счетоводната система на УО оперира в български лева, контролните документи се изготвят и съхраняват на български език. Докладването към ЕС е подкрепено от счетоводния софтуер SAP/R3. Осчетоводяването на транзакциите в УО, при разходването на средствата от КФ и ЕФРР на ЕС и кореспондиращото национално съфинансиране са базирани на двустранното счетоводство и аналитичното счетоводно записване. Осчетоводяването е структурирано по начин, който осигурява самостоятелна отчетност на средствата от КФ и фонд ЕФРР на ЕС и на средствата от националното съфинансиране.

Финансовата година започва на 1-ви януари и приключва на 31-ви декември. Приключващата процедура се прилага в края на финансовата година.

Когато УО е Бенефициент по приоритетна ос „Техническа помощ", счетоводният процес се организира в дирекция „Финанси" като част от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

13.15.1 Счетоводна политика

Счетоводната политика на УО на ОПТ е част от общата счетоводна политика на България във връзка с изразходване на средства по Структурните фондове и Кохезиония фонд и се осъществява под методическото ръководство на дирекция Национален Фонд в МФ, която в качеството си на Сертифициращ Орган (СО) отговаря пред ЕК за правилното и достоверно отчитане на получените средства от ЕС. УО представя счетоводната политика на СО за сведение и коментари преди нейносот прилагане.

Счетоводната политика на УО на ОПТ *(Приложение 24.47.)* представлява съвкупност от принципи, изходни положения, концепции, правила и процедури, възприети от УО за отчитане на дейността му, както и за представяне на информация в счетоводния процес.

Основните цели на счетоводната политика, разработена от УО на ОПТ са:

- Да предоставя финансова информация за процесите в УО по ОПТ
- Да подпомага процеса на вземане на управленски решения при разпределението и изразходването на предоставената безвъзмездна финансова помощ със средства от Структурните фондове и Кохезиония фонд на ЕС и кореспондиращото национално съ-финансиране
- Да дава възможност за изпълнението на бюджета по ОПТ и да представя достоверно неговото изпълнение

Счетоводната политика е разработена и прилагана, съгласно приложимото национално и общностно законодателство и съдържа най-малко следните елементи:

- Общи положения и принципи – съдържа информация за приложимата нормативна уредба и принципи за изготвяне на годишния счетоводен отчет;

- Сравнителни данни и промяна на счетоводната политика – оповестява промени в счетоводната политика и описва наличие на рекласифицирани данни в перата по счетоводния баланс;

- Валутни активи и пасиви – включва информация относно възприетия подход за оценка и счетоводно отчитане;

- Принципи на осчетоводяване на нередности и възстановяването на дължимите суми по тях;

Принципи на начислени провизии и отписани лоши вземания.

13.15. 2 Счетоводни принципи

Счетоводната отчетност се осъществява при спазване на основните принципи, определени в чл. 4 от Закона за счетоводството, както следва:

- Текущо начисляване - приходите и разходите се начисляват към момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаване или извършване на плащането на паричните средства и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят

- Предпазливост – оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаването на действителен финансов резултат

- Предимство на съдържанието пред формата – събитията се отразяват счетоводно съобразно тяхното икономическото съдържание, същност и финансова реалност, а не формално според правната им форма

- Документална обоснованост на стопанските операции и факти като се спазват изискванията за съставянето на документите, съгласно действащото законодателство

- Запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период - постигане съпоставимост на счетоводните данни и показатели през различните отчетни периоди.

13.15. 3 Отговорности

Обхват

Информацията в счетоводната система е предназначена да осигури въвеждането на:

- Задължения от и към Бенефициентите;
- Верифицирани разходи;
- Одобрени лимити;
- Плащания към бенефициентите;
- Над-плащания, нередности, отписани лоши вземания;
- Постъпления от върнати суми от бенефициентите по десетразрядния код на

УО;

- Приходи от лихви, глоби, санкции, неустойки и др.

Длъжност и отговорности

Счетоводните операции се извършват от служители, на които са възложени функции по осчетоводяване и имат пряко задължение да регистрират своевременно счетоводните операции (счетоводители). Задълженията и отговорностите на длъжностите, които участват в процеса на осчетоводяване се определят в съответните длъжностни характеристики. На счетоводителите е осигурена независимост на функцията по осчетоводяване.

Регистрацията на счетоводните операции в SAP и тяхната правилност се контролират от началника на сектор "Счетоводно отчитане" в отдел „Финансово управление". Той одобрява счетоводните операции и равнения по сметки и има достъп до счетоводната система само за четене и наблюдение. Началника на сектор "Счетоводно отчитане" подписва финансови отчети.

Началникът на отдел „Финансово управление" е ангажиран с разплащателна функция (има право на първи подпис по банковите сметки на УО).

Задълженията и отговорностите на лицата, включени в счетоводният процес, се определят от съответните им длъжностни характеристики.

13.15. 4 Счетоводен процес

Счетоводният процес е изграден в съответствие с принципа на осигуряване на двойна проверка при осчетоводяването и обобщаването на стопанските операции, като осигурява проследима и даваща възможност за последващи проверки одитна пътека.

Счетоводният процес обхваща следните процедури:

- Предоставяне на първичните и/или документи с еквивалентна доказателствена стойност на съответния служител, отговорен за счетоводния процес;

- Документите, които се осчетоводяват в счетоводната система се придружават от документ, доказващ документалното основание /първичен документ/ за взимане на съответната операция;

- На всеки документ, осчетоводен в счетоводната система счетоводителят поставя последователен идентификационен номер;

- Файлиране и съхранение на документите, в съответствие с изикванията на Закона за счетоводство и чл.90 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

За да се осигури резултатно двустранно счетоводно записване, счетоводителят контира всеки документ, като контировката съдържа следната информация:

  - № на сметка, която се дебитира, сума в лева (вкл.на аналитично ниво, където е приложимо)
  - № на сметка, която се кредитира, сума в лева (вкл.на аналитично ниво, където е приложимо)

Счетоводната отчетност на УО се организира при спазване на указанията, дадени от Министъра на финансите и стандартните счетоводни записвания (Приложение 24.48),

съгласно приложение № 2 от ДНФ № 04/10.03.2009 г. За всички невключени счетоводни записвания в приложение № 2 от ДНФ № 04/10.03.2009 г се прилагат разпоредбите на ДДС № 20/14.12.2004 г. за прилагането на националните счетоводни стандарти от бюджетните предприятия или допълнително издадени указанаия от страна на Сертифициращия орган. При необходимост от въвеждане на счетоводни записи за осчетоводяване на специфични дейности и операции, различни от посочените в *(Приложение 24.48.)* Управляващият орган уведомява предварително Дирекция „Национален фонд".

Началникът на сектор "Счетоводно отчитане" контролира изпълнените операции и изготвените отчети и оформя контрола чрез Контролен лист . (Приложение 24.49.).

Организацията на счетоводния процес в УО може да бъде изразена по следния начин:

Счетоводителят въвежда транзакциите от получените първични счетоводни документи в Счетоводната система

Счетоводителят изготвя Контролни справки, проверява ги като формализира проверката в Контролен лист

Счетоводителят предава контролните справки и попълнения и подписан Контролен лист за проверка на началника на сектор „Счетоводно отчитане"

Началникът на сектор „Счетоводно отчитане" проверява извършените операции и формализира проверката в Контролен лист. Контролният лист се съгласува от Директора на диркеция „КПП" и се предава за одобрение на Ръководителя на УО

Ръководителят на УО одобрява Контролния лист за проверка--месечен контрол на счетоводните операции и го предава на Счетоводителя

Счетоводителят файлира първичните документи и Контролния лист

Сертифициращият орган, контролни органи на ЕС или упълномощени представители на ЕС могат да контролират счетоводния процес или да извършват проверки на счетоводния процес на място по всяко време.

Изменения на счетоводната система

Счетоводните правила и процедури трябва да са съпоставими в отделни счетоводни периоди. Изменението на счетоводните правила и процедури трябва да бъде обосновано. Всяка промяна на счетоводната политика и счетоводните правила и процедури се

извършва в писмен вид и се одобрява от Ръководителя на УО на ОПТ. Съответните променени следва да бъдат отразени в настоящия наръчник.

Компютърна система/Счетоводен софтуер

УО поддържа аналитична счетоводна система с двустранно счетоводно записване, която обхваща всички договорни и други финансови операции, отнасящи се до приоритетните оси на ОПТ. Счетоводната система съдържа адекватни записи за всички операции, обозначени с кодове при спазване на зададена аналитична структура съответно за: Оперативна програма, приоритетна ос, операция, проект, договор.

УО ползва компютърно базираната счетоводна система SAP за целите на счетоводната информация на начислена основа, със съответните аналитични нива. В системата SAP УО осчетоводява стопанските операции по ОПТ, финансирани със средства от извънбюджетна сметка Национален фонд. В SAP се използват модулите "Финансово счетоводство", "Управление на бюджет", "Контролинг" и "Управление на проекти". Управляващият орган се дефинира в системата SAP със самостоятелен фирмен код, позволяващ въвеждането на информация за ОПТ.

Достъпът до счетоводния софтуер на потребителите от УО на ОПТ се осъществява чрез потребителско име и парола. Системата дава възможност за различни нива на достъп, в зависимост от функциите, отговорностите и правомощията на потребителите и осигурява защита от достъп на неоторизирани потребители до финансовите данни и информация в системата. Пълен достъп до системата се дефинира само на служителите, които имат пряко задължение да регистрират счетоводните операциии /счетоводител/. Началникът на сектор „Счетоводна отчетност" който е потребител на системата се дефинира с права за четене и наблюдение. За създаване на потребителски профили в системата SAP, ръководителят на Управляващия орган изпраща писмено искане до дирекция „Национален фонд" (Приложение 24.50.). При необходимост от обучения на служители на УО, се подава писмено искане до дирекция „Информационни системи" към МФ, с копие до Национален фонд.

Цялостното администриране, включително и обучението на новопостъпили служители, на SAP се осъществява от Министерство на финансите.

Счетоводните периоди в SAP се затварят на 7-ия работен ден всеки месец за предходния отчетен период. Това се изпълнява автоматично от екипа по поддръжка на SAP от Министерство на финансите. Отваряне на вече приключени счетоводни периоди се извършва на базата на писмено уведомление от ръководителя на Управляващия орган до дирекция „Информационни системи" към Министерство на финансите, с копие до Дирекция „Национален фонд". При постъпило искане от Управляващия орган за отваряне на вече приключени счетоводни периоди, екипът по поддръжка на SAP извършва необходимите действия до края на работния ден, следващ деня на постъпване на искането. Отворен по искане на Управляващия орган счетоводен период ще бъде отново заключен от екипа по поддръжка на SAP, в по-ранният срок от седмия работен ден на месеца или на последния работен ден на месеца, през който е постъпило искането за отваряне на периода. При необходимост от удължаване на периода за затваряне след седмия работен ден на месеца, Управляващият орган подава изрично писмено искане, което трябва да бъде получено най-късно един ден преди седмия работен ден на месеца. Удължаването важи за седем работни дни, т.е. удълженият счетоводен период следва да бъде автоматично затворен от екипа по поддръжка на SAP на четиринадесетия работен ден от месеца, за предходния месец.

След като транзакцията/операцията веднъж е записана, системата не позволява бъдещо физическо изтриване на данни. Промени могат да бъдат извършвани само в текстовите полета или чрез корекционна процедура, при която да е видна същността на извършваната корекция и причините, които я налагат.

Процедурите за защита на данни и архивирането на счетоводния софтуер включват всекидневно архивиране на счетоводната база данни.

Сметкоплан

За целите на осчетоводяването на счетоводните операции, касаещи средствата от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС и националното съ-финансиране , УО използва индивидуален сметкоплан (Приложение 24.51.), който се основава на разработения от Сертифициращия орган „Сметкоплан на Извънбюджетна сметка Национален фонд" /Приложение 1 към ДНФ № 04/10.03.2009г./. Индивидуалният сметкоплан на УО на ОПТ има за цел да уеднакви счетоводството на Сертифициращия орган и УО и позволява подготовката на консолидирани доклади в счетоводната система SAP.

Сметките са разделени на основни групи. Първата цифра от шифъра указва основната група:

1-сметки за финансови резултати и собствен капитал

2-сметки за дълготрайни активи

4-сметки за вземания и задължения

5-сметки за финансови активи

6-сметки за разходи

7-сметки за приходи (напр. приходи от лихви, положителни разлики от обменни курсове)

9-задбалансови сметки (ангажименти и непредвидени)

За осчетоводяване на транзакциите, свързани с отчитане на оперативните програми по приоритетни оси, Сертифициращият орган разработва аналитични сметки, в които за всеки вид номер на сметка са използвани десет цифри.

Аналитичните сметки са формирани както следва:

Първите четири цифри са задължителни за всяка бюджетна организация съгласно Сметкоплан на Бюджетните Предприятия одобрен от Министерството на финансите, следващите две цифри определят източника на средствата, а седмата цифра определя приоритета.

В случай на необходими промени и допълнения в разработения от Сертифициращия орган сметкоплан, УО подава писменно искане до дирекция „Национален фонд".

Счетоводни документи

Счетоводните документи се дефинират като хартиени или магнитни носители на счетоводна информация за регистриране на стопанските операции. Счетоводните

документи, съобразно съдържащата се в тях информация, се класифицират като първични, вторични и регистри.

Всички записи в SAP трябва да бъдат придружени и основани на правилно съставени счетоводни документи, които удостоверяват съответните видове транзакции. Първичните документи трябва да съдържат съответните реквизити и да бъдат съставени съгласно изискванията на Закона за счетоводство, за да се приемат за коректни.

Транзакциите се записват въз основа на първичните документи ежедневно. Счетоводителят записва транзакциите в съответната база данни като посочва регистрационен номер (референция) и дата на записване на документа. Датата на транзакция е датата на получаване или изплащане, които са видни от банковите извлечения като първични счетоводни документи.

Счетоводителят, съставил и подписал документите е отговорен за истинността на данните в тях, както и за правилното им съставяне. В случай на отсъствие на счетоводител, друг счетоводител изпълнява неговите/нейните задължения.

След приключване на обработката счетоводителят файлира и съхранява първичните счетоводни документи.

Първични счетоводни документи

Първичният счетоводен документ е носител на информация за регистрирана за първи път стопанска операция, и съгласно Закона за счетоводство съдържа следната информация:

- Наименование и номер
- Дата на издаване
- Наименование, адрес и единен идентификационен код (код по БУЛСТАТ) на издателя на документа
- Предмет и стойностно изражение
- Съдържание и основание на транзакцията (наименование и номер на документ)
- Име, подпис и печат на съставителя.

В счетоводството се използват следните първични счетоводни документи:

- Договори/Заповеди за отпускане на безвъзмездна финансова помощ;
- Искания за плащане от бенефициентите до УО;
- Искания за средства от УО до СО;
- Уведомления от СО до УО за размера на верифицираните разходи и одобрени лимити на УО;
- Платежни нареждания ;
- Банкови извлечения;
- Вътрешни счетоводни документи;
- Други документи (справки, отчети и др.).

Вторични счетоводни документи

Вторичният счетоводен документ е носител на преобразувана (обобщена или диференцирана) информация, получена от първичните счетоводни документи. Вторичният документ включва хронологичен регистрационен номер на отделния документ, дата на транзакция, дебитирани и кредитирани сметки и суми.

Регистри

Регистърът е носител на хронологично систематизирана информация за стопански операции от първични и/или вторични счетоводни документи.

Контролни документи

Контролните документи се изготвят от счетоводителя и се одобряват от Началника на сектор „Счетоводна отчетност".

От счетоводния софтуер се генерират следните контролни справки:

- Журнал движение по сметка
- Оборотна ведомост
- Главна книга по сметки
- Финансови отчети.

Контролни форми

Контролните форми са предварително утвърдени образци на документи за контрол и допълнително онагледяване на счетоводния процес. Контролните форми съдържат задължителни за попълване реквизити осигуряващи детайлна и/или допълнителна информация за настъпили промени в счетоводни записи, извършени равнения на обороти и салда по сметки, обобщаващи и/или допълнителни изчисления въз основа на информация от други счетоводни документи.

Документиране на стопанските операции

Всяка стопанска операция се документира в мемориален ордер на базата на първичен и/или документ с еквивалентна доказателствена стойност. Всеки мемориален ордер следва да съдържа следната информация:

- Дата на изпълнение на записването
- Референция към приложените документи
- № на сметката, която се дебитира (включително аналитично ниво) и сума в лева
- № на сметката, която се кредитира (включително аналитично ниво) и сума в лева
- Подпис на счетоводителят, отговорен за записванията
- Подпис на началник сектор „Счетоводно отчитане", отговорен за одобряването на операциите
- Последователен идентификационен номер (генериран от счетоводния софтуер).

Документи за корекции

При извършване на „сторно” операции УО прилага корекционна процедура, при която е видна същността на извършената корекция и причините, които я налагат. За извършване на корекция се съставя мемориален ордер, който съдържа следната информация:

- Дата, на която се е състояла „сторно” операцията
- Референция към приложените документи
- Документа, който ще се сторнира
- Причината за „сторно” операцията
- Коригиращата операция
- Подпис на счетоводителя, отговорен за записванията
- Подпис на началник сектор „СО”, отговорен за одобряването на операциите
- Последователен идентификационен номер (генериран от счетоводния софтуер)

Към мемориалния ордер се прилага разпечатка от счетоводната система на първоначалния запис на документа и Форма за корекция на счетоводни записвания (Приложение 24.56. от ПНУИОПТ). Мемориалният ордер се проверява и подписва от началникът на сектор „Счетоводна отчетност” и се осчетоводява в счетоводната система.

Систематизация на счетоводната информация и съставяне на вторични документи и регистри

Счетоводните документи след обработка се класират по папки за Мемориални ордери (МО), както следва:

МО 1	Договори за отпускане на БФП по проекти
МО 2	Одобрени лимити
МО 3	Възстановени суми от бенефициенти СЕБРА
МО 4	Плащания към бенефициенти СЕБРА
МО 5	Искания за плащане от бенефициенти
МО 6	Вземания от бенефициенти
МО 7	Искания за средства от УО към СО
МО 8	Сборна – корекционна

Към всяка МО папка счетоводителят ежемесечно разпечатва, подписва и прилага хронологичен опис на операциите за съответния месец.

Счетоводни записи

Счетоводните записвания се извършват в съответствие с Националните счетоводни стандарти и стандартните счетоводни записвания, одобрени от Ръководителя на УО по ОПТ (Приложение 24.48.).

Счетоводните записи се извършват от счетоводителя, съгласно неговата/нейната длъжностна характеристика.

Проверките на счетоводните записи се оформят в Контролен лист (Приложение 24.49.), в който счетоводителят и началникът на сектор „Счетоводно отчитане" формализират извършените от тях проверки.

Типични счетоводни записвания, извършвани в счетоводната система на УО са:

- Задължения към бенефициенти на основание на сключени договори/издадени заповеди за отпускане на безвъзмездна финансова помощ;
- Осчетоводяване на искания за плащане от бенефициентите към УО;
- Осчетоводяване на верифицирани разходи, включени в доклад по сертификация от УО към СО;
- Осчетоводяване на одобрени лимити от СО по искания за средства на УО;
- Осчетоводяване на плащания към бенефициентите;
- Осчетоводяване на над-плащания, нередности и отписани лоши вземания;
- Осчетоводяване на върнати от бенефициентите суми в СЕБРА;
- Осчетоводяване на приходи от лихви, глоби, санкции и неустойки.

13.15. 5 Процедура по осчетоводяване

Осчетоводяване на задължения към бенефициенти на основание договор/заповед за отпускане на безвъзмездна финансова помощ

Началникът на отдел „Финансово управление" предава на счетоводителя копие от подписан договор/заповед за отпускане на безвъзмездна финансова помощ. придружено с разпечатка, генерирана от ИСУН. Счетоводителят извършва процедура по осчетоводяване на поетия ангажимент.

При изменение на заповед/договор за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, въз основа на подписан анекс към него или прекратяване на договор/заповед,, счетоводителят осчетоводява съответното изменение на ангажиментите или отписва задълженията на УО към бенефициента..

Извършените транзакции се удостоверяват от счетоводителя в мемориален ордер. Началникът на сектор „Счетоводно отчитане" извършва проверка на направените счетоводни записвания, която удостоверява с подпис върху мемориалния ордер.

Осчетоводяване на искания за плащане от бенефициенти

Началникът на сектор „Финансов контрол" предава на счетоводителя разпечатка, генерирана от ИСУН за размера на одобрената безвъзмездна финансова помощ по всяко конкретно искане за плащане в рамките на работния ден след одобрението на искането за плащане.. Счетоводителят удостоверява извършените транзакции в мемориален ордер.

Началникът на сектор „Счетоводно отчитане” извършва проверка на направените счетоводни записвания, която удостоверява с подпис върху мемориалния ордер.

Осчетоводяване на верифицирани разходи, включени в доклад по сертификация от УО към СО

Началникът на сектор „Финансов контрол” уведомява с писмо началника на сектор „Счетоводно отчитане” за размера на верифицираните разходи по всяко конкретно искане за плащане на ниво проект в рамките на работния ден след тяхното верифициране. Счетоводителят осчетоводява верифицираните разходи по фонд и приоритетна ос.. При получаване на уведомително писмо от Сертифициращия орган за размера на разходите, включени в Доклада по сертификация и Декларацията за допустими разходи от УО, които не са сертифицирани, началникът на сектор „Финансов контрол” предава копие от писмото на началника на сектор „Счетоводно отчитане”. Счетоводителят осчетоводява намалението на верифицирани разходи по фонд и приоритетна ос.

Извършените транзакции се удостоверяват от счетоводителя в мемориален ордер. Началникът на сектор „Счетоводно отчитане” извършва проверка на направените счетоводни записвания, която удостоверява с подпис върху мемориалния ордер.

Осчетоводяване на лимити

Началникът на сектор „Финансов контрол” предава на счетоводителя копие от получено уведомително писмо от Сертифициращия орган за размера на одобрения лимит по представено искане за средства. Счетоводителят осчетоводява одобрения лимит по приоритетни оси и по източници на финансиране. След извършване на всяко плащане от УО към бенефициентите се осчетоводява намаление на заложения лимит в резултат на извършено плащане..

Извършените транзакции се удостоверяват от счетоводителя в мемориален ордер. Началникът на сектор „Счетоводно отчитане” извършва проверка на направените счетоводни записвания, която удостоверява с подпис върху мемориалния ордер.

Осчетоводяване на плащания към бенефициента

Началникът на сектор „Счетоводно отчитане” предава на счетоводителя информация от СЕБРА за извършено плащане към бенефициента в рамките на работния ден, следващ деня на плащането. Счетоводителят осчетоводява предоставения трансфер по проект, договор, източници на финансиране и тип на плащане.. Въз основа на получено извлечение от СЕБРА за реално извършени плащания към бенефициента, счетоводителят осчетоводява и намаляването на задължението към бенефициента по съответния проект

При окончателните плащания по конкретна заповед/договор, когато се извършва прихващане на дължими от бенефициента суми, счетоводителят осчетоводява отделно вземането и задължението, като двата процеса трябва да бъдат проследими в счетоводната система.

Извършените транзакции се удостоверяват от счетоводителя в мемориален ордер. Началникът на сектор „Счетоводно отчитане” извършва проверка на направените счетоводни записвания, която удостоверява с подпис върху мемориалния ордер.

Осчетоводяване на над-плащания, нередности и отписани лоши вземания

Констатираните нередности с финансово изражение се регистрират в счетоводната система на база подадената информация към счетоводител от служителя по нередностите или неговия заместник.
Счетоводното отчитане на всички установени нередности с финансово изражение и възстановените/прихванати суми по тези нередности се организира в УО при спазването на минимум следните аналитични нива: проект №, сума в лева, източник на финансиране
В срок от 5 работни дни от счетоводното отразяване на сумата по всяка нередност, счетоводителят изготвя Уведомително писмо до Сертифициращия орган за осчетоводени нередности (Приложение 24.16.Б). В края на всеки отчетен период счетоводителят начислява дължимата наказателна лихва върху сумата на главницата за периода.
Всяка нередност с финансово изражение трябва да генерира лихва с процент, равняващ се на основния лихвен процент на БНБ плюс 10, считано от по-ранната известна дата от следните: датата на извършване на нарушението или от датата на установяване наличието на нередност с финансово изражение. Цялата дължима сума е сбор от главница и лихва.
Наказателните лихви се изчисляват съгласно ПМС №72 от 08.04.1994 г. (обн. ДВ, бр.33 от 19.04.1994г., изм. бр.74 от 22.08.1995 г., изм.бр.15 от 22.02.2000 г.), като Лихвата за забава = главница*((основен лихвен % на БНБ + 10 пункта)/100)/360*броя на календарните дни в месеца.
В края на всеки месец счетоводител от сектор „Счетоводно отчитане" осчетоводява дължимите лихви и уведомява с писмо в рамките на 3 работни дни служителя по нередностите или неговия заместник. за техния размер. В писмото се посочват проект №, /приоритетна ос №, главница при регистрацията на дълга, лихвата с натрупване, общо главницата и лихвата в лева и се изброяват отделните нередности с финансово изражение. Информацията се проверява от началника на сектор „Счетоводно отчитане".
В края на всеки месец счетоводител от сектор „Счетоводно отчитане" и служителят по нередности или неговия заместник проверяват съответствието между информацията в Регистъра за нередности и счетоводната система.

В случаите, в които е взето решение за приспадне на неправомерно изплатените суми, включително и дължимата върху тях лихва, от последващи плащания на средства, на които бенефициентът има право, сумата на задължението се прихваща за сметка на плащането. При прихващане на задължение по нередност, счетоводителят уведомява сътрудника по нередности и началника на сектор „Финансов контрол" за размера на осчетоводената прихваната сума чрез "Уведомително писмо за прихващане на суми по нередност" (Приложение 24.52). Писмото се проверява и подписва от началника на сектор „Счетоводно отчитане".
След получаване на решението на ЕК, че дадена сума може да бъде приета за невъзстановима и за начина на разпределяне на загубата, служителя по нередности или неговия заместник уведомява за това с писмо в рамките на 3 работни дни началника на сектор „Счетоводно отчитане". Счетоводителя отписва дължимите суми като лошо вземане[4]. от счетоводната система на УО.
При отписано лошо вземане, счетоводител от сектор „Счетоводно отчитане" уведомява за това в рамките на 3 работни дни с писмо началника на сектор „Финансов контрол" и служителя по нередности или неговия заместник.

При получаване на банково извлечение/разпечатка от СЕБРА за доброволно възстановени от бенефициента над-платени суми или суми по регистрирани нередности, счетоводителят извършва процедура по осчетоводяване на постъпилите средства и

[4] Невъзстановимо вземане възникнало от плащане към бенефициент

извършения трансфер към НФ. В случаите, в които във възстановените средства са включени и лихви, осчетоводяването се извършва отделно за главницата и лихвите. До 3 работни дни от датата на възстановяване на сумите, счетоводителят подава информация към сътрудника по нередностите и началника на сектор „Финансов контрол" за възстановените суми, като изготвя "Уведомително писмо за възстановени суми" *(Приложение 24.53)*. Писмото се проверява и подписва от началника на сектор „Счетоводно отчитане". В срок от 5 работни дни след датата на възстановяване на суми от бенефициента, счетоводителят изготвя „Уведомително писмо за осчетоводени възстановени и/или прихванати суми" до Сертифициращия орган, съгласно утвърдена форма в Приложение 2 от ДНФ 08/29.12.2009 г. (Приложение 24.16.Г).

Осчетоводяване на върнати от бенефициентите суми в СЕБРА

При получаване на банково извлечение за възстановени от бенефициентите средства по десетразрядните кодове на УО в СЕБРА от неусвоена от тях вече отпусната им безвъзмездна финансова помощ, счетоводителят извършва осчетоводяване на възстановените средства и съответния трансфер към НФ.

Извършените транзакции се удостоверяват от счетоводителя в мемориален ордер. Началникът на сектор „Счетоводно отчитане" извършва проверка на направените счетоводни записвания, която удостоверява с подпис върху мемориалния ордер.

Осчетоводяване на приходи от лихви, глоби, санкции и неустойки.

При постъпване на суми от глоби, санкции, неустойки и активирани банкови гаранции по десетразряден код на УО в СЕБРА, началникът на сектор „Счетоводно отчитане" предава на счетоводителя полученото банково извлечение. Счетоводителят отразява съответните счетоводни транзакции за получените средства и извършения трансфер към НФ.

Извършените транзакции се удостоверяват от счетоводителя в мемориален ордер. Началникът на сектор „Счетоводно отчитане" извършва проверка на направените счетоводни записвания, която удостоверява с подпис върху мемориалния ордер.

13.15.6 Приключвателна процедура

Годишното счетоводно приключване и изготвянето на годишния финансов отчет се извършва при спазване указанията на Министъра на финансите за годишното приключване в бюджетните предприятия.

Счетоводителят събира необходимата информация през цялата година и своевременно я обработва при спазване на утвърдените процедури и принципи. Текущо през годината не се извършват процедури по приключване на приходните и разходните сметки, както и на задбалансовите сметки за отчитане на потоци. Приключването им се осъществява само към края на отчетната година след изготвяне на оборотните ведомости и друга отчетна информация за МФ – дирекция "Национален фонд".

Счетоводителят изготвя оборотна ведомост с данни за състоянието по сметките преди операциите по приключването им, като преди това извършва следните действия::

- преглеждане на първичните счетоводни документи и привеждането им във вид, съобразен с изискванията на Закона за счетоводството
- издирване и привеждане в известност на документи, свързани с взаимоотношенията с бенефициентите и Сертифициращия орган, издадени след 31

декември на текущата година, ако те се отнасят за операции от текущата година

- счетоводно отразяване на цялата документация, съставена на основата на извършената дейност

- проверка на правилността на счетоводните записвания при отразяване на приходите.

Счетоводителят предава оборотната ведомост за проверка на началника на сектор „Счетоводно отчитане”, началника на отдел „Финансово управление” и на Ръководителя на УО.. След извършване на проверката оборотната ведомост се представя в МФ – дирекция "Национален фонд".

Годишният финансов отчет отразява всички факти, явления и процеси, настъпили и протекли в УО на ОПТ през отчетния период. Същият представя вярно и точно имущественото и финансовото състояние и промените в паричните потоци. За годишния финансов отчет се прилага формата и съдържанието, определени в Указания на Дирекция „Държавно съкровище” на Министерство на финансите.

Годишния финансов отчет се проверява от началника на сектор „Счетоводно отчитане” и от началника на отдел „Финансово управление” и се одобрява от Ръководителя на УО на ОПТ.

Проверката на Годишния финансов отчет се удостоверява с попълването на Контролен лист за Годишен финансов отчет *(Приложение 24.59).*

Годишния финансов отчет се подписва от началника на сектор „Счетоводно отчитане” и от Ръководителя на УО на ОПТ.

13.15.7 Контролни процедури

Засичане на счетоводните записи на УО с транзакциите по десетразрядни кодове в СЕБРА

Равнението на десетразрядните кодове в СЕБРА е процеса на сравнение между транзакциите по тези кодове и записите в счетоводната система. Резултатите от засичането се показват посредством Форма за засичане на десетразрядни кодове в СЕБРА. Всички различия трябва да бъдат проследени и изяснени. Засичането на информацията служи за:

- потвърждаване на получените трансфери по десетразрядните кодове в СЕБРА и тяхното счетоводно отразяване

- потвърждаване на всички плащания, направени от десетразрядните кодове в СЕБРА и тяхното счетоводно отразяване

- проследяване, и последващо коригиране, на грешки и пропуски в счетоводните записвания.

В края на всеки месец се изготвя Форма за засичане на десетразрядни кодове в СЕБРА (Приложение 24.55.), която да гарантира, че транзакциите по десетразрядни кодове в СЕБРА се проверяват редовно. Счетоводителят изготвя формата, като към нея прилага разпечатки от СЕБРА, които служат за настоящото и предходното засичане. Формата се проверява от счетоводителя и се предава за проверка на началника на сектор „Счетоводно отчитане”, който дава необходимите инструкции в случай на разлики в

данните. След извършване на необходимите корективни действия, счетоводителят изготвя нова форма за засичане и удостоверява нейната коректност чрез извършени контроли. Формата за засичане се предава на началника на сектор „Счетоводно отчитане" за второ ниво контрол и Ръководителя на УО за одобрение. Процедурите по проверка се удостоверяват в Контролен лист към Форма за засичане на десетразрядни кодове в СЕБРА (Приложение 24.55.1)

Контролните документи се съхраняват в счетоводството на УО на ОПТ.

Месечни засичания на остатъци по лимити между счетоводната информация и информацията по десетразрядни кодове в СЕБРА

Засичането на остатъците по лимити в СЕБРА е процеса на сравнение между неусвоения лимит по десетразрядни кодове в СЕБРА и салда по сметка 9289 в счетоводната система. Резултатите от засичането се показват посредством Форма за равнение на лимити *(Приложение 24.54.).* Всички различия трябва да бъдат проследени и изяснени. Засичането на лимитите в СЕБРА служи за:

- потвърждаване на получаването на лимита в СЕБРА и тяхното счетоводно отразяване
- потвърждаване на всички одобрени плащания към бенефициентите, направени от десетразрядния им в СЕБРА
- проследяване, и последващо коригиране, на грешки и пропуски в счетоводните записвания.

В края на всеки месец се изготвя Форма за равнение на лимити (Приложение 24.54.), която да гарантира, че лимитите се проверяват редовно. Счетоводителят изготвя формата, като към нея прилага разпечатки от СЕБРА, които служат за настоящото и предходното засичане. Формата се проверява от началникът на сектор „Счетоводно отчитане", който дава необходимите инструкции в случай на разлики в данните. След извършване на необходимите действия, счетоводителят изготвя коректната форма за равнение на лимити и удостоверява чрез подписа си извършеното засичане. Формата за равнение на лимити се предават на началника на сектор „Счетоводно отчитане" за второ ниво контрол, след което се одобрява от Ръководителя на УО. Процедурите по проверка на Формата за равнение на лимити се удостоверяват чрез попълване на Контролен лист към Форма за равнение на лимити за засичане на десетразрядни кодове в СЕБРА *(Приложение 24.54.1)*

Контролните документи се съхраняват в счетоводството на УО на ОПТ.

Управляващият орган уведомява писмено Сертифициращия орган за резултата от месечното засичане на остатъци по лимити и за евентуални различия между информацията в СЕБРА и счетоводството на Управляващия орган не по-късно от 7-ия работен ден на месеца, следващ отчетния период

Засичане на отчети за касово изпълнение със счетоводните записи

Като част от процеса на изготвяне на финансови отчети, данните от отчета за касово изпълнение трябва да бъдат засечени с информацията, регистрирана в счетоводната система. При изготвяне на отчета, счетоводителят отразява проверката между данните в отчета и счетоводната система в Контролен лист за проверка на касовия отчет към Национален фонд *(Приложение 24.17)*. Контролен лист се предава за проверка на началника на сектор „Счетоводно отчитане", на началника на отдел "Финансово управление" и на Ръководителя на УО за одобрение.

Засичане между аналитични и синтетични сметки

В индивидуалния сметкоплан на УО съм синтетични сметки за задължения, вземания и касови потоци са създадени аналитични такива за всяка приоритетна ос. При изготвяне на оборотна ведомост, счетоводителят извършва засичане на аналитичните със синтетичните сметки.

13.15. 8. Съхранение на счетоводни документи

Счетоводните документи се съхраняват съгласно и в сроковете, определени в Закона за счетоводството и чл.90 от Регламент (ЕО) №1083/2006 г., който срок за съхранение е по-дълъг.

Документите по извършените транзакции се съхраняват и са на разположение на Националните одитни органи и Комисията най-малко 3 години след закриването на програмата. Съгласно Закона за счетоводството, счетоводната информация се съхранява в рамките на следните срокове:

- счетоводни регистри и финансови отчети – 10 години;
- всички други носители - 3 години.

За да се позволи достатъчно одитно проследяване, УО съхранява (като минимум) следните счетоводни документи:

- извлечения от транзитни сметки и десетразрядни кодове в СЕБРА;
- писма за одобрение на лимитите;
- искания за плащане;
- искания на средства;
- формуляри за коригиране;
- контролни документи, съдържащи принтирани данни от счетоводният софтуер.

13.16. Счетоводна отчетност

В съответствие със Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор и приложимото европейско заканодателство, УО организира събирането на данни и документирането на осъществяваните от него финансово управление, мониторнг, верифициране, одити и оценка на ОПТ.

УО поддържа надежна техническа и финансова отчетна система на оперативно ниво.

УО по ОПТ:

- изготвя отчети по единна бюджетна класификация;
- прилага сметкоплан на бюджетните предприятия, утвърден от министъра на финансите;
- прилага единен подход при отчитането на стопанските операции, активи и пасиви на бюджетните предприятия, в съответсвие с методическите указания, утвърдени от министъра на финансите;
- консолидира данните на начислена и касова основа от МЗ, при условия и по ред, определине то дирекция «Национален фонд» *

* По ОПТ не се предвижадт МЗ.

УО по ОПТ изготвя следните отчети:

- Месечни и тримесечни отчети за касовото изпълнение, съгласно указанията и стандартните формати на Министерството на финансите. Срокът за предтавянето им на хартиен носител до дирекция "Национален фонд" (СО) е до 5-тия работен ден след края на отчетния период за месечните отчети и до 7-ия ралботен ден след края на отчетния период – за тримесечните отчети. УО представя отчетите на дирекция "Национален фонд" (СО) в МФ в електронен формат (по електронна поща) на адрес natfund@minfin.bg, и подписании с универсален електронен подпис до 3-тия работен ден след края на предходния месец.

- Оборотна ведомост и друга изискана информация на начислена основа, ввъ форъм и съдържание, определени съобразно указанията и стандартните формати на Министерството на финансите. Управляващият орган представя на дирекция „Национален фонд" (СО) оборотна ведомост, генерирана от счетоводната система SAP, за ежемесечно равнение на обороти и салда, до 10-ия работен ден след края на отчетния период.

При поискване на допълнителна, техническа и административна информация и други документи от дирекция „Национален фонд" (СО), Управляващият орган ги представя срок от 5 работни дни от поискването.

13.17. Прогнози

От УО се изисква да представя на Сертифициращия орган прогноза относно степента на финансово изпълнение и плащания, който са необходими във връзка с бъдещото изпълнение на дейностите по ОПТ.

Най-късно до 31 януари на всяка календарна година УО представя на Сертифициращия орган прогноза за плащанията за текущата и следваща финансова година, съгласно Приложение 4 от ДНФ № 01/10.03.2009 г. Прогнозата се актуализира всяко тримесечие, като за изтеклия период се попълва информация за реално извършените плащания. Актуализирана прогноза се представя на Сертифициращия орган до 10–то число на месеца, следващ изтеклото тримесечие.

13.18. Използване на SAP

Управляващият орган е длъжен да поддържа счетоводна система с необходимите аналитични нива, покриващи всички проекти, касаещи Оперативната програма. Счетоводната система следва да съдържа в пълнота всички операции, кодирани по фонд, Оперативна програма, приоритетна ос, операция, проект, договор, източници на средства и т.н. По отношение на осчетоводяване на извършените операции Управляващият орган следва да използва системата SAP (Приложение 24.58.), ползвана от дирекция „Национален фонд" за Структурните и Кохезионния фондове на ЕС.
В системата SAP Управляващият орган осчетоводява стопанските операции по Оперативната програма, финансирани със средства от извънбюджетен фонд Национален фонд. За нуждите на ефективно и ефикасно управление на предоставената безвъзмездна финансова помощ със средства от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране в SAP се използват модулите "Финансово счетоводство", "Управление на бюджет", "Контролинг" и "Управление на проекти". Счетоводните периоди в SAP се затварят на 7-ия работен ден всеки месец за предходния отчетен период. Това се изпълнява автоматично от екипа по поддръжка на SAP от Министерство на финансите.
Цялостното администриране, включително и обучението на новопостъпили служители, на SAP се осъществява от Министерство на финансите.
В случаите, в които Управляващият орган е Бенефициент по приоритетна ос „Техническа помощ", счетоводният процес се организира в дирекция „Финанси" в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

13.18.1 Интерфейс между SAP и ИСУН

Интерфейсът между SAP и ИСУН осъществява обмен на информационни потоци между SAP и ИСУН. Потокът на информация от SAP към ИСУН се осъществява посредством on-line връзка. При извършени плащания по проекти, счетоводителят генерира файл от SAP за реално изплатените суми на ниво проект. Файлът съдържа информация за платени суми без натрупване по проекти, за които към избрана дата има реално извършени плащания..Този файл се импортира в ИСУН. Счетоводителят извършва ежемесечно проверка на коректността на данните импортирани в ИСУН, която удостоверява чрез попълването на Контролен лист за месечен контрол на счетоводните операции *(Приложение 24.49)*. След приключване на процедурата по проверка счетоводителят предава контролния лист за последваща проверка на началника на сектор „Счетоводно отчитане" и за одобрение от Ръководителя на УО.

13.19. Междинна сертификация

Междинния сертификат и Декларацията трябва да бъдат изготвени за всяка ОП. Първите междинни сертификати и Декларации трябва да бъдат изготвени в съответствие с чл. 71 (2) от Регламент №1083/2006. Всички междинни сертификати и Декларации, изготвени от Сертифициращия орган към ЕК са в съответствие с чл. 78 от Регламент №1083/2006.

13.20. Годишна декларация за върнатите и възстановени суми

До 31 януари на годината, следваща отчетната година, счетоводител от сектор „Счетоводно отчитане" изготвя Годишна декларация относно размера на отписаните и

възстановени суми, на предстоящите възстановявания на средства и невъзстановимите суми по ОПТ, съгласно утвърдена форма в Приложение 3 от ДНФ 08/29.12.2009 г. *(Приложение 24.16.Д).* Декларацията се изготвя в лева и евро. до 31 януари на годината, следваща отчетната година

13.21. Частично приключване на програмата

Частичното приключване трябва да бъде свързано с дейности, които са приключили през периода до 31 декември на предходната година. Една дейност се счита за приключила, когато работите по нея реално са били извършени и по които са били платени на Бенефициентите всички разходи, включително съответния обществен принос.
Частичното приключване се прави при условие, че СО праща следните документи на ЕК до 31 декември на дадената година:

а) Декларация за разходи и свързаните с това дейности;
б) Декларация за частично приключване, изготвено от Одитния орган;

Дейностите, които са подложени на частично приключване трябва да представляват мрежа от финансови корекции.
ЕК трябва да информира страната-членка за своето мнение по отношение на съдържанието на декларацията за приключване, което се дава 5 месеца след датата на нейното получаване. Декларацията за приключване се счита за приета при липсата на наблюдения от ЕК за период от пет месеца.

13.22. Одитна пътека

УО осигурява и представя при поискване на дирекция „Национален фонд" всички съпътстващи документи (включително електронно подписани), свързани с изпълнението ОПТ за период от три години след закриването й, а в случай на частично закриване по ОПТ- за период от три години след годината, през която е извършено частичното закриване. Тези срокове се прекъсват в случай на съдебни процедури или по надлежно обосновано искане на ЕК.

13.23. Файлиране на документи

Искането за средства и приложенията към искането, Доклада по сертификация и Декларацията за допустими разходи се подготвят в два оригинала на хартия.
След приключване на процеса на изготвяне, проверка и внасяне на документацията в Сертифициращия орган, експертите от сектор „Финансов контрол" гарантират, че досието е приключено и надлежно файлирано. Наборът от документи включва:

- Оригинал на Искане за средства, внесен в Сертифициращия орган;
- Оригинал на Доклад по Сертификация и Декларация за допустими разходи, внесени в Сертифициращия орган;
- Контролен лист;
- Допълнителни документи, според изискванията на Регламент №1083/2006 на Съвета и Регламент №1828/2006 на Комисията.

Съгласно т.13.22, УО трябва да съхранява достъпа до документите за разходи по ОПТ както следва:

а) за период от три години след приключване на ОПТ;
б) за период от три години след годината, в която става частичното приключване.

14. Нередности и възстановяване на средства

14.1.Приложими процедури при случаи на нередности

ЕС изисква страните-членки да предвидят системи за разследване и адекватно отношение по случаите на предполагаеми или действителни случаи на нередности и измами, като прилагат националното и европейско законодателства. Националните органи осигуряват функционирането на механизми за контрол и докладване съобразно предвидените в Регламент № 2988/1995 г., 1083/2006 г., 1828/2006 г.

Описаната по-долу процедура се прилага както на централно, така и на регионално ниво във връзка с разкриване, вътрешно докладване на нередности, препоръки за корективни действия и възможност за възстановяване на платени по договорите средства.

С цел укрепване мерките за превенция на измамите, в ЕК действа Служба за борба с измамите (OLAF)[5], натоварена с отговорността за провеждане на административни разследвания на базата на статута й на независима институция. OLAF изпълнява своята мисия като провежда напълно независимо вътрешни и външни разследвания. Службата също така гради работата си в тясно и постоянно сътрудничество с компетентните органи на страните-членки с цел координация на тяхната дейност. OLAF осигурява необходимата подкрепа и техническо ноухау на страните-членки, за да подпомогне борбата им с измамите. Службата участва в разработването на стратегията за борба с измамите на Европейския съюз и провежда необходимите инициативи за засилване на ефективността на съответното законодателство.

С Постановление № 18 от 4 февруари 2003 г. на Министерския съвет, в Република България е създаден Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" (АФКОС). Съветът изпълнява следните функции:

1. предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове, стратегии за борба с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и планове за действие към тях;
2. ежегодно отчита дейността си пред Министерския съвет;
3. по предложение на членовете съветът обсъжда въпроси, свързани с борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и приема решения с подходящи мерки за оптимизирането й, задължителни за изпълнение от членовете на съвета;
4. осъществява взаимодействие с органите на съдебната власт, като конкретните форми на взаимодействие и сътрудничество се определят със съвместни актове.

За подпомагане на работата на Съвета е създаден дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в Министерство на вътрешните работи, която има следните функции и задачи:

1. подпомага и осъществява цялостната координация относно обмена на информация между членовете на съвета;

[5] ECSC Decision 1999/352 of 28 April 1999

2. е контактна точка с Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) и със съответните компетентни органи в областта на защитата на финансовите интереси на Европейските общности в държавите членки и с други държави;
3. осъществява задължителна координация на оперативното сътрудничество между ОЛАФ и членовете на съвета при провеждане на разследвания на територията на Република България;
4. съхранява и официално обменя с администрациите, които членовете на съвета представляват, информация за нередности и измами със средства по фондове и програми на Европейския съюз; обменът на информация се осъществява на хартия и по електронен път, като сигурността на информацията се осигурява чрез подписване с електронен подпис на електронните съобщения от ръководителя на съответното звено;
5. организира и поддържа обща електронна база данни с информация за нередности и измами със средства на Европейския съюз, подадени от членовете на съвета или получени по друг начин;
6. отговаря на национално ниво за докладване на нередности и измами със средства по фондове и програми на Европейския съюз;
7. анализира и докладва в рамките на втория месец, следващ всяко тримесечие, всички нови случаи на нередности/измами и последващите действия и/или промени по вече докладваните случаи на установени нередности/измами, включително всяка нова и/или липсваща в предходните информация във формата съгласно изискванията, приложими за програматаслучаите на регистрирани нередности на ОЛАФ;
8. осъществява оперативно сътрудничество с определените по чл. 8, ал. 1, т. 1 от ПМС № 18/2003 г. служители;
9. получава и регистрира сигнали за нередности, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и ги изпраща за проверка на компетентните членове на съвета или на други компетентни държавни органи;
10. сътрудничи с всички държавни органи и структури и координира дейността в областта на борбата с нередностите и измамите със средства на Европейския съюз;
11. изготвя и предлага на съвета проекти на стратегии и планове за действие за борба с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности;
12. организира, следи и отчита изпълнението на одобрените от Министерския съвет стратегии и планове по т. 9;
13. разработва и организира изпълнението на политики за обучение на служителите в държавната администрация по въпросите на нередностите, координира и провежда обучението;
14. изпълнява ежегодно програма за обучение на служители от администрациите на членовете на Съвета, свързана с нередности и измами, и обмяна на опит с други страни - членки на Европейския съюз; изпълнението на програмата се финансира със средства по проект/проекти по програми на Европейския съюз и/или със средства от националния бюджет;
15. отразява в отчетите си и в годишния доклад на съвета по чл. 4, ал. 1, т. 2 от ПМС № 18/2003 г. изпълнението на програмата по т. 11а;
16. анализира с помощта на съответните компетентни членове на съвета събраната информация относно нередностите и измамите със средства на Европейския

съюз и предлага на председателя или на заместник-председателите да се предприемат необходимите мерки от членовете на съвета;

17. на база на получените анализи и предложения по чл. 8, ал. 1, т. 4 от ПМС № 18/2003 г. изготвя общ анализ и обобщава предложенията за изпълнение на изискванията на acquis;
18. създава необходимата организация по подготовката от българска страна на годишния доклад на Европейската комисия по чл. 280 от Договора за Европейската общност;
19. изготвя проект на отчета по чл. 4, ал. 1, т. 2 от ПМС № 18/2003 г. и организира внасянето му в Министерския съвет за одобрение;
20. изготвя проекти на нормативни актове, стратегии за борба с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕО и планове за действие към тях и други документи за разглеждане от съвета;
21. при необходимост предлага на председателя на съвета привличането на експерти по конкретни въпроси;
22. организира взаимодействието на съвета с органите на съдебната власт;
23. посредством правителствената Комуникационна стратегия и комуникационната мрежа на ОЛАФ популяризира дейностите по борба с измамите и нередностите и поддържа интернет страница;
24. поддържа интернет страница, на която могат да се подават сигнали за нередности;
25. изпълнява административно-контролни функции;
26. дава методически указания относно цялостната дейност по администриране на нередности по всички финансови инструменти на Европейския съюз;
27. е национално звено за връзка съгласно Регламент (ЕО, Евратом) № 1302/2008 на Комисията от 17 декември 2008 г. относно централната база данни за отстраняванията (ОВ, L 344/12 от 12.12.2008 г.)..

Управляващият орган е отговорен за разкриването, отчитането, докладването и последващото разрешаване на всички регистрирани случаи на нередности по Структурните и Кохезионния фондове на ЕС по смисъла на чл. 2 (7) от Регламент (ЕО) № 1083/2006.

Ръководителят на Управляващия орган осигурява разследване и съответни действия във връзка с предполагаемата или установена нередност, като:

- събира цялата налична оригинална документация, удостоверяваща извършената нередност;
- регистрира всички сигнали и установени нередности и съхранява всички документи във връзка с проведеното разследване;
- докладва всяко тримесечие на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР регистрираните нередности. Въз основа на получената информация, дирекция КБПЗФИЕО предприема други необходими действия;
- осигурява предоставяне на информация на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР за предприетите процедури и санкции в случаи на установена измама или нередност, и осигурява правилна отчетност;
- гарантира изпълнението на съответното решение на контролни органи и осигурява предоставяне на информация на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности";

- осигурява изпълнението на препоръчаните промени на системите и процедурите за управление и контрол.
- докладва на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР незабавно в установената от Европейската комисия форма на тримесечни уведомления, констатираните нередности и измами или подозрения за такива, когато:
  1. има основание да се счита, че те биха имали бързо отражение извън територията на страната или са извършени и на територията и на други страни - членки на Европейския съюз;
  2. има основание да се счита, че те представляват нова неправомерна практика;
- предоставя копие от цялата кореспонденция с ОЛАФ на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР в 3-дневен срок от получаването или изпращането й.
- при инициране на проверка от ОЛАФ уведомява незабавно за това дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР.
- предоставя писмена информация на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР за резултатите от проверка от ОЛАФ в 5-дневен срок от приключване на проверката.
- при получаване на доклад или официална информация за резултатите от проверка на ОЛАФ представя копие от тези документи на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР съвет в 5-дневен срок от получаването им.

Определените служители по нередности в дирекция “Координация на програми и проекти” са отговорни за отчитането и докладването на случаите на нередности в рамките на ОПТ. Управляващият орган запознава всички участници в процеса на усвояване на средства от европейските фондове и бенефициентите, с дефиницията за нередности, както и правилата, отнасящи се до откриването, докладването и отчитането на нередности. За целта всеки един от служителите в Управляващия орган, както и бенефициентите подписват декларация по образец, *Приложение № 24.16А1* към процедурния наръчник.

Управляващият орган докладва всички случаи на нередности на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР. Дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР анализира и докладва съответните случаи на нередности на Службата за борба с измамите (OLAF).

Дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР орган дава методически указания на Управляващия орган по прилагането на процедурата по отчитане и докладване на нередности.

14.2. Определения

Нередност е: всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход.

[Определение:** Член 1, параграф 2 от **Регламент на Съвета No2988/95 (Евроатом) за защита на финансовите интереси на ЕО и Регламент на Съвета No 1083/2006 относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999].

Следователно, всяко действие, което не е съобразено с тези изисквания и всяко нарушение на правилата за управление и/или системите за контрол може да бъде счетено за нередност, независимо дали това е свързано с действителни или потенциални загуби на средства. По-специално определението обхваща:

1. **всяко поведение**, умишлено или неумишлено (действие или бездействие) на икономическия оператор/стопанския субект, което има или би имало като последица увреждане на общия или националния бюджети;
2. действието трябва да води до **нарушение** на европейското или национално законодателства;
3. страната-член се задължава да изгради **системи за управление и контрол** с цел осигуряването на стабилно финансово управление и ясни одитни пътеки за цялата система на управление и изпълнение. В този смисъл нарушаването на тези правила може да бъде прието за нередност и да бъде докладвано на ЕК.

Всички лица, ангажирани с управлението на средства от ЕС трябва да предприемат необходимите мерки за превенция и последващи действия при случаи на нередности, както и за възстановяване на средствата, произтичащи от нередности. Тази система трябва да обхваща както средства от **общия бюджет на ЕС, така и от националния.**

Сигнал за нередност е постъпила, включително от анонимен източник, информация за извършена нередност. За да представлява сигнал за нередност, тази информация като минимум трябва да дава ясна референция за конкретния проект, финансиращата програма, административно звено и описание на нередността.

Подозрение за измама е: нередност, даваща основание за образуване на административно или съдебно производство на национално ниво с цел да се определи съществуването на определено умишлено поведение, по-специално измама, така както е посочен в чл.1, параграф 1, буква "а" от Конвенцията от 26 юли 1995г. за защита на финансовите интереси на Европейските общности |18|, на основание чл. К.3 от Договора за Европейския съюз „ по отношение на разходите" е всяко умишлено действие или бездействие , свързано с:

- използването или представянето на фалшиви, неточни или непълни декларации или документи, което води до злоупотреба или незаконно присвояване на средства от общия бюджет на Европейските общности или бюджети, управлявани пряко или от името на ЕО;

- прикриване на информация в нарушение на конкретно задължение, имащо същият ефект;
- разходване на такива средства за цели, различни от тези, за които са били отпуснати първоначално.

Стопански субект е: всяко физическо или юридическо лице или друга структура, което получава облага от финансиране, получено от европейските фондове, с изключение на страните-членки в качеството им на публично-правен субект;

Първично административно или съдебно решение е: първият писмен административен или съдебен акт, издаден от компетентен орган, съдържащ заключение на базата на представени факти, че е била извършена нередност, като се запазва възможността направеното заключение да бъде променено или отменено в резултат на развитието на административния или съдебен процеси;

Банкрут е: всяка процедура по несъстоятелност по смисъла на чл. 2, буква "а" от Регламент на Съвета (ЕС) No 1346/2000.

14.3. ***Видове нередности***

Нередностите могат да бъдат **технически, договорни, финансови или административни**. С оглед на вината, всяка една от тези нередности може да бъде **умишлена** или извършена по **непредпазливост**, а с оглед начина на въздействие - **със или без финансово въздействие**. По начин на проявление, нередностите могат да бъдат **системни** или **единични**.

Технически, договорни, финансови или административни нередности

Технически нередности

Техническите нередности възникват например при доставки на материал, извършване на строително монтажни работи или при подбор на работна ръка, с качество по-ниско от това, което е заложено в договора. Контролът по качеството се осигурява от Бенефициента. При провеждането на редовни и извънредни проверки на място от УО се проверява качеството и количеството на извършените дейности.

Договорни нередности

Договорните нередности възникват при неправилно прилагане на съответния договор. Цялостното познаване на основите на договора е съществено за избягване на договорните нередности. Договорните нередности се отнасят до:

- неточно упълномощаване (делегиране на права);
- сертифициране на плащания в повече;
- неправилни инструкции за място на изпълнение;
- неправилно одобрени материали или предложения на изпълнител/партньор;
- неправилно представяне на приложенията (изменение на дейности);
- неправилно управление на исканията от изпълнител/партньор.

Финансови нередности

Финансовите нередности са измамата или кражбата на средства, включително корупционни практики. Финансовите нередности се контролират от вътрешен или външен одит, чрез вътрешен предварителен контрол и мониторингови процедури.

Разделението на отговорностите и принципа на четирите очи се прилага във всички случаи (напр. необходими са два независими подписа за извършване на плащане).

Административни нередности

Административните нередности възникват вследствие на неспазване на приложимите норми при избор на бенефициент и при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки.

Нередности според формата на вината

Умишлени

Това са действия или бездействия на субект от участващите в изпълнението /съдоговорител, бенефициент, доставчик, Управляващ орган, банки и др./, извършени с цел лично обогатяване или обогатяване на друго лице, в противоречие с нормативните актове или с правилата по сключени договори между Управляващия орган и бенефициента, както и договори с подизпълнители. Тези нередности могат да се проявят главно чрез :

- фактуриране на неизвършени доставки, услуги или строителство - фиктивни фактури;
- фактуриране на финансови средства от/на фиктивни фирми /фалшифициране/;
- двойно фактуриране;
- фактуриране на прекалено големи суми спрямо извършените разходи;
- неправилно отчитане на количество, цена или отстъпки във фактурите;
- измами при трансфера на средства по сметка, различна от определената;
- манипулиране на заключения при проверки на документацията;
- манипулиране на заключения при проверки на място;
- подправяне или изопачаване на счетоводни, официални или др. разходооправдателни документи;
- неправилно отчитане или неотчитане на събития, действия или друга важна информация.

Неумишлени

Това са осъществени действия или бездействия на субект, участващ в изпълнението /съдоговорител, бенефициент, доставчик, Управляващ орган, банки и др./, причинени от небрежност или самонадеяност, в повечето случаи в резултат от нарушение на одобрени процедури, допуснати грешки или недостатъци.

Нередности според въздействието

С финансов характер

Това са нередности, които имат за резултат неоснователно плащане на неоправдани разходи към бенефициент. Въз основа на искане от Управляващия орган, бенефициентът в рамките на определен в искането период от време, е длъжен да върне недължимо платените суми.

Нередности според начин на проявление

Системни

Нередности, които се повтарят или са с висок риск за повторяемост в системата, съответно в рамките на различните проекти. Те възникват от пропуски/грешки в

системата за финансово управление и могат да се проявят хоризонтално по всички проекти. Основно те са неумишлени, произтичащи от недостатъци в системата (например в контролните механизми или недостатъчно добре определен обхват на контрола в системата).

Единични случаи

Нередности, проявени в единични случаи при определен проект, а не в системата като цяло. Произтичат от действия или грешки по определен проект и не следва да се проявяват в други проекти при правилното прилагане на процедурите за финансово управление. Обикновено те са умишлени нередности или причинени от небрежност или самонадеяност.

14.4.Приложими процедури при случаи на нередности

Предотвратяване на нередности/ превенция

Превенцията е най-сигурният начин за намаляване на нередностите. Нередности могат да възникнат на всеки етап от изпълнението на програмата, проекта или договора, както и при изпълнението на ежедневните задължения в рамките на институцията. Ето защо е необходимо да се прилагат системи за превенция и идентифициране на нередности за целия обхват на програмата и/или проекта. Управляващият орган анализира всеки случай на нередност с цел гарантиране предприемането на корективни действия за подобряване на системата за контрол и последващо избягване на аналогични случаи на нередности в бъдеще, в случай на повтарящи се нередности или такива, предизвикани от недостатъци в системата за контрол.

Предотвратяването на нередности се осигурява чрез ефективно функциониране на вътрешната система за контрол.

Следните средства за превенция трябва да бъдат прилагани:

Писмени процедури

Процедурните правила следва да установят система за прилагане на финансово управление и контрол, която да обхваща всички области на действие на всеки участник в процеса, включително прозрачни писмени процедури, прилагане на строго финансово управление и принципа на „четирите очи”. Това също включва:

❖ нормативна уредба, ❖ ангажименти по изпълнението, ❖ управление на човешките ресурси, ❖ финансово управление, ❖ обществени поръчки, ❖ докладване,	❖ мониторинг и оценка, ❖ вътрешен контрол, ❖ счетоводство, ❖ нередности, ❖ управление на ИТ системите и на документите.

Тези процедури следва ясно да определят:

❖ кой; ❖ какво прави; ❖ на кой етап; ❖ краен срок за изпълнение на определени действия;	❖ къде се съхранява документа; ❖ разделение на оригинали и копия; ❖ формат на молбата/искането, уведомлението, доклада или информацията.

❖ на кого представя информацията; ❖ как се предава;	

Разделение на отговорностите
С цел разделение на отговорностите, основните функции на финансовото управление (напр. обществени поръчки, договаряне, предварителни проверки при плащане, одобрение на плащания, счетоводство, докладване и т.н.) трябва да се разделят. Длъжностните характеристики следва да са подробно разписани.

Контрол
УО анализира всеки случай на нередност с цел гарантиране, че са предприети корективни действия за подобряване на системата за контрол и избягване на аналогични случаи в бъдеще.
Преди одобрението и обработката на:

- ❖ искания за плащания и други съпътстващи документи (напр. доклади) от страна на бенефициенти, постъпили в регионалните отдели;
- ❖ процедури за избор на бенефициент и процедури за възлагане на обществени поръчки;
- ❖ сертификати, платежни нареждания, банкови извлечения и др. счетоводни документи,

те се разглеждат и извършения контрол се удостоверява чрез чек-листове.
Регистрация
УО трябва да поддържа прозрачна и проследима система за регистрация и съхранение на документацията.
Мониторингова система
УО трябва да поддържа прозрачна мониторингова система на ниво договор, съдържаща цялата необходима информация за удостоверения/искания, действителното състояние на плащания, движения по подсметките.
Одитни пътеки
Одитната пътека позволява да се определи последователността при един процес, като го разделя на отделни дейности и посочва отговорните за тях лица.
Обучения
Служителите по нередности в УО трябва да преминат обучения:

- ❖ с цел осигуряване на въвеждаща информация за процедурите и правилата относно нередности.
- ❖ периодични обучения, организирани от OLAF, ЕК, AFCOS и/или други институции с цел обмен на опит и актуализиране на информацията в областта на нередностите.

Откриване на нередности
Идентифицирането и докладването на всяка нередност и/или измама са толкова важна част, както и предприемането на корективни действия, вкл. налагането на санкции и предприемането на гражданскоправни или наказателни мерки за по-нататъшното разследване на случаите на нередност и/или измама. Тези действия включват:

- защита на финансовите интереси на ЕС и Република България;
- възстановяване на недължимо платени суми;
- превенция на подобни нередности;

- преглед на системите и процедурите, за да се осигури превенция от подобни нередности в бъдеще;
- взаимодействие с Европейската комисия (когато е приложимо и с други държави) за определяне, превенция и борба с правонарушения с международен ефект.

Нередностите могат да засягат национални средства /национално съфинансиране/, както и средства от фондове на ЕС. Всички описани процедури и правила трябва да се спазват точно, независимо кои интереси се засягат от конкретната нередност.

Нередностите могат да бъдат открити на следните нива:

- в рамките на Управляващия орган посредством проверка, извършена от съответните служители или от вътрешни и/или външни одитори;
- извън Управляващия орган посредством проверка и/или контрол, извършен от служители на други институции или организации /напр. сертифициращия орган/; или чрез проверки на място, както и документални проверки, извършени от служители на Управляващия орган/ регионалните отдели или посредством контрол, проведен от вътрешни/ външни одитори.

Сертифициращият орган /СО/ и/или УО работят със система от "контролни листи", за да се осигури правилна проверка на цялата процедура.

Всички данни трябва да се проверят за съвместимост помежду им, за да се откроят възможните нередности. Най-често използваните методи за откриване на нередностите са:

- "Desk Study" – проверка на докладите за нередности, включително и доклади от бенефициенти и изпълнители. Провежда се и детайлна проверка на исканията за плащане от фондовете, както и на докладите за отчитане на напредъка, които могат да покажат, че даден проект не може да отчете напредък по отношение осъществяване на договорените продукти и/или резултати, на базата на които е подписан договора;

- проверка на място – проверка на връзката между реалното изпълнение и писмените доклади. Доказателствата, събрани по време на проверките на място могат да потвърдят или отхвърлят подозренията за осъществени нередности;

- сигнал от трети страни - УО и дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" организират интернет базирано място за съобщения, където има възможност да се предоставя информация за случаи на открити или заподозрени нередности,; Всяко лице има право да подава сигнали за нередности и измами, възникнали във връзка с изпълнението на проекти и програми, финансирани от фондовете на Европейския съюз. Сигналите за нередности могат да бъдат:

1. сигнал извън ведомството - от външни контролни органи, от средствата за масово осведомяване, от отделни лица;
2. сигнал в рамките на ведомството - от вътрешни контролни органи, от звеното за вътрешен одит, от служител вследствие на изпълнение на заложените в контролната среда проверки и други.

Сигналите са устни или писмени, като могат да бъдат подавани и анонимно. Всяко лице, подало сигнал за нередности и измами, е защитено по силата на действащото законодателство от уволнение или понасяне на друг негативен ефект вследствие и като резултат от подаването на сигнал за нередности и измами по силата на Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми,

съфинансирани от ЕС, приета с Постановление на Министерския съвет № 285 от 30 ноември 20039 г..

- **оценка на процедурите за избор на бенефициент, процедурите за провеждане на обществени поръчки и процедурите** по смисъла на Постановление на Министерския съвет № 55 от 12 март 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от програма ФАР на Европейския съюз;
- **редовни/ крайни одитни доклади** – одит, осъществен от вътрешни или външни одитори може да разкрие нередности при изпълнение на проекти.

За допуснати системни нередности при ползване на средства от фондове на европейския и/или национален бюджети, УО може да състави "списък с рискови бенефициенти" за съответните структури, които са допуснали такъв вид нередности. При одобряване на проект на бенефициент, фигуриращ в този списък, проектът се определя като рисков и е обект на засилен контрол от страна на Управляващия орган.

При откриване на нередност служителите, които се занимават с предотвратяването и борбата с нередности, следва да предприемат бързи действия. Когато служител има съмнение или открие нередност, той/тя трябва да докладва на служителя по нередностите в Управляващия орган и на Ръководителя на УО. Това се отнася до всички нередности, независимо от вида и дали са причинени от грешка или измама и е задължение на всички служители в рамките на УО.

На базата на извършени и открити нередности, ръководителят на УО /след консултация с дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности", ако е необходимо/ предприема корективни действия, вкл. мерки за предотвратяване на подобни нередности в бъдеще и възлагане на съответни отговорности, които включват:

1) докладване на нередностите на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)" за потвърждаване и документиране;
2) спиране на плащанията по проекта и други превантивни действия, когато е необходимо;
3) разваляне на сключения договор, когато е необходимо;
4) уведомяване на сектор "Счетоводно отчитане", отдел "Финансово управление" относно нарушения на бюджетния ред в рамките на 2 работни дни;
5) уведомяване на съответните органи, осъществяващи административен контрол за предполагаемо извършени административни нарушения по време на изпълнението на проекти, финансирани по ОПТ;
6) уведомяване на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС) " за необходимост от съдействие на разследващите органи, прокуратурата и съда с цел получаване на пълна информация за хода на досъдебното производство по всички случаи, имащи отношение към финансовите интереси на Европейските общности;

Грешки, разкрити от **вътрешни органи и вследствие прилагане на съответните процедури за управление,** обикновено **не се докладват като нередности,** когато естеството на грешката сочи, че могат да се приложат други процедури, напр.: **обучения или административни или дисциплинарни наказания.**

В случаите, когато има съмнение за предполагаема или извършена нередност **от лице, извън УО**, ръководителят на УО изисква **мотивирана обосновка** и ако е

необходимо прилага корективни действия. Когато лицето не представи адекватно обяснение в посочения срок, ръководителят на УО информира дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС) ", както и съответните компетентни органи, които предприемат необходимите по-нататъшни действия.

Нередности, които имат финансово въздействие трябва да бъдат обхванати от мерки за възстановяване на загубите. Корективните мерки за възстановяване на загубите трябва да бъдат:

1) предложени на Ръководителя на УО от служителя по нередности или неговия заместник и служителя по осчетоводяване на нередности;
2) одобрени от Ръководителя на УО, и
3) докладвани на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на МВР.

Ако човешки действия или некомпетентност не са причинили загуби, се предприемат административни мерки за предотвратяване на последващото им настъпване. Когато загубите са следствие на измама или друг вид престъпление, се предприемат съответните действия, определени в националното законодателство.

14.5. Нередности в рамките на УО, открити от служители

Когато нередност е била открита или има съмнение за извършена нередност, в рамките на УО, в следствие на извършени проверки от страна на служители на УО, **тогава служителят, който има съмнение или е открил нередността трябва да:**

-информира служителя по нередности или неговия заместник относно съмненията и/или разкритията;

-предостави на служителя по нередности или неговия заместник съответната налична документация, свързана с нередността и удостоверяваща извършването й или водеща до съмнение за извършването на нередност.

В рамките на УО служителите докладват за всеки случай на предполагаеми и/или действителни случаи на измама и/или друг вид нередност на служителя по нередности или неговия заместник под формата на доклад и копие на документацията, съотносима към подозрението за нередност.

При наличие или съмнение за връзка на някое от лицата, на които следва да се подават сигналите за нередности, със случая на нередност, информацията може да се подаде директно до:

- ръководителя на Управляващия орган и ресорен заместник-министър
- министъра;
- председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и до дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности АФКОС" в МВР;
- до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия в Брюксел.

В случай, че ръководителят на Управляващия орган е пряко уведомен, той предоставя получената информация на служителя по нередности или неговия заместник, освен в гореописания случай.

Служителя по нередности или неговия заместник:

- координира откриването на отделно досие за всеки случай на нередност;
- контролира съхраняването на цялата оригинална документация (или заверен препис, ако оригиналната документация следва да бъде върната), потвърждаваща извършването на нередността;
- гарантира, че всяко „досие за нередност" редовно се проверява и актуализира;
- координира и контролира документирането и съхраняването на всички подробности по проведените разследвания с цел да се открият измами или друг вид нередности и да се определят служителите, отговорни за извършване на съответните действия във връзка с откритата нередност;
- организира и координира първоначално разследване и оценяване на щетите, нанесени в резултат на разкрита нередност;
- докладва на ръководителя на Управляващия орган относно съмнения за нередности или открити нередности, както и съответните отговорни лица;
- след извършване на оценка на щетите, получени в резултат на разкрити нередности, предоставя на ръководителя на Управляващия орган:

  1. копие на документацията, съотносима към извършената нередност;

  2.оценка на щетите във връзка с разкритите нередности

  3.чек-лист - контрол за докладване на нередност на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)" утвърдена форма /Приложение 24.16.l/

  4.предложение до ръководителя на Управляващия орган с последващи действия и санкции;
- предоставя съответната информация за установени нередности на отдел „Финансово управление", необходима във връзка с предприемането на последващи действия от страна на отдела;
- предоставя по негова преценка необходимата информация от досието за нередност при мотивирано искане от началник на отдел в рамките на УО (във връзка с работата на съответния отдел);
- проверява и контролира действащите системи и процедури за управление и контрол;
- предлага на ръководителя на Управляващия орган промяна на действащите системи и процедури за управление и контрол;
- предлага на ръководителя на Управляващия орган санкции, включително и започване на гражданско, административно или наказателно производство, когато е необходимо;

Ръководителят на Управляващия орган предприема действия за проверка на съществуването или липсата на нередности и организира прилагането на:

- отчетни процедури;
- корективни действия;
- наблюдение и контрол на изпълнението на корективните действия и санкции.

В случай на потвърждение, че **служител от Управляващия орган е извършил нередност**, ръководителят на Управляващия орган, след консултация със дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)" (ако е необходимо), предприема съответните административни и/или съдебни процедури. В случай, че властите, осъществяващи наказателно производство съставят обвинителен акт за извършено престъпление,

съответният служител няма право да продължи да работи по конкретния проект преди влизане в сила на присъда или друг акт, с който се прекратява наказателното производство.

14.6. Нередности в рамките на Управляващия орган, установени от вътрешни и/или външни одитори

Констатациите на одиторите следва да бъдат разглеждани в контекста на потенциален източник на информация за възможни нередности. УО следва да предприеме действия по разкриване на нередността, предприемане на корективни действия и наблюдение на процеса.

Когато бъдат установени нередности в резултат на работата на вътрешни и/или външни одитори:

- дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности"получава информация от вътрешните/външните одитори. Дирекция АФКОС от своя страна дава инструкции на ръководителя на Управляващия орган;
- ръководителят на Управляващия орган, в сътрудничество с дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности", както и с други компетентни органи, предприема действия за потвърждаване или установяване наличието или липсата на предполагаемите нередности и гарантира прилагането на подходящи отчетни процедури, корективни действия и процедури за мониторинг.

14.7. Нередности извън Управляващия орган

Писмените уведомления (включително и докладите за нередности), свързани с сигнал за нередност/подозрение за нередност констатирана в организация, която е различна от Управляващия орган, се изпращат на ръководителя на Управляващия орган, който във взаимодействие със служителя по нередности или неговия заместник преприема мерки за установяване наличието или липсата на подозирана нередност.

Дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС) ", при необходимост, може да изиска предоставянето на допълнителна информация и/или документи като доказателство, че нередността е била извършена. Служителя по нередности или неговия заместник проверява и контролира предоставянето на информация и/или документи по дадена нередност. На тази база, се потвърждава или отхвърля съществуването на съответната нередност.

Когато се получи писмено съобщение, за което се смята, че е свързано с извършването на нередност, ръководителят на Управляващия орган започва разследване на нередността. Ако Управляващият орган по някаква причина не може да осъществи разследването (напр. при конфликт на интереси), ръководителят на Управляващия орган трябва да уведоми дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС) " писмено. Дирекция АФКОС може да поиска разследването да бъде извършено от съответен компетентен орган.

При установяване на нередност, извършена от външна организация, Ръководителят на Управляващият орган може да вземе решение (като се има предвид сериозността на нередността) за спиране на плащанията по всички проекти в изпълнението, на които организацията е включена, докато случаят не бъде изяснен/разрешен.

14.8. Регистриране на нередности и сигнали за нередности

При получаване на сигнал за нередност служителят по нередности създава досие за сигнал за нередност за всеки отделен случай и го регистрира в Регистъра на сигнали за нередности и измами, съгласно Приложение 24.16 Л…..

Регистърът на сигналите за нередности съдържа най-малко следната информация: номер по ред, номер и име на проекта, предмет на договора и дата на сключване/ заповед за отпускане на БФП, описание на нарушението, източник на сигнала, етап на проверката, предприети действия, заключение.

По всеки сигнал се правят проверки за установяване на достоверността на изложените в него обстоятелства.

При потвърждение на достоверността и оценка относно това , дали сигналът попада в обхвата на дефиницията за нередност или подозрение за измама, се стартира процедура по регистриране на нередност.

След анализ на информацията, служителя по нередности или неговия заместник докладва на Ръководителя на УО, като предлага необходимите мерки. В разумен срок се извършва проверка по сигнала и при констатиране на нередност се пристъпва към регистрирането й в Регистъра на нередности и измами.

Задължение за регистриране на нередност възниква при първоначално административно или съдебно установяване, което включва първата писмена оценка от компетентен орган - административен или съдебен, която съдържа заключение въз основа на конкретни факти, че е извършена нередност, без да се засяга възможността това заключение впоследствие да бъде преразгледано или отменено в хода на развитието на административното или съдебното производство.

Случаите на нарушения, които се отнасят до проекти, по които **не са осъществени каквито и да било плащания на публична финансова помощ по европейски фондове и програми,** не се регистрират като нередности в Регистъра на нередности и измами (*Приложение № 24.16 В).*, с изключение на случаите на нередности, касаещи измами. В тези случаи Ръководителят на Управляващия орган предприема необходимите корективни действия по конкретния случай на нарушение.

Регистрирането на нередност не се обвързва с начина и момента на възстановяване на средства по нередността.

При получен нов сигнал по изпълнение на договор/проект, за който има регистриран сигнал за нередност, новият сигнал се регистрира под същия номер, като се добавя допълнителен индекс след номера, показващ номера на новия сигнал.

В случаите, в които сигналите за нередност съдържат информация за подозрение за измама, в която участва ръководителя на структурата, за която той се отнася, сигналът се предоставя само на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)"- МВР , председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕО, и на съответните правоохранителни органи. В тези случаи проверката на сигналите се извършва от дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС) " - МВР.

Всеки сигнал за нередност или измама, който не се отнася за дейността на звеното, в което е получен, се препраща до специализираната дирекция на МВР за координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности.

В случай, че получената информация за нередност засяга служителя по нередности/неговия заместник, той не участва в процедурата. Функциите по докладване на нередността се поемат от заместника на служителя по нередности /служителя по нередности, а функциите по вземане на решения – от Ръководителя на Управляващия орган.

В случай на установена нередност, служителят по нередности създава досие за нередност за всеки отделен случай и я регистрира в Регистъра на нередности и измами (*Приложение № 24.16 В)*, съгласно формата на приложението по чл. 13, ал.2 от Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от ЕС" приета с ПМС № 285 от 30.11.2009 г., които се актуализират незабавно след получаване на нова информация по конкретен случай. Всяко досие за нередност съдържа четири номера - пореден номер на преписката в регистъра за нередности и измами по ОПТ национален идентификационен номер, под който е регистрирана съответната нередност, номера от регистъра за сигнали за нередности и измами, а в случай, че бъде изпратено уведомление за нередност до OLAF – общ идентификационен код - CCI номер, предоставен писмено от дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности . Досието за нередност съдържа цялата приложима документация, която се отнася за всеки конкретен случай на нередност (досие за сигнал, доклади за нередността; документацията от проведеното разследването; извадки от одиторски доклади /когато е приложимо/; всякакъв вид кореспонденция, свързана с установяването на нередността; информация, свързана със съдебни и/или административни процедури, информация по възстановяването на дължимите суми, както и резултатите и мерките, взети вследствие откриване на нередности). Досието за нередност носи същия идентификационен номер, под който е регистрирана съотвената нередност.

Достъп до информацията от регистъра за нередностите и досиетата по нередностите имат само служителите по нередности. При поискване информацията може да бъде предоставена на компетентните контролни органи и на ръководителя на УО. Във връзка с работата на другите отдели в рамките на УО и на базата на писмено мотивирано искане от началника на съответния отдел, служителя по нередности или неговия заместник преценява за всеки конкретен случаи предоставянето на необходимата му информация от досие по нередност.

Достъпът и контролът върху досиетата за нередности се осъществява от служителя по нередности или неговия заместник, като информацията по тях е на разположение, при поискване, на ръководителя на управляващия орган, както и на всички контролиращи и одитни органи.

До 5 работни дни от началото на всеки месец, при регистрирани случаи на нередности и измами от счетоводителя от сектор „Счетоводно отчитане" се предоставя на служителя по нередности или неговия заместник справка за начислени лихви за забава и дължими суми по договори към УО на ОПТ, на базата на която се извършва равнението на информацията между регистъра на нередностите и финансово-счетоводната информация в счетоводния модул SAP R/3 (*Приложение № 24.52).*

Целта на досието за нередност и на регистъра на нередности е:

- да осигури информация за историята на нередностите, приложените процедури и взетите решения;
- да осигури информация и доказателства, които могат да бъдат използвани в случаи на граждански, административни или наказателни производства;

- да осигури информация, ако документацията по нередността следва да бъде предоставена на съответна компетентна институция.

Следните данни трябва да бъдат регистрирани от служителя по нередности или заместник служителя, в регистъра на нередностите и измами/ :

- Пореден номер на преписката в регистъра за нередностите по ОПТ;
- Програма
- Номер на случая;
- Номер на проекта /където е приложимо/;
- Име / ЕГН / БУЛСТАТ на бенефициента / нарушителя (което е приложимо);
- Управляващ орган ;
- Дата на първоначална регистрация на случая;
- Дата на първоначално докладване до дирекция „АФКОС";
- Дата на последно докладване до АФКОС;
- Дефиниране на случая (нередност/съмнение за измама), Описание на разкритата измама или нередност;
- Размер на нередния проект / евро /.;
- Размер на нередността (сума, с която са увредени интересите на ЕО и България или друго което е приложимо - главница);
- Размер на възстановените средства (главница);;
- Сума за възстановяване /главница/
- Предприети мерки и последващи действия /възстановяване на дължими суми;действие на правоохранителните органи; други/

При регистрирана нередност с финансово изражение, служителят по нередности уведомява за това с писмо в рамките на 3 работни дни началника на сектор „Счетоводно отчитане" и началника на сектор „Финансов контрол" за дължимите суми от страна на бенефициента. Информацията в Уведомлението напълно съответства на информацията посочена в тримесечното уведомление за нередности и съдържа минимум следната информация: № на проекта, сума в лева по източници на финансиране, дата на установяване на нередността.

При закриване на случай на нередност, в рамките на 3 работни дни, служителят по нередности уведомява с писмо началника на сектор „Счетоводно отчитане" и началника на сектор „Финансов контрол" за датата на закриване на случая. Уведомлението съдържа минимум следната информация: № на проекта, сума в лева по източници на финансиране, дата на закриване на нередността.

След като случаят на нередност е приключен (например сумата е възстановена, финалното решение е взето и изпълнено), досието за нередност трябва да бъде приключено и архивирано според правилата за архивиране на Управляващия орган. Всеки достъп до преписка за нередност се регистрира в съответен файл в електронната система на Управляващия орган.

14.9. Докладване на нередности

Процедурата по управление и регистриране на нередностите следва подробните изисквания, посочени в раздел 4 "Нередности" от Глава II на Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията на Европейските общности, установяващ правилата за изпълнение на Регламент (ЕО) No 1083/2006, установяващ общите правила за ЕФРР,

ЕСФ и Кохезионния фонд и за Регламент (ЕО) No 1080/2006 за ЕФРР на Европейския Парламент и Съвета, Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от ЕС, приета с Постановление на Министерския съвет № 285 от 30 ноември 2009 г, както и ПМС № 18/2003 г. При незабавно докладване на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)" в администрацията на МВР се предоставя и извадка от Регистъра за нередности и измами, съгласно формата на Приложение 24.16. В - по чл. 13, ал.2 от Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от ЕС, приета с Постановление на Министерския съвет № 285 от 30 ноември 2009 г..

Дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС) " не докладва нередности до Европейската комисия/ОЛАФ по Структурните фондове и Кохезионния фонд на стойност, по-малка от равностойността на 10 000 евро европейско финансиране, освен ако това не е изрично изискано от Европейската Комисия. Нередности не се докладват от дирекция „АФКОС" до ЕК/ОЛАФ и в случаите разписани в чл. 22, ал. 1 от , Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от ЕС, приета с Постановление на Министерския съвет № 285 от 30 ноември 2009 г. (Наредбата).

За целите на отчитането на случаите на установени нередности с финансово изражение, осчетоводените по тях суми, подлежащи на възстановяване, както и осчетоводените върнати суми по нередности, Управляващия орган използва модул "Нередности" в единната информационна система за управление и наблюдение (ИСУН).

Когато е приложимо за целите на докладването на нередности на тримесечна база, се използват и модули, предоставени от ЕК за електронно докладване от Управляващите органи по СФ и КФ, на основание чл.27, т.2 от (Наредбата).

Информацията, въведена в ИСУН, трябва да съответства на информацията, подадена на хартиен носител към дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности"(АФКОС) в МВР.

14.9.1. Незабавно докладване

Управляващият орган трябва да докладва незабавно на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)" в администрацията на МВР в установената форма (*Приложение № 24.16)* констатираните нередности и измами или подозрения за такива, когато:

1. има основание да се счита, че те биха имали бързо отражение извън територията на страната
2. има основание да се счита, че те представляват нова неправомерна практика;

14.9.2.Тримесечно докладване от УО

Докладването на нередности е задължително, независимо от тяхната стойност и обхваща не само действителните щети, но и възможното им въздействие.

Всяко тримесечие УО по ОПТ докладва на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)" всички нови случаи на нередности/измами и последващите действия, промени по вече докладвани случаи на нередности, включващи нова и/или липсваща в

предходните уведомления информация във формата на уведомления За целите на докладването се използва стандартна форма на „Тримесечно уведомление за нередностите по отношение на структурните политики", съгласно утвърдена форма (*Приложение № 24.16)*.

Ако за съответния период няма установени случаи на нередности и регистрираните в предходни периоди нередности са приключени, УО декларира липсата на нередности по ОПТ до дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" - МВР, освен в случаите, когато съществува аналогична функционалност в модулите за електронно докладване(*Приложение № 24.16 А*) и декларирането на тези обстоятелства е осъществено чрез тези модули.

Ако за съответния период няма настъпила съществена промяна по вече докладвани нередности, УО декларира това обстоятелство до дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)" - МВР и не изпраща уведомления.

Отдел „Финансово управление" подава на служителя по нередности писмената информация относно финансовите аспекти в Тримесечното уведомление в рамките на 10 работни дни преди изтичането на сроковете за неговото предоставяне. Сумите в уведомлението се изчисляват в евро.. Преизчислението на сумите в EUR се извършва от служителя по нередностите или неговия заместник за целите на докладването. Валутният курс BGN/EUR, използван за целите на докладване на нередности, съгласно чл. 36, ал. 2 от Регламент (ЕО) № 1828/2006, е счетоводният обменен курс на Европейската комисия, който е публикуван електронно най-близо до датата на регистриране на нередността. Докладването се извършва след попълване на чек-лист - контрол за отчитане и докладване на нередности към дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности "по утвърдена форма (*Приложение № 24.16.1)*. Уведомлението се изготвя в четири оригинални екземпляра - единият се прикрепя към досието на нередността, а останалите три се изпращат на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности (АФКОС)".

Сроковете за предоставяне на тримесечното уведомление и воденият регистър за нередности са, както следва:

- за първо тримесечие на текущата година - в срок до 30 април на текущата година;
- за второ тримесечие на текущата година - в срок до 31 юли на текущата година;
- за трето тримесечие на текущата година - в срок до 31 октомври на текущата година;
- за четвърто тримесечие на текущата година - в срок до 31 януари на следващата година.

Уведомленията за нередностите трябва да включват всички нередности и текущи разследвания, като се базират и на информационни доклади, получени от други институции и отнасящи се до проекти на ОПТ;

Докладването на нередности и измами на Европейската служба за борба с измамите ОЛАФ в ЕК се извършва от дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности АФКОС". Дирекция „АФКОС" не докладва случаите подробно разписани в чл.21 и чл. 22 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по

фондове и програми, съфинансирани от ЕС, приета с Постановление на Министерския съвет № 285 от 30 ноември 2009 г,

14.9.3.Тримесечно докладване от Бенефициент по ОПТ

На основание разписани Оперативни споразумения между УО на ОПТ и всеки Бенефициент по ОПТ, ако бенефициент по ОПТ, открие/заподозре нередност, извършена при изпълнение на проект финансиран по ОПТ /изпълнител или трети лица/, той е длъжен **незабавно** да предостави на УО писмено информация по случая, съдържаща най-малко данните, предвидени в регистъра на сигнали за нередности и измами по ОПТ (Приложение 24.16. К), както и релевантните документи по случая.

До 15-то число на месеца следващ всяко тримесечие, бенефициентът, представя информация за всички нови случаи и за промени по вече подадени сигнали за нередност/измами, включващи нова и/или липсваща в предходните уведомления информация по подадени/докладвани сигнали/подозрения за нередности по проектите, съгласно стандартния формуляр – Приложение 24.16 3..

В случай, че през изтеклото тримесечие няма установени нередности, които да са обект на административно или съдебно разследване, а нередности, регистрирани в предишни периоди вече са приключени, както и няма неправомерно платени суми при изпълнението на проектите по Оперативната програма ”Транспорт”, Бенефициентът, представя Декларация за липса на установени нередности, съгласно Приложение 24.16.И.

За целите на регистриране, отчитане и докладване на нередности Бенефициентът е задължен да следи и спазва установената процедура за подаване на сигнали и докладване на нередностите, залегнали както в процедурния наръчник, така и в разписаните процедури на българското и европейското законодателство.

За целта на отчитане и докладване на случаите на установени нередности, служителят/заместник-служителят по нередностите, на база подадена от Бенефициента информация, следва да отрази информацията за установената нередност/липса на установени нередности по ОПТ в модул „Нередности” в ИСУН**.**

14.9.4. Докладване по проекти с бенефициент в рамките на УО

В случай на възникване на подозрение за нередност, извършена при изпълнение на проект с бенефициент в рамките на УО, ръководителят на звеното за изпълнение на проекта (ЗИП) е длъжен **незабавно** да уведоми за това служителя по нередности в УО и да предостави цялата налична документация, свързана с нередността и удостоверяваща извършването й или водеща до съмнение за извършването на нередност.

За целите на регистриране, отчитане и докладване на нередности, Ръководителят и експертите на ЗИП са длажни да следят и спазват установената процедура за подаване на сигнали за нередности, залегнали както в процедурния наръчник, така и в разписаните процедури на българското и европейското законодателство.

За целта на отчитане и докладване на случаите на установени нередности, служителят/заместник-служителят по нередностите, на база подадена от Бенефициента информация, следва да отрази информацията за установената нередност/липса на установени нередности по ОПТ в модул „Нередности” в ИСУН**.**

Схема на процедурата за докладване на нередности

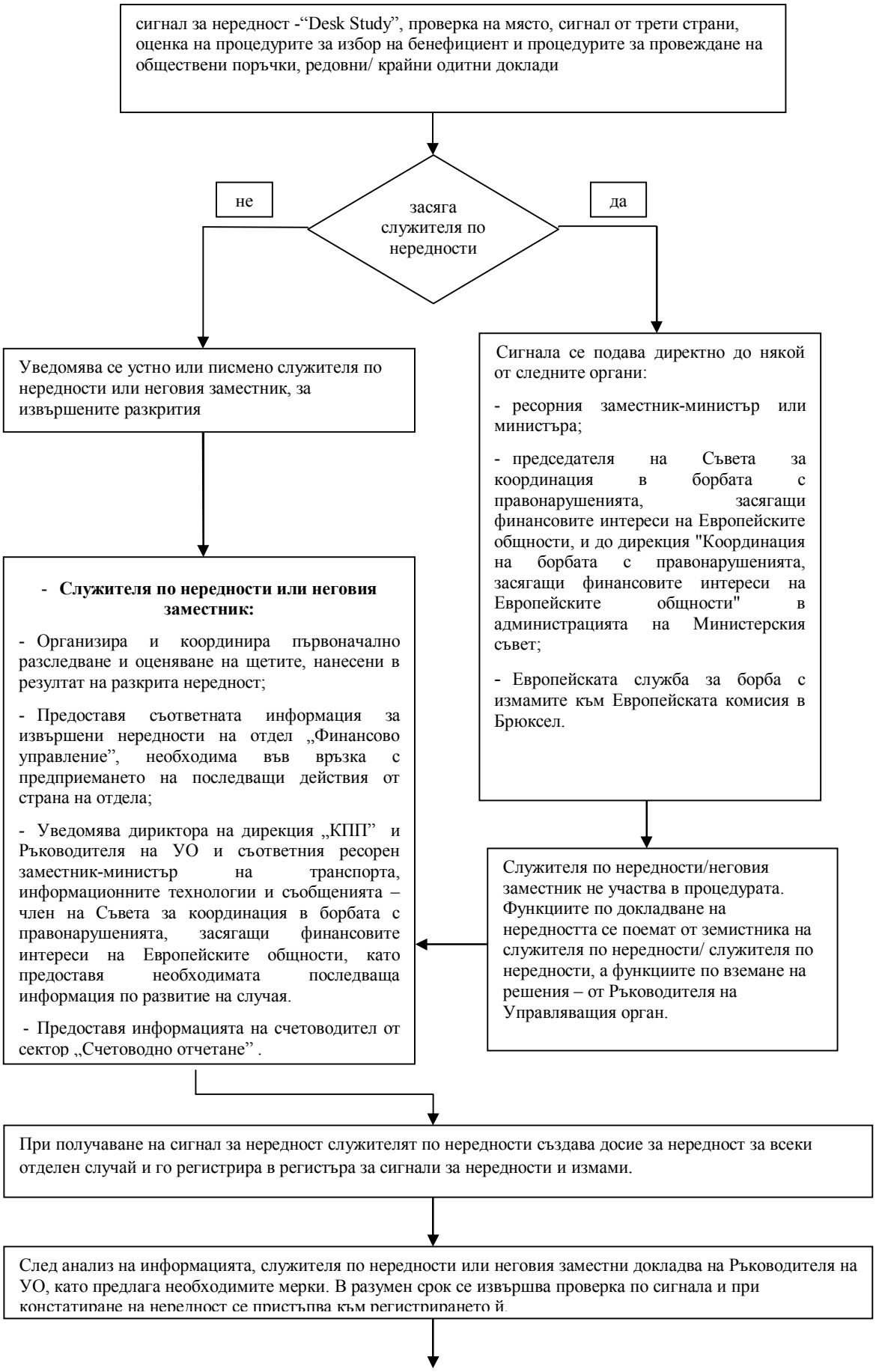

да

не

извършеното деяние е **нередност**

Служителят по нередности регистрира нередността в регистъра за нередности с вътрешен пореден номер и под номер предоставен от дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите

Случаят се прекратява с решение на Ръководителя на УО

Служителят по нередности уведомява счетоводителя от сектор „Счетоводно отчитане" за осчетоводяване на нередности за целите на счетоводното отрязване на дължими суми от страна на бенефициенти.

Счетоводителя от сектор „Счетоводно отчитане" оценява щетите, пряко свързани с открита нередност като преглежда предоставената информация.

Счетоводителя от сектор „Счетоводно отчитане":

- Преглежда записите за нередността, от гледна точка на задълженията в счетоводните записи;
- Отговаря за попълването на съответната счетоводна документация в досието за нередности (и копие в съответното досие на проекта), като актуализира регистъра за нередности;
- Проверява дали неправилно извършените разходи, отговарят на данните по счетоводните записи.
- Отговаря за сътовтествието на данните

Получената информация се предоставя служителят по нередности.

Служителят по нередности организира първоначалното разследване на нередността (ако вече не е извършено) или верификация на предоставената информация;

Подготвя „Покана за доброволно възстановяване на дължими суми от страна на бенефициента" (*Приложение № 24.16 Ж)* , като има право да изисква всякаква информация за изготвянето му;

Подготвя проект на доклад до дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности";

Предава съобщението за нередности на ръководителя на управляващия орган;

Актуализира регистъра за нередности.

Ръководителят на Управляващия орган преглежда уведомлението за възникване на задължение, досието на нередност и регистъра за нередности, ако е необходимо;
Обсъжда информацията със служителя по нередности, ако е необходимо, и взима решение за:

- Потвърждаване на открита нередност и изпращане незабавно уведомление до дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности", ако е необходимо или
- Установяване, че не е извършена нередност или
- Искане за допълнителна информация от съответните лица за подвърждаване на нередност (ако е приложимо

Докладване до дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на Министерския съвет;

При потвърдена нередност;

Незабавно в установената от Европейската комисия форма на тримесечни уведомления (*Приложение № 24.16)* констатираните нередности и измами или подозрения за такива, когато:

1. има основание да се счита, че те биха имали бързо отражение извън територията на страната или са извършени и на територията и на други страни - членки на Европейския съюз;

2. има основание да се счита, че те представляват нова неправомерна практика;

3. стойността на безвъзмездната финансова помощ по съответния проект надвишава левовата равностойност на 200 000 евро, което е сравнимо с практиката на Европейския съюз в областта на държавните помощи и съответства на определения в Регламент № 1998 на Комисията от 2006 г. (ОВ, L 379/5, 28.12.2006) праг за прилагане на правилото за минимална помощ.

Осигурява предоставяне на дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в администрацията на Министерския съвет на информация за установени и регистрирани случаи, които представляват измами, или нередности, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, в срок до 10 дни след регистрирането им; при промяна поне в един от елементите на вече докладваната информация осигурява предоставяне на дирекцията на актуализацията на тази информация в същия срок

Тримесечно уведомление (*Приложение № 24.16)* до дирекция "Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности" в срок до:

- за първо тримесечие на текущата година - в срок до 30 април на текущата година;
- за второ тримесечие на текущата година - в срок до 31 юли на текущата година;
- за трето тримесечие на текущата година - в срок до 31 октомври на текущата година;
- за четвърто тримесечие на текущата година - в срок до 31 януари на следващата година.

в случаите на липса на нередности, УО подава декларация, удостоверяваща, че няма открити нередности в

Спиране на плащанията;

При необходимост сключените договори за безвъзмездна финаносова помощ се развалят. Преприемат се и всякакви други корективни мерки, които Ръководителят на УО прецени като целесъобразни.

Възстановяване на суми;

Уведомяване на дирекция „Правна” в МТИТС при съдебни производства

Последващо докладване за предприетите действия и резултатите от тях.

14.10. Възстановяване на дължими средства

14.10.1. Спиране на плащанията

При регистриране на нередност, Ръководителят на УО може да вземе решение за спиране на плащанията по проекта или на всички дължими към бенефициента плащания.

В случай на единичен случай на нередност с финансово изражение, плащанията по конкретния договор се спират, като се вземе предвид следното:

- вида нередност;
- наличието на финансов характер, или
- съществуването на риск от настъпване на финансова загуба.

В случай на системна проява на нередност с финансов характер, УО трябва да предприеме действия по спиране на плащанията по всички договори/проекти с участието на съответната организация.

Плащанията се възстановяват когато:

- дължимата сума е възстановена от съдоговорителя/бенефициента по посочените сметки на УО/СО;
- предприети са подходящи корективни мерки за избягване появата на подобна нередност в бъдеще;
- реализирана е съответната отговорност.

14.10.2.Възстановяване на дължими суми

УО е отговорен за установяване на всички суми за възстановяване чрез прилагане на контролни процедури на всички етапи от прилагане на програмата.

УО възстановява всички недължимо платени или надплатени средства към бюджета на ЕО и националния бюджет.

На възстановяване подлежат всички недължимо платени или надплатени на бенефициентите средства от безвъзмездна финансова помощ. Когато бенефициентът получи средства в по-висок размер от действително дължимите му, недължимо платените суми се изискват за възстановяване. Процедурата по докладване, прихващане и възстановяване на недължимо платени средства, както и тяхното счетоводно отразяване се разглежда както в настоящия раздел, така и в раздел „Счетоводство”.

Когато на бенефициента неоснователно е изплатена безвъзмездна финансова помощ по проекта или са изплатени средства за недопустими разходи по проекта, началникът на отдел „Финансово управление” подава в 3 дневен срок на служителя по нередности информацията, необходима за изготвяне на покана за доброволно възстановяване на дължими суми. В 10 дневен срок от установяването на дължимите суми, Ръководителят на УО изпраща до бенефициента покана за доброволно възстановяване на дължими суми от страна на бенефициента по утвърдена форма (*Приложение № 24.16 Ж)*. , с която изисква от бенефициента в двуседмичен срок от получаване на поканата да възстанови средствата заедно с дължимата лихва за тях. Копие поканата се изпраща на сектор „Счетоводно отчитане”, както и копие от обратната разписка, доказваща датата на получаване на поканата от бенефициента Поканата съдържа дължимите суми, срок за възстановяването им и идентификация на банковите сметките, по които те следва да бъдат възстановени. Поканата съдържа и информация за реда, по който УО трябва да бъде уведомен от страна на бенефициента за доброволно възстановените суми. В поканата се посочват и възможните санкции и процедури в случай, че изискването за възстановяване на дължимите суми не бъде изпълнено в указания от УО срок.

Сектор „Счетоводно отчитане”, отдел „Финансово управление” уведомява служителя по нередности или неговия заместник в рамките на 3 работни дни за

възстановени суми по случаите с установени нередности с финансово изражение по утвърдена форма. (Приложение 24.53) Уведомлението съдържа минимум следната информация: номер на проекта, възстановена сума в лева по източници на финансиране, вкл. лихви, дата на банковия документ. При разпределението по източници на финансиране се спазва съотношението на европейско и национално съфинансиране, определено в ОПТ, съответно сключения договор.

В случай, че бенефициентът не възстанови доброволно всички дължими суми, посочени в поканата за доброволно възстановяване на дължими суми, служителят по нередностите предлага на ръководителя на Управляващия орган да бъде уведомена Националната агенция за приходите за необходимостта от предприемане на действия по принудителното им събиране, съгласно реда, предвиден в българското законодателство.

Вземанията на УО, които възникват въз основа на административен акт са публични държавни вземания и се събират по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Вземанията на УО, които възникват въз основа на договор са частни държавни вземания и се събират от Националната агенция за приходите по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Ръководителят на УО може да вземе решение за приспадне на неправомерно изплатените суми, включително и дължимата върху тях лихва, от последващи плащания на средства, на които бенефициентът има право.

Сектор „Счетоводно отчитане”, отдел „Финансово управление” уведомява служителя по нередности или неговия заместник в рамките на 3 работни дни за прихванати суми по случаите с установени нередности с финансово изражение по утвърдена форма. (Приложение 24.52) Уведомлението съдържа минимум следната информация: номер на проекта, прихваната сума в лева по източници на финансиране, вкл. лихви, дата на осчетоводяване. При разпределението по източници на финансиране се спазва съотношението на европейско и национално съфинансиране, определено в ОПТ, съответно сключения договор.

Във всички случаи, когато бенефициентите или Националната агенция за приходите възстановят дължими суми или УО прихване суми по нередности от последващи плащания, УО уведомява Сертифициращия орган за размера на възстановените суми, разделени на главница и лихва датата на тяхното получаване и номер на договора, по който са възстановени сумите. Уведомяването се извършва в утвърдена форма (Приложение 24.16.Г).

За целите на сертификацията, Управляващият орган може да третира дължимите суми по следните два начина:

- да пристъпи към процедура на възстановяването им. В този случай Управляващият орган ще приспадне само размера на възстановените суми от първия Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към Сертифициращия орган след съответното възстановяване. Веднага след възстановяването и приспадането им от първия Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към Сертифициращия орган, съответните финансови средства могат да бъдат договорени по други проекти в рамките на същата Оперативна програма. Ново договаряне на същите суми не може да бъде осъществено в случаите на наложени финансови корекции от Европейската комисия.

- да отпише неправомерно изплатените суми от разходите по Оперативната програма и да ги приспадне от следващия Доклад по сертификация и Декларация за допустимите разходи към Сертифициращия орган, ако в срок до две години от датата на регистриране на сумите, подлежащи на възстановяване, същите не бъдат възстановени и след получаване на разрешение от ЕК. За да се възползва от

възможността за отписване на неправомерно изплатените суми от разходите по Оперативната програма, Управляващият орган следва да възстанови отписаните суми на Сертифициращия орган до един месец след тяхното отписване. Само при изпълнението на това условие, тези суми могат да бъдат договорени по други проекти.
Управляващият орган докладва съответните възстановявания и отписвания всеки месец, когато е приложимо, съгласно Приложение № 3 от ДНФ 2/10.03.2009 г. Това приложение се представя на Сертифициращия орган едновременно с Доклада по сертификация и Декларацията за допустимите разходи.

14.10.3. Невъзстановяеми суми

В случай, че се окаже невъзможно възстановяването на суми (напр. при фалит, ликвидация) или ръководителят на УО счете, че дадена сума не може да бъде възстановена изцяло или частично, той уведомява СО относно размера на сумата, която не може да бъде възстановена и причините за това, Една сума се счита за невъзстановима на базата на приключила съдебна и/или административна процедура и влязло в сила решение на компетентен орган.
След вземане на решение от ЕК за невъзстановяемост на съответен дълг, служителят по нередности уведомява служителят по осчетоводяване на нередности.

14.11. Приключване на нередност

Решение за приключване на нередност се взема в случаите на:

1. възстановяване на недължимо платените и надплатените суми, както и неправомерно получените или неправомерно усвоените средства;

2. приключване на започнатата процедура по административноправен ред с влязъл в сила административен/съдебен акт;

3. приключила административна процедура на контролен орган, без в това число да се включват органите, администриращи европейски средства - когато проверката на административния орган или на органа, оторизиран да направи ревизия на заключението, е приключила, без да са установени нарушения;

4. при изпълнение на задължения на бенефициента, неизпълнението на които е било основание за регистриране на нередността;

5. заличаване на длъжника от търговския регистър;

6.когато нередността е открита преди извършване на плащания по проекта от управляващия орган/междинното звено и бенефициентът поеме финансовите последици от нередността или поиска да бъде прекратен договорът за безвъзмездна финансова помощ.

Решение за приключване на нередност се взема в горепосочените случаи при условие, че започнатите по наказателноправен ред процедури са приключени с влязъл в сила съдебен акт.
При възникване на нови обстоятелства разглеждането на случая може да бъде възобновено.

15. Информационна система за управление и наблюдение

Информационната система за управление и наблюдение на СКФ на ЕС в България /ИСУН/ е разработена и въведена поетапно в пълна експлоатация от края на м. май 2009 г.

Технически ИСУН е изградена като централизирана база данни, инсталирана в Министерство но финансите. Достъпът до системата се осъществява от потребителите чрез Интернет. Връзката може да се осъществи от всеки компютър с инсталиран браузър.

Системата се използва от всички оперативни програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в България през програмния период 2007 - 2013 – ОП „Транспорт”, ОП „Околна среда”, ОП „Регионално развитие”, ОП „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика”, ОП „Техническа помощ”, ОП „Развитие на човешките ресурси” и ОП „Административен капацитет”.

ИСУН има модулна структура, която обхваща изпълнението, наблюдението, финансовото управление и контрола на оперативните програми. Системата гарантира разделението на функциите на отделните потребители и на отделните административни нива. Тя събира финансова и статистическа информация за целите на финансовото управление и сертифицирането на разходите, а също и за целите на наблюдението, оценката, одита и контрола.

Системата позволява автоматично генериране на информацията, необходима за изготвянето на годишните и финалните отчети за изпълнението на оперативните програми, на информация по проекти за целите на одита и др. информация.

С цел осигуряване на ефективното и ефикасно функциониране на ИСУН беше прието Постановление № 322 на МС от .2008г., както и указания на министъра на финансите за въвеждане и актуализиране на информацията в системата. Утвърдени са правила за създаване и актуализиране на потребителските профили в системата.

Кратко описание на системата:

- Системен **модул за управление на потребителите в системата**. С този модул се задават правилата за достъп до системата на отделните потребители в зависимост от техните функции;
- **Модул Параметри.** Този модул съдържа основната информация за Оперативните програми и техните приоритети и подприоритети реализирани като карта на оперативните програми. В този модул се регистрират също всички процедури обявени от УО. Този модул изпълнява функциите на основни данни в ИС и се използва от потребителите при работа с останалите модули на системата. В този модул се задават параметрите за всички ОП, както и на техните по-ниски нива като приоритети, под-приоритети, процедури и т.н. Реализирана е нова функционалност на системата изискваща проверка на данните за регистрирана в системата процедура. ИСУН позволява регистрация на проектни предложения към процедура, само ако нейният статус е „проверена”.
- **Модул Системна информация.** В този модул се въвеждат данни, които се използват от потребителите при работа с останалите модули, като например райони за планиране, области, градове и др. населени места,

пощенски кодове и т.н. Системата е усъвършенствана по отношение на нейната функционалност за работа с индикатори, като са добавени много допълнителни възможности.

- **Модул Регистрация** е разделен на 2 под-модула.

  В под-модул **„Регистрация на кандидати"** се въвежда следната информация: наименование, БУЛСТАТ, адрес, телефон, електронна поща, данни за представителя. С цел избягване на двойно въвеждане на едни и същи данни в системата, системата запазва всички данни при първоначалното въвеждане, като след това същият кандидат може да бъде избран от списък. Тази информация се регистрира в системата за всички кандидати подали проектни предложения, техните партньори, както и за изпълнителите по отделните проекти.

  В под-модул **„Регистрация на проектни предложения"** се въвежда подробна информация за постъпилите проектни предложения.като:

  Обща информация за проектното предложение като име на проекта, данни за ОП, приоритетна ос и процедура, общи и специфични цели, очаквани резултати, продължителност, място за изпълнение и др. В системата се регистрира също така информация за кодове по измерения, финансиране, индикатори, целеви групи и партньори.
  В модул Регистрация е добавена е функционалност, която позволява да се извърши проверка за двойно финансиране. Тази функционалност може да се използва самостоятелно или при регистрацията на проектно предложение на кандидат, който вече е регистриран в системата.

- **Модул оценка**. В този модул се регистрира основната информация, свързана с отделните етапи от оценката на проектното предложение, докладите на оценителната комисия и решенията на УО във връзка с одобрението или отхвърлянето на съответното проектно предложение. Добавена е нова функционалност, която позволява проверка за проектни предложения, които не са включени в оценителна сесия. Добавена е също така възможност за зареждане (upload) на файлове в системата за доклади на оценителните комисии, решения на договарящия орган и др. документи.

- **Модул Договори**. В този модул се въвежда подробна информация за подписаните договори, както и за всички изменения на договори (анекси) като регистрационни данни, бюджет, план за изпълнение, план за разходване на средства, план за външно възлагане, кодове по измерения, индикатори, целеви групи и партньори. Регистрацията на договор в системата "заключва" данните за съответното проектно предложение, така че те не може да бъдат редактирани или променяни. Реализирана е нова функционалност за проверка на данните въведени за договори/анекси, както и нова роля за потребител, който да извършва тези проверки. Така статусът на един договор може да бъде "проверен" или "непроверен" Когато статусът на договор бъде променен на „проверен" то въведените за договора данни се "заключват" и не могат да бъдат редактирани/променяни. Статусът на договор не може да бъде „проверен", ако за този договор не са въведени всички задължителни данни. Когато статусът на един договор е „непроверен" с него няма да може да си извършват по-нататъшни

действия като да се подават искания за средства, да се сертифицират разходи и т.н. Към модула е реализирана нова функционалност, позволяваща зареждане (upload) на файлове (документи) към договор(договори/анекси/заповеди/изменения на заповеди/бюджети и др. документи).

- **Модул за управление на проекти**. Този модул оказва подкрепа на потребителите на системата в процеса на изпълнение на договорите – техническите и финансовите отчети за напредъка по изпълнението на проекта – изпълнение на дейностите, финансово изпълнение, постигане на индикаторите..

- **Финансов модул**. Този модул оказва подкрепа на потребителите на системата за изпълнението на всички финансови процедури, като се започне с регистрацията на Искане за плащане от бенефициента и се приключи с изпращането на сертификат за разходите от ЕК. Този модул функционира в тясна връзка със системата за счетоводно отчитане на средствата от ЕС на Национален фонд / МФ/ - SAP, като между двете системи е изграден интерфейс. В модула се въвежда информация за верифицираните разходи и реално изплатените средства за всеки конкретен договор.

- **Модул Наблюдение**. Модулът позволява генериране на различни видове справки, които да се включват в изготвяните отчети и доклади и да подпомогнат процесите по управление, анализ и оценка на въздействието на прилаганите мерки. Вградена е справка по Анекс III на Регламент 1828/2006, която автоматично да генерира данните за изпълнението по съответните проекти.
  В системата е добавена нова функционалност – записване на пълен лог на действията на потребителите. Добавена е нова справка в модул наблюдение за потребители със специални права, в която се визуализират данните от лог-а на действията на потребителите.

- **Модул Проверки на място и управление на нередности**. Функционалността на този модул подпомага дейностите по отношение на контрола по изпълнението на договорите и произтичащото от това задължение на страната за разкриване, отчитане, докладване и последващо разрешаване на всички регистрирани случаи на нередности по СКФ. Модулът е реализиран в две направления:

  - Организация на проверките на място;
  - Администриране на нередностите.

  Организацията на проверките на място обхваща процесите по планиране на проверките на място, подбор на проекти или процедури препоръчани за проверка, извършване и докладване за проверката.

  Администрирането на нередности обхваща процесите по регистриране на подозренията за нередност, проследяване на установените нередности / или подозрение за нередност/, мерки, предприети за тяхното коригиране

16. Наблюдение на програмата на ниво проекти

16.1. Доклади за наблюдение

Целта на докладването е да се осигури редовно постъпване на актуална информация за всеки проект с цел наблюдение на напредъка при изпълнението на всеки договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПТ. Докладите за наблюдение са от изключително значение за провеждането на ефективен и качествен мониторинг на ОПТ. Чрез тях се създава информационна база за управление на физическото изпълнение и финансовите потоци. Представената информация, чрез процеса на докладване се използва в процеса на управление, контрол и вземане на решение. Процесът на наблюдение позволява своевременно да се идентифицират потенциални проблеми и да се предприемат съответните корективни действия. Докладите се използват за осъществяване на контрол върху целесъобразността на извършените разходи по ОПТ и физическия напредък на проектите.

За всеки одобрен от УО проект и сключен договор/издадена заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПТ се изготвят доклади за напредъка по проекта (месечен, шестмесечен и годишен), а при приключване на проекта се изготвя окончателен доклад. Докладите за наблюдение се изготвят от крайните бенефициенти по ОПТ по стандартни образци, приложени към Наръчника за управление и изпълнение на ОПТ.

Информацията отнасяща се до докладите за напредъка на проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка” .

16.1.1. Доклад за напредъка по проект

Подготовката на доклади за напредъка е отговорност на крайните бенефициенти по ОПТ. В срок до петия работен ден от началото на месеца бенефициентът представя на УО доклад за напредъка по проекта за предходния месец, като информацията се структурира съгласно приложения формат (Приложение 24.19). Докладът следва да съдържа информация за действителния напредък по проекта, изпълнените дейности в отчетния период, планираните дейности, настъпили изменения по договорите и проекта, управлението на рисковете по проекта, срещнатите проблеми, предприетите корективни действия, финансовото изпълнение на проекта, изменение на индикаторите, информация за проведени проверки на място и информация за изпълнение на дадените предписания и препоръки, данни за изпълнението на предприети действия по одитни доклади и заключения, описание на предприетите стъпки по мерките за осведомяване и публичност и информация за административния си капацитет. Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ” извършва проверка на постъпилите доклади, като в срок от 3 работни дни от датата на резолюцията на директора на дирекция „Координация на програми и проекти” следва да одобри доклада или да даде препоръки за неговото подобряване. Препоръките на Управляващия орган следва да бъдат отразени от съответния бенефициент в срок от два работни дни. За всеки отделен доклад се попълва контролен лист за доклад за напредъка по проект съгласно приложения формат (*Приложение 24.20*). Докладите за напредъка по проектите се използват като база при дискусиите на месечната среща за отчитане на напредъка по проектите изпълнявани по ОПТ.

Първият доклад за напредъка по проект се изготвя до петия работен ден от началото на месеца, следващ подписването на договора за безвъзмездна финансова помощ, който обхваща реалното начало на проекта до края на предходния месец.

Информацията отнасяща се до месечния доклад за напредъка на проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка"

16.1.2. Шестмесечен доклад за напредъка по проект

Бенефициентът изготвя и представя на УО до 15-ти юли шестмесечен доклад за напредъка по проекта отчитайки периода от 1-ви януари до 30 юни на текущата година. При изготвянето на доклада информацията се структурира съгласно приложения формат (*Приложение 24.21*). Шестмесечният доклад за напредъка по проект съдържа информация за действителния напредък по проекта, изпълнените дейности в отчетния период, планираните дейности, настъпили изменения по договорите и проекта, управлението на рисковете по проекта, срещнатите проблеми, предприетите корективни действия, финансовото изпълнение на проекта, изменение на индикаторите, информация за проведени проверки на място и информация за изпълнение на дадените предписания и препоръки, данни за изпълнението на предприети действия по одитни доклади и заключения, информация за административния си капацитет и описание на предприетите стъпки по мерките за осведомяване и публичност.

Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" извършва проверка на постъпилите доклади, като в срок от 5 работни дни от датата на резолюцията на директора на дирекция „Координация на програми и проекти", следва да одобри доклада или да го върне с препоръки за неговото подобряване. Препоръките на Управляващия орган следва да бъдат отразени от съответния бенефициент в срок от три работни дни. За всеки отделен доклад се попълва контролен лист за шестмесечен доклад за напредъка по проект в съответствие с приложения формат (*Приложение 24.22*). За по-бързо и ефективно управление на процеса на изготвяне и съгласуване на докладите се използва Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България.

Шестмесечните доклади за напредъка по проектите се използват и за изготвяне на обобщена информация за напредъка по проектите, която се докладва пред Комитета за наблюдение на ОПТ или се включва в съответния годишен доклад за изпълнението на ОПТ.

Информацията отнасяща се до шестмесечния доклад за напредъка на проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка"

16.1.3. Годишен доклад за напредъка по проект

Бенефициентът изготвя и представя на УО до 31-ви януари годишен доклад за напредъка по проекта отчитайки дейностите за предходната година. При изготвянето на доклада информацията се структурира съгласно приложения формат(Приложение 24.19 А). Годишният доклад за напредъка по проект съдържа информация за действителния напредък по проекта, изпълнените дейности в отчетния период, планираните дейности, настъпили изменения по договорите и проекта, управлението на рисковете по проекта, срещнатите проблеми, предприетите корективни действия, финансовото изпълнение на проекта, изменение на индикаторите, информация за проведени проверки на място и информация за изпълнение на дадените предписания и препоръки, данни за

изпълнението на предприети действия по одитни доклади и заключения, информация за административния си капацитет, информация във връзка с публичността на мерките и информация за административния си капацитет.

Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" извършва проверка на постъпилите доклади, като в срок от 5 работни дни от датата на резолюцията на директора на дирекция „Координация на програми и проекти" следва да одобри доклада или да го върне с препоръки за неговото подобряване. Препоръките на Управляващия орган следва да бъдат отразени от съответния бенефициент в срок от три работни дни. За всеки отделен доклад се попълва контролен лист за годишен доклад за напредъка по проект в съответствие с приложения формат (Приложение 24.19 Б). За по-бързо и ефективно управление на процеса на изготвяне и съгласуване на докладите се използва Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България.

Информацията в годишните доклади за напредъка по проектите е база за изготвяне на годишния доклад Годишният доклад за изпълнението на Оперативна програма „Транспорт".

Информацията отнасяща се до годишния доклад за напредъка на проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка".

16.1.4. Окончателен доклад по проект

При искане за окончателно плащане, но не по-късно от 3 месеца след крайната дата на изпълнение на дейностите по проекта, съгласно договора/заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ/последното прието изменение на договора/заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, се изготвя окончателен доклад по проект, отчитайки изпълнените дейностите по него. Докладът се изготвя от бенефициента по проекта. При изготвянето на доклада информацията се структурира съгласно приложения формат *(Приложение 24.19 В)*. Окончателният доклад по проект съдържа информация за цялостното развитие на проекта с акцент върху изпълнените дейности по него, настъпилите изменения по сключения договор за безвъзмездна финансова помощ и одобрените изменения на първоначалното проектно предложение, информация за проведените тръжни процедури, сключените договори, създадената организация от УО при управлението на проекта, предприетите мерки за публичност и осведомяване, финансовото изпълнение на проекта, изменението на индикаторите, срещнатите проблеми и съответните предприети корективни действия, информация за проведени проверки на място и съответното изпълнение на дадените предписания и препоръки, данни за изпълнението на предприети действия по одитни доклади и заключения, както и за изпълнение на целите на проекта и на приетия времевия график на основните дейности по проекта.

Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" извършва проверка на постъпилият окончателен доклад, като в срок от 10 работни дни от датата на резолюцията на директора на дирекция „Координация на програми и проекти" следва да одобри доклада или да го върне с препоръки за неговото подобряване. Препоръките на Управляващия орган следва да бъдат отразени от съответния бенефициент в срок от пет работни дни. За финализираната версия на окончателен доклад по проект се попълва контролен лист за окончателен доклад по проект който се съгласува от директора на дирекция „Координация на програми и проекти" и се одобрява от Ръководителя на Уо на ОПТ, в съответствие с приложения формат *(Приложение 24.19 Г)*.

Одобреният окончателен доклад по проект е необходимо условие за процедиране и извършване на верификация на разходите в окончателното плащане по проект .

Информацията отнасяща се до окончателния доклад по проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка”.

16.2. Месечна среща за отчитане на напредъка по проектите изпълнявани по ОПТ

Ежемесечно от УО се организира среща за отчитане на напредъка по проектите изпълнявани по ОПТ, която има за цел извършването на ежемесечен мониторинг на изпълнението на отделните проекти и дискусии по текущи въпроси, респективно отчитане на изпълнението на Опертативната програма. Месечната среща се организира и провежда от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ” и се води от Ръководителя на УО на ОПТ/Директора на дирекция „Координация на програми и проекти”/началник отдел „Мониторинг, информация и комуникация”. В нея участват представители на Управляващия орган, крайните бенефициенти и по преценка на УО се канят представители на Сертифициращия орган, Централното координационно звено и Одитиращия орган. При необходимост се канят за участие и представители на други институции свързани с управлението и изпълнението на ОПТ. УО изпраща покана за участие в месечната среща не по-късно от пет дни, като по възможност датата се определя на предходната месечната среща. По преценка на УО е възможно месечната среща да се проведе с всеки краен бенефициент поотделно.

Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ” е отговорен за изготвянето на проект на протокол от проведената месечна среща в рамките на седем работни дни след срещата. По преценка на ръководството на ОПТ проекта на протокол от проведената месечна среща може да се разпространи до участниците в срещата, които трябва да изпратят коментари по представения проект на протокол в срок до 5 работни дни след неговото изпращане. Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ” обобщава получените коментари в срок от три работни и финализира протокола и го разпространява до участниците.

16.3. Проверки на място

16.3.1.Същност и цели

Извършването на проверки на място е един от основните инструменти за осъществяване на мониторинг на програмите и проектите, съфинансирани със средства от бюджета на Европейския съюз. По време на проверката се отчита реалното физическо изпълнение на проекта, като се обхващат неговите административни и технически аспекти.

Основните цели на проверката на място могат да бъдат обобщени по следния начин:

- Съпоставяне на реалното изпълнение на проекта с подаваната информация в отделните доклади (Доклад за напредъка по проекта, шестмесечен и годишен доклад за напредъка по проекта изготвяни от съответния бенефициент , доклади на Изпълнителите по съответните договори по проекта и др.)
- Контрол и оценка на изпълнението на проекта на ниво бенефициент, в т. ч. и вменените му задължения.

- Използва се като основен инструмент за верификация на извършените от бенефициента разходи и тяхната допустимост. Проверява се съответствието на декларираното финансово изпълнение по проекта с физическото изпълнение (действително вложени материали в обекта, доставката на оборудване и извършени услуги съгласно договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ).
- Използва се като инструмент за идентифициране на нередности.

Проверките на място се използват в процеса на верификация на разходите, извършени от бенефициентите по Оперативна програма „Транспорт" 2007-2013 г., съгласно Указания на министъра на финансите относно Сертифициране на разходите по Оперативни програми, съ-финансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз (ДНФ № 02/10.03.2009 г.). Верифицирането на разходите от УО е цялостен процес по наблюдение и контрол върху финансовия и физически напредък по проектите за потвърждаване на приемливостта на декларираните разходи по одобрените проекти и е задължителното условие за последващо сертифициране от страна на СО. Управляващият орган се уверява и гарантира, че продуктите и услугите са предоставени или извършени и, че декларираните разходи от Бенефициентите по проектите действително са били извършени и съответстват на националните правила, както и тези на Общността.

С цел осигуряване на специфична техническа експертиза при провеждането на проверките на място УО сключи договор с консултантска фирма (консултант). В зависимост от нуждите за конкретната проверка на място УО определя нейния обхват и респективно видовете експерти, които се предоставят от конуслтанта..

16.3.2.Планиране на проверките на място

Проверките на място могат да бъдат извършвани на всеки етап от изпълнението на даден проект, но за постигане на максимална ефективност и резултатност за тяхното провеждане се извършва предварително планиране. В определени случаи, когато е необходимо, УО може да планира допълнителни проверки и да организира внезапни такива.

16.3.2.1 Организиране и подготовка на изготвянето на годишен план за провеждане на проверки на място

Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" ежегодно инициира процедура за Изготвяне на годишен план за провеждане на проверки на място. До 15-ти ноември на текущата година се провежда координационна среща с цел планиране на стъпките за изготвяне на годишния план за следващата година. Предварително съвместно с останалите отдели в УО се изготвя списък с проекти, които ще бъдат включени в годишния план. По време на срещата се прави детайлен преглед на наличната информация за всеки отделен проект и се извършва анализ за нейната достатъчност за провеждане на оценка на риска (използва се „Методология за оценка на риска", описана в *Приложение 24.71*). При идентифициране на липса на информация за даден проект се предприемат стъпки за нейното осигуряване до края на м. ноември на текущата година.

16.3.2.2 Изготвяне на годишен план за провеждане на проверки на място

Годишният план с посочен индикативен график по месеци за провеждане на проверки на място се изготвя на база резултатите от проведената оценка на риска, като се спазва приложения формат *(Приложение 24.22)*. Взема се под внимание наличната информация за планираните одити (Годишните одитни планове на вътрешни и външни одитори), външни проверки и мисии по проекта, за които е информиран УО. Съобразяват се всички обстоятелства, които могат да повлияят негативно/позитивно върху провеждането на проверката на място по дадения проект. При определянето на честотата и разпределението на проверките на място във времето се взема под внимание наличният капацитет в сектора за тяхното извършване. Годишният план се изготвя от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" най-късно до 10-ти декември и се предава на началник отдел „Мониторинг, информация и комуникация" за съгласуване. Не по-късно от 15-ти декември годишният план се представя на Ръководителя на УО за одобрение, като процесът трябва да приключи до края на м. декември на текущата година.

Управляващият орган изпраща за информация Годишния план за проверки на място на Сертифициращия орган в срок до 15 януари всяка година, съгласно указанията на министъра на финансите ДНФ № 02/10.03.2009 г. В същия срок се изпраща и на крайните бенефициенти на ОПТ, съгласно подписаните оперативни споразумения между тях и УО.

16.3.2.3 Проверки на място, извършвани в допълнение към годишния план

Допълнително планирани проверки на място

Управляващият орган на ОПТ по своя преценка може да извърши планирани проверки на място в допълнение към годишния план за провеждане на проверки на място. Допълнително планирана проверка на място може да бъде инициирана при следните обстоятелства:

- при провеждане на проверка на място от външни оторизирани институции – Сертифициращият орган, Европейската комисия, Централното координационно звено и др.
- повишаване на рисковете по проекта или идентифицирани на нови, което води до категоризиране на проекта в по-висока рискова група;
- възникнала необходимост от допълнителна верификация на разходите при постъпило искане за плащане от бенефициента;
- необходимост от проследяване на изпълнението на плана за изпълнение на направените предписания от доклада за проверка на място;
- съмнение за нередност;
- по други причини.

При допълнително планирана проверка на място УО следва да уведоми бенефициента не по-късно от 5 дни преди началото на проверката. В изключителни случаи, когато обстоятелствата го налагат , този срок може да бъде и по-кратък.

Корекции в годишния план за провеждане на проверки на място

Всички допълнения и изменения, които могат да настъпят в годишния план за провеждане на проверки на място през текущата година се изпращат на Сертифициращия орган в 5 дневен срок след тяхното одобрение.

16.3.2.4 Проверки на място, извършвани извън годишния план

Извънредни (внезапни) проверки на място

Управляващият орган на ОПТ по своя преценка може да проведе извънредна (внезапна) проверка на място по даден проект. Извънредната проверка може да бъде инициирана при следните обстоятелства:

- възникнала необходимост от допълнителна верификация на разходите при постъпило искане за плащане от бенефициента;
- необходимост от проследяване на изпълнението на плана за изпълнение на направените предписания от доклада за проверка на място;
- съмнение за нередност;
- по преценка и инициатива на УО.

В зависимост от конкретния случай Управляващия орган може да уведоми бенефициента предварително за предстоящата извънредна (внезапна) проверка или тя да бъде извършена без предупреждение.

16.3.3. Подготовка и организация на проверките на място

Процесът на подготовка на проверките на място от УО започва с осигуряване на необходимата информация и документация за преглед на състоянието на проекта, изброена по-долу :

- оперативни споразумения;
- договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- други споразумения (в т. ч. заемни споразумения);
- доклади за наблюдение;
- одитни доклади;
- сключените договори по проекта;
- предходни доклади от проведените проверка на място и изпълнение на направените препоръки;
- други доклади (доклади на Изпълнителите по съответните договори по проекта и др.);
- информация за финансовото изпълнение на проекта, необходима за извършване на оценка на физическия напредък;
- друга информация свързана с изпълнението на проекта.

На база на наличната информация се изготвя програма на проверката на място (дневен ред), който вътрешно се координира с останалите отдели в Управляващия орган.

УО информира с писмена кореспонденция бенефициента по проекта за провеждането на планирана проверка на място в съответствие с годишния план за провеждане на проверки на място по ОПТ не по-късно от 10 дни преди началото на проверката. Когато в проверката на място участва и консултантът, срокът за писмено уведомяване на бенефициента може да бъде намален до 5 дни преди началото на проверката. В уведомителното писмо се включва обхватът на проверката, точната дата и часа за начало на проверката, нейната продължителност, когато е известна, програма на проверката, необходимата организация и документация, която трябва да осигури бенефициентът и др.

Бенефициентът следва да осигури участие на компетентните лица в проверката на място, като предварително информира УО за своите представители. Той осигурява логистична организация, присъствие и участие на Изпълнителите по сключени договори, обект на проверката (проектант, строител, независимия строителен надзор и т.н.) и други заинтересувани страни при искане от страна на УО. Бенефициентът осигурява достъп до строителната площадка, офисите на заинтересуваните страни и отговаря за предоставяне на проверяващите на всички необходими строителни книжа и документи за целите на проверката.

Ако е планирано ползването на външна специфична експертиза по време на проверката на място консултантът се уведомява не по-късно от 10 дни преди началото на проверката. В уведомителното писмо се включва обхватът на проверката, за която консултанта следва да осигури участието на необходимите експерти, програма за проверката и др. Консултантът определя и осигурява ресурсите, които са необходими за изпълнение на поставената му задача.

Представителите на Управляващия орган, които ще извършат проверката на място детайлно се запознават с цялата налична информация по проекта и предварително идентифицират областите от проекта, за които е необходимо по-задълбочено разглеждане по време на провеждането й.

Минималният състав на екипа за проверка на място от страна на УО включва експерта отговорен за наблюдението на съответния проект и началник сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" или негов заместник. В зависимост от целта и обхватът на проверката на място могат да вземат участие и други служители на УО.

16.3.4. Провеждане на проверката на място

Проверката на място започва с встъпителна координационна среща между екипа от УО, експерти на консултанта и бенефициента. В зависимост от създадената организация, в нея могат да вземат участие и представители на Изпълнителите, Независимия строителен надзор, консултанти на бенефициента по проекта и др. Срещата може да се проведе при бенефициента, изпълнителите по договорите по проекта, приобектовия офис или на друго подходящо място от гледна точка на създадената организация. На срещата се обсъждат първоначалната програма за проверката на място, при необходимост се прецизира и допълва, определят се местата, които ще бъдат посетени, създава се необходимата организация на оперативно ниво за изпълнение на програмата. След уточняване на логистичните въпроси, свързани с провеждането на проверката, се преминава към изпълнение на уточнената програма. При възникнала необходимост, в хода на проверката към програмата могат да се добавят допълнителни дейности (да се разшири обхвата на проверката).

Проверката на място се провежда на ниво краен бенефициент и изпълнителите по договорите по проекта.

По време на проверката експертите на консултанта следва да бъдат придружавани от представителите на УО.

Проверката на място обхваща частично или напълно следните елементи:

- Проверка на достоверността на информацията, съдържаща се в отделните доклади
- Съответствие на физическия напредък с докладвания

- Изпълнение на оперативното споразумение, договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и др. споразумения
- Изпълнение на предписанията и препоръките от предходни проверки на място и одити
- Проверка на измеримите индикатори по проекта
- Наличие на необходимите човешки ресурси/Административен капацитет на бенефициента за управление на проекта
- Налични ресурси за управлението и изпълнението на проекта
- Налични процедури за управление на проекта от страна на бенефициента
- Установената система за кореспонденция
- Установената система за документиране, съхраняване и архивиране на информацията по проекта, както и нейната достъпност от контролиращите и одитиращи органи (наличие на адекватна одитна пътека)

- Проверка на съществуващта система за верификация на разходите от страна на бенефициетна
- Проверка на създадента организация от страна на бенефициета за независима проверка на изпълнените строителни работи (инвеститорски контрол или вменяване в задълженията на независимия надзор)

- Наличие на необходимия капацитет на Изпълнителите за изпълнение на сключените договори
- Мобилизация на Изпълнителите по договорите по проекта (човешки ресурс, механизация, материали и др.)
- Налична организация на бенефициента и Изпълнителите по договорите по проекта
- Наличие на всички строителни книжа и разрешителни съгласно българското законодателство
- Изпълнение на времевия график по проекта
- Съответствие на извършените строителни работи, доставки и услуги с договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение и сключените договори по проекта в т. ч. настъпилите изменения по тях, одобрения работен проект, инструкциите на независимия строителен надзор и т. н.

- При наличие на закупено оборудване – доставено ли е, използва ли се по предназначение

- Проверка на съотвествие на декларираните количества строителни работи спрямо изпълнените на обекта
- Проверка на качеството на изпълнените строителни работи
- Проверка на съотвествие на декларираните доставки и извършени услуги спрямо наличните на обекта и/или представени доказателства за тяхното извършване

- Проверка на съблюдаването на изискванията за публичност и информиране
- Друго, каквото се счита за необходимо, за добиване на пълна увереност, че проектът се изпълнява съгласно националните правила и че разходите могат да бъдат верифицирани от УО. Възможно е проверката да включва и други аспекти, без същите да са изрично записани по-горе.

Екипът следва да удостовери извършената проверка на място по проекта чрез снимков материал, където това е приложимо.

По преценка на екипът проверката на място може да приключи със заключителна среща за обобщаване на поети ангажименти от страните за предоставяне на допълнителна информация, документация, доказателства и обосновки с цел изготвяне на максимално достоверен доклад от проведената проверка на място. Уточняват се конкретните срокове и отговорните институции за всеки конкретен ангажимент.

За проведените срещи от проверката на място по проекта се изготвя присъствен лист с подписи на всички участници, който се координира от представителите на УО.

По преценка на УО на ОПТ от бенефициента по проекта може да се изиска да изготви и представи на УО подробен протокол от проведената проверка на място в срок от три работни дни след нейното приключване. В протоколът се включват подробно описание на областите, обхванати от проверката, поети ангажименти за предоставяне на допълнителна информация, отговорни институции и срокове за изпълнение. Коментарите и забележките на УО по протокола се отразяват от бенефициента в рамките на 1 ден.

Консултантът изготвя и представя на УО експертно становище от проведената проверка на място, оформено като доклад от проверка на място, в срок от десет дни след нейното приключване. Коментарите, забележките, искането на по-подробна информация от страна на УО по доклада се отразяват от консултанта в рамките на 2 работни дни.

16.3.5. Изготвяне на доклад от проведената проверка на място

На базата на събраната информация от проведената проверка на място в срок от 15 работни дни УО подготвя доклад от проведената проверка на място, в съответствие с приложения формат (*Приложение 24.30*). Когато в проверката на място участва и консултанта, УО изготвя доклада на база и на неговото експертно становище. В тези случаи, при наличие на обективни причини, срокът за подготовката на доклада може да бъде удължен Докладът съдържа целите на проверката на място, описание на областите, обхванати от проверката, направените заключения, препоръки и предписания и проследяване изпълнението на предходни препоръки. Ако в проверката на място участват представители на останалите отдели на УО на ОПТ, те следва да изпратят информация от тяхната компетентност в срок до 10 работни дни от проверката на място за обобщаване в отдел „Мониторинг, информация и комуникация” . По преценка на Ръководителя на УО на ОПТ или началник на отдел „Мониторинг, информация и комуникация” , изготвеният проект на доклад се предоставя на бенефициента за предварителни коментари, които следва да бъдат изпратени до УО в срок от 3 работни дни. УО разглежда представените възражения и в срок от 2 работни дни финализира доклада и го изпраща на бенефициета по проекта за изпълнение. За финализираната версия на доклада се попълва контролен лист за подготовка и изпълнение на проверка на място, в съответствие с приложения формат (Приложение 24.29). В случаите, когато в проведената проверка на място не са взели участие слижители на отдел „Финансово управление, контролите във финаносвата част на контролният лист не се попълват.

Докладите могат потвърдят пълно съответствие на декларираното от бенефициентите, да потвърдят частично съответствие, уточнявайки степента на

действителното изпълнение, или да отразяват пълно несъответствие, което води до отказ от плащане по представената от бенефициента документация.

Препис - извлечение от изготвения от УО доклад за конкретната проверка на място може да бъде и изпращан до Изпълнителя, Супервайзера, Консултантът и др., с препоръки, указания и предписания, които следва да бъдат отразявани в посочените от УО срокове.

16.3.6. Последващи действия от проведената проверка на място

Бенефициентът по проекта следва да предприеме необходимите последващи действия за изпълнение на включените препоръки в доклада от проведената проверка на място.

При необходимост от специфична експертиза за оценка на изпълнението на препоръките от доклада, консултантът може допълнително да бъде нает.

16.3.6.1 Механизъм за проследяване на изпълнението на предписанията и препоръките направени в резултат от проведената проверка на място

В срок до 5 работни дни от получаването на доклада от проведената проверка на място Бенефициентът изготвя проект на план за изпълнение на препоръките, съгласно приложения формат(*Приложение 24.24 А*). Проектът на план следва да включва конкретни стъпки за изпълнение на дадените предписания и препоръки, сроковете за тяхното изпълнение и разписани отговорности. Всички императивно посочени в доклада срокове следва да се спазят, като подробно се разпишат предприетите мерки. В рамките на пет работни дни от получаването на плана за изпълнение на направените предписания УО го одобрява или дава коментари по него. В случай на неодобрение, Бенефициентът следва до три работни дни да даде становището си по дадените коментари. Вземайки под внимание становището на Бенефициента УО финализира плана за изпълнение препоръките. В зависимост от обема и комплексността на отправените препоръки, УО може да организира работна среща / консултации със заинтересованите страни, с цел постигане на максимална ефективност на предложените от бенефициента стъпки, както и реалистични срокове за тяхното изпълнение. В тази връзка сроковете за преглед и одобрение на плана за изпълнение на препоръките се удължават.

Отчитането на изпълнението на плана на направените препоръки от проверката на място се включва в доклада за напредъка по проекта с цел по-доброто проследяване на тяхното изпълнение. По време на месечната среща за отчитане на напредъка по проектите, изпълнявани по ОПТ, се отделя специално внимание върху отчета на изпълнението на плана за действие. УО си запазва правото, в зависимост от важността на направените препоръки, да поиска ежеседмично отчитане на изпълнението на плана за действие и/или да организира внезапна проверка на място за отчитане на изпълнението на препоръките.

В изключителни случаи планът може да бъде изменен след надлежно отправено искане от страна на бенефициента, придружено със съответната обосновка и по преценка на УО, той може да бъде променян. Процедурата за изменение на плана изисква отделна кореспонденция и за такава не следва да се счита направени предложения в докладите за напредъка по проекта.

В случаите, когато крайният бенефициент не е започнал изготвянето на докладите за напредъка по проекта или същият е приключил с одобрен окончателен

доклад, той следва да изпраща актуална информация за реализацията на плановете, спазвайки формата залегнал в докладите за напредъка в отделна кореспонденция (*Приложение 24.24 Б*) в срок до петия работен ден от началото на всеки месец, до изпълнението на всички препоръки.

16.3.7. Методология за оценка на риска

Настоящата методология за оценка на риска (Приложение 24.71) е изготвена за целите на подготовка на годишния план за провеждане на проверки на място от УО на ОПТ от консултанта предоставящ специфична експертиза на УО на ОПТ при извършването на проверки на място съгласно подписания с него договор за изпълнение (№ Д-47/08.07.2010 г.). Предложеният от консултанта вариант е доближен до спецификата на оценяваните проекти по ОПТ и е приложим при подготовката на годишния план за провеждане на проверки на място от УО на ОПТ. С цел максимално автоматизиране на калкулациите, към предложената методология консултантът е разработил и модел за извършване на оценка на риска в електронен вид на 'MS Excel'. За улеснение на работата е изготвен и кратък наръчник за работа с модела. Оценката се извършва съвместно от експертите в сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" и проверявана от началника на сектора.

Оценката на риска се извършва за проекти, които са в изпълнение или по тях има подписан договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ или договор с изпълнител. През годината също могат да се извършват оценки на риска и съответно да се променя годишния план за провеждане на проверки на място от УО на ОПТ.

Съгласно медологията за всеки проект полученият комплексен рисков фактор е число и проектите се подреждат в зависимост от получените резулати. Броят на проверките на място се определя от получената класация и от капацитета на УО на ОПТ за извършване на проверки на място през годината. В общия случай е препоръчително проверките на място по високорисковите проекти да не бъдат повече от 3 за проект на година. С цел подобряване на ефективността и ефикасността на извършваните проверки на място по големите инвестиционни проекти и за проектите за техническа помощ по ОПТ, когато стойността на безвъзмездната финансова помощ е над 5 млн. лв ще се извършва **поне една проверка на място** всяка година, независимо от продължителността на изпълнението им. За проектите под тази стойност е необходимо да бъде извършвана поне една проверка по време на изпълнението им, преди окончателното плащане под формата на извънредна проверка.

16.4 Наблюдение на проекти, финансирани по приоритетна ос „Техническа помощ" на Оперативна програма „Транспорт", по които УО е бенефициент по тях

Наблюдението на проект, който е одобрен от УО и за който е издадена заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по приоритетна ос „Техническа помощ" на ОПТ се извършва според общите правила за регулярна отчетност и се базира на стандартните образци на доклади за наблюдение, приложени към наръчника. Докладите (месечен, шестмесечен, годишен и окончателен) се изготвят от отговорния в звеното за изпълнение на проекта (експерт от звеното за изпълнение на проекта или определен от Ръководителя на УО служител) и се одобряват от ръководителя на проекта. Докладите се съхраняват на електронен и хартиен носител в досието на проекта до момента на възникване на искане за плащане и се прилагат към него като част от пакета от документи, необходими за верификацията на извършени разходи.

Адекватно разделение на функциите в структурата на УО в случаите, когато УО е бенефициент на проекти, финансирани по приоритетна ос „Техническа помощ” на ОПТ, съгласно изискванията на чл. 13, ал. 5 от Регламент 1828/2006 г., се гарантира с възлагането на дейностите по верификацията на разходите и проверките на място на дипломиран експерт-счетоводител (одитор), който притежава значителен опит в прякото извършване на независим финансов одит и одитни проверки и/или подобни дейности по проекти и програми.

16.4.1 Доклад за напредъка по проект

Подготовката на доклади за напредъка е задължение на експерта, отговорен за изпълнението на проекта. В срок до петия работен ден от началото на месеца отговорният експерт от звеното за изпълнение на проекта или определен от Ръководителя на УО на ОПТ служител подготвя доклад за напредъка по проекта, като се обхваща напредъка през предходния месец. След издаването на заповедта за безвъзмездна финансова помощ отговорният експерт от звеното за изпълнение на проекта или определен от Ръководителя на УО служител подготвя доклад за напредъка по проекта, в срок до петия работен ден от началото на следващия месец, който обхваща напредъка на проекта от реалното начало на проекта до края на месеца на издаване на заповедта. Докладът обхваща периода от реалното начало на проекта до края на предходния месец и се одобрява от ръководителя на проекта. Информацията в доклада се структурира съгласно приложения формат (Приложение 24.16) и отразява действителния напредък по проекта, изпълнените дейности в отчетния период, планираните дейности, настъпили изменения по договорите и проекта, управлението на рисковете по проекта, срещнатите проблеми, предприетите корективни действия, финансовото изпълнение на проекта, изменение на индикаторите, информация за проведени проверки на място и информация за изпълнение на дадените предписания и препоръки, данни за изпълнението на предприети действия по одитни доклади и заключения, описание на предприетите стъпки по мерките за осведомяване и публичност и информация за създадената организация при изпълнението на проекта.

За всеки отделен доклад се попълва контролен лист за доклад за напредъка по проект съгласно приложения формат (Приложение 24.17.1). Дипломираният експерт-счетоводител при етапа на верификацията на разходите по дадено искане за плащане преглежда доклада/докладите, които са обхванати от съответното искане за плащане и попълва контролния лист.

Информацията отнасяща се до месечния доклад за напредъка на проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка”, като в допълнение ръководителя на проекта/експерт, определен от Ръководителя на УО на ОПТ въвежда и окончателната проверка извършена от дипломирания експерт-счетоводител в срок от 3 работни дни от получаването на неговия доклад, поради фактическата невъзможност да бъде осъществена от дипломирания експерт-счетоводител.

16.4.2 Шестмесечен доклад за напредъка по проект

В срок до 15-ти юли експертът, отговорен за изпълнението на проекта (експерт от звеното за изпълнение на проекта или определен от Ръководителя на УО служител) подготвя шестмесечен доклад за напредъка по проекта, който отчита периода от 1-ви януари до 30 юни на текущата година и се одобрява от ръководителя на проекта. При изготвянето на доклада информацията се структурира съгласно приложения формат

(Приложение 24.18) и отразява действителния напредък по проекта, изпълнените дейности в отчетния период, планираните дейности, настъпили изменения по договорите и проекта, управлението на рисковете по проекта, срещнатите проблеми, предприетите корективни действия, финансовото изпълнение на проекта, изменение на индикаторите, информация за проведени проверки на място и информация за изпълнение на дадените предписания и препоръки, данни за изпълнението на предприети действия по одитни доклади и заключения, информация за създадената организация при изпълнението на проекта и описание на предприетите стъпки по мерките за осведомяване и публичност.

За всеки отделен доклад се попълва контролен лист за шестмесечен доклад за напредъка по проект в съответствие с приложения формат (*Приложение 24.19.1*). Дипломираният експерт-счетоводител при етапа на верификацията на разходите по дадено искане за плащане преглежда доклада/докладите, които са обхванати от съответното искане за плащане и попълва контролния лист.

Информацията отнасяща се до шестмесечния доклад за напредъка на проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка", като в допълнение ръководителя на проекта въвежда и окончателната проверка извършена от дипломирания експерт-счетоводител в срок от 3 работни дни от получаването на неговия доклад, поради фактическата невъзможност да бъде осъществена от дипломирания експерт-счетоводител.

16.4.3 Годишен доклад за напредъка по проект

В срок до 31-ви януари експертът, отговорен за изпълнението на проекта (експерт от звеното за изпълнение на проекта или определен от Ръководителя на УО служител), подготвя годишен доклад за напредъка по проекта, който отчита дейностите за предходната година и се одобрява от ръководителя на проекта. При изготвянето на доклада информацията се структурира съгласно приложения формат (Приложение 24.19 А). Годишният доклад за напредъка по проект съдържа информация за действителния напредък по проекта, изпълнените дейности в отчетния период, планираните дейности, настъпили изменения по договорите и проекта, управлението на рисковете по проекта, срещнатите проблеми, предприетите корективни действия, финансовото изпълнение на проекта, изменение на индикаторите, информация за проведени проверки на място и информация за изпълнение на дадените предписания и препоръки, данни за изпълнението на предприети действия по одитни доклади и заключения, информация за създадената организация при изпълнението на проекта и информация във връзка с публичността на мерките.

За всеки доклад се попълва контролен лист за годишен доклад по проект в съответствие с приложения формат (*Приложение 24.19 Б 1*). Дипломираният експерт-счетоводител при етапа на верификацията на разходите по дадено искане за плащане преглежда доклада/докладите, които са обхванати от съответното искане за плащане и попълва контролния лист.

Информацията отнасяща се до годишния доклад за напредъка на проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка", като в допълнение ръководителя на проекта/експерт, определен от Ръководителя на УО на ОПТ въвежда и окончателната проверка извършена от дипломирания експерт-счетоводител в срок от 3 работни дни от получаването на неговия доклад, поради фактическата невъзможност да бъде осъществена от дипломирания експерт-счетоводител.

16.4.4 Окончателен доклад по проект

При искане за окончателно плащане, но не по-късно от 3 месеца след крайната дата на изпълнение на дейностите по проекта, съгласно заповедта за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ/последното прието изменение на заповедта за безвъзмездна финансова помощ, се изготвя окончателен доклад по проект, отчитайки изпълнените дейностите по него. Докладът се изготвя от експерт, отговорен за изпълнението на проекта (експерт от звеното за изпълнение на проекта или определен от Ръководителя на УО служител). При изготвянето на доклада информацията се структурира съгласно приложения формат (Приложение 24.19 В). Окончателният доклад по проект съдържа информация за цялостното развитие на проекта с акцент върху изпълнените дейности по него, настъпилите изменения по сключения договор за безвъзмездна финансова помощ и одобрените изменения на първоначалното проектно предложение, информация за проведените тръжни процедури, сключените договори, създадената организация от УО при управлението на проекта, предприетите мерки за публичност и осведомяване, финансовото изпълнение на проекта, изменението на индикаторите, срещнатите проблеми и съответните предприети корективни действия, информация за проведени проверки на място и съответното изпълнение на дадените предписания и препоръки, данни за изпълнението на предприети действия по одитни доклади и заключения, както и за изпълнение на целите на проекта и на приетия времевия график на основните дейности по проекта.

При подготовката на окончателния доклад по проект се попълва контролен лист в съответствие с приложения формат (Приложение 24.19.Г1). Дипломираният експерт-счетоводител при етапа на верификацията на разходите по искането за окончателно плащане преглежда окончателния доклад по проекта и попълва съответния контролен лист, който се съгласува от директора на дирекция „Координация на програми и проекти” и се одобрява от Ръководителя на УО на ОПТ.

Информацията отнасяща се до окончателния доклад по проект се въвежда в ИСУН, съгласно установената процедура в т. 16.5.2 – „Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка”, като в допълнение ръководителя на проекта/експерт, определен от Ръководителя на УО на ОПТ въвежда и окончателната проверка на окончателния доклад по проекта, извършена от дипломирания експерт-счетоводител в срок от 3 работни дни от получаването на неговия доклад, поради фактическата невъзможност да бъде осъществена от дипломирания експерт-счетоводител.

16.4.5 Среща за отчитане на напредъка по проектите

Ръководителят на УО по своя преценка и инициатива може да организира среща за отчитане на напредъка по проект/и, финансиран/и по приоритетна ос „Техническа помощ” в случаите, по които УО е бенефициент по него/тях. Срещата има за цел извършването на мониторинг на изпълнението на проекта и дискусии по текущи въпроси и проблеми. Срещата се води от ръководителя на УО или от определен от него служител на УО, като участие взимат представители на ЗИП и/или отговорните служители на УО.

Отговорният за изпълнението на проекта експерт (експерт от звеното за изпълнение на проекта или определен от Ръководителя на УО служител) изготвят и разпространяват проект на протокол от проведената среща в рамките на пет работни дни след провеждането на срещата. В случаите когато на срещата се разглеждат повече от едни проект тогава Ръководителя на УО определя лицето/лицата отговорно за подготовката на протокола. Участниците в срещата трябва да изпратят коментари по

представения проект на протокол в срок до пет работни дни след получаването му. Отговорното лице обобщава получените коментари в срок от три работни и финализира протокола, след което се разпространява на лицата участвали в срещата и се прилага в досиетата на проектите, които са засегнати в проведената среща.

16.4.6 Проверки на място

Проверките на място по проектите, финансирани по приоритетна ос „Техническа помощ" на Оперативна програма „Транспорт", по които УО е бенефициент, се извършват от дипломирания експерт-счетоводител, отговорен за верификацията на разходите. За всеки проект с продължителност по-голяма от 12 месеца се извършва минимум една проверка на място годишно. За проекти, които са с продължителност по-малка от 12 месеца се извършва минимум една проверка на място по време на изпълнението на проекта или след приключване на дейностите по него, но преди одобрението на окончателното искане за плащане.

На базата на събраната информация от проведената проверка на място, в срок от 10 работни дни, дипломираният експерт-счетоводител подготвя доклад от проведената проверка на място. Докладът съдържа целите на проверката на място, описание на областите, обхванати от проверката, направените заключения, препоръки и предписания и проследяване изпълнението на предходни препоръки. По преценка на дипломирания експерт-счетоводител изготвеният проект на доклад се предоставя на УО за становище. Звеното за изпълнение на проекта координира обобщено становище по предоставения доклад в срок от 10 работни дни. Дипломираният експерт-счетоводител разглежда предоставеното становище и в срок от 5 работни дни финализира доклада и го изпраща на УО за изпълнение.

Ръководителят на УО предприема мерки за изпълнение на дадените препоръки, като в зависимост от естеството им може да възникне необходимост от изготвяне на план (Приложение 24.24А) за изпълнението им. Звеното за изпълнение на проекта координира процеда. Според характера на отправените препоръки, стъпките и сроковете за изпълнение на дадените препоръки се предлагат от:

- Звеното за изпълнение на проекта, когато препоръките касаят неговите компетенции;
- от Звеното за изпълнение на проекта съвместно с останалите отдели в структурата на УО, когато препоръките касаят въпроси от компетенциите на УО;
- от компетентната структура, пряко отговорна за изпълнението на конкретната препоръка. Обикновено за въпроси, които са извън компетенциите на УО.

В случаите, когато планът за изпълнение на препоръките не се изготвя самостоятелно от Звеното за изпълнение на проекта, то изпълнява координиращи функции, като подпомага Ръководителя на УО на ОПТ при изготвянето на плана за изпълнени на препоръките. Съобразявайки съответното йерархично ниво, ЗИП изготвя необходимата кореспонденицята до ръководителя на отговорната структура, с цел получаване на адекватни предложения за корективни мерки, отговорни лица и срокове за изпълнение на конкретните препоръки. При необходимост, могат да се организират и работни срещи със заинтересованите страни.

Отчитането на изпълнението на направените препоръки от проверката на място за които ЗИП разполага с информация се включва в доклада за напредъка по проекта с цел по-доброто проследяване на тяхното изпълнение. За останалите случаи, обикновено

когато отгворните лица са извън УО, ЗИП включва информация за изпълнението на препоръките, когато е получило такава по писмен път. За целта, при изтичане на краен срок за изпълнение на препоръка, Звеното за изпълнение на проекта изготвя писмо до съответното отговорно лице, съобразявайки йерархичното му ниво, с искане за предоставяне на информация за изпълнение на дадената препоръка.

Оценката за изпълнението на направените препоръки се извършва от дипломирания експерт-счетоводител, отговорен за верификацията на разходите или от одитна институция. В случаите, когато проектът е приключил, и съществуват неизпълнени препоръки, които касаят и други проекти по ОПТ, с бенефициент УО, външният верификатор има ангажимент за проследяването им, съгласно сключения между него и УО на ОПТ договор.

.

16.5 Използване на ИСУН за целите на наблюдението на програмата на ниво проекти.

16.5.1. Общи положения.

Задълженият и отговорностите при работата с ИСУН по ОПТ са регламентирани в Постановление № 322/19.12.2008г. на Министерския съвет за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България (последно изменение в сила от 23.04.2010 г.) и Указанията на министъра на финансите относно въвеждане и актуализиране на информацията в Системата за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България.

16.5.2. Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите за напредъка.

Съгласно разпоредбите на чл. 4, ал. 7 от Постановление № 322/19.12.2008 г. на Министерския съвет (последно изменение в сила от 23.04.2010 г.), информацията се въвежда в срок до 3 работни дни от възникването или получаването на данните във връзка с изпълнението на дейностите по управлението, наблюдението, оценката и контрола на оперативните програми. УО на ОПТ изпълнява горе цитираните разпоредби по отношените на въвеждането на информация за докладите за напредък по следните варианти:

Вариант № 1 - До въвеждане в експлоатация на разширена функционалност на ИСУН, позволяваща въвеждане на коментари по приложени файлове и проследяване на тяхното изпълнение

Възникването на информацията във връзка с докладите за напредък съвпада с одобрението им от УО на ОПТ. В тази връзка конкретно информацията, свързана с докладите за напредъка следва да бъдат въведени в ИСУН в срок до 3 работни дни от датата на одобрение на доклада, което се осъществява с извършване на контролата „преглед/одобрение” от началник на отдел „Мониторинг, информация и комуникация” в съответния контролен лист или Ръководителя на УО на ОПТ при окончателен доклад по проект. Отговорният експерт по проекта е длъжен своевременно да информира отговорното лице при КБ за предприемане на действия за качване на изискваната информация в секция „Технически доклад” от модул „Управление на проекти” в ИСУН, след одобрението на съответния доклад. След въвеждането на информацията от страна на КБ и извършване на контролите от КБ, отговорният експерт по проекта

извършва преглед за нейното съответствие спрямо одобрения доклад, след което извършва своята контрола. В случай, че информацията не съответства с подадената в окончателната версия на доклада, той предприема мерки за нейното коригиране съвместно с КБ, след което извършва своята контрола. В съответствие с утвърдените контролни листове към докладите за напредъка, вторият контрол се извършва от началник на сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ", а „крайната проверка" се въвежда от началник на отдел „Мониторинг, информация и комуникация" , с което процедурата по въвеждане на информацията за даден доклад за напредъка на проекта приключва. В случаите на окончателен доклад по проект Ръководителя на УО на ОПТ въвежда „крайната проверка".

УО на ОПТ прилага този подход за изпълнение на разпоредбата поради факта, че към настоящия момент в секция „Технически доклад" от модул „Управление на проекти" в ИСУН има възможност да се въвежда само малка част от информацията съдържаща се в утвърдените образци за изготвяне на доклади за напредъка на проект и въвеждане на електронната версия на доклада. Това поражда фактическа невъзможност от прилагането на подхода, представен по-долу, когато е възможно да се дават коментари по цялата информация по изготвените от КБ доклади и да се проследи развитието на един доклад в т. ч. коментарите на УО и тяхното отразяване от КБ до постигане на окончателната версия.

Вариант № 2 - След въвеждане в експлоатация на разширена функционалност на ИСУН, позволяваща въвеждане на коментари по приложени файлове и проследяване на тяхното изпълнение.

УО на ОПТ ще счита, че възникването на информацията във връзка с докладите на напредък съвпада с тяхното изготвяне от страна на КБ и изпращането им на УО на ОПТ. В тази връзка при изготвянето и одобрението на доклад за напредъка по проект от КБ, отговорният служител от КБ въвежда своевременно информацията в ИСУН (под формата на прикрепен файл), но не по-късно от 1 работен ден от неговото одобрение и преди изпращането му по официален път до УО на ОПТ. Съдържанието на доклада се преглежда от отговорния за наблюдението на конкретния проект експерт от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ". В случай, че експертът има забележки, препоръки или коментари, той ги въвежда в системата и/или отразява в режим „проследяване на промени" („Track changes"), след което въвежда коригираната версия на доклада или в специално изготвената функционалност в ИСУН за представяне на коментари (в зависимост от изготвения интерфейс на ИСУН в разширената функционалност). Следвайки направените от УО коментари, КБ актуализира информацията и въвежда преработената версия на доклада в ИСУН. Докладът се преглежда повторно от отговорния за наблюдението на конкретния проект експерт от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ". В случай, че коментарите не са напълно отразени се повтаря процедурата докато се отразят всички забележки. След финализиране на информацията в доклада, отговорният за наблюдението на конкретния проект експерт от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" извършва своята контрола. В съответствие с утвърдените контролни листове към докладите за напредъка, вторият контрол се извършва от Началник на сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ", а „крайната проверка" се въвежда от началник на отдел „Мониторинг, информация и комуникация" , с което процедурата по въвеждане на информацията за даден доклад за напредъка по проект приключва. При изпълнение на процедурата се съблюдава универсалния срок от 3 работни дни за въвеждане на информацията от нейното възникване.

16.5.3. Използване на ИСУН при въвеждане на информацията за докладите от проверка на място

В срок от 3 работни дни от одобрението на доклада от проведената проверка на място се въвежда цялата информация, свързана с него в модул „Проверки на място" в ИСУН от отговорния експерт по проекта от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ". Базирайки се на регулярно подаваната информация от КБ за изпълнението на препоръките (следвайки "Механизъм за проследяване на изпълнението на предписанията и препоръките направени в резултат от проведената проверка на място"), отговорният експерт отразява промяната в статуса на изпълнението на дадена препоръка в тридневен срок от получаването на информацията от КБ.

17. Доклади за изпълнението на ОПТ

За помощта, финансирана от Общността, годишните и окончателните доклади за изпълнението са основно средство за измерване на успеха или провала на дадена ОП. Те служат като основа за комуникацията между УО и ЕК. Те са също и важни документи по отношение на годишния преглед на програмата между ЕО и страните-членки.
В допълнение, докладите дават възможност на КН да има задълбочен поглед за постиженията и недостатъците при изпълнение на програмата, за да се вземат решения за основни промени по отношение на приоритети, мерки и инструменти.

17.1. Годишен доклад за изпълнение

УО на ОПТ изготвя и представя до 30 юни на ЕК годишен доклад за напредъка по изпълнението на ОПТ за предходната година. Докладът съдържа информация за действителния напредък по изпълнението на ОПТ, съгласно 17.1.1

17.1.1. Съдържание на Годишния доклад

Годишният доклад за изпълнението на Оперативна програма „Транспорт" (ГДИ) (*Приложение 24.20/Приложение Контролен лист Приложение 24.21*) се изготвя от Управляващия орган (УО) и се одобрява от КН на ОПТ в съответствие с процедурните правила. Съгласно Регламент № 1083/2006 г. годишният доклад трябва да съдържа следната информация:
а) за постигнатия напредък при изпълнение на Оперативната програма и приоритетните оси спрямо техните специфични цели с количествено определяне на индикаторите на ниво приоритетни оси
б) за финансовото изпълнение на Оперативната програма, което подробно се посочва за всяка приоритетна ос:

- разходите, изплатени от бенефициентите, включени в исканията за плащане, изпратени до УО
- разходите, платени от институцията, отговорна за извършването на плащанията на бенефициентите
- съответното публично финансиране, общият размер на плащанията, получени от Комисията и количественото измерване на посочените в член 66, параграф 2 показатели

в) за индикативното разпределение на отпуснатите средства от фондовете по категории в съответствие с правилата за прилагане, приети от Комисията съгласно с посочената в член 103, параграф 3 процедура
г) стъпките, предприети от Управляващия орган или Комитета за наблюдение с цел да се осигури качеството и ефективността на изпълнението, по-специално:

- мерките за мониторинг и оценка, включително редът и условията за събиране на данните
- обобщение на всички значителни проблеми, срещани при изпълнението на Оперативната програма и всички взети мерки, включително отговора на забележките, направени съгласно член 68, параграф 2, когато е целесъобразно
- използването на техническата помощ

д) взетите мерки за предоставяне на информация и популяризиране на Оперативната програма
е) декларация от УО за значителни проблеми, свързани със спазването на общностното право, които са били срещнати при изпълнението на Оперативната програма. Когато са срещнати значителни проблеми, УО следва да идентифицира проблемите и взетите мерки за тяхното решаване
ж) когато е целесъобразно, напредъкът и финансирането конкретно на големите проекти
з) използването на помощта, освободена след анулиране, както е посочено в член 98, параграф 2, за УО или друг публичен орган през периода на изпълнението на оперативната програма.

Посоченото в букви д), е) и з) не се включва, ако не е настъпила значителна промяна след предходния доклад.
При структурирането и изготвянето на Годишния доклад стриктно се спазва изискването за неговото съдържаниие, съгласно приложение VIII на Регламент (ЕО) 1828/2006.

17.1.2 Процедура по изготвяне на Годишен доклад за изпълнението на ОПТ

Годишният доклад се изготвя от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”в отдел „Мониторинг, информация и комуникация” , като необходимата информация се предоставя от другите отдели в УО на ОПТ, бенефициентите по програмата и при необходимост други дирекции в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

До 15 януари всяка година началник отдел „Мониторинг, информация и комуникация” в УО изпраща писмо, с което иска актуална информация по отделните глави на Годишния доклад от началниците на отдели в УО УО и бенефициентите по програмата в съответствие с техните компетенции.

В срок до 18 февруари всяка година началниците на отдели и бенефициентите изпращат до началника на отдел „Мониторинг, информация и комуникация” исканата от него информация.

В срок до 18 март експертите от сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”изготвят проект на Годишен доклад за изпълнение на ОПТ в съответствие с Регламент 1083/2006 и Регламент 1828/2006 и въз основа на получената обобщена информация от другите отдели в УО, бенефициентите и другите дирекции в МТИТС.

След изготвянето на проекта за Годишен доклад, началникът отдел „Мониторинг, информация и комуникация” го изпраща за вътрешно съгласуване до началниците на отдели в УО. Те в срок от 7 календарни дни отправят препоръки и коментари по доклада. Релевантните забележки се отразяват от изготвилите доклада експерти в срок от 7 календарни дни, след получаването им. Коригираният доклад се изпраща до ръководителя на УО за окончателно съгласуване. Изготвянето на проект на Годишен доклад и вътрешното му съгласуване в УО следва да се извърши в срок до 30 април всяка година. След вътрешното съгласуване, експерти от отдел „Мониторинг, информация и комуникация” и другите отдели в УО попълват съответните части от *Контролния лист - 24.21,* по които изразяват отношение. В срок до две седмици след вътрешното съгласуване на Годишния доклад, той се изпраща за становище до СУСЕС в съответсвие с чл. 3. ал. 1, т. 8 на ПМС 70 от 14.04.2010 г.

Задълженията и типа на предоставяната информация са разпределени между отделите в УО на ОПТ и други дирекции в МТИТС и бенефициентите, както следва:

Отдел „Мониторинг, информация и комуникация”
Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”
Предоставя информация относно:

- Физическото изпълнение/напредък на отделните проекти по ОПТ
- Изготвя информация относно изпълнението на специфичните индикатори, заложени при изпълнението на отделните проекти и имащи пряко отношение за постигане на индикаторите от приоритетните оси на ОПТ
- Изготвя информация за идентифицирани възникнали проблеми, от компетенцията на отдела, и предлага съответни корективни действия
- Предоставя информация на сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”относно проведени одити на проекти по ОПТ и отразяване на препоръките и коментарите, включително информация относно изпълнението плановете за действие, изготвени в следствие на проведените одити*;*
- Координира събирането на необходимата информация от отделите в УО, бенефициентите на ОПТ и други релевантни структури в МТИТС при изготвянето на Годишния доклад;
- Подготвя годишния доклад за изпълнение на ОПТ;
- Координира вътрешното съгласуване на доклада;
- Координира дейностите по одобрение на годишния доклад от КН на ОПТ;
- Изпраща в ЕК чрез информационната система SFC2007 одобрения от КН доклад;
- Въвежда в информационната система SFC2007 необходимата информация за изпращане на одобрения от КН Годишен доклад;
- Уведомява ЦКЗ, че необходимата информация е въведена в информационната система SFC2007 и докладът следва да бъде изпратен на ЕК;

Сектор „Информация и комуникация”

- Дейностите по изпълнението на Комуникационния план през съответната календарна година;
- Осъществените мерки за информация и публичност през съответната календарна година;

Отдел „Финансово управление”

- Предоставя обобщена информация относно финансовото изпълнение/напредък на ОПТ по приоритетни оси и фондове
- Предоставя обобщена информация относно финансовото изпълнение/напредък на ОПТ по проекти (подписани договори с бенефициентите, извършени плащания от бенефициентите – разпределени като средства от ЕС и национален принос)
- Предоставя обобщена информация относно изготвените искания за сертифициране за изминалата календарна година
- Предоставя информация за платените разходи от органа отговорен за извършване на плащания към бенефициентите
- Предоставя информация за получените от ЕК плащания
- Предоставя информация относно идентифицирани възникнали проблеми, от компетенцията на отдела и предлага корективни действия
- Предоставя информация за случаите на възстановен или повторно използван финансов ресурс

Отдел „Програмиране”

Предоставя информация относно:

- Съществени изменения по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕО) 1083/2006
- Изготвените финансови прогнози и планирани средствата за ОП „Транспорт” и постигнатия напредък към края на отчетната година, включващи средства от КФ, ЕФРР, национално съфинансиране и други финансови институции;
- Сключените оперативни споразумения с бенефициентите на ОПТ или за изменения на съществуващите
- Промяна в индикативния списък с големи проекти;
- Административния капацитет на УО и на бенефициентите и предприетите мерки за подобряването му
- Използването на техническата помощ по ОПТ
- Идентифицирани възникнали специфични проблеми, предлага адекватни корективни действия

Отдел „Предварителен контрол”

- Предоставя обобщена информация по проекти относно изпълнението на процедурите за възлагане на обществени поръчки, проведени от крайните бенефициенти под контрола на отдела
- Предоставя информация относно идентифицирани възникнали проблеми и предлага съответстващи корективни действия

Дирекция „Правна” предоставя информация относно изменения и допълнения в нормативната уредба в областта на транспорта.

Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз и международно сътрудничество” предоставя информация относно хармонизацията и разминаването на Общтностното и българското законодателство.

Бенефициентите по ОПТ предоставят информация на сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ” относно:

- Физическия напредък по изпълнението на отделните проекти (проведени тръжни процедури, сключени договори, управление на рисковете при

изпълнението на съответните проекти и за изменения в количествено измеримите специфични индикатори)

- Финансовото изпълнение на отделните проекти;
- За големи проекти в процес на изпълнение информация съгласно т. D1 а приложения XXI и XII от Регламет 1828/2006 (физическо изпълнение);
- За големи проекти в процес на изпълнение информация съгласно т. Н 2.2 на приложения XXI и XII от Регламет 1828/2006 (финансово изпълнение);
- Списък с всички завършили големи проекти, като се представя няй-малко следната информация – дата на завършване; обща инвестиционна стойност, като се използва за шаблон . Н 2.2 на приложения XXI и XII от Регламет 1828/2006; основните индикатори за продукт и резултат, както и когато е приложимо за ключовите (core) индикатори;
- Идентифицираните проблеми при изпълнението на проектите и предложени корективни действия

17.1.3. Процедура по одобрение на Годишен доклад за изпълнение на ОПТ

С приключване на вътрешното съгласуване в УО завършва попълването на Контролния лист. Така изготвеният Годишен доклад се представя за становище на СКУСЕС в съответсиве с с чл. 3. ал. 1, т. 8 на ПМС 70 от 14.04.2010 г. Годишният доклад се изпраща на членовете на КН за одобрение в съответствие с Процедурните правила за работа на КН на ОПТ в срок до 10 май. Членовете на КН трябва да изпратят писмено коментарите и забележките си по Годишния доклад в срок от 10 календарни дни. Препоръките и коментарите се отразяват от изготвилите доклада експерти в срок от 5 календарни дни след получаването им. Годишният доклад за изпълнение на ОПТ се одобрява от членовете на КН на редовно или извънредно заседание или чрез провеждането на писмена процедура. В последния случай сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”изготвя протокол, отразяващ приетото решение, като копие от същия се изпраща по електронен път до членовете на КН за сведение. Одобреният Годишен доклад се изпраща официално на ЕК чрез ЦКЗ, като се използва системата SFC2007 в срок от 10 работни дни след неговото приемане от КН, но не по късно от 30 юни всяка година.

Съгласно чл.67 т.3 от Регламент (ЕО) 1083/2006, в рамките на 10 работни дни, ЕК информира УО на ОПТ относно допустимостта на Годишния доклад. В допълнение, в срок от 60 календарни дни Комисията информира държавата-членка за становището си по съдържанието на документа (чл.67 т.4 от Регламента). При наличие на препоръки и коментари относно съдържанието на Годишния доклад, сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”прави анализ на същите и предприема действия за отразяването им, като при необходимост изисква допълнителна информация от отделите в УО, другите дирекции в МТИТС и бенефициентите. Отразяването на забележките на ЕК в Годишния доклад се извършва в срок до 30 календарни дни след получаването им.

17.1.4. Схема за изготвяне, съгласуване и представяне на Годишния доклад на ОПТ

Изготвяне, съгласуване и представяне на Годишния доклад по ОПТ

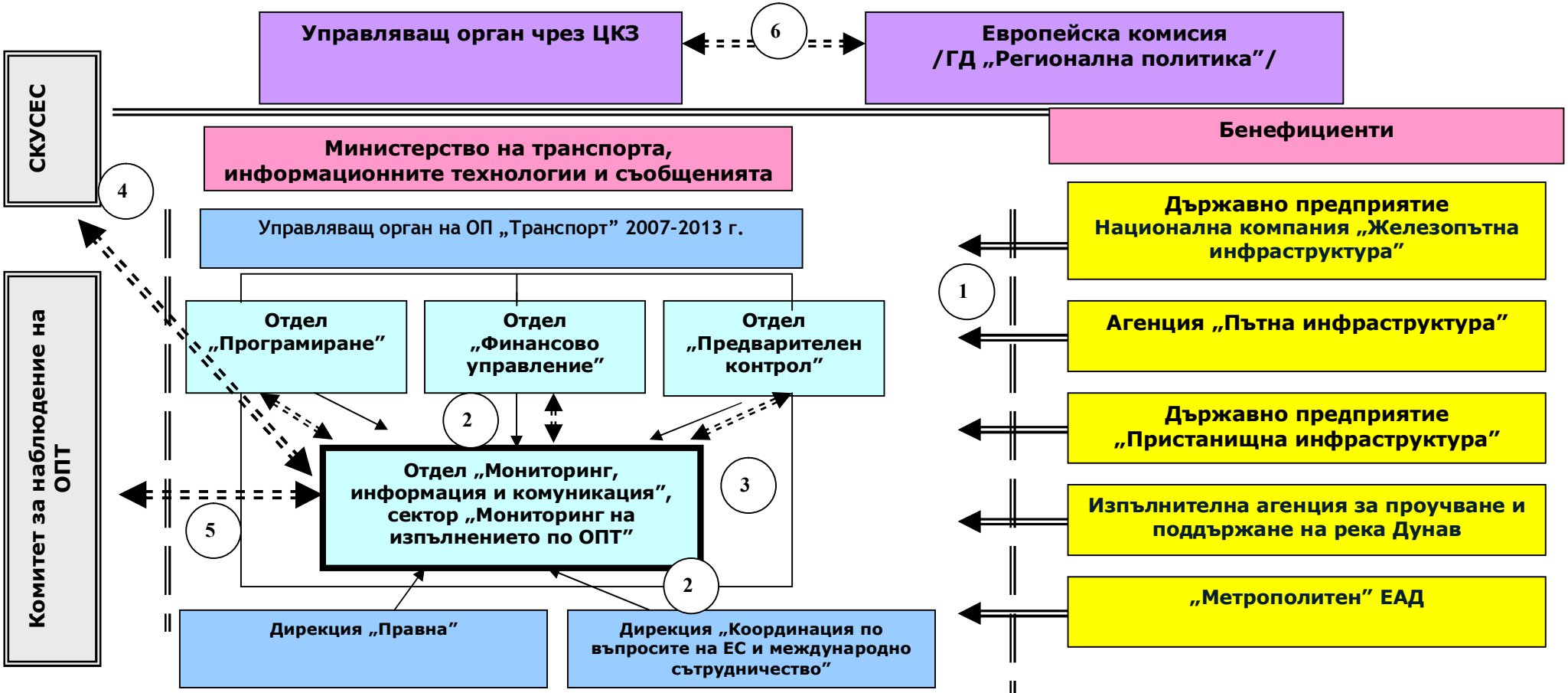

1. Бенефициентите предоставят информация на УО; 2. Отделите в дирекция КПП предоставят информация на отдел „Мониторинг, информация и комуникация"; дирекция „Правна" и дирекция КВЕСМС предоставят при необходимост информация на отдел „Мониторинг, информация и комуникация", дирекция КПП; 3. Изготвеният доклад се изпраща за съгласуване на отделите в дирекция КПП; 4. След отразяване на релевантните забележки, докладът се изпраща за съгласуване от СКУСЕС и 5 приемане от КН на ОПТ 6. След отразяване на релевантните забележки, докладът се предава на ЕК чрез ЦКЗ; ЕК изпраща коментари/забележки по доклада

17.2. Окончателен доклад за изпълнението

До 31 декември 2016 г. на Комисията се изпраща окончателен доклад за изпълнението на ОПТ. Окончателният доклад е подобен на годишните доклади по отношение на структурата и съдържанието, но същият обхваща целия период на изпълнение на ОПТ. Всички одобрени след 31 януари 2007 г. проекти и всички плащания за одобрени разходи, направени до 31 декември 2015 г., следва да се включат в окончателния доклад. Той трябва да включва също и първата оценка, направена от УО за силните и слаби страни на изпълнението на програмата и за нейните основни въздействия и преки резултати. Следва да се направи подробно сравнение между целите и постиженията на материално и финансово ниво, на определените в програмата индикатори за преки резултати и въздействие. Окончателният доклад на ОПТ се изпраща на Комисията, заедно с окончателното сертифициране на разходите, окончателният доклад за контрол и независима декларация за приключване, с цел балансът по ОПТ да бъде изплатен от ЕС.
Ако Комисията счете доклада за незадоволителен, тя отговаря в срок от пет месеца от датата на получаването му.
В срок от пет месеца от датата на получаване Комисията информира страната-членка за своето мнение по отношение на съдържанието на допустимия окончателен доклад за изпълнение..
Освен изготвянето на годишни и окончателен доклад за изпълнение, Управляващият орган трябва също така да даде своя принос за националните стратегически доклади, изисквани от страната-членка.

17.3. Указания и оперативни въпроси

Всеки годишен и окончателният доклад трябва да съдържат следната информация:
Резюме – то следва да съдържа информация за целта на доклада и кратко описание на всички основни въпроси описани подробно в следващите глави на доклада.

Изменения в общите условия, които са от значение за използването на помощта – основните елементи, водещи до промени в съществуващото положение, след като вече е започнало използването на помощта. Трябва да бъдат описани възможните последствия от тези промени за изпълнението на програмата и в частност по отношение на съгласуваността между Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие и други финансови инструменти като Европейската инвестиционна банка. Трябва да бъдат посочени също и възможните проблеми, свързани със съответните национални фондове (публични и частни).

Напредък по осъществяването на всеки приоритет – докладът следва да отразява постигнатия напредък при осъществяването на всеки един приоритет за всеки фонд. Той трябва да съдържа наличната информация, отнасяща се до физическите индикатори за резултат с цел да се определи напредъкът. Допустимо е първият годишен доклад да не включва всичките данни в тази сфера, но във втория годишен доклад празните места от първия следва да бъдат запълнени.

Напредък във финансовата част – актуалните финансови данни за програмата (само допустимите, действително платени сертифицирани разходи). Годишният доклад включва също и подробна информация за финансовите потоци отнасящи се до Кохезионния фонд и до Европейския фонд за регионално развитие, преведени от Комисията до компетентния орган по плащанията.

Предприети стъпки от Управляващия орган и от Комитета за наблюдение за осигуряване на качество и ефективност на изпълнението – предприети действия за подобряване качеството на оперативната програма. В частност всички направени изменения на програмата по инициатива на УО или на Комитета за наблюдение, и най-вече за изменение на относителния финансов дял на даден приоритет.

Действия по наблюдението и оценката – предприетите действия за разгръщане на мониторинга и системата за оценка.

Предприети действия за финансов контрол:

- потвърждаване, че всички финансови ресурси от КФ и ЕФРР се управляват и се използват в съответствие с добрите финансови практики за управление
- кратко обобщение на най-важните проблеми, срещнати по време на управлението и изпълнението на програмата
- финансовото въздействие на регистрираните нередности, корективните мерки, които вече са предприети и ако е необходимо измененията, които са направени в системата за управление и контрол

Обобщение на най-често срещаните проблеми – най-често срещаните проблеми при управлението на програмата. Корективни мерки могат да се предприемат по предложение на УО или на правителството на страната-членка, по искане от Комитета за наблюдение или в резултат на препоръки от Европейската комисия.

Използване на техническата помощ – следва да се прави разлика от една страна между разходи, свързани с управление, изпълнение, мониторинг и контрол и всички останали разходи от друга страна.

Изпълнение на мерките за информация и публиност по отношение на ОП „Транспорт" – извършените дейности свързани с информацията и публичността трябва да бъдат описани в доклада. Трябва да бъде представен напредъка по отношение на изпълнението на Комуникационния план и да бъде направен анализ и оценка на постигнатия ефект от изпълнението му на съответния етап**.**

Мерки, които имат за цел публичност на оперативната програма – в доклада следва да се опишат предприетите мерки за публичност и осведомяване на обществото за програмата. Напредъкът по изпълнението на Комуникационния план следва да се анализира и основните въздействия от информационната кампания да се представят.

Предприети стъпки за осигуряване на съгласуваност с други политики на Общността и цялостна координация – предприетите от УО действия с цел да се осигури съгласуваност с политиките на Общността, в т.ч. конкурентноспособност, обществени поръчки, защита на околната среда, премахване на неравенството насърчаване на равнопоставеността между мъже и жени.

Напредък и финансиране на големи проекти – представяне на подробни данни за финансовия напредък и по-важните резултати от големите проекти.

Контролните листа за годишния доклад се съдържат в Приложение 24.21.

18. Оценка

Оперативна програма Транспорт е предмет на оценка. Същата има за цел да подобри качеството, ефективността и съвместимостта на помощта от европейските фондове и изпълнението на Оперативната програма. Също така ще се оценява въздействието по отношение на стратегическите цели на Общността, във връзка с член 158 от Договора и специфичните структурни проблеми, засягащи България, в процеса на съблюдаване на нуждите от устойчиво развитие и съответното Общностно право в областта на въздействие върху околната среда и стратегическа екологична оценка.
Процесът на оценяване е дейност на ниво програма, която се извършва преди, по време и след края на програмния период. Всички оценки трябва да се извършат от независими експерти. Бюджетът за дейностите по оценката се покрива от приоритетна ос „Техническа помощ" на ОПТ.
Видовете оценка, определени в регламентите за Структурните фондове, са следните:

- Предварителна оценка
- Последваща оценка
- Междинна и текуща оценки

Целта на предварителната оценка, за провеждането на която носят отговорност страните-членки, е оптимизиране на бюджетните средства по ОП и подобряване качеството на програмата. Предварителната оценка започна през април 2006 г. Препоръките и измененията след направената предварителна оценка бяха отразени в ОПТ.
Последващата оценка се провежда от Комисията в сътрудничество със страните-членки и УО на ОП, които носят отговорност за събиране и предоставяне на нужната информация. Ще се проверява степента на изразходване на средствата, ефикасността и ефективността на програмирането по кохезионния фонд и ЕФРР, социално-икономическото въздействие и влиянието на приоритетите на Общността. Последващата оценка очертава факторите, допринесли за успеха и добрите практики или провала на оперативната програма, в т.ч. и по отношение на устойчивостта. Последващата оценка трябва да приключи до 31 декември 2015 г.
Текуща и междинна оценка
Текущите и междинната оценка трябва да се проведат от страните-членки по време на програмния период, когато мониторинът разкрие значително разминаване от първоначалните цели и когато има предложения за промяна на програмата. Комисията може да проведе текущи оценки по своя инициатива или в сътрудничество със страните-членки.

Процесът на оценяване трябва да включва следните етапи:

1. УО на ОПТ подготвя и изпраща на КН индикативен план за оценка (дори и при малък брой оценки или анализи през първите години).

2. Сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ" извършва координация на дейностите по оценка.

3. УО договоря с оценителя следното:

- Оценителят да следва насоките, подготвени от ЕК или УО

- Докладът за оценка да съдържа напълно самостоятелно обобщение и глава със заключения и препоръки
- Докладът за оценка да съдържа глава за резултатите от предишни оценки и методологии
- УО и засегнатите отдели да имат възможност за коментари по първоначалния вариант на доклада за оценка
- Преди одобрение, докладът за оценка следва да се проверява от експерт квалифициран оценител.

4. При одобряване на доклада за оценка трябва да се спазват следните критерии:

- Адекватно отразяване на исканията за информация, формулирани от възложителя и съответното задание
- Релевантна и адекватна оценка на получените резултати
- Коментар дали първоначалните и вторични данни, които са събрани са подходящи. Дали са достатъчно надеждни по отношение на очакванията.
- Надеждност на данните, анализирани в съответствие с установените правила
- Логични и обосновани езултати
- Непредубедени и конкретни заключения
- Докладът за оценка трябва да описва съдържанието и целите, както и организацията и резултатите на оценяваната програма

Докладите за оценка се представят на КН на ОПТ и са предмет на дискусия. КН публикува резултатите и препоръките от одобрените доклади за оценка на Интернет страницата на ОПТ съгласно правилата за прозрачност. УО подготвя план за действие за изпълнение на препоръките от оценките, които са направени, и редовно наблюдава изпълнението. Това е основна характеристика на доброто управление на програмата.

19. Управление на документооборота и архива

За да се създадат адекватни одитни пътеки (и на хартиен и ел. носител) и за да се осигури лесното намиране на документите по всяко време от оторизирано лице, трябва да бъдат създадени система за архивиране на хартиен носител (за документите на хартиен носител), както и електронна система за архивиране.
По време на изпълнение на ежедневните дейности, всички служители са отговорни за гарантирането, че документите, които съхраняват се извършва в съответствие с вътрешните правила и процедури за съхранение на документи.

Регистриране

Документооборотът към/от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията е регламентиран посредством „Вътрешни правила за реда и организацията на документооборота и административното обслужване в министерството на транспорта” *(Приложение 24.39).*
Тези правила уреждат:

- Организация на работата и деловодно обработване на входящата, вътрешно-служебна и изходяща документация
- Контрол по изпълнение на сроковете
- Правила за изготвяне и утвърждаване на нормативни актове
- Използване и пазене на печатите
- Съхраняване на документите

- Административно обслужване.

Автоматизирана информационна система

Всички документи, предложения, заявления, писма, сигнали, факсове и кореспонденция, получена на официалния електронен адрес на министерството задължително се регистрират в информационнна система (ИС). Използваният програмен продукт е системата за документооборот „EVENTIS R7”. Системната поддръжка на програмния продукт се извършва от дирекция „Информационно обслужване”.
Дирекция “Канцелария” въвежда и поддържа информация в ИС относно:

- номер и индекс на документацията;
- кореспондент, кореспондентски индекс;
- вид, тип и категория на документа;
- анотация на документа (относно);
- адресат;
- резолюция и резолиращ;
- отговорник;
- срок на изпълнение, ако има такъв;
- сканиране на хартиения документ и прикачване към регистрирания електронен документ.

С цел поддържане на адекватна одитна пътека в системата за документооборот „EVENTIS R7” е създадена функционалност „Европроекти”. Чрез тази функционалност на всеки документ свързан с изпълнението на ОПТ се дописва допълнителна индексация, осигуряваща наличност и проследяемост на документите по ОПТ. Системата осигурява, както създаване на документи с индекси по ОПТ, така и добавяне на индекси по ОПТ на вече регистрирани в деловодството на министерството документи.

Система за архивиране на документация на хартиен носител

Досиетата съдържат документи, информация и кореспонденция, свързана със специфична тема. Всички досиета са обозначени посредством използването на етикети, показващи точно съдържанието на досието.
Запазванет и архивирането на досиетата е регламентирано във „Вътрешни правила за реда и организацията на документооборота и административното обслужване в министерството на транспорта”.
Директорът на УО е отговорен за:

- разработвието и поддържането на оптимална система за архивиране, запазваща всяка въведена документация
- осигуряване на персонални и материални условия, необходими за изграждането и поддържането на система за архивиране
- гарантиране, че архивираната документация се пази, сцел тя да бъде на разположение на одитори

Управляващия орган на Оперативна програма „Транспорт” съхранява документите както следва (осигуряване на одитна пътека):

ОТДЕЛ „ПРОГРАМИРАНЕ”

Текущи преписки по общи въпроси, засягащи дейността на отдела

- Общо-административна кореспонденция, която не се отнася пряко до дейностите по ОПТ;
- Кореспонденция до Министерски съвет, Министерство на финансите, други ведомства по въпроси на ОПТ;
- Кореспонденция с МТИТС, включително другите отдели на дирекцията по въпроси на ОПТ;

Документи, касаещи подготовката на отделни проекти по ОПТ

- Всички документи, които се отнасят за отделен проект се съхраняват в хронологичен порядък. При необходимост към тях се добавят и копия от гореизброените документи, които имат непосредствено значение за подготовката на проекта;

Документи, относно процедурата на избор на проекти за финансиране

- Формуляр за кандидатстване и анексите към него;
- Решение на Ръководителя на УО за назначаване сформиране на оценителна комисия;
- Декларации за липса на конфликт на интерси и повертителност на участниците в оценителния процес;
- Формуляр за оценка и избор на проект;
- Доклад от работата на оценителната комисия;
- Решение на Ръководителя на УО за предоставяне на безвъзмездна финасова помощ;
- Договор за предоставяне на безвъзмездна финасова помощ за безвъзмездна помощ/заповед на министъра на транспорта ;
- Заповед министъра на транспорта, информационните, технологии и съобщенията за предоставяне на безвъзмездна помощ, когато бенефициент е УО та ОПТ;

Документи относно искане за промяна в договор за безвъзмездна помощ:

- Искане за промяна;
- Анекс на договор за предоставяне на безвъзмездна финасова помощ;
- Заповед на министъра на транспорта, информационните, технологии и съобщенията за изменение на заповед министъра на транспорта, информационните, технологии и съобщенията за предоставяне на безвъзмездна помощ, когато бенефициент е УО та ОПТ;

JASPERS

- Кореспонденция, свързана с дейността на инициативата JASPERS, като цялата кореспонденция се съхранява в хронологичен порядък, а към всеки проект се прилагат отнасящите се към него части

ОТДЕЛ „МОНИТОРИНГ, ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ”

Сектор „Информация и комуникация”

Документи, свързани с изпълнението на мерките по информация и публичност на големите инфраструктурни проекти, финансирани от ОП „Транспорт”, съгласно Регламент 1828/2006 г.

Документите се съхраняват в папка тип „Класьор”, отделна за всеки бенефициент. Когато бенефициентът има повече от един инфраструктурен проект, финансиран от ОП Транспорт, документите се съхраняват в отделни папки за всеки един проект.

- Разменена кореспонденция по електронен път за съгласуване на всяка комуникационна дейност по проекта
- Разменена кореспонденция по електронен път за съгласуване на рекламни и/или информационни материали по проекта, преди тяхното изработване (брошури, дипляни, информационни табели, билбордове, упоменателни табели и др.)
- Комуникационен план на инвестиционен проект- оригинал
- Разменена кореспонденция при одобрение и/или коментари върху Проекта на Комуникационен план на инвестиционен проект
- Доклад от сектор „ИК” за одобрение на комуникационния план на инвестиционен проект – оригинал
- Отчет за изпълнението на мерките за информация и публичност на инвестиционен проект, финансиран от ОП „Транспорт” 2007-2013 г. и Контролен лист към Отчета

Документи, свързани с дейността на сектор „Информация и комуникация”

- Разменена кореспонденция с ЕК относно представянето и одобрението на Комуникационния план на ОП Транспорт
- Оригинал присъствени листа от проведени тримесечни срещи на мрежата от експерти „информация и публичност”
- Протоколи от срещите на експертите по информация и публичност
- Оригинал присъствени листа от проведени публични събития, популяризиращи ОП Транспорт
- Попълнени анкетни карти за удовлетвореността от събитието;
- Снимков материал, доказващ провеждането на публичните събития – на оптичен носител;
- Ежедневен медиен мониторинг на публикациите и излъчванията в печатните и електронните медии – на оптичен носител;
- Контент анализ на месечна база на медийния мониторинг – на оптичен носител;
- Доклади, анализи препоръки от проведени социологически проучвания;
- Мостри (по 1 бр.) на изнесени презентации, изработени рекламно-информационни материали по ОП Транспорт;

Сектор „Наблюдение Мониторинг на проекти изпълнението по Оперативна програма „Транспорт"ОПТ"

Документацията се организира и класира по проекти/бенефициенти, а където е неприложимо - по тематика.

Общи документи, свързани с наблюдението на проекти по ОПТ

- Копие на Оперативните споразумения между УО на ОПТ и Бенефициентите
- Копие на формулярите за кандидатстване по ОПТ
- Копие на решенията на Ръководителя на УО на ОПТ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
- Копие на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПТ
- Копие на заповедите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПТ

Доклади за наблюдение

- Месечни доклади за напредъка по проектите
- Контролни листове към месечните доклади
- Шестмесечни доклади за напредъка по проектите
- Контролни листове към шестмесечните доклади
- Годишни доклади за напредъка по проектите
- Контролни листове към годишните доклади
- Окончателни доклади по проектите
- Контролни листове към окончателните доклади
- Кореспонденция относно коментарите и препоръките на УО на ОПТ към докладите за напредъка по проектите
- Копие на месечни / шестмесечни / годишни / окончателни доклади за напредъка на проектите, по които УО е бенефициент и копие на контролните листове към тях
- Копие на доклади за фактически констатации от извършена верификация на разходите за проектите, по които УО е бенефициент

Месечни срещи за отчитане на напредъка по проектите

- Кореспонденция относно организирането и провеждането на месечни срещи за отчитане на напредъка по проектите
- Протоколи от проведените месечни срещи
- Присъствени списъци на участниците в месечните срещи

Верификационнен процес

- Копие на искания за плащане
- Копие на приложения към исканията за плащане
- Копие на контролни листове към исканията за плащане

Проверки на място

- Документация, свързана с изготвянето на Годишни планове за проверки на място (резултати от проведена оценка на риска по проектите от ОПТ)
- Годишни планове за провеждане на проверки на място по ОПТ
- Изменения на Годишните планове за провеждане на проверки на място
- Кореспонденция, свързана с разпространяването на Годишните планове за провеждане на проверки на място по ОПТ
- Кореспонденция между УО на ОПТ и Бенефициентите относно организирането и провеждането на проверки на място
- Кореспонденция между УО на ОПТ и консултанта за предоставяне на специфична техническа експертиза при извършването на проверки на място
- Доклади от проведени проверки на място
- Контролни листове към докладите от проведени проверки на място
- Присъствени списъци на участниците в проверката
- Кореспонденция, свързана с изготвянето и одобрението на планове за изпълнение на предписанията от проведени проверки на място
- Планове за изпълнение на предписанията от проведени проверки на място
- Отчети на плановете (в случай, че няма доклад за напредъка по проект)
- Кореспонденция относно коментарите и препоръките на УО на ОПТ към отчетите на плановете за изпълнение на предписанията от проведени проверки на място

ИСУН

- Заповеди на министъра на транспортаМинистъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, с които са определени длъжностните лица от Управляващия орган на Оперативна програма „Транспорт” и крайните бенефициенти на програмата с право да въвеждат и актуализират информация в системата, както и лицата, осъществяващи пряк контрол върху дейността им.
- Искания за създаване/промяна/прекратяване на потребителски достъп в ИСУН
- Обща кореспонденция, свързана с ИСУН
- Кореспонденция относно указанията за въвеждане и актуализиране на информацията в ИСУН
- Кореспонденцията между УО на ОПТ и ЦКЗ относно възникнали проблеми при работата с ИСУН
- Кореспонденцията между УО на ОПТ и ЦКЗ относно искания за промяна на обхвата на системата
- Кореспонденция относно организирането и провеждането на обучения, свързани с работата в ИСУН

Одити

- Одитни доклади от извършени одити (от национални и европейски институции)
- Планове за изпълнение на препоръки от одитните доклади
- Справки за предприети действия във връзка с дадените препоръки в одитните доклади

Други документи

- Кореспонденцията във връзка с изпълнението на ОПТ, от компетенциите на сектор „Наблюдение на проекти по ОПТ”
- Доклади, справки, протоколи, мемо и др. документация, от компетенциите на сектор „Наблюдение на проекти по ОПТ”

Годишен доклад за изпълнение на ОПТ

- Годишни доклади за изпълнението на ОПТ
- Контролен лист по процедура за изготвяне на Годишен доклад за изпълнение на ОПТ
- Документи и разменена кореспонденция по изготвянето на годишни доклади за изпълнение на ОПТ
- Кореспонденция от ЕК във връзка с оценката за допустимост на годишни доклади за изпълнение на ОПТ
- Кореспонденция от ЕК във връзка с коментари, забележки и препоръки за качеството и съдържанието по същество на годишни доклади за изпълнение на ОПТ
- Кореспонденция с ЕК във връзка с провеждането на годишни срещи с УО за напредъка по ОПТ
- Кореспонденция с членовете на КН на ОПТ в случай на провеждане на писмена процедура за приемане на годишен доклад за изпълнение на ОПТ
- Подписани формуляри от членовете на КН на ОПТ за приемане на решение чрез писмена процедура на годишен доклад за изпълнението на ОПТ, в случай на провеждане на такава.

Индикативен план за оценка

- Индикативен план за оценка на ОПТ и свързаната с него кореспонденция;
- Документи и кореспонденция, свързани с избирането на независим оценител на Програмата
- Документи, свързани с дейността на независимия оценител на ОПТ – протоколи от проведени срещи, работни и окончателни версии на оценителните доклади, регистър на отразяване на препоръките от извършените независими оценки на ОПТ

Комитет за наблюдение на ОПТ

Съхранение на следните документи:

- Годишни декларации за липса на конфликт на интереси на членовете на КН
- Заповеди за промяна на състава на КН
- Протоколи от проведените заседания
- Аудио записи на заседанията
- Документи и кореспонденция, свързани с подготовката, организацията и провеждането на заседанията
- Документация, свързана с процедурите по избор на представители на НПО
- Документация, свързана с процедурите по избор на хоризонтални експерти в КН на ОПТ

- Протоколи от провеждане на процедура за неприсъствено вземане на решения Сектор „Мониторинг и оценка на Оперативна програма „Транспорт””
-

Други документи

- Кореспонденцията във връзка с изпълнението на ОПТ, от компетенциите на сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”
- Доклади, справки, протоколи, мемо и др. документация, от компетенциите на сектор „Мониторинг на изпълнението по ОПТ”

Годишен доклад за изпълнение на ОПТ

- Годишни доклади за изпълнението на ОПТ
- Контролен лист по процедура за изготвяне на Годишен доклад за изпълнение на ОПТ
- Документи и разменена кореспонденция по изготвянето на годишни доклади за изпълнение на ОПТ
- Кореспонденция от ЕК във връзка с оценката за допустимост на годишни доклади за изпълнение на ОПТ
- Кореспонденция от ЕК във връзка с коментари, забележки и препоръки за качеството и съдържанието по същество на годишни доклади за изпълнение на ОПТ
- Кореспонденция с ЕК във връзка с провеждането на годишни срещи с УО за напредъка по ОПТ
- Кореспонденция с членовете на КН на ОПТ в случай на провеждане на писмена процедура за приемане на годишен доклад за изпълнение на ОПТ
- Подписани формуляри от членовете на КН на ОПТ за приемане на решение чрез писмена процедура на годишен доклад за изпълнението на ОПТ

Индикативен план за оценка

- Индикативен план за оценка на ОПТ - версия 1, версия 2 и версия 3
- Кореспонденция с членовете на КН на ОПТ в случай на провеждане на писмена процедура за приемане на версия 2 на Индикативен план за оценка на ОПТ
- Подписани формуляри от членовете на КН на ОПТ за приемане на решение чрез писмена процедура на версия 2 на Индикативен план за оценка на ОПТ
- Документи и кореспонденция, свързани с избирането на независим оценител на Програмата
- Документи, свързани с дейността на независимия оценител на ОПТ – протоколи от проведени срещи, работни и окончателни версии на оценителните доклади, регистър на отразяване на препоръките от извършените независими оценки на ОПТ

Комитет за наблюдение на ОПТ

Съхранение на следните документи:

- Годишни декларации за липса на конфликт на интереси на членовете на КН
- Заповеди за промяна на състава на КН

- Протоколи от проведените заседания
- Аудио записи на заседанията
- Документи и кореспонденция, свързани с подготовката, организацията и провеждането на заседанията
- Документация, свързана с процедурите по избор на представители на НПО
- Документация, свързана с процедурите по избор на хоризонтални експерти в КН на ОПТ
- Протоколи от провеждане на процедура за неприсъствено вземане на решения от КН на ОПТ

ОТДЕЛ „ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ"

Сектор „Финансов контрол"

- Досие на Искания за плащане от външни бенефициенти - отделни класьори за всеки индивидуален проект, надписани с номера и наименованието на проекта..
- Досие на Искания за плащане от бенефициенти, в случая когато УО е бенефициент по приоритетна ос „Техническа помощ"- отделни класьори/папки за всеки индивидуален проект, надписани с номера и наименованието на проекта.
- Досие на Финансови отчети от външни бенефициенти - класьори за всеки индивидуален проект, надписани с номера и наименованието на проекта.
- Досие на Финансови отчети от бенефициенти, в случая когато УО е бенефициент по приоритетна ос „Техническа помощ"- отделни класьори за всеки индивидуален проект, надписани с номера и наименованието на проектите.
- Досие на Искания за средства от УО към СО - класьор надписан с наименованието на ОП, включващ папки, надписани с номера на всяко отделно Искане за средства .
- Досие на Финансови отчети от УО към СО- класьор надписан с наименованието на ОП, включващ папки, надписани с номера на всяко отделен Финансов отчет.
- Подписани Договори/Заповеди за отпускане на безвъзмездна финансова помощ-класьор, надписан за ОП "Транспорт" 2007-2013г.
- Оперативни споразумения с външни бенефициенти и кореспонденция-класьори за всеки отделен бенефициент.
- Одити по ОП „Транспорт"- класьори за проведени одити, включващ отделни папки за всяка одитираща институция.
- Плащания по ОПТ през системата за бюджетни платежни разплащания (СЕБРА)

Сектор „Счетоводна отчетност"

- Класьор Мемориален ордер № 1 – съдържа счетоводни операции по всеки проект, отразяващи поемането на ангажименти от Управляващия орган към бенефициентите по ОПТ на аналитично ниво проект, договор и източници на финансиране по проекта, файлирани в хронологичен ред
- Класьор Мемориален ордер № 2 – съдържа счетоводни операции, отразяващи одобрените лимити по искания за средства от

Сертифициращия орган по кодове в СЕБРА на аналитично ниво приоритетни оси по ОПТ,, файлирани в хронологичен ред

- Класьор Мемориален ордер № 3 – съдържа счетоводни операции, отразяващи възстановени суми от бенефициентите по ОПТ на аналитично ниво бенефициент, проект, договор и източници на финансиране по проекта, файлирани в хронологичен ред
- Класьор Мемориален ордер № 4 - съдържа счетоводни операции, отразяващи извършените плащания от кодове в СЕБРА и намаляване на ангажимента от Управляващия орган към бенефициентите по ОПТ на аналитично ниво приоритетна ос, проект, договор и източници на финансиране по проекта. Мемориалния орган съдържа и счетоводни операции, отразяващи извършените трансфери от Сертифициращия орган на аналитично ниво приоритетна ос, проект, договор, източници на финансиране по проекта, дейност и параграф по ЕБК и намаляването на лимити в СЕБРА, файлирани в хронологичен ред
- Класьор Мемориален ордер № 5 - съдържа счетоводни операции, отразяващи одобрените от Управляващия орган суми по всяко искане за плащане от бенефициентите по ОПТ на аналитично ниво бенефициент, проект, договор, източници на финансиране по проекта, вид на плащане, дейност и параграф по ЕБК, файлирани в хронологичен ред
- Класьор Мемориален ордер № 6 - съдържа счетоводни операции, отразяващи начислените вземания по нередности на аналитично ниво бенефициент, проект, договор, източник на финансиране по проекта и параграф по ЕБК, файлирани в хронологичен ред
- Класьор Мемориален ордер № 7 - съдържа счетоводни операции, отразяващи сумата на верифицираните разходи от Управляващия орган, включена в Доклад по сертификация и Декларация за допустимите към Сертифициращия орган на аналитично ниво приоритетна ос, източници на финансиране и вида на сертификата. Мемориалния ордер съдържа и счетоводни операции, отразяващи извършени корекции на Доклад по сертификация и Декларация за допустимите с размера на недопустимите разходи, въз основа на получено от Сертифициращия орган уведомително писмо на гореспоменатото аналитично ниво. Информацията е класифицирана в хронологичен ред.
- Класьор Мемориален ордер № 8 - съдържа счетоводни операции, отразяващи извършените корекционни записи и други счетоводни операции
- Класьор, съдържащ отчети по ЕБК, оборотни ведомости и информация за месечното засичане на лимити на Управляващия орган и съответните контролни форми към тях
- Класьор, съдържащ Годишни финансови отчети на Управляващия орган

ОТДЕЛ „ПРЕДВАРИТЕЛЕН КОНТРОЛ”

- Всички проекти на документация за възлагане на обществена поръчка, представени от възложителите преди одобрение от Управляващия орган;
- Копие от Решение, Обявление и документация за участие в обществена поръчка – така както се продава на участниците в процедурата;
- Копие от Допълненията към документация за участие в обществената поръчка, издадени в процеса на провеждане на процедурата за възлагане на обществената поръчка (отговорите и разясненията от страна на възложителя на всички въпроси на участниците, протокол от задължителната информативна среща, проведена с участниците в процедурата ако има такива);
- Копие от Заповедта на възложителя за назначаване на комисия за провеждане на процедурата;
- Копие от Протокол/и от работата на комисията за провеждане на процедурата и копие от подписани декларации по чл.35;
- Копие от Решение на възложителя за класиране на участниците и определяне на участника, определен за изпълнител, и копие от кореспонденцията за уведомяване на участниците;
- Копие от договор за изпълнение на обществената поръчка;

Оригинални контролни листове за извършени проверки от отдел „Предварителен контрол” на следните документи :

- Решение, Обявление и Документация за провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка
- Протокол/и от работата на комисията за провеждане на процедурата
- Договор за изпълнение на обществената поръчка
- Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ
- Заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Организиране на документацията, когато Управляващият орган на Оперативна програма „Транспорт” е бенефициент по програмата

Структурната единица в рамките на УО на ОПТ (Звено за изпълнение на проекта, сектор или отдел), в качеството си на бенефициент по проекта следва да съхранява следната документация:

- Формуляр за кандидатстване за безвъзмездна помощ по Техническа помощ на ОП Транспорт, анексите към него и съпътстващата кореспонденция
- Решение на Ръководителя на УО на ОПТ
- Заповед на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и нейните изменения
- Документация свързана с подготовката на тръжни документи за възлагане на обществена поръчка
- Документация свързана с провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка

- Договор с избрания изпълнител (в случай че има такъв)
- Контролни листа
- Документация свързана с изпълнението на договора с външния изпълнител (в случай че има такъв)
- Доказателствени документи за реално извършени разходи, изпълнени услуги, доставки и т. н. (фактури, платежни нареждания, приемно-предавателни протоколи, протоколи и др.)
- Искания за плащане и контролни листове към тях
- Финансови отчети
- Доклади за напредъка (месечен, шестмесечен, годишен, окончателен) и контролни листове към тях
- Друга документация свързана с изпълнението на проекта/Заповед за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Документи, относно процедурата на избор на проекти за финансиране

- Формуляр за кандидатстване и анексите към него
- Заповед за назначаване на оценителна комисия
- Доклад от работата на оценителната комисия
- Решение на Ръководителя на УО
- Договор за безвъзмездна помощ/заповед на министъра на транспортаМинистъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията
- Контролни листа

Документи относно искане за промяна в договор за безвъзмездна помощ:

- Искане за промяна;
- Заповед на министъра на транспорта, информационните, технологии и съобщенията за изменение на заповед запредоставяне на безвъзмездна помощ/заповед на министъра на транспорта, информационните, технологии и съобщенията;

Всички досиета се приключват и преместват в архива на министерството след приключване на съответните операции по ОПТ и се съхраняват минимум за период от седем години след приключване на съответната операция.
Централният архив на министерството се контролира и обслужва от дирекция „Канцелария" в министерството.

Електронна система за архивиране

Локална мрежа

Електронната система за архивиране напълно използва техническите и прорамни възможности на Локалната мрежа (LAN) изградена в миистерството на транспорта и включва всички съществуващи персонални компютри и мрежови принтери в стаите на министерството. Всички единици савзаимно свързани в LAN и това позволява използването на LAN за вътрешни и външни комуникации.
Всеки LAN потребител има потребителско име и парола за да се гарантира мрежовото идентифициране и достъп до съответните мрежови ресурси

Всеки LAN потребител има свой собстен ел. адрес и достъп до страниците, базирани във вътрешната мрежа (Intranet) на министерството, свързани с дейностите на МТИТС и достъпа до Интернет ако е необходим за изпълнение на служебните задължения на съответния потребител

Съдържание на папките

LAN потребителите използват следните папки, намиращи се на HDD пространството на централния сървър на МТИТС:

- **Персонални папки** , които служат за съхранение на досиетата на потребителя
- **Официални папки**, които са проектирани само за официално ползване. Досиетата с информация, свързана със специфичните дейности на всяка дирекция (отдел, сектор, звено, работна група и т.н) трябва да се запазват в официалните папки. Официалните персонални папки са също част от официалните папки
- Папки с ограничен диостъп, които съдържат информация, достъпна само за определена група потребители

Администриране на информационната система

Дирекция „Информационо обслужване" (ДИО) в МТИТС е изцяло отговорна за въвеждането и прилагането на „Политика за системно администриране и сигурност на сървъри, компютри и локална мрежа, използвани в министерството на транспорта" (Приложение 24.40). ДИО има подпомагащи, координиращи и унифициращи функции, свързани с дейностите за инсталиране, развитие, поддръжка и управление на информационните технологии в МИТСТ. ДИО извършва и подпомага всички информационни решения, произлизащи от политиката, включително инсталирането на допълнителни LAN единици.

Съществуващ актив и организация

Потребителите са оборудвани с Персонални компютри, принтери и скенери и те се поддържат от ДИО.
LAN потребителите са свързани с централния сървър на МТИТС. ДИО (системния администратор) е отговорна за цялостната поддръжка на сървъра. LAN потребителите в УО нямат администраторски права по отношение на сървъра и LAN. Централният сървър е оборуван с UPS система.

20. Информация, комуникация и публичност

Информацията и публичността са ключови дейности като част от управлението на Структурните и Кохезионния фондове на ЕС. Успешното представяне и изпълнение на Оперативната програма зависят и от ефективността на комуникационните дейности и спазването на принципа на партньорство. Регламент 1083/2006 на ЕС и регламент 1828/2006 на ЕК определят обхвата и фокуса на мерките за информация и публичност, които трябва да са насочени към популяризиране на Оперативната програма сред широката аудитория и гарантиране на прозрачността по отношение на бенефициентите и разходването на европейските средства.

Съгласно Регламент на Съвета (ЕС) № 1083/2006, член 69, съдържащ общите разпоредби за

Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд, България трябва да предостави информация относно и да публикува програмите и операциите съфинансирани от структурните инструменти. През новия програмен период 2007-2013 година правилата за изпълнение на мерките за информация и публичност са включени в Регламента на ЕК 1828/2006 (Прилагащ Регламент), съдържащ подробните правила за прилагане на Регламента на Съвета № 1083/2006. В съответствие с Прилагащия регламент, УО на ОПТ носи отговорност за публичността и изпълнение на заложените изисквания в Регламента.

Информацията за ОПТ трябва да е адресирана до европейските граждани и до бенефициентите. Тя трябва да цели публично представяне на ролята на Общността и да гарантира прозрачността при предоставяне на помощ от фондовете.

Отговорност на УО на ОПТ е подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на Комуникационен план, който да обхваща програмния период 2007-2013 г. Комуникационния план трябва да бъде утвърден от Комитета за наблюдение на ОП и от ЕК.

20.1. Нормативна рамка:

20.1.1. Регламенти на ЕС:

- Регламент № 1083/2006, Чл. 69 ;
- Регламент № 1828/2006, Глава II (чл. 2 – 10);

20.1.2. Национални разпоредби:

- Комуникационен план на ОП „Транспорт”, утвърден от ЕК на 13.08.2008 г. ;
- Глава 3 от Общия процедурен наръчник за управление на Структурните фондове и Кохезионния фонд в България;
- Комуникационна стратегия на НСРР
- Насоки за визуална идентичност, приети от Комитета за наблюдение на НСРР
- ПМС 121 от 2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС;
- РМС 113 от 2008 г. за определяне на Централно координационно звено, одитния орган по Оперативните програми, Централния информационен офис, Управляващите органи на оперативните програми и междинните зване за управление на средствата от Структурните фондове на ЕС в Р България;
- ПМС 6 от 2007 г. за създаване на Единен информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в Р България ;
- Оперативни споразумения, сключени между УО на ОПТ и бенефициентите на програмата;
- Закон за достъп до обществената информация;
- Методика за мониторинг и оценка на изпълнението на Комуникационния план и отделните комуникационни дейности на ОП „Транспорт” за програмен период 2007-2013 г., одобрен от Ръководителя на УО на ОПТ на 14.11.2008 г.

20.2. Роля на Управляващия орган на ОПТ

УО на ОПТ носи отговорност за разпространението и промотирането на програмата. Публичното представяне на ОПТ цели подчертаване на ролята на Общността в процеса на развитие на транспортната инфраструктура в България и трябва да гарантира, че помощта предоставяна от Европейския фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд се управлява и разходва прозрачно.

УО трябва да предостави ясна и подробна информация на потенциалните бенефициенти относно следното, съгласно т.2 от чл.5 на Прилагащия Регламент:

- възможностите за финансиране предлагани съвместно от Общността и страната-членка чрез ОП;
- критериите за избираемост и изискванията, които трябва да се изпълнят, за да се получи финансиране чрез ОП;
- процедурите, през които трябва да преминат кандидатите за финансиране и продължителността им;
- критериите за избор на операции, които ще се финансират;
- контакти на национално, регионално и местно ниво, от където може да се получи информация за ОП.

При изпълнението на мерките за информация и публичност, съгласно националното законодателство и практики, Управляващият орган трябва да привлече минимум една от долупредставените структури за разпространение на информация:

- национални, регионални и местни власти и агенции за развитие;
- търговски и професионални организации;
- икономически и социални партньори;
- неправителствени организации;
- организации, представляващи бизнеса;
- Европейските информационни центрове както и Представителствата на ЕК в страните-членки;
- Образователни институции

По отношение на комуникациите спрямо широката общественост, УО има следните отговорности съгласно т.1 на чл.6 от Прилагащия регламент:
УО трябва да гарантира, че мерките за информация и публичност се изпълняват в съответствие с Комуникационния план на оперативната програма чрез осигуряване на възможно най-широко медийно покритие, при използване на най-удачните форми и методи на комуникация на подходящото териториално ниво.

Минималните изисквания по отношение на мерките за информация и публичност, насочени към широката общественост съгласно т.2, чл. 7 от Прилагащия регламент 1828/2006 на ЕК са:

- организиране на мащабна информационна дейност при стартирането на ОП, дори без наличие на окончателен вариант на КП;
- организиране на поне едно мащабно публично събитие ежегодно, което е заложено в Комуникационния план, представящо постиженията на ОП, включително и големите инфраструктурни проекти;
- издигане на знамето на ЕС пред сградите на УО, в продължение на една седмица от датата 9 май;
- публикуване чрез интернет или по друг начин на списъка с бенефициентите, имената на операциите и стойността на публичното финансиране.

Управляващият орган координира планираните комуникационните дейности по отношение на ОПТ с Централния информационен офис /ЦИО/ в Министерски съвет, с цел избягване на препокриването на дейности с другите Управляващи органи и ефективното разходване на ограничения финансов ресурс.

Представители на сектор „Информация и комуникации" участват активно в дейността на националната мрежа на експертите по информация и публичност, координирана от ЦИО.

УО на ОП „Транспорт" отговаря за организацията на мониторинга и оценката на изпълнението на КП на ОПТ в изпълнение на изискванията на Глава 2, чл.4, ал.2 от Регламент 1828/2006 на ЕК. За целите на изпълнението на това задължение Ръководителят на УО на ОПТ е одобрил Методика за мониторинг и оценка на КП и отделните комуникационни дейности на ОП „Транспорт" за програмен период 2007-2013 г.

20.3. Задължения на бенефициентите на ОПТ

Информацията и публичността на проектно ниво са основна отговорност на бенефициентите и това тяхно задължение е включено в текстовете на Оперативните споразумения с УО на ОП „Транспорт" и в текста на Договора за предоставяне на безвъзмездна помощ от ОПТ. Задължение на всеки бенефициент е да определи по един експерт, който пряко ще отговаря за изпълнението на комуникационните дейности, свързани с проектите, финансирани от ОПТ. Бенефициентите се задължават да координират всички планирани комуникационни дейности по проекта със сектор „Информация и комуникация", ситуиран в УО на ОПТ.

С цел ефективно и ефикасно планиране и изпълнение на мерките за информация и публичност от страна на бенефициентите, УО ще разработи Ръководство за мерките за информация и публичност на ОПТ, в което ще бъдат разписани детайлните правила и изисквания, както и разпределението на отговорностите.

Съгласно чл.8 на 1828/2006 на ЕК, бенефициентите трябва да изпълняват следните минимални изисквания по отношение на проектите съфинансирани от Структурните инструменти:

- Бенефициентите трябва да поставят постоянна пояснителна паметна плоча на видимо място и с подходящ размер не по-късно от 6 месеца след приключване на работите по обекта в случаите, когато са изпълнени следните условия:
  - Общата стойност на публичното финансиране надхвърля 500 000 Евро;
  - Същността на операцията се състои в придобиване на физически обект, финансиране на инфраструктура или строителни дейности.

Паметната плоча трябва да информира за типа и името на операцията, както и да отговаря на изискванията на чл.9 от Прилагащия регламент. Тази информация трябва да заема минимум 25% от площта на плочата.

- По време на изпълнението на операцията, бенефициентът трябва да постави билборд на строителната площадка на всеки обект, когато са изпълнени следните условия:
  - Общата стойност на публичното финансиране надхвърля 500 000 Евро;
  - Същността на операцията се състои във финансиране на инфраструктура или строителни дейности.

Информацията отнасяща се до чл.9 от Прилагащия регламент трябва да заема минимум 25% от площта на билборда.

Когато операцията е завършена, билбордът трябва да бъде заменен с постоянна паметна плоча, както е указано в т.1.

- Когато една операция получава финансиране от ЕФРР и КФ, бенефициентът трябва да гарантира, че тези които участват в операцията са информирани за това финансиране. Бенефициентът трябва да съобщи и да подчертае, че операцията е избрана за финансиране от оперативна програма съфинансирана от ЕФРР или КФ.

Всеки документ, включително сертификат за участие или друг вид сертификат, касаещ операцията трябва да съдържа информация или послание, чрез което да се подчертава, когато е подходящо, че операцията е съфинансирана от ЕФРР или КФ.

2.3.1 Задължения на външните за УО бенефициенти по отношение на мерките по информация и публичност

Бенефициентът определя със заповед минимум един експерт-титуляр и един експерт – заместник от структурите, отговорни за проектите, предвидени за финансиране по ОПТ, който ще отговаря за изпълнението на изискванията за мерките по информация и публичност. Определените експерти по информация и публичност участват в координационните срещи на информационната мрежа, управлявана от сектор „Информация и комуникация".

Сектор «Информация и комуникация» организира на всеки три месеца координационни срещи, на които присъстват задължително: представител(и) на сектор «Информация и комуникация» в УО, експертите по информация и публичност на бенефициентите; представител(и) на сектор «Наблюдение на проекти по КФ 11-64», а в случаите, когато дневният ред го изисква – и представители на изпълнителите.

Задължения на експертите по информация и публичност на бенефициентите:

- Публикуването съдържанието на проекта в най-подходяща форма и по най-подходящ начин, с цел популяризирането му сред широката общественост;
- Промотирането на проекта и приноса на Общността за неговото осъществяване;
- Работа с всички заинтересовани лица и структури на гражданското общество, имащи отношение от реализирането на проекта;
- Участие в координационните срещи на експертите, отговорни за изпълнението на мерките по информация и публичност;
- Информирането на сектор „Информация и комуникация" за откриването на тръжни процедури по проекти, финансирани или предвидени за финансиране по ОП „Транспорт";
- Предоставяне на сектор „Информация и комуникация" на релевантна и актуална информация за всеки един етап от провеждането на тръжни процедури по проекти, финансирани или предвидени за финансиране по ОП „Транспорт"
- Изготвянето на прессъобщения и други материали, предназначени за представителите на средствата за масово осведомяване;
- Планиране и организиране на публични събития по проекта;
- Предоставяне на релевантна актуална информация по проекта на интернет страницата на бенефициента.
- Оценяване на КПИП на изпълнителите, в случаите, че мерките по информиране и публичност са възложени изцяло или частично на изпълнителите.
- Контрол и мониторинг на изпълнението на КПИП на изпълнителите, в случаите, когато мерките по информация и публичност са възложени изцяло или частично на изпълнителите.

- Изпълнение на мерките по информиране и публичност по проекта, съгласно одобрения КПИП.
- Отчетност пред УО на напредъка в изпълнението на мерките по информиране и публичност на КПИП.

Съгласувателни задължения на бенефициентите с УО:
Всяко публично събитие и планирани мерки по информация и публичност по проекта се съгласуват със сектор „Информация и комуникация" в Управляващия орган на ОП „Транспорт";

2.3.2 Задължения на бенефициентите за изпълнение на мерки по информация и публичност на проекти, финансирани по приоритетна ос „Техническа помощ" на ОП „Транспорт"
Бенефициентите са длъжни да предвидят и изпълнят релевантни спрямо проекта мерки за информиране и публичност.
1.3.2.1. Когато не е приложимо нищо друго, мерките по информиране и публичност се свеждат до изпълнение на мерки за визуална идентичност.
1.3.2.2. В случаите на закупена техника по проекта или друг материален обект, бенефициентите следва да поставят на видно място стикер или друг информационен обект, съдържащ логото и слогана на ОП „Транспорт", знамето на ЕС и позоваването на Европейския фонд за регионално развитие.
1.3.2.3. При подготовката на тръжна документация за възлагане на договор по проектите, бенефициентите, в качеството си на възложители, са длъжни да информират изпълнителите, че договорът ще се финансира със средства по ОП „Транспорт", както и всички произтичащи задължения по изпълнение на мерки по информиране и публичност.

20.4. Координация и сътрудничество

За успешното и ефикасно изпълнение на мерките за информация и публичност, заложени в Комуникационния план на ОПТ, е необходима координация и съгласуваност на информационната политика и на мерките за информация и публичност на следните нива:

- Управляващ орган и Централен информационен офис;
- Управляващ орган и бенефициенти на ОП «Транспорт»;
- Управляващ орган и дирекция «Връзки с обществеността и протокол» в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията
- Управляващ орган и Министерството на регионалното развитие и благоустройството
- Управляващ орган, бенефициенти на ОП «Транспорт» и избраните изпълнители за изграждане на инвестиционни проекти;
- Сътрудничество със Съвета за управление на средствата от Европейския съюз;
- Сътрудничество с всички държавни, неправителствени и обществени институции на национално и регионално ниво, които имат участие и/или са заинтересовани от реализирането на целите на Оперативната програма;
- Сътрудничество с пресцентъра на Представителството на Европейската комисия в Р България;.
- Сътрудничество с мрежата INFORM на експертите по информация и публичност, координирана с ГД «Регионална политика» на ЕК

Схема на координационния механизъм на комуникационните дейности

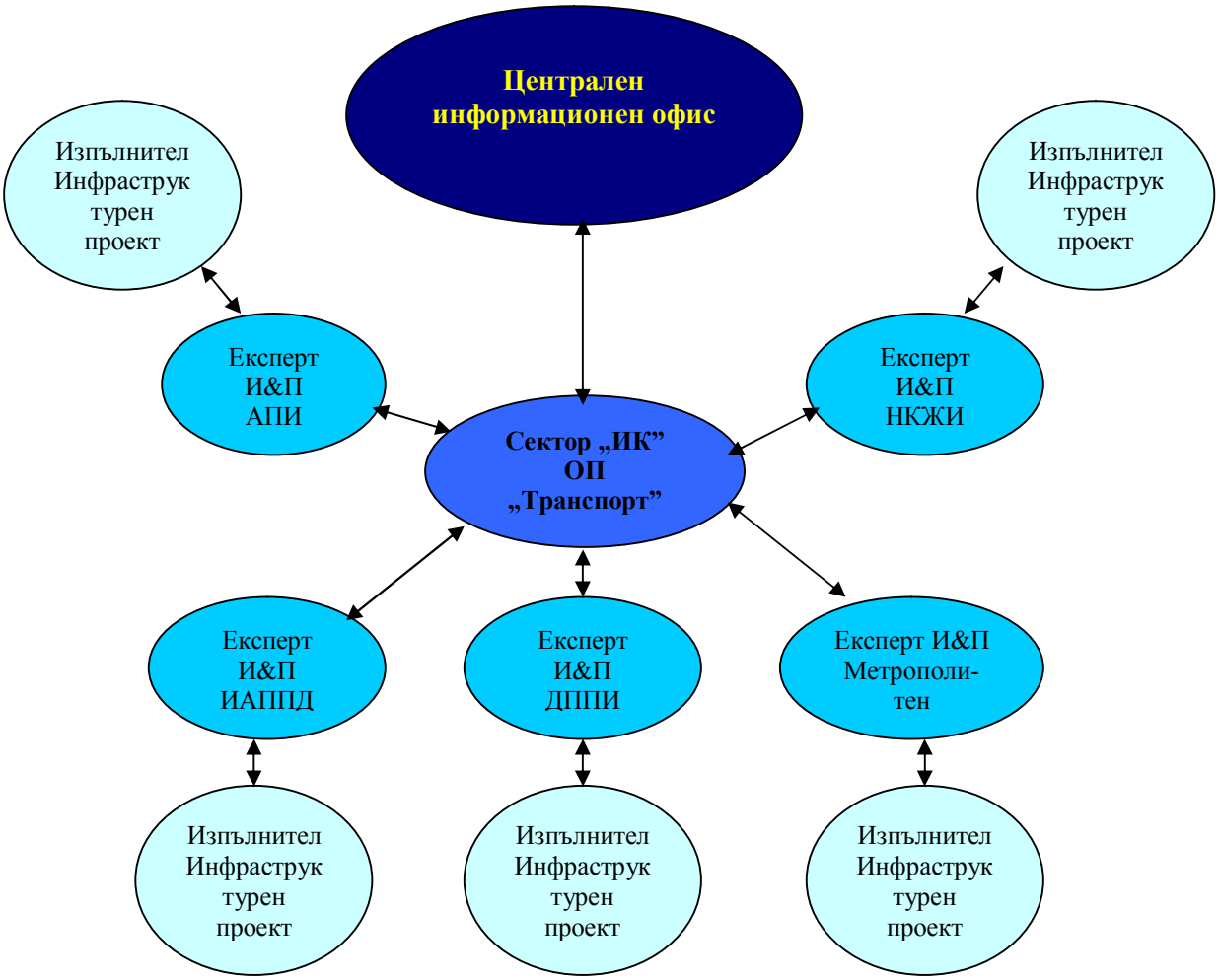

20.4.1. Координация между УО на ОПТ, бенефициентите на ОПТ и избраните изпълнители за изграждане на инвестиционни проекти

Съгласно Комуникационната стратегия на НСРР, УО на ОПТ има водеща роля в координацията на мерките на информация и публичност на бенефициентите на съответната програма.

Основната отговорност за комуникирането на ОПТ е на УО на ОПТ. Предвид спецификата на програмата, успешното изпълнение на целите на КП на ОПТ може да бъде постигнато с активното участие на бенефициентите на програмата.

20.5. Комуникационен план на Оперативна програма „Транспорт” 2007-2013 г.

Съгласно член 2 от Прилагащия Регламент, УО на ОПТ е задължен да разработи Комуникационен план, за да представи стратегическата рамка за предвижданите действия в областта на публичността и комуникациите. Комуникационният план трябва да покрива целия програмен период 2007-2013 г. УО трябва да предостави на ЕК изготвения Комуникационен план в рамките на четири месеца от датата на приемането на ОПТ. Минималните изисквания по отношение на Комуникационния план са в него да бъдат включени следните точки:

- цели и целеви аудитории;
- стратегия и съдържание на мерките за публичност, които ще бъдат предприети от УО по отношение на потенциалните бенефициенти и широката аудитория, при отчитане приносът на помощта от Общността на национално, регионално и местно ниво;
- индикативен бюджет за изпълнение на КП;
- административни звена, отговорни за управлението на Комуникационния план;
- представяне на начина за оценка на мерките за информация и публичност и приносът им за видимостта и популяризиране на оперативната програма и ролята на Общността.

Основната цел на Комуникационния план на Оперативна програма „Транспорт” 2007-2013 г. е :

Популяризиране и представяне на ОПТ, както и приносът на Общността за развитието на транспортната инфраструктура на България.

Извършването на мониторинг и оценка на изпълнението на КП, както и докладването са задължителни изисквания на Регламент 1828/2006 на ЕК. Напредъкът, реализиран при изпълнението на КП трябва да бъде докладван на заседанията на Комитета за наблюдение на ОПТ. УО трябва да информира Комитета за наблюдение за изпълнените мерки за информация и публичност и средствата, разходвани за целта. УО трябва да представи и доказателства за изпълнението им.

Годишните и окончателният доклад до ЕК за изпълнението на ОПТ трябва да съдържа като задължителен минимум следното, съгласно т.2 от чл.4 на Регламент 1828/2006 на ЕК:

- Примери за мерки за информация и публичност на Оперативната програма, предприети при изпълнението на Комуникационния план;

- Споразуменията за мерки за информация и публичност засягащи публикуването по електронен път или по друг начин на списък с бенефициенти, имената на операциите и сумите на публични средства, разпределени за операциите;

- Съдържанието на основните поправки в Комуникационния план.

Годишният доклад за 2010 г. и финалният доклад за изпълнението трябва да съдържат глава, която да включва оценката на резултатите от изпълнението на мерките за информация и публичност.

Напредъкът по изпълнението на Комуникационния план ще бъде наблюдаван непрекъснато през целия програмен период, като зе целта ще се извършва и ежегодна оценка с цел следене на напредъка по изпълнение на заложените цели.

Анализът на изпълнението е необходим не само, за да се изпълнят изискванията на Комисията, но и за нуждите на планирането и управлението на комуникационните дейности. Целта е да се оцени ефективността на изпълнените мерки, в следствие на което да се направят необходимите корекции и актуализации, а добрите практики да бъдат разпространени.

20.6. Комуникационни планове на инвестиционни проекти, предвидени за финансиране от ОП «Транспорт»

Отчитайки ключовата роля на комуникирането на европейските проекти и изискванията към мерките за информация и публичност на ниво проект, УО на ОПТ изисква от бенефициентите или избрания изпълнител да разработят Комуникационен план на ниво проект.

20.6.1. Общи положения:

- Комуникационните планове на инвестиционни проекти /КПИП/, предвидени за финансиране от ОП «Транспорт» се подготвят от бенефициента. По преценка на бенефициента задължението за подготовка и изпълнение на КПИП може да бъде прехвърлено частично или изцяло на избрания изпълнител, без това решение да освобождава бенефициента от отговорността за изпълнение на мерките за информация и публичност.

- КПИП обхваща целия период на изпълнение на проекта, считано от датата на сключване на договор с избрания изпълнител до края на третия месец след приключване на проекта.

- При подготовката на КПИП се отчитат всички изисквания по отношение на мерките за информация и публичност, заложени в Регламент 1828/2006, Комуникационната стратегия на НСРР, както и добрите практики в областта на връзките с обществеността.

- КПИП трябва да съдържа като минимум следните елементи: цели, целеви групи, план за действие, индикативен бюджет, количествени индикатори за изпълнение, наблюдение и отчетност, както и определеното административно звено/експерт, отговорно за изпълнението на КПИП.

- КПИП трябва да бъде подпечатан и подписан от отговорните лица от страна на изпълнителя.

- Липсата на одобрен КПИП от страна на УО на ОПТ не освобождава бенефициента, а когато е приложимо и избрания изпълнител, от задължението за изпълнение на мерките за информация и публичност за инвестиционни проекти, предвидени за съфинансиране от Европейския фонд за регионално развитие или Кохезионния фонд на ЕС.

20.6.2. Процедура за утвърждаване на КПИП, в случайте, когато бенефициентът е прехвърлил задължението за подготовка и изпълнение на КПИП на избрания изпълнител.

1. Избраният изпълнител разработва КПИП в срок до един месец след сключване на договор с бенефициента.

2. Разработеният КПИП се изпраща на електронен и хартиен носител за съгласуване с инженер-консултанта. В случай на постъпили препоръки от страна на инженер-консултанта, избраният изпълнител ги отстранява в срок от 5 дни от получаване на коментарите.

3. Съгласуваният от инженер-консултанта КПИП се изпраща на електронен и хартиен носител за преглед на бенефициента. Срокът за съгласуване или изготвяне на препоръки, при констатиране на недостатъци в документа, е 5 дни от получаване на КПИП. В случай на постъпили коментари от страна на бенефициента, избраният изпълнител ги отстранява в срок от 5 дни от получаването им.

4. Съгласуваният от бенефициента КПИП се изпраща на електронен и хартиен носител за преглед от УО на ОП «Транспорт». В срок от 10 дни от получаване на документа, сектор «Информация и комуникация» извършва преглед на КПИП с помощта на контролен лист за оценка, *Приложение № 24.60.* Първата контрола се извършва от експерт от сектор «Информация и комуникация». Втората контрола се извършва от началника на сектор «Информация и комуникация».

5. В случай, че проверката на сектор «Информация и комуникация» установи, че КПИП не отговаря на изискванията, документът се връща чрез бенефициента на изпълнителя за отразяване на коментарите на УО на ОПТ. Изпълнителят актуализира КПИП в срок от 10 дни от получаване на забележките.

6. В случай, че сектор «Информация и комуникация» оцени КПИП като приемлив, в тридневен срок се изготвя доклад до Ръководителя на УО на ОПТ с предложение за одобрение на КПИП, към който са приложени КПИП и попълнен Контролен лист за оценка на КПИП на инвестиционен проект. Формат на доклад за оценка на КПИП, финансиран от ОПТ, е представен в *Приложение № .24.61.*

7. След одобрението на КПИП, пълната документация, включваща разменената кореспонденция, оригинала на одобрения КПИП, попълненения Контролен лист за оценка и одобрения от Ръководителя на УО на ОПТ доклад, се съхранява от сектор «Информация и комуникация»

8. УО на ОПТ уведомява в тридневен срок писмено бенефициента, че КПИП е одобрен от Ръководителя на УО на ОПТ.

9. Бенефициентът в тридневен срок от получаване на уведомлението на УО на ОПТ, се задължава да информира писмено изпълнителя и инженер-консултанта, че КПИП е одобрен от УО на ОПТ и утвърден от бенефициента.

10. Сектор «Информация и комуникация» предоставя копие от одобрения КПИП на сектор «Наблюдение на проекти по КФ 1164 / 94» за осъществяване на контрол и мониторинг по отношение изпълнението на КПИП.

20.6.3. Процедура за утвърждаване на КПИП, в случаите, когато е изготвян от бенефициента.

1.Изработеният от бенефициента КПИП се изпраща на електронен и хартиен носител за преглед от УО на ОП «Транспорт». В срок от 10 дни от получаване на документа, сектор «Информация и комуникация» извършва преглед на КПИП с помощта на контролен лист за оценка, *Приложение № 24.60.* Първата контрола се извършва от експерт от сектор

«Информация и комуникация». Втората контрола се извършва от началника на сектор «Информация и комуникация».

2. В случай, че проверката на сектор «Информация и комуникация» установи, че КПИП не отговаря на изискванията, документът се връща на бенефициента за отразяване на коментарите. Бенефициентът актуализира КПИП в срок от 10 дни от получаване на забележките.

3. В случай, че сектор «Информация и комуникация» оцени КПИП като приемлив, се изготвя в тридневен срок доклад до Ръководителя на УО на ОПТ с предложение за одобрение на КПИП, към който са приложени КПИП и попълнен Контролен лист за оценка на КПИП на инвестиционен проект.

4. След одобрението на КПИП, пълната документация, включваща разменената кореспонденция, оригинала на одобрения КПИП, попълненения Контролен лист за оценка и одобрения от Ръководителя на УО на ОПТ доклад, се съхранява от сектор «Информация и комуникация»

5. УО на ОПТ уведомява в тридневен срок писмено бенефициента, че КПИП е одобрен от Ръководителя на УО на ОПТ.

6. Сектор «Информация и комуникация» предоставя копие от одобрения КПИП на сектор «Наблюдение на проекти по КФ 1164 / 94» за осъществяване на контрол и мониторинг по отношение изпълнението на КПИП.

20.6.4. Процедура за утвърждаване на КПИП в случаите, когато се изготвя от бенефициента и от избраните изпълнители

1. Във формуляра за кандидатстване по проекта се отбелязва задължително, че мерките по информация и публичност ще бъдат изпълнявани и от бенефициента, и от избраните изпълнители, като се посочва разпределението на основните дейности по информиране и публичност, както тяхното разпределение между бенефициента и избраните изпълнители.

2. В подготвената тръжна документация за възлагане на обществена поръчка за избор на изпълнител се посочват задълженията по информация и публичност, които изпълнителят ще извършва, като се изисква в представените ценови оферти отделно перо, предвидено за изпълнение на мерките по информация и публичност.

3. Бюджетът по информация и публичност, посочен във формуляра за кандидатстване, не може да надвишава сумарно всички разходи (на изпълнителите и на бенефициентите), извършвани по отношение изпълнението на мерките по информиране и публичност.

4. Процедурата за одобрение на КПИП на избрания изпълнител се осъществява по реда на процедура 20.6.2.

5. Процедурата за одобрение на КПИП на бенефициента се осъществява по реда на процедура 20.6.3.

6. След одобрението на всеки КПИП по проекта, пълната документация, включваща разменената кореспонденция, оригинала на одобрения КПИП, попълненения Контролен лист за оценка и одобрения от Ръководителя на УО на ОПТ доклад, се съхранява от сектор «Информация и комуникация».

7. УО на ОПТ уведомява в тридневен срок писмено бенефициента за всеки отделен КПИП по проекта, че КПИП е одобрен от Ръководителя на УО на ОПТ.

8. Сектор «Информация и комуникация» предоставя копие на всеки одобрен КПИП по проекта на сектор «Наблюдение на проекти по КФ 1164 / 94» за осъществяване на контрол и мониторинг по отношение изпълнението на КПИП.

20.7. Отчитане на изпълнението на мерките за информация и публичност на инвестиционни проекти, предвидени за финансиране от ОП «Транспорт»

1. След датата на одобрение на КПИП, бенефициентът изготвя на тримесечна база отчети за изпълнението на мерките за информация и публичност на инвестиционни проекти, предвидени за финансиране от ОП «Транспорт». *Приложение № 24.62*.

2. Отчетите трябва да постъпват в УО на ОПТ както следва:

- за периода януари-март – до 10 април на текущата година;

- за периода април-юни – до 10 юли на текущата година;

- за периода юли – септември – до 10 октомври на текущата година;

- за периода октомври – декември – до 10 януари на следващата година.

3. Първият тримесечен отчет трябва да включва и периода от датата на сключване на договор с избрания изпълнител.

4. Тримесечните отчети трябва да включват информация за напредъка в изпълнението на КПИП, както и за извършените дейности в областта на информацията и публичността от страна на инженер-консултанта и на бенефициента.

5. Тримесечните отчети трябва да бъдат придружени с контролен лист, като първата контрола се попълва от бенефициента. Форматът на контролния лист е представен в *Приложение № 24.63*.

6. Сектор «Наблюдение на проекти по КФ 1164 / 94» извършва проверка на съдържанието на тримесечните отчети с помощта на контролния лист, който е попълнен от бенефициента като първа контрола. Втората контрола се осъществява от експерт от сектор «Наблюдение на проекти по КФ 1164 / 94». Третата контрола се извършва от началника на сектор «Наблюдение на проекти по КФ 1164 / 94».

7. При констатирани несъответствия или недостатъчна информация в тримесечния отчет, УО на ОПТ връща с коментари документа на бенефициента.

8. В срок от 5 дни от получаване на коментарите от УО на ОПТ, бенефициентът актуализира тримесечния отчет.

9. Оригиналите на тримесечните отчети и попълнените контролни листа се съхраняват от сектор «Наблюдение на проекти по КФ 1164 / 94».

10. В срок до 4 месеца след приключване на изпълнението на проекта, бенефициентът предоставя на УО на ОПТ окончателен доклад за изпълнението на мерките за информация и публичност в процеса на изпълнение на инфраструктурния проект.

11. Окончателният отчет трябва да покрива периода от датата на сключване на договор с избрания изпълнител до края на третия месец след приключване на проекта.

14.Оригиналът на окончателния отчет се съхраняват от сектор «Наблюдение на проекти по КФ 1164 / 94».

20.8. Правила по отношение на технически характеристики, касаещи информацията и публичността

20.8.1. Съгласно чл.9 от Прилагащия регламент, всички мерки за информация и публичност насочени към бенефициентите, потенциалните бенефициенти, потенциалните изпълнителите на проекти и широката общественост трябва да включват следното:

- Европейският символ, съгласно графичните стандарти заложени в Анекс I на Прилагащия регламент и изписване на текста „Европейски съюз”
- Препратка към фонда, който финансира:
- За ЕФРР: „Европейски фонд за регионално развитие”
- За КФ: „Кохезионен фонд”
- Слоган избран от УО, който подчертава добавената стойност получена чрез интервенцията на Общността, а за предпочитане „Инвестираме във вашето бъдеще”

Техническите изисквания по отношение на Европейският символ могат да бъдат намерени на интернет адрес:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/graph/embleme_en.htm

Чрез провеждането на национален конкурс за избор на лого и слоган на ОП „Транспорт” са избрани визуален символ на програмата и слогана „По-близо, по-близки…”.

Техническите изисквания по отношение на логото и слогана на ОП «Транспорт» и логото на Националната стратегическа референтна рамка могат да бъдат намерени на интернет адрес: http://www.optransport.bg/page.php?c=152&d=229

20.8.2. Съгласно чл. 8 от Прилагащия регламент и изискванията на УО на ОПТ се определят следните минимални изисквания по отношение на информационни табели и постоянните обяснителни табели на инвестиционните проекти на стойност над 500 000 евро, които трябва да бъдат изработени и монтирани от бенефициентите:

- Постоянната обяснителна табела трябва да информира за типа и името на операцията, като елементите: емблема на ЕС, наименованието на съфинансиращия фонд на ЕС и логото и слогана на Оперативната програма, трябва да заемат мининум 25% от табелата. Тя трябва да бъде монтирана в срок от 3 месеца след изпълнение на инвестиционния проект.
- Информационната табела трябва да съдържа следните елементи: емблема на ЕС, наименованието на съфинансиращия фонд на ЕС и логото и слогана на Оперативната програма, които заемат мининум 25% от табелата. Задължително

е да бъдат отбелязани и логото на Националната стратегическа референтна рамка, стойността на съфинансирането от европейските фондове, стойността на националното съфинансиране и наименованието на инвестиционния проект. Информационната табела се монтира на обекта в началния етап на изграждането, преди провеждането на официалната церемония „първа копка".

- Размерът, информацията и дизайна на информационните табели и постоянните обяснителни табели се съгласуват с УО на ОПТ по електронен път.
- Примерен дизайн на информационна табела е представен в *Приложение № 24.66.*

20.9. Интернет страницата на УО на ОПТ www.optransport.bg

20.9.1. Администриране на интернет страницата

Администрирането на интернет страницата се осъществява от сектор „Информация и комуникация" в отдел „Програмиране", подпомаган от избрания изпълнител за поддръжка и хостинг на страницата.

Секторът отговаря за актуализиране на информацията на отделните рубрики и секции. При необходимост за актуализация на документи и/или информация, които са от компетентността на други отдели и сектори в рамките на дирекция «Координация на програми и поректи», съответните ръководители на звена предоставят информацията в електронен формат на сектор «Информация и комуникация» за публикуване на страницата.

20.9.2.Минимални изисквания за публикуване на информация на интернет страницата

В съответствие с изискванията на нормативната уредба, сектор «Информация и комуникация» публикува задължително следната информация на интернет страницата:

- индикативна годишна работна програма за предстоящите процедури по чл. 6 на ПМС 121, не по-късно от 31 януари на съответната бюджетна година.
- насоки за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от ОПТ
- информация за сключените на договори/издадени заповеди за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, съгласно чл. 37 на ПМС 121.
- банер към Единния информационен портал за обща информация за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Р България
- линкове към интернет страниците на бенефициентите на програмата
- банер за подаване на сигнали за нередности

20.9.3. Достъп до интранет страницата

Достъпът до служебната информация се осъществява от длъжностни лица, които имат различни нива на потребителски достъп.

1. Създаване/промяна на потребителски профил:

При назначаване на нов служител се попълва „Искане за създаване на потребителски профил в Интранет страницата на ОП „Транспорт". Чрез него служителят заявява какви права на достъп желае да му бъдат осигурени. Искането се одобрява от прекия ръководител, съгласувано с началник на отдел или директор на дирекция и се изпраща на сектор „Информация и комуникация". В срок от 5 работни дни служителите от сектор „Информация и комуникация" са длъжни да изпратят на служителя потребителско име и парола за достъп до Интранет страницата на ОП „Транспорт" със съответните права на достъп, отразени в „Искане за създаване на потребителски профил в Интранет страницата на ОП „Транспорт". При необходимост от промяна на потребителски профил се прилага гореописаната процедура. Форматът на Искане за

създаване/промяна на потребителски профил в Интранет страницата на ОП „Транспорт” е представен в *Приложение № 24.64.*

2. Закриване на вече съществуващ потребителски профил:

При напускане на служител, се попълва „Искане на закриване на потребителски профил в Интранет страницата на ОП „Транспорт”. Искането се попълва от прекия ръководител на напусналия служител и се изпраща на сектор „Информация и комуникация”. Служителите на сектор „Информация и комуникация” са длъжни в срок от 5 работни дни да закрият потребителското име и парола на напусналия служител. Форматът на Искане за закриване на потребителски профил в Интранет страницата на ОП „Транспорт” е представен в *Приложение № 24.65.*

3. Пълни права за достъп до Интранет страницата на ОП „Транспорт”.

Пълни права за достъп имат Ръководителят на УО на ОПТ, директорът на дирекция „Координация на програми и проекти”, началникът на отдел „Мониторинг, информация и комуникация” в дирекция „КПП” в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, както и служителите на сектор „Информация и комуникация”, които отговарят за администрирането на интернет страницата на ОП „Транспорт”.

4. Осигуряване на права за достъп до рубрика „Преглед на печата”.

За нуждите на пресцентъра на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, както и на пресцентровете на бенефициентите на ОП „Транспорт”, се създава обща парола. Нивото на достъп на тази парола до интранет страницата е само за рубрика „Преглед на печата”.

5. Поддържане на база данни от потребители на Интранет страницата на ОП „Транспорт”.

С цел осигуряване на контрол на достъпа до интранет страницата и постоянна отчетност, сектор „Информация и комуникация” поддържа база данни, в която ще се вписва всеки потребител, неговите права за достъп, датата на предоставяне на паролата и датата на прекратяване на достъпа. Заявленията за осигуряване и прекратяване на достъпа ще се съхраняват в сектор „Информация и комуникация”.

21. Развитие на административния капацитет

Административният капацитет е ключов фактор за успешното управление и изпълнение на Оперативната програма.

Управляващият орган на ОПТ отговаря за подготовката и осъвременяването на Стратегията за организационно развитие на дирекцията, както и за подготовката на програми и планове за обучение на служителите на Управляващия орган и за организацията и провеждането на обученията.

Административният капацитет на бенефициентите ще бъде оценяван редовно от УО на ОПТ с оглед осигуряването на успешно изпълнение на техните функции.

Методология за оценка на административния капацитет на бенефициентите:

- Административни звена за изпълнение на проекти – наличие на административна структура в съответствие с функциите на бенефициента/Звено за изпълнение на проекти;
- Функции на административните звена – съответствие на функциите на административните звена с установената структура, броя на служителите и текущия статус на проекта;

- Брой на служителите, ангажирани с изпълнението на проектите (за всяко административно звено);
- Движение на персонала – новодошли, напуснали, повишени, свободни позиции (за всяко административно звено);
- Квалификация на служителите по отношение на изпълнението на проекти, включително придобита допълнителна квалификация, преминати обучения.
- Професионален опит на служителите в сферата на изпълнение на проектите.

Стратегия за организационно развитие

Управляващият орган на ОПТ подготви своя Стратегия за организационно развитие. Визията за развитието на дирекция „Координация на програми и проекти" в МТИТС е насочена към постигане на отлично изпълнение на функциите й по управление на Оперативна програма „Транспорт" и успешното преминаване от разработването и реализацията на проекти, финансирани от предприсъединителните фондове към логиката и изискванията за финансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд. Мисията, дефинирана в Стратегията за организационно развитие е изграждането на напълно функциониращ УО на ОПТ, отлично сътрудничещ си със своите партньори и бенефициенти, с оглед оптималното постигане на приоритетите по ОПТ и осигуряване на ресурсите, необходими за развитие на транспортната инфраструктура на България в следващите 7 години, посредством въвеждането на практики на ЕС.

Дефинирани са следните цели:

- Развитие на човешките ресурси;
- Успешно преструктуриране на дирекцията от управление на проекти, финансирани по ИСПА към операции, финансирани по Кохезионния фонд/Европейския фонд за регионално развитие;
- Подобряване на ефективността на работния процес;
- Подобряване на технологиите и условията на труд.

С оглед постигане на основните цели на дирекцията беше подготвен план за действие. На база на целите, стоящи пред организационното развитие на дирекция „Координация на програми и проекти" в МТИТС, бяха дефинирани следните задачи с оглед развитието на човешките ресурси:

- Ефикасно използване на човешкия потенциал;
- Изграждане на компетентни и сплотени екипи;
- Повишаване на работната мотивация;
- Организиране и провеждане на обучения, работни семинари, семинари и т.н.

Трансформиращи действия:

- Повишаване на броя на служителите/запълване на свободните позиции;
- Подбор на кандидати за свободните длъжности;
- Извършване на проучвания и оценки на нуждите от обучения за служителите;
- Подобряване на квалификацията на служителите и изготвените планове за обучение посредством включване на допълнителни форми на обучение;
- Придобиване на познания за сектора и управленско ноу-хау посредством запознаване с най-добрите практики;

- Провеждане на обучения в други страни-членки или обмяна на опит и информация за управлението, мониторинга и контрола на финансовата помощ по линия на КФ/ЕФРР;
- Повишаване на служителите в съответствие с представянето им.

Следните задачи бяха определени във връзка с успешното преструктуриране на дирекцията с оглед на преминаването от управление на проекти, финансирани по ИСПА/КФ 1164/94 към операции, финансирани от КФ/ЕФРР, а именно:

- Установяване на управленска система с ясно дефинирани институционални и персонални отговорности;
- Осигуряване на ефективен вътрешен контрол в процеса на подготовка и вземане на решения включително информационния поток;
- Ефективно действаща система на счетоводна отчетност и финансово докладване.

Трансформиращи действия:

- Установяване на нова структура на дирекцията като УО
- Подготовка на нови длъжностни характеристики
- Подготовка на процедури и оперативни наръчници/ръководни насоки

Следните задачи бяха дефинирани във връзка с повишаване ефективността на работния процес и на вътрешното и външно сътрудничество:

- Установяване на работни практики и процедури за ранна идентификация на риска
- Изграждане на отлична комуникация със заинтересованите страни
- Постигане на ефективен вътрешен контрол на качеството

Трансформиращи действия:

- Подготовка на механизъм за ефективни и навременни вътрешни комуникации;
- Установяване на практики за редовни срещи на служителите за обмен на информация, насърчаване на дискусиите и т.н.;
- Подаване на ясни сигнали от УО към заинтересованите страни във връзка с функциите на дирекцията и цели, които трябва да бъдат постигнати/дейности за информация и публичност;
- Повишаване на формалните и неформални отношения със заинтересованите страни/крайните бенефициенти, вкл. осигуряване на редовна информация за заинтересованите страни/крайните бенефициенти за резултатите от общите действия;
- Подготовка на стандарти за качество и съгласуването им със заинтересованите страни/крайните бенефициенти;
- Подготовка на механизъм за редовен преглед на стандартите за качество;

Следната задача беше дефинирана за подобряване на условията на труд:

- Високо ниво на технологиите и инфраструктурата на работните места

Трансформиращи действия:

- Доставка на високо-качествено оборудване и софтуер – основно компютри
- Доставка на периферни устройства – нов ксерокс, факс апарати, принтери
- Осигуряване на зала и мултимедийно оборудване за нуждите на дирекция КПП

- Подобряване на състоянието и обзавеждането на офисите и осигуряване на достатъчно пространство за нарасналия брой служители

Методология за анализ на нуждите от обучение

Идентифицирането на нуждите от обучения цели формулирането на стратегическия план за обучение, отчитащ и нуждите от професионално развитие на служителите от организационните звена (отделите) в УО. Нуждите от обучения представляват отклонение от необходимите компетенции за организационното развитие на административните звена и ефективното ноу-хау за управление и изпълнение на програмата/проектите на служителите, които са или ще бъдат назначени от УО. Следната схема очертава методите, възприети по отношение на идентифицирането на нуждите от обучения:

Репрезантативна схема на концепцията за идентифициране на нуждите от обучения

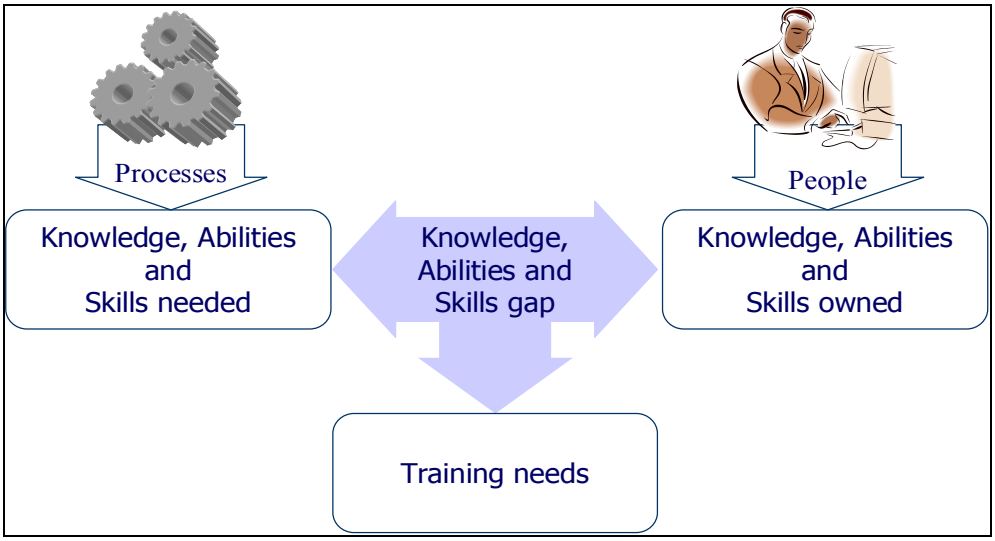

Идентифицирането на нуждите от обучения се фокусира върху компитинциите, необходими с оглед постигане на целите, поставени пред всяко организационно звено в УО и крайните бенефициенти. Избрания подход за описание на целените компетенции, разглежда компетенциите като комбинирано знание, включващо:

- технически, теоритични, методически и процедурни знания
- способности и умения
- когнитивни умения и способности за общуване

При проектирането на обученията следва да се вземат под внимание не само знанията и уменията, но също така и мотивацията на служителите.
Докато първите могат да бъдат подобрени посредством обучителни курсове и семинари на база на традиционни методи, както и чрез опита, придобит на работното място, капацитета за справяне според изискванията със специфични ситуации в процеса на работа зависи главно от стремежа на служителите да прилагат на практика техните собствени компетенции и наличните ресурси.

Схемата по-долу илюстрира приетата методология по отношение дефиницията на компетенциите.

Репрезантативна схема на концепцията за компетенциите на служителите

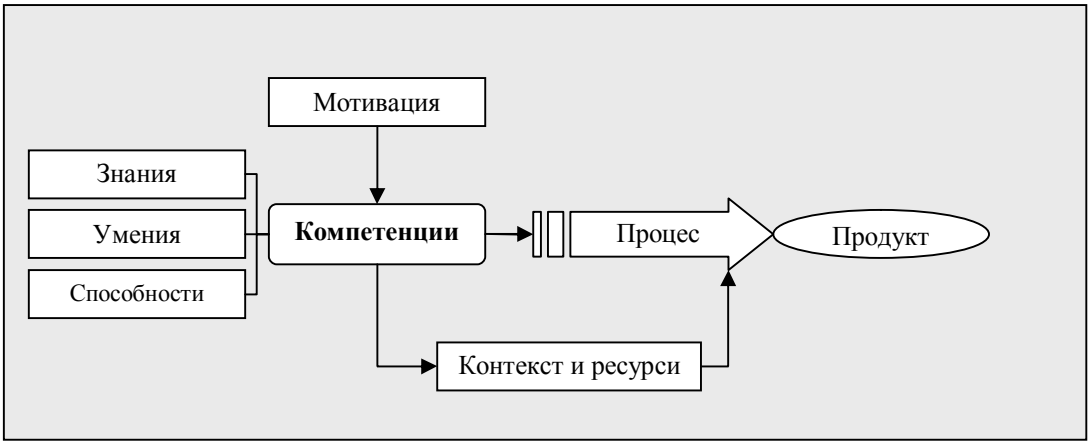

За целите на коректното оценяване на нуждите от обучения на служителите в УО и крайните бенефициенти, е необходимо и удачно да се процедира с идентифициране на макро-процесите и основните очаквани резултати, свързани с управлението на ОПТ. Необходимите компетенции и умения за коректно функциониране на УО и крайните бенефициенти също следва да бъде идентифицирано.
Следната графика показва методът за определяне на стратегическия план за обучение, идентифицирането на пропуските в компетенциите на нивото на установените процеси за всеки макро-процес, както и формирането на база за определяне на съдържанието на обученията и методите за всеки обучителен курс.

Схема – Метод за определяне на стратегическия план за обучение

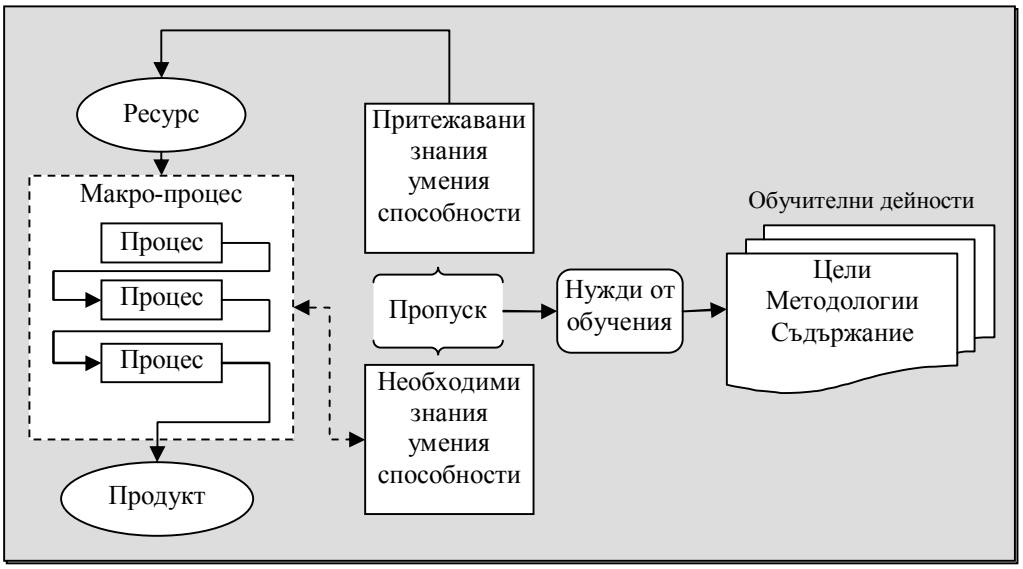

Описаното отчита взаимовръзката между идентифицираните процеси и организационните звена, които (на базата на съществуващата институционална рамка) би следвало да отговарят директно за изпълнението им.

Всеки процес предполага установяването на взаимозависимост с вариращ интензитет между организационните звена. Ето защо плана за обучение следва да включва специализирани обучения във връзка с индивидуалните процеси, както и базови обучения, целящи да развият едновременно както уменията, общи за цялата система за управление и контрол на ОПТ, така и сътрудничеството и интеграцията между свързаните организационни звена (отдели).

22. Процедура за промяна на Процедурния наръчник

Имайки предвид възможността от възникване на необходимост за промени в Процедурния наръчник, породени от различни фактори (напр. промяна в структурата на УО, промяна в Регламенти на ЕС, промяна в националното законодателство и т.н) е необходимо следването на Процедура за промяна на Процедурния наръчник. Тя включва следните стъпки:

- инициране на промяна в наръчника
- съгласуване на промяната в наръчника
- одобрение на промяната в наръчника
- утвърждаване на променената версия на наръчника

Инициране и съгласуване на промяна в наръчника

Промяна в наръчника, може да се инициира от всеки експерт, началник на сектор, началник на отдел в УО, чрез мотивиран доклад до ръководителя на УО. Когато доклада се изготвя от експерт, той/тя трябва първо да бъде съгласуван от началника на сектора (ако има такъв). Началникът на сектора (НС) може:

- **Да съгласува доклада без забележки**
  Когато НС съгласува доклада без забележки, той/тя трябва да го представи за съгласуване на началника на отдела.
- **Да върне доклада за преработване със конкретни забележки**
  В този случай, НС представя в писмен вид забележките на експерта, който е инициирал промяната, които да бъдат отразени в доклада
- **Да не съгласува доклада**
  В този случай, НС представя в писмен вид на началника на отдела (НО) обосновка за своя отказ. НО може да приеме или да не приеме обосновката. В случаите когато НО приеме обосновката, той/тя я съгласува и я представя на ръководителя на УО за окончателно решение. В случаите когато НО не приема обосновката на НС, той/тя трябва да изготви писмена обосновка, с която да предложи на ръководителя на УО да приеме мотивирания доклад, изготвен от експерта

В случаите, когато доклада се изготвя от експерт и в структурата на съответния отдел няма НС, експерта представя доклада на НО. НО може:

- **Да съгласува доклада без забележки**
  Когато НО съгласува доклада без забележки, той/тя трябва да го представи за съгласуване на директора на дирекция „КПП" и одобрение от ръководителя на УО.
- **Да върне доклада за преработване със конкретни забележки**

В този случай, НО представя в писмен вид забележките на експерта, който е инициирал промяната, които да бъдат отразени в доклада

- **Да не съгласува доклада**
  В този случай, НО представя в писмен вид на ръководителя на УО обосновка за своя отказ за окончателно решение.

В случаите, когато мотивирания доклад за промяна в наръчника се изготвя от НС, той/тя представя доклада НО. НО може:

- **Да съгласува доклада без забележки**
  Когато НО съгласува доклада без забележки, той трябва да го представи за съгласуване на директора на дирекция „КПП" и одобрение от ръководителя на УО.
- **Да върне доклада за преработване със конкретни забележки**
  В този случай, НО представя в писмен вид забележките на НС, който е инициирал промяната, които да бъдат отразени в доклада
- **Да не съгласува доклада**
  В този случай, НО представя в писмен вид на ръководителя на УО обосновка за своя отказ за окончателно решение.

В случаите, когато мотивирания доклад за промяна в наръчника се изготвя от НО, той/тя представя доклада на директора на дирекция „КПП" за съгласуване.

- **Да съгласува доклада без забележки**
  Когато директора на дирекция „КПП" съгласува доклада без забележки, той трябва да го представи за одобрение на ръководителя на УО.
- **Да върне доклада за преработване със конкретни забележки**
  В този случай, директора на дирекция „КПП" представя в писмен вид забележките на НО, който е инициирал промяната, които да бъдат отразени в доклада.
- **Да не съгласува доклада**
  В този случай, директора на дирекция „КПП" представя в писмен вид на ръководителя на УО обосновка за своя отказ за съгласуване.

Съгласуваният от директора на дирекция „КПП" доклад за промяна в наръчника се представя на ръководителя на УО за одобрение.

В случаите, когато мотивирания доклад за промяна в наръчника се изготвя от ръководителя на УО, той/тя представя на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията мотивирания доклад за утвърждаване.

Одобрение и утвърждаване

Когато ръководителя на УО получи мотивирания доклад за промяна в наръчника той/тя може:

- **Да одобри доклада без забележки**
  Когато ръководителя на УО одобри доклада без забележки, той трябва да одобри променената версия на наръчника.
- **Да върне доклада за преработване със конкретни забележки**
  В този случай, ръководителя на УО представя в писмен вид забележките на директора на дирекция „КПП", които да бъдат отразени в мотивирания доклад.
- **Да не одобри доклада**

В този случай, ръководителя на УО прекратява процедурата за промяна на Процедурния наръчник с изготвянето на мотивиран отказ.

Ръководителя на УО представя на Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията одобрените доклад и променена версия на наръчника, за утвърждаване. Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията може:

- Да утвърди доклада и версията на наръчника без забележки
- Да върне доклада за преработване на наръчника със конкретни забележки
- Да не утвърди доклада и версията на наръчника

Утвърдената променена версия на наръчника влиза в сила и започва да се прилага от датата на утвърждаването й .

23. Законодателство

Законодателната рамка, отнасяща се до Структурните фондове и Кохезионния фонд в България съдържа различни нормативни актове, включително актове на Народното събрание, постановления и решения на Министерския съвет, наредби, както и споразумения и договори, които влизайки в сила, съставляват част от националното законодателство и са по-висши от нормативните актове на националното законодателство, които биха могли да са в противоречие с тях.
Още повече, че голям брой регламенти на Европейската комисия и на Съвета трябва да бъдат изпълнявани след присъединяването на страната към ЕС от 01.01.2007.
Списъкът със законодателни актове, представен по-долу очертава основната законодателна рамка, касаеща усвояването на средства от Структурните и Кохезионния фонд. С оглед на това списъка не трябва да се приема за напълно изчерпателен.

Национални нормативни актове:

Конституция на Република България, обнародвана в Държавен вестник (ДВ) No 56/13 юли 1991, в сила от 13 юли 1991; (последно изменение).

Организация и статус:

Решение на МС № 965/16.12.2005 за определяне на Централното координационно звено, Управляващите органи на оперативните програми и Междинните звена за управление на средствата от Структурните фондове на Европейския съюз в Република България;

ПМС № 182/12.07.2006 за създаване на Комитет за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС;

Решение на МС № 988/27.12.2005 за определяне на дирекция „Национален фонд” за Сертифициращ орган и за Орган за получаване на средствата от Европейската комисия по линия на Структурните фондове и Кохезионния фонд;

ПМС № 194/13.08.2007 за управление и изпълнение на инфраструктурни проекти, финансирани със средства от ЕС;

Закон за държавния служител;

Кодекс на труда;

Кодекс за поведение на служителите в държавната администрация и свързаните с него наредби на МС.
ПМС № 305/11.12.2008 г. за създаване на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз".

ПМС № 229/23.09.2009 г. за приемане на Устройствен правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

ПМС № 19/18.02.2010 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на министерски съвет.

ПМС № 70/14.04.2010 г. за координация при управление на средствата от Европейския съюз.

ИСУН:

ПМС № 322/19.12.2008 г. за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз в Република България

Допустими разходи и финансова помощ:

ПМС № 62/21.03.2007 за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, за финансова рамка 2007-2013;
ПМС № 258/24.10.2007 за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Транспорт", съфинансирана от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие, за финансова рамка 2007-2013;
ПМС № 121/31.05.2007 за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз

ПМС № 18/04.02.2003 г. за създаване на Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финасовете интереси на Европейските общности.

ПМС № 285/30.11.2009 г. за приемане на Наредба за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и проглами, съфинансирани от Европейския Съюз.

Държавен бюджет и ликвидност:

Годишни закони за държавния бюджет;
Закон за кредитните институции;
Закон за Българска народна банка.

Вътрешен контрол и одит:

Закон за държавната финансова инспекция;

Закон за вътрешния одит в публичния сектор.

Счетоводство:

Закон за счетоводството;
Международни / Национални счетоводни стандарти;
Счетоводни таблици за бюджетни организации.

ДДС и митнически задължения:

Закон за данъка върху добавената стойност и свързаните с изпълнението му нормативни актове.

Обществени поръчки:

Закон за обществените поръчки;
Наредба за възлагане на малки обществени поръчки.

Държавни помощи:

Закон за държавните помощи и свързаните с неговото изпълнение нормативни актове.

Информация и публичност:

Закон за достъпа до обществената информация.

Други:

Закон за опазване на околната среда;
Закон за устройство на територията и свързаните с неговото изпълнение нормативни актове.

Регламенти на ЕС, свързани с усвояването на средствата от Кохезионния фонд и Европейския фонд за регионално развитие в България

Общи регламенти:

Регламент на Съвета (ЕО) № 1083/2006 относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999;
Регламент на Комисията (ЕО) № 1828/2006 от 8 декември 2006, относно реда и начина за изпълнение на Регламент на Съвета (ЕО) No 1083/2006 относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999;

Списък с печатни грешки към Регламент на Комисията (ЕО) No 1828/2006 от 8 декември 2006, относно реда и начина за изпълнение на Регламент на Съвета (ЕО) No 1083/2006 относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999.
Регламент на Комисията (ЕО) № 1341/2008 от 18 декември 2008 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд по отношение на някой проекти, генериращи приходи.
Регламент на Комисията (ЕО) № 846/2009 от 1 септември 2009 година за изменение на Регламент на Комисията (ЕО) № 1828/2006 за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд, и на Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие.
Регламент (ЕС) № 437/2010 на Европейския парламен и Съвета от 19 май 2010 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие по отношение на допустимите интервенции в сектора на жилищното строителство в полза на маргинализирани общности.

Установяващи регламенти:

Регламент на Съвета (ЕО) № 1084/2006 от 11 юли 2006 за създаване на Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1164/94;
Регламент на Европейския парламент и на Съвета (ЕО) № 1080/2006 от 5 юли 2006 относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1783/1999.

Финансови регламенти:

Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 1605/2002 относно правилата за Общия бюджет на Европейската общност;
Регламент на Комисията (ЕО, Евратом) № 2342/2002 относно реда и начина за изпълнение на Регламент № 1605 относно правилата за Общия бюджет на Европейската общност;
Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 1995/2006 от 13 декември 2006, изменящ Регламент (ЕО, Евратом) No 1605/2002 относно правилата за Общия бюджет на Европейската общност.
Регламент на Комисията (ЕО, Евратом) № 1248/2006, изменящ Регламент № 2342/2002 относно реда и начина за изпълнение на Регламент № 1605 относно правилата за Общия бюджет на Европейската общност.

Регламенти относно опазването на финансовите интереси на ЕО / Регламенти относно нередностите:

Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 2988/1995 относно опазването на финансовите интереси на Европейската общност от 18 декември 1995;
Конвенция относно опазването на финансовите интереси на ЕС, публикувана на 27 ноември 1995 и съответните протоколи;

Регламент на Съвета (ЕО, Евратом) № 2185/1996 относно проверките „на място” и инспекциите, провеждани от Комисията с оглед опазването на финансовите интереси на Европейската общност срещу измами и други нередности, публикуван на 15 ноември1996.

Други документи:

Договорът, създаващ Европейската общност (т. нар. Римски договор от 25 март 1957);
Договорът за присъединяване на Република България и Република Румъния към ЕС;
Ръководство за правилата на Общността за държавните помощи;
2006/702/ЕО: Решение на Съвета от 6 октомври 2006 относно Стратегическите насоки на Общността за кохезионната политика;
Директива 2004/18 относно координацията на процедурите за възлагане на публични договори за работа, доставка и услуги;
Директива 2004/17 относно координацията на процедурите по възлагане на обществени поръчки на организациите, опериращи в сектора на водните, енергийните, транспортните и пощенските услуги;
Директива 85/337/ЕЕО от 3 март 1997 относно оценката на ефектите от някои публични и частни проекти върху околната среда;
Директива 2003/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 относно публичното участие при подготовката на някои планове и програми, свързани с околната среда.
Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000, установяваща рамка за действията на Общността в областта на водната политика.
Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21 май 1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
Директива на Съвета 79/409/ЕИО от 2 април 1979 за опазване на дивите птици.
Работен документ No 4 на ЕК публикуван през август 2006 г. относно насоки за изготвяне на анализ за разходите и ползите за програмния период 2007-2013 г.

<u>Регламенти № 1083/2006; № 1828/2006; № 1084/2006; № 1080/2006 по теми:</u>

Допълняемост: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 15.º, 27.º (4 е iii), 28.º (3 в). / Регламент (СЕ) n.º 1828/2006: анекс 19.

Автоматично освобождаване от ангажимент: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 93.º, 94.º, 95.º, 96.º, 97.º.

Категория разходи: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 9.º (3), 37.º (1 d), 67.º (2 в); анекс 4. / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: чл. 4.º/ Регламент (ЕО) n.º 1084/2006: чл.2 (а)/ Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 11.º; анекс 2.

Принос от Общността: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 2.º (5), 37.º (1 д ii), 41.º (2), 52.º, 53.º, 55.º (4), 78.º; анекс 3. / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: чл. 11.º (3), 12.º/ Регламент (ЕО) n.º 1084/2006: чл. 4.

Системи за контрол: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 71.º . / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: раздел 3, раздел 7 чл. 40.º; анекси 12, 13, 6. / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: чл. 16.º

Декларираме и сертифициране на разходи: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 58.º (в), 60.º (б), 74.º (2 а), 78.º (2). /. Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл.13.º (2), 16.º (2 б, в), 17.º (4). / Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл.55.º (3), 59.º (1 б), 61.º (а, б, е), 62º (е), 71.º (1) 76.º (4), 77.º, 78.º, 82.º (2), 86.º (а, г), 87.º, 88.º (2 а), 89.º (1 а i), 91.º (1 б), 92.º (1 б), 93.º (1, 3), 96.º, 99.º (1 б). / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 18.º (5), 20.º (1, 3); анекс 10. / Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 61.º , 70.º (2), 79.º (2), 88.º, 89.º, 100.º (1), 101.º, 102.º.

Налични документи: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 90.º.

Продължителност на операциите: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 57.º.

Допустимост: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 1.º, 5.º, 8.º (3), 54.º (3), 56.º, 105.º (3). / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: чл. 1.º (1), 7.º, 13.º / Регламент (ЕО) n.º 1084/2006: чл. 3.º. / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 1.º (и, й), 5.º (2 а), 22.º (ж), 48.º.

Предварителна оценка: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 48.º (2), 27.º (4, е, iii), 37.º (1, б), 48.º (2). / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: 12.º (3) / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: анекс 19.

Възстановяване на разходите: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 14.º (2 б, в), 37.º (ж iii), 71.º (1, 2), 76.º (1, 2, 4), 77.º, 79.º, 82.º, 85.º, 86.º, 87.º (2), 91.º, 92.º., 80.º.

Последваща оценка: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 49.º (3), 68.º (3).

Финансов инженеринг: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 36.º (4), 44.º, 78.º (6, 7). / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: чл. 4.º (1), 5.º (1 d) / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 1.º (h), 43.º, 44.º, 45.º

Окончателно приключване: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 55.º (3, 4), 78.º (6), 83.º, 84.º.

Окончателно плащане: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 89.º.

Окончателен доклад: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 13.º (1 г), 60.º (и), 67.º, 89.º (1 а ii, 4 а). / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 4.º (2 а), 11.º (2), 40.º (1 д); анекс 18.

Глобална субсидия: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 37.º, 42.º, 43.º.

Индикатори: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 13.º (1 а), 37.º (1 с), 66.º (2), 67.º (2 а, b ii).

Информация и публичност: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 37.º (1 ж v), 45.º (1 г, д, ж), 46.º (1), 60.º (й), 67.º (2 д), 69.º. / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 1.º (а), 2.º, 3 º, 4 º, 5 º, 6 º, 7 º,8 º, 9 º, 10.º .

Големи проекти: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 34.º (3), 36.º (2, 3, 4), 37.º (1 з), 39.º, 40.º, 41.º, 60.º (k), 67.º (2 ж), 78.º (4), 94.º./ Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: 40.º.

Управляващ орган: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 2.º (3), 40.º, 41.º (2), 42.º (1), 43.º (г, д), 55.º (2), 56.º (3), 57.º (1, 2), 59.º (1 а, в; 2), 60.º, 61.º (в), 63.º (1, 2), 64.º (1), 65.º (б, е), 66.º (1, 2), 67.º (1; 2 bi, г, з; 4), 68.º (1, 2), 69.º (1, 2), 74.º (2 а), 86.º (1 в), 90.º (1, 2). / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: чл. 7.º (б), 14.º (1), 15.º (1, 2), 16.º (1), 18.º, 21.º (4). /

Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 2.º (1; 2 b), 3.º, 4.º (1), 5.º (1, 2, 3), 6.º, 7.º (в), 9.º (в), 10.º (1), 12.º, 13.º, 15.º (а), 19.º (1, 2, 3), 21.º (2), 22.º, 24.º (д), 28.º (2 б, в; 4), 43.º (2, 5), 44.º (1), 49.º (3).

Комитет за наблюдение: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 2.º (3), 48.º (3), 49.º (2), 56.º (3), 60.º (з, и), 63.º, 64.º, 65.º, 66.º (1, 2), 67.º (2 г), 68.º (2). / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: чл. 14.º (1, 3), 19.º (3). / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 4.º (1), 15.º (в).

Национален резерв за непредвидени разходи: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 51.º

Текуща оценка: Регламен (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 33.º (1 в), 37.º (1 ж ii, vi), 47.º, 48.º, 49.º, 60.º (в).

Частично приключване: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 55.º (3, 4), 62.º (1 г iii), 78.º (6), 84.º, 88.º. / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: анекс 14.

Прогноза за плащане: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 76.º (3). / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 40.º (1 г); анекс 17.

Средства за резерв за резултатна работа: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 23.º, 50.º.

Програмна модификация: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 33.º, 48.º (3), 65.º (е).

Докладване: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 13.º (1 г), 57.º (2), 60.º (и), 67.º, 68.º, 86.º (в). / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 4.º (2), 11.º (2), 40.º (1 д); анекс 18.

Докладване на нередности: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 2.º (7), 58.º (з), 70.º (1 b), 91.º (1 b), 92.º (1 b), 98.º, 99.º (2, 3), 100.º (1). / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл.1.º (г), 13.º (4), 17.º (6), 27.º, 28.º, 29.º, 30.º, 31.º, 32.º, 33.º, 34.º, 35.º, 36.º.

Проекти, генериращи приходи: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 55.º.

Критерии за избор и приоритизиране: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 2.º (3), 60.º (а), 61.º (b i), 65.º (а). Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 5.º (2 с), 13.º (1), 15.º (с), 16.º (2 а).

Държавна помощ: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 2.º (4), 54.º (4), 55.º (6), 78.º (1, 2), 90.º (1), 94.º, 101.º. / Регламент (ЕО) n.º 1080/2006: чл. 11.º (1 б, 4 б). / Регламент (ЕО) n.º 1828/2006: чл. 43.º (8), 45.º.

Стратегическа оценка: Регламент (ЕО) n.º 1083/2006: чл. 29.º, 30.º, 31.º, 45.º (1 б).